Johannes Brandtzæg

I stille stunder på veien hjem

Betraktninger for hver dag i året

Oversatt til norsk
Gamle stier · gamlestier.no

Johannes Brandtzæg: *I stille stunder på veien hjem* (Betraktninger for hver dag i året).
Tekstene er frie fordi forfatterne døde for mer enn 70 år siden. Oversettelsene er eget arbeid.
Bibelsitatene er fra Norsk Bibel 88/07.
Boka kan leses, skrives ut og deles fritt. Den nyeste utgaven finnes alltid på gamlestier.no.
Utgave 25. november 2026.

Innhold

Forord 1
Januar 3
Februar 24
Mars 43
April 63
Mai 83
Juni 102
Juli 122
August 143
September 163
Oktober 182
November 203
Desember 222
Om Johannes Brandtzæg 242

Forord

I stille stunder på veien hjem. Betraktninger for hver dag i året. Utgitt av Johannes Brandtzæg, Ludvig Hope og N. Nilssen. Bergen 1900.

Vi som gir ut denne boka, har selv kjent behovet for en andaktsbok med korte betraktninger. Derfor har vi våget å tro at vi ikke er alene om det, men at mange med oss vil være takknemlige for å få en slik andaktsbok, der betraktningene som regel ikke er lengre enn én side. Bare høytidsdagene har fått noe mer.

«I stille stunder» er en samling av gammelt og nytt. Den har vitnesbyrd fra dem som før har talt og skrevet til velsignelse i menigheten, og som har ord som alltid vil beholde sin kraft og finne vei til menneskehjertene. Ved siden av dem står ord fra noen av dem som står i arbeidet i dag.

Vi har ikke noe høyere ønske for det nye enn at det må være gjennomtrengt av den samme troskap mot Bibelens ord og ånd som de gamles vitnesbyrd var.

Må boka, hvor den kommer, være fulgt av Talsmannen, som forklarer Kristus for menneskene bedre enn predikanter og forfattere kan gjøre det.

Framnes i desember 1899.

Johannes Brandtzæg

Fra forleggeren

Boka «I stille stunder på veien hjem» har, som en vil se, betraktninger for hver dag i året.

Utgiverne er kandidat Brandtzæg, sekretær i Det norske lutherske Kinamisjonsforbund, lærer N. Nilssen, som i en årrekke har vært viseformann i forbundets fellesstyre, og Ludvig Hope, som til så stor velsignelse har reist som forbundets emissær både på Vestlandet og Østlandet. Navnene deres borger for at betraktningene som blir gitt oss her, har virkelig verdi. Ellers viser jeg til forordet av kandidat Brandtzæg.

Utgiverne har vennlig latt boka få bruke portrettene av dem.

Om boka kan spre lys og bringe trøst, oppmuntring og velsignelse i de hjemmene der den kommer, vil også det glede

Forleggeren

Bergen i februar 1900.

Til andre opplag

Det første opplaget ble raskt utsolgt, og nå kommer et nytt. Boka har fått et større format. Det gjør den litt dyrere, men vil forhåpentlig vise seg å være til fordel for boka. (*Forleggeren*, *Bergen* i *oktober* 1900.)

Innholdet er i det vesentlige uforandret. Vi har bare søkt å rette de feilene som hadde sneket seg inn i første opplag. Noen av betraktningene er blitt litt utvidet, og et par er byttet ut med andre. (*Utgiverne*, *oktober* 1900.)

Januar

1. januar

«Jesus Kristus er i går og i dag den samme, ja, til evig tid» (Hebr 13,8).

Her i verden er alt foranderlig, og alt ligger under forgjengelighetens lov. Livet vårt svinner for hver time som går. Legemet er utsatt for mange sykdommer og smerter, og selv åndsevnene kan sløves med årene. Døden kommer inn i kretsen av dem vi har kjær, og rydder opp, og det tynnes ut i rekkene av slektninger og venner. Det er ikke få mennesker vi allerede har fulgt til deres siste hvilested, og snart kan turen komme til oss, til meg eller deg. Familielykke, vennskap og kjærlighet – alt er ubestandig her i syndens land.

Og med vår tro og vår kjærlighet står det ofte så smått til at hjertet kjennes kaldt som is. Synden og vår egen samvittighet anklager oss, og følelsene skifter.

Men under alt dette er Jesus den samme. Han er soningen for våre synder, vår rettferdighet og vår fred. Dette står fast, hvordan vi enn føler oss. Hans rettferdighet gjelder for Gud uten hensyn til følelsene våre. Så sant vi som fattige syndere holder oss til Jesus, er vi Guds barn og har syndenes forlatelse. For «det er da ingen fordømmelse for dem som er i Kristus Jesus» (Rom 8,1).

Og han har ennå det samme sinnelaget som han viste mot Peter da han hadde falt: Det ligger ham på hjertet å få meg og deg frelst. Ennå er det hans gjerning å søke og frelse det som var fortapt (Luk 19,10). Ennå er hjertet hans fullt av barmhjertighet og medynk. La oss bare gå frimodig til ham med alt vi har på hjertet.

N. Nilssen

Ser jeg meg i verden om,
tenker på de svundne dage,
hva som gikk, og hva som kom,
og hva ennå står tilbage:
Nei, for all den ting jeg visste,
kan jeg ei min Jesus miste!

2. januar

«Av husholdere blir det ellers krevd at de må vise seg tro» (1 Kor 4,2).

Det er dette alt kommer an på. Det er dette engler, mennesker og alle skapninger spør etter, søker og krever. Spørsmålet er ikke om noen blir kalt en husholder,

eller om han blir holdt for å være det, men om han er tro. En slik troskap krever også Kristus: «Hvem er da den tro og kloke tjener som hans herre har satt over tjenestefolkene sine for at han skal gi dem mat i rett tid?» (Matt 24,45).

Si meg, hvem er blitt bedre eller fått hjelp av at en biskop var så stor at han var satt over alle bispedømmer? Hvem hjalp det om han var så hellig at han kunne vekke opp døde med skyggen sin? Hvem hjalp det om han var så vis som alle profeter og apostler har vært?

Derfor blir det ikke spurt om slikt her. Det eneste som blir spurt om, er om han er tro – om han gir husfolket Guds ord, forkynner evangeliet og deler ut Guds hemmeligheter. Det blir spurt om dette fordi det hjelper alle, og alle er tjent med det. Derfor skal en fremfor alt søke å få tro husholdere.

Og hva består så denne troskapen i? Uten tvil i at husholderen ikke søker sin egen fordel, men sin herres, ved at han fremmer det som hører til hans herres hus. Slike husholdere er de som lærer folket evangeliet klart og rent, og som – slik Peter sier – ikke er ute etter «ussel vinning» (1 Pet 5,2), gode dager og gunst, men setter livet til for menigheten.

Dr. M. Luther

O Jesu, du som stedse tro er blevet,
hvem kjærlighet til død og grav har drevet,
gi meg den kraft at jeg til gravens muld
må være deg av hjertet tro og huld!

Når jeg er svak, og meg så mye hindrer,
så la meg se hvor kronen hisset tindrer,
den meg din egen hånd engang skal fly,
så får jeg kraft og mot og lyst på ny!

3. januar

«Hun satte seg ved Jesu føtter og lyttet til hans ord» (Luk 10,39).

Hvorfor skulle ikke også vi kunne ligne Maria? Vi har jo Bibelen vår, der Jesus er med alle sine ord som frelser og lærer oss. Du som leser: «Sett deg der!» Vær ikke så snar til å lukke Bibelen, og vær heller ikke så snar til å slutte bønnen! Bestem deg for å gi en stund av dagen til å være «alene med Jesus». Og vil du følge mitt råd, så la det være det første du gjør.

Du klager over en tørr og tom ånd, en slapp bønn og et svakt liv uten kjærlighet. Kanskje er klagen din sørgelig sann. Men måtte det være slik? Er Gud så fattig eller gjerrig? Å nei! Han er rik nok for alle som påkaller ham (Rom 10,12), alle som påkaller ham i sannhet.

Kanskje er den viktigste grunnen til at sjelen din lider nød, «åndelig latskap».

La meg få spørre deg, du som leser dette, og du som hører det lest: Hvordan begynner du dagen? Og hvordan slutter du den?

Hva svaret enn blir, så la oss heretter bruke dette velsignede stedet mer. Hvor mange Judas-er som enn anklager oss, skal dette guddommelig sterke ordet lyde også til oss: «La henne være!» (Joh 12,7). Du velsignede sted, som gir meg seier over hver fristelse og anklage, deg vil jeg eie og bruke hver dag.

Ludvig Hope

Å tenk, min sjel, å ha satt
seg ved den visdoms kilde!
Å tenk, en Nikodemus-natt
hos Jesus i det stille!
Den unnes deg som søker Gud,
og du skal gå fra møtet ut
med lys udi din frelses sak,
og annet lag
det blir på deg fra denne dag.

4. januar

«De omgir meg som bier» (Sal 118,12).

Kristus er Sarons blomst, dalens rose. De troende er de små biene som svermer omkring rosen – snart sukkende, snart jublende, snart sultne, snart mette, her på bønnens vinger, der på gledens. Den sanne menighet slutter aldri å sverme omkring denne blomsten, verken dag eller natt. Derfra henter vi hver dag vår honning: tilgivelse, fred, mot og styrke, og blomstens fylde blir aldri uttømt.

Riktignok er mange kristne bare arbeidsbier. Dag etter dag svermer og flagrer de omkring blomsten uten noen gang å komme riktig til fred og ro. Å, hvor uforstandige de er! Se bare hvordan de andre biene bærer seg at en sommerkveld – og gjør det samme! Trette av dagens arbeid og hete slumrer de søtt i blomstenes beger. Da lukker blomstene de spede bladene sine over dem, og kveldsluftens sakte sus vugger dem fram og tilbake i den duftende lille sengen, der de hviler trygt.

For et vennlig leie! Slik skal også du hvile i begeret til Sarons rose! Glem deg selv over din Jesus! La ham være alt for deg, og la hans løfter og hans fortjeneste være dynen over deg og puten under hodet ditt! Å, hva skader det da om stormen suser der ute, og om hylende nattefugler svermer omkring deg? Det er godt redd opp for deg, og kjærligheten er hans skjerm over deg.

Dr. F. W. Krummacher

I prektige himler og jorden tillige
skal samstemme med meg og vitne og sige,
at alt det et hjerte kan glede og gavne,
er Jesus å eie og elske og favne.

For Jesus har øye til engstede hjerter,
forsøter med glede de bitreste smerter,
det vet jeg; thi vil jeg ham aldri forsage,
men stedse hans liflighet søke og smage.

Når lepper og kinner i døden skal blegne,
da vil jeg til slutning med sukke betegne
at Jesus, kun Jesus, min Jesus skal være,
ham ene og evig å elske og ære.

5. januar

> «Til meg skal fjerne kyster sette sitt håp, og de skal vente på min arm» (Jes 51,5).

I prøvelsens tunge tider har den kristne ikke noe på jorden han kan sette sin lit og sitt håp til, og derfor må han kaste seg i Guds armer. Når skipet hans står på grunn, og ingen menneskelig hjelp kan utrette noe, må han i enfold og helt og fullt sette sin lit til Guds forsyn og omsorg for ham. Å, salige storm, som kaster mennesket opp på en slik klippe! Å, velsignede uvær, som driver sjelen til Gud alene!

Stundom har vi så mange venner omkring oss at vi har vanskelig for å komme fram til Gud. Men når et menneske er så utarmet, så forlatt og hjelpeløst at det ikke har noe annet sted å vende seg, flyr det til sin Fars favn og kaster seg i hans armer – til evig trygghet og lykke for seg. Er du tynget av bekymringer som er så tunge og av et slikt slag at du ikke kan tale om dem med noen annen enn Gud, bør du være takknemlig for det. For da får en lære mer av sin Herre og Frelser enn på noen annen måte.

Du troende sjel som blir drevet omkring av trengselens stormer, dette er en salig smerte, for den driver deg til din Far! Nå når du bare har din Gud å stole på, så se til at du setter full lit til ham. Vanær ikke din Herre og Mester med uverdig tvil og engstelse, men bli sterk i troen og gi Gud æren. Vis verden at Gud er mer for deg enn ti tusen verdener. Vis de rike hvor rik du er når Herren er din hjelper. Vis de sterke hvor sterk du er i din svakhet når du blir holdt oppe av den Eviges armer.

Nå er tiden for troens bedrifter og prøver på tapperhet. Vær sterk og ved godt mot! Så visst som din Herre og Gud har skapt himmel og jord, skal han herliggjøre seg selv i din svakhet og vise sin store makt i din bedrøvelse.

C. H. *Spurgeon*

6. januar

> «Jeg er verdens lys! Den som følger meg, skal ikke vandre i mørket, men ha livets lys» (Joh 8,12).

«Gud så at lyset var godt» (1 Mos 1,4), og det kan også vi se. Mørket er uhyggelig, og det er vondt å vandre i mørke. Det er ikke for ingenting at Guds ord kaller den evige fortapelse for «mørket utenfor» (Matt 8,12).

Men uten Jesus er det mørkt her i verden. Tenker jeg meg at Jesus og alt han har brakt til verden, var borte, ser jeg ingen mening i hele tilværelsen. Alt blir så mørkt og så fortvilet.

Men Jesus har brakt lys til verden. Han kaller seg *verdens lys* og *livets lys*, og sammenligner seg altså med solen. Det er ingen fremmed tanke. Vi finner den allerede i Det gamle testamente: «Gud Herren er sol og skjold», heter det (Sal 84,12).

Solen lyser og varmer, og strålene dens lokker livsspirene fram. Gresset og blomstene vokser opp av jorden, og knoppene på trærne blir til blad og blomster. Solen gleder og kvikker opp sinnet vårt.

Det samme gjør Jesus i åndelig forstand. Når jeg ser på Jesu liv og død, lærer jeg at jeg er en synder som ikke kunne bli frelst uten Jesus. Det samme sier samvittigheten min meg. Men i Jesus ser jeg også at Gud elsker meg med forbarmende kjærlighet, og at jeg ved ham er bestemt til å arve evig salighet og herlighet. For han bar min straff og åpnet igjen veien til Guds farshjerte. Tar jeg imot Jesus, hviler Guds velbehag over meg. Dette er et nytt budskap for samvittigheten min, og derfor er det så vanskelig å holde fast ved det når loven og min egen samvittighet anklager meg.

Å kjenne Jesus og leve i samfunn med ham – det er livet, det evige liv. Da blir det mening i tilværelsen og håp for evigheten. Og selv livets motgang og trengsler ser annerledes ut når lyset fra Jesus får skinne for oss. «Vi roser oss også av trengslene», sier Paulus (Rom 5,3).

Og Jesus gleder hjertet vårt. Alle som har opplevd det, vet hvor salig det er når han åpenbarer seg for sjelen. Når vi bare kan tro på Gud som vår Far og på Jesus som vår Frelser, da står det ikke på noe. Da sier vi: «La det gå som det går, når det bare til himmelen går.»

Men hvordan stiller vi oss så til dette lyset – du og jeg? Plantene strekker seg mot solen. En stueplante blir skjev om den står lenge på samme måten, for den heller mot vinduet. Noen blomster lukker kronene sine i regnvær og på gråværsdager, men åpner dem igjen når solen skinner. Andre blomster vender kronene mot øst om morgenen og mot vest om kvelden. Hele dagen har de vendt seg mot solen, og så lukker de seg når den går ned.

Kan vi lære noe av dette? Er Jesus blitt «livets lys» for deg? Har du funnet livet i ham? Og vi som tror at vi har det – åpner vi oss slik for strålene fra ham at vi tar imot så mye nåde som vi kunne få? Vender vi oss slik etter ham dagen igjennom at hjertet vårt stadig er rettet mot ham, om enn ofte uten at vi vet det?

Herre Jesus, dra oss etter deg! Hjelp oss å følge deg med større troskap her i livet, og la oss til sist få være med deg i Farshuset med de mange rom!

N. Nilssen

7. januar

> «For så har Gud elsket verden at han ga sin Sønn, den enbårne, for at hver den som tror på ham, ikke skal fortapes, men ha evig liv» (Joh 3,16).

Det er en skam, ja, noe å jamre og gråte over, at vi er så dovne og så fulle av sovesyke at vi akter så lite på slike store gaver og er så søvnige mot dem. Den skjendige og fordømte synden «som henger så fast ved oss» (Hebr 12,1), lar oss ikke stole på Gud og love og takke ham med så stor flid, varme og undring som en så stor sak i seg selv krever. For om en virkelig trodde, ville det ikke være noe under om han døde av glede.

Derfor klager jeg ofte over hvor vondt det gjør meg at jeg ikke kan tro. Likevel vet jeg godt at det er sant, det som blir holdt fram for oss i Ordet. Det har jeg ikke bare lært av Den hellige skrift. Min egen erfaring har også vist meg det i mange slags anfektelser og gjort meg viss på det. Derfor ønsker jeg ofte at jeg bare kunne slippe fra mitt kjøds urenhet og bli løst fra de mange hindringene

for troen – enten ved den ytterste dag, som jeg venter på med stor lengsel, eller på en annen måte, hvordan det nå enn kunne skje.

For jeg skammer meg over og angrer den skjendige vantroen midt i den store rikdommen av løfter som vi er overøst med og liksom beruset av. Jeg ser jo at de hellige patriarkene hadde så stor tro på løftene, enda de ennå ikke var oppfylt. Også andre hellige og gudfryktige mennesker klager over det samme. Også hos dem strider naturen mot troen, og de kan ikke holde det gamle mennesket så stramt i tømme og tvinge det slik at det ikke strider mot troen.

Vår kjære Herre Gud hjelpe oss ved Den Hellige Ånd og sin nåde, så vi med en fast tro kan ta imot og beholde alt han gir oss i sine løfter!

Dr. M. Luther

8. januar

«Jeg holder på med et stort arbeid og kan ikke komme ned» (Neh 6,3).

Nehemja ville ikke la de ugudeliges lokkemidler hindre ham i å fullføre det han hadde satt seg fore. Byggverket han skulle fullføre, var en stor gjerning, for hele den jødiske menighetens vel var avhengig av det. Men likevel var denne gjerningen langt fra så viktig som den første og fremste av alle gjerninger, nemlig omsorgen for sjelens frelse, som er lagt på alle mennesker. Derfor må du ta vare på denne gjerningen med det største alvor og med flid og nidkjærhet som aldri blir trett.

Verdens barn ser med onde øyne på at du strever med å befeste sjelen din med den rette troens og den sanne gudsfryktens murer og tårn mot djevelen, verden og ditt eget kjøtt og blod. De vil be deg med til sine forfengelige sammenkomster. De vil innbille deg at det ikke er klokt å gi seg hen til gudfryktige øvelser hele tiden. De vil ha deg med på verdens vanlige fornøyelser, så du ikke skal bli melankolsk av for dype grublerier. Når de lokker deg slik, må du svare dem uten frykt: «*Jeg holder på med et stort arbeid og kan ikke komme ned.*»

Det Nehemja bygde – Jerusalems murer og tårn – er for lenge siden revet ned og ødelagt. Men du har noe å utrette som skal vare til evig tid. Du har en udødelig sjel å sørge for, og denne sjelen skal enten glede seg i himmelens salighet i all evighet eller pines i helvete. Er ikke dette en viktig gjerning? Og burde du la noe som helst her i verden hindre deg i å arbeide med den sent og tidlig?

Midt i alle gjerningene i ditt kall skal du alltid ha denne gjerningen for øye, den viktigste og mest nødvendige av dem alle. Det vil gjøre byrden av møye og besvær i dette timelige livet mye lettere for deg.

A. Kreutzberg

9. januar

«Min nåde er nok for deg» (2 Kor 12,9).

En kristen kjenner og føler sine egne svakheter, og særlig hvor lite tålmodighet han har. Setter han seg da ned og gjør overslag over sine egne krefter til å holde ut så og så mye, må han vel skremmes av den aller minste anfektelse eller lidelse. Og kunne han i begynnelsen av sitt kristenliv se på forhånd alt det onde som vil møte ham i etterfølgelsen av Jesus, alle vanskelighetene på fornektelsens

trange vei, ville han snart miste motet og ikke engang begynne å legge hånden på plogen.

Men se, Gud skjuler med vilje plagene i de dagene som kommer. Og når en kristen har kjempet seg et godt stykke vei fram, får han etter hvert erfare Guds trofasthet og hans nådes kraftige hjelp. Da ser og tror han at den som har hjulpet så langt, også kan hjelpe videre. Og derfor våger han seg stadig mer ut på sin Guds kraft og nøyer seg med den. Ja, ved dens hjelp er han langt mer fornøyd på sin trange vei enn verdens barn er på den brede, for dem kan Gud aldri gjøre det fullkomment til lags.

En kristen har derimot Paulus' sinn og sier: «Jeg har lært å være fornøyd med det jeg har. Jeg vet hva det vil si å leve i trange kår, jeg vet også hva det vil si å ha overflod. I alt og i alle ting er jeg innviet – både å være mett og å sulte, både å ha overflod og lide nød. Alt makter jeg i ham som gjør meg sterk» (Fil 4,11–13).

Slik er de troendes nøysomhet med Guds nåde i gode og onde dager, aller mest i de onde, der det kommer an på en overnaturlig troens kraft om en skal være fornøyd. Å, om det nå måtte være mange blant oss som denne sannheten gjaldt – mange benådede hjerter som lider under nåden og er fornøyd med Gud i lidelsen!

Dr. E. Pontoppidan

10. januar

«Du er min Gud! … I din hånd er mine tider» (Sal 31,15–16).

Jeg har hørt fortalt om noen kristne venner som en gang satt sammen og talte om hvilket ord i språket som var det beste, kjæreste og mest dyrebare. En av dem som var til stede, nevnte først ordet *Gud*, som jo betyr og er Den gode. Han mente at ikke noe ord i himmelen eller på jorden kunne stå over det.

En annen nevnte ordet *Immanuel*, som jo betyr *Gud med oss*. En tredje mente at ordet *Far* også måtte komme med. Han kunne ikke nevne noe søtere og mer dyrebart navn. En fjerde minnet om ordet *Jesus*, det er Frelser. Uten det ville vi jo uten skånsel ha vært fortapelsens barn alle sammen.

Til sist reiste en seg og sa at han helt og fullt var enig i at alle disse ordene i seg selv var svært høye og dyrebare. Men de ble aldri riktig dyrebare for det enkelte menneske uten at han kunne sette det lille, men viktige ordet *min* foran hvert av dem, så det kunne lyde: *min* Gud, *min* Immanuel, *min* Far og *min* Jesus. Derfor mente han at nettopp ordet *min* i denne sammenhengen var det beste ordet som fantes i vårt språk.

Og nå, venner, la oss tenke over denne samtalen. Hva hjelper det oss at vi vet og tror at det oppe i himmelen er en Gud, en Far og en Frelser for menneskenes barn? Det vet og tror jo også djevelen – og skjelver (Jak 2,19). Men det ingen djevel kan, skulle vi kunne: med glede og takk si etter salmeforfatteren:

Jeg roper: Fader, *du er min!*
Og jeg, min Fader, *jeg er din!*
Din Ånd er meg besegling på
at jeg således tale må,

ja, selv og frem han bønnen bær,
at den for deg er søt og kjær.

Laurits Nilsen

11. januar

«… å vandre slik som han vandret» (1 Joh 2,6).

Hvorfor bør de kristne ligne Kristus? De bør gjøre det *for sin egen skyld*. Vil de bevare sjelen frisk, vil de unngå syndens sykdom og eie den livskraften som ligger i en nåde som stadig vokser, må Jesus være deres eksempel. Vil de ha et hellig og salig samfunn med Jesus, vil de løftes høyt over sorgene og besværet i dette livet, bør de vandre slik som han vandret. Ingenting gir slike vinger på veien til himmelen som å bære Jesu bilde i hjertet og la ham styre det som rører seg der.

Jo mer du ved Den Hellige Ånds kraft makter å vandre i Jesu fotspor, desto lykkeligere skal du bli, og desto lettere skal en kjenne deg igjen som et Guds barn. Peter mistet både trygghet og fred da han vek av fra denne veien.

Dernest bør du *for den kristne troens skyld* strebe etter å ligne Kristus. Å, du arme kristne tro, du har vært skyteskive for grusomme fiender, men de har ikke gitt deg halvparten så mange sår som vennene dine! Hvem har påført gudsfryktens fagre hånd disse sårene? Hyklerens dolk – en som bekjente seg til kristendommen. Det mennesket som går inn i fårehuset og vil være noe, men ikke er annet enn en ulv i fåreklær, sårer hjorden langt verre enn løven utenfor. Ikke noe våpen er på langt nær så drepende som et judaskyss. Navnekristne skader evangeliet mer enn spottere og fritenkere.

Men særlig må du følge hans eksempel *for Kristi egen skyld*. Kristne sjel, elsker du din Frelser? Er navnet hans kjært for deg? Er saken hans dyrebar for deg? Vil du se verdens riker bli vunnet for ham? Er det ditt høyeste ønske at *han* må bli æret? Lengter du etter at sjeler må bli vunnet for ham? Er det slik, så søk å l*igne Jesus*.

C. H. *Spurgeon*

12. januar

«Sannelig, Herren er på dette stedet, og jeg visste det ikke. … Her er sannelig Guds hus, her er himmelens port» (1 Mos 28,16–17).

Om jeg spurte dere: Hvor er de mest ærverdige stedene på jorden og de viktigste plassene i verden – hvor ville dere da vise meg hen? Den ene ville vise dit hvor domkirkenes innviede kupler hvelver seg, den andre dit hvor kongeborgens tinder reiser seg, omgitt av bølger av majestet. En ville legge dem til visdommens og vitenskapens haller, en annen til de glitrende salene der rikdom og kunst har samlet all verdens herlighet for å etterligne himmelens herlighet på jorden.

Jeg mener noe annet om det. Jeg tror de er der hvor en Magdalena ligger gråtende ved Jesu føtter, eller en arm tollmann, drukken av glede, jubler ut: «Jeg har fått miskunn!» Der hvor en Lasarus bor, et menneske som er elsket ovenfra, eller en Marta og Maria som tør dekke bordet for enda en tredje, som usynlig går hos dem som gjest. Der, synes jeg, står de boligene der det må lyde

på dørterskelen: «Dra dine sko av føttene!» (2 Mos 3,5). Ved synet av dem skulle en hellig ærefrykt gripe oss.

Og om veggene bare var av leire og taket av strå, og vinden pep gjennom – her er likevel Betel, her er ikke annet enn Guds hus. Her bor en prestelig slekt, kledd i Den Høyestes skjønnhet. Høye, usynlige gjester går inn og ut av disse hyttene, og den evige kjærlighet breder vingene sine over dem.

Dr. F. W. Krummacher

Her er Guds hus og himlens port,
og jeg det visste ikke!
Jeg sovet har de timer bort,
han bud meg ville skikke.
Å, vekk meg, vend fra jordens bo
med Jakobs sterke håp og tro
til himlen mine blikke!

13. januar

> «Den som tror på Guds Sønn, har vitnesbyrdet i seg selv. Den som ikke tror Gud, har gjort ham til en løgner, fordi han ikke har trodd det vitnesbyrdet Gud har vitnet om sin Sønn» (1 Joh 5,10).

Her kunne noen tvile på om et menneske her i tiden virkelig kan vite at det er et Guds barn, og om det kan og bør søke full visshet om dette. Dette er vanligvis en av de ubotferdiges unnskyldninger, og det blir brukt av slike som ennå trives best i mørket, i uvissheten.

Men hele Skriften vitner om at alle de troende i gammel tid ved troen fikk det vitnesbyrd at de behaget Gud. Bare ved en slik tro var det mulig for dem å lide martyrdøden med fryd. Og apostlene sier uttrykkelig: «Ånden selv vitner sammen med vår ånd at vi er Guds barn» (Rom 8,16). «Den som tror på Guds Sønn, har vitnesbyrdet i seg selv.»

Herren roper uttrykkelig: «Den som vil, han komme!» «Den som tror, har evig liv!» (Joh 6,47). «Om deres synder er som purpur, skal de bli hvite som snø» (Jes 1,18). Er jeg likevel alltid uviss på om jeg har syndenes forlatelse, hva er det annet enn å gjøre Gud til en løgner? Det er som å si: Jeg vet ikke om en kan stole på det Herren sier, jeg vet ikke sikkert om Gud taler sant. Og for en vakker bekjennelse det ville være for en kristen!

«Derfor», sier Luther, «skal vi dag for dag strebe etter å komme ut av tvilen og fram til visshet. Vi skal legge vinn på å rykke opp med rot den mest skadelige villfarelsen, som hele verden er forført av, nemlig den tanken at mennesket ikke skal vite om det er i nåden eller utenfor. For om vi tviler på Guds nåde og ikke holder det for visst at Gud har velbehag i oss for Kristi skyld, da nekter vi at Kristus har forløst oss, og kaster over ende alle hans verk og velgjerninger som han noen gang har vist oss.»

C. O. Rosenius

14. januar

> «Han har lyst til miskunnhet» (Mi 7,18).

Du som har lært å kjenne at du er en uhelbredelig, ond synder, men som ber om nåde som nåde – frykt ikke for at Gud skal kaste deg bort for syndenes skyld! For «han har lyst til miskunnhet». Gud er for evig tilfreds med det Kristus har gjort for oss, og nå vil han ikke noe heller enn at hver og en skal ta det til seg i troen.

Gud vil ikke at noen skal gå fortapt (2 Pet 3,9). Han forsikrer selv at han ikke har behag i den ugudeliges død, men i at den ugudelige vender om og lever (Esek 33,11). I Kristus står Guds farsfavn åpen for alle uten forskjell.

Å, hvem er så full av hjertelig barmhjertighet mot sine uvenner som Gud? Hvem har et slikt hjerte, en slik kjærlighet til dem som forakter ham, som han? Å, slett ingen!

Men når Herren har et slikt sinn mot dem som vandrer som *fiender* av hans kors (Fil 3,18), skulle han da ikke ha det samme hjertet for dem som midt i all sin skrøpelighet likevel vil være og forbli *vennene* hans? Har han lyst til å kaste dem bort fordi de mot sin vilje og til sin store sorg feiler og forser seg? Vil han nå kanskje handle med dem etter fortjeneste, han som aldri før har gjort det? Langt derifra! Slik er ikke vår Gud.

Han skal visselig hjelpe fram til sitt himmelske rike og sin evige salighet alle som ærlig vedkjenner seg syndene sine og tar imot hans uendelige barmhjertighet i Kristus. Ham være evig ære og pris for det! «Gud er for oss en Gud til frelse, og hos Herren Herren er det utganger fra døden» (Sal 68,21). Lovet være hans navn til evig tid!

Chr. Moller

15. januar

Frelsens beger og vredens beger (Matt 26,36–46).

Gud rekker oss frelsens beger (Sal 116,13), et beger som «flyter over» (Sal 23,5). Han har fylt det til randen med alt det en fattig synder trenger til liv og salighet.

Men vi kan nesten aldri ta imot dette frelsens beger med takk og glede – og styrke sjelen ved den fylde av salighet som er gitt der – uten samtidig å minnes det vredens beger som vår forsoner måtte tømme til bunns. Skålene med Guds vrede ble tømt ut over ham! Ikke én dråpe av det bitre begeret ble han spart for!

Vi kjenner de ordene som beskriver dette vredens beger: «Herren lot den skyld som lå på oss alle, ramme ham» (Jes 53,6). Gud «har gjort ham til synd for oss» (2 Kor 5,21). «Det behaget Herren å knuse ham» (Jes 53,10).

Men ingen av oss kan måle dette lidelsens dyp, denne angsten som rev sjelen i stykker. «Gud sparte ikke sin egen Sønn» (Rom 8,32). Og slaget som rammet ham, presset fram fra hans hellige lepper den mest hjertegripende bønn som noen gang har steget opp fra den syndige jorden: «Far! Er det mulig, så la dette begeret gå meg forbi!» (Matt 26,39). Men det var ikke mulig. Det var den eneste måten byrden av synd og forbannelse kunne løftes bort på, den byrden som ellers ville ha trykket oss ned i en evig fortapelse.

Sjel – prisen er betalt! Løsepengene er betalt! Har han ikke uttømt sin sjel (Jes 53,12)? Tømte han ikke begeret?

I stedet for det vredens beger han måtte tømme, byr Gud hver hungrig sjel et frelsens beger, og prisen for det er betalt.

Han tok vredens beger – ta du frelsens beger! Er det ikke ditt?
Johannes Brandtzæg

16. januar

«Har Gud glemt å være nådig? Har han i vrede lukket til for sin barmhjertighet?» (Sal 77,10).

Salmisten var fullt overbevist om at Guds barmhjertighet var uten grenser, og at hans nåde og miskunnhet varer til evig tid. Likevel kom han ofte i en slik sinnsstemning at det syntes for ham som om Guds barmhjertighet mot ham nå hadde tatt slutt, og som om hans nåde og miskunnhet hadde vendt seg bort fra ham.

Når Herren fører deg, min kjære, på lignende veier, når han skjuler sitt ansikt for deg eller viser seg uvennlig og vred, så mist ikke motet. Guds mest fortrolige venner har måttet erfare det samme.

Tal da også du til ham, slik de gjorde, og legg fram og klag for ham det hjertet ditt føler. Må du i dag si til ham: «Er det for all tid slutt med hans miskunnhet?» (Sal 77,9), så vil du i morgen eller en annen gang ikke kunne prise hans nåde nok. Herren vil legge en ny sang i din munn (Sal 40,4). Til sist må du bryte ut: «Hans miskunnhet varer til evig tid!» (Sal 136,1).

Har du først en gang riktig erkjent og erfart dette, så tenk på det og hold fast på det i troen – også når du ikke føler det, når du synes å erfare det motsatte. Du tror jo at solen er og blir klar og skinnende, selv når den under en formørkelse liksom er dekket av et svart flor. Slik er også Herren alltid den samme, selv om han sju ganger om dagen viser seg annerledes for deg. Hold du deg til ordet hans og ikke til det sansene dine viser deg.

Johannes Gossner

Min Jesu, du min sjeletrøst,
mitt liv, min sol, min glede!
Vil du dog i min sorg og brøst
bort fra mitt åsyn trede?
Vil du meg ensom lade gå
i verdens sorg og møye,
at ditt øye
jeg ikke skue må,
hvor kan jeg dette døye?

17. januar

«… med blikket festet på Jesus» (Hebr 12,2).

Det er alltid Den Hellige Ånds gjerning å vende blikket vårt bort fra oss selv og hen til Jesus. Men Satans gjerning er stikk motsatt, for han prøver uten stans å få oss til å se på oss selv i stedet for på Kristus. Han prøver å innbille oss: «Syndene dine er for store til at du kan få dem tilgitt. Du har ingen rett tro. Du har ikke omvendt deg riktig. Du vil aldri ha kraft til å holde ut til enden. Du har ikke den gleden Guds barn har. Du holder deg ikke helt fast til Jesus.»

Alt dette er tanker om oss selv, og vi kan aldri finne trøst eller visshet ved å se innover på oss selv. Men Den Hellige Ånd vender øyet vårt helt bort fra oss selv. Han sier oss at vi er ingenting, men at Kristus er alt og i alle (Kol 3,11). Husk derfor at det ikke er *ditt grep* om Kristus som frelser deg – det er Kristus. Det er ikke *din glede* i Kristus som frelser deg – det er Kristus. Det er ikke engang *din tro* på Kristus, selv om troen er midlet som binder oss til ham. Det er Kristi blod og fortjeneste alene som frelser oss.

Se derfor ikke så mye på hånden du holder Kristus fast med, som på Kristus. Se ikke på ditt håp, men på Jesus, grunnen for ditt håp. Se ikke på din tro, men på Jesus, troens opphavsmann og fullender. Vi kan aldri finne ro og glede ved å se på våre bønner, våre gjerninger eller våre følelser. Det er det Jesus er, og ikke det vi er, som gir sjelen hvile.

Vil vi overvinne Satan og ha fred med Gud, må det skje ved at vi har «blikket festet på Jesus». La hans død, hans lidelser, hans fortjeneste og hans herlighet – og at han trer fram for Gud for deg – alltid stå klart for sjelen din. Når du våkner om morgenen, så se på ham. Når du legger deg om kvelden, så se på ham! La ingenting komme mellom deg og Jesus.

C. H. *Spurgeon*

18. januar

> «Jeg formaner dere altså, jeg som er en fange for Herrens skyld, at dere vandrer slik det er verdig for det kall dere er kalt med, med all ydmykhet og mildhet, med langmodighet» (Ef 4,1–2).

Kan vi kalle oss Jesu disipler eller lærlinger og kalle ham vår Mester og Herre, om vi ikke vil lære av ham og ikke vil få det samme sinnet som han? Han krever jo ikke at vi skal lære av ham å skape en verden eller gå på vannet, vekke opp døde og befale over storm og uvær, men at vi skal være saktmodige og ydmyke.

Om han krevde av oss at vi skulle gjøre hans allmaktsgjerninger etter ham, kunne vi kanskje ha en unnskyldning. Men han har også sagt: «Alt er mulig for den som tror» (Mark 9,23), og at tro som et sennepsfrø kan flytte fjell (Matt 17,20), og at den som tror på ham, skal gjøre større gjerninger enn han (Joh 14,12).

Men lærer vi ikke det, vil han gjerne tilgi oss det. *Ydmykhet og saktmodighet* derimot kan han ikke frita oss for. Ja, sier du, men nettopp dette er tyngre for vårt stolte og utålmodige sinn enn å flytte fjell, stille havets stormer og vekke opp døde. Ja, det er visst – når du søker kraften til det i deg selv. Da kan du det ene like lite som det andre.

Men når du ber Herren selv om evne og styrke, skal du ikke mangle noe godt. Han som gir deg budet, gir deg da også kraften. Den saktmodige og ydmyke Jesus vil selv komme til deg og bo i hjertet ditt. Og når han bor i deg, hva skal da være umulig? Vi kan ikke ha hans sinnelag om vi ikke har ham selv. Men den som har ham, har også hans sinn. Den som ikke har noe av Jesu sinn, har aldri verken sett ham eller kjent ham.

Johannes Gossner

19. januar

«Dere skal øse vann med glede av frelsens kilder» (Jes 12,3).

I Bibelen blir Guds nåde ofte sammenlignet med vann. Jesus kalte det han hadde å gi menneskene, «levende vann» (Joh 4,10). Det har nok sine grunner, og jeg har særlig tenkt på to.

Den ene er at *vann er uunnværlig for alt liv her på jorden*. Om det ikke var noe vann på jorden, ville alt her være øde og goldt. Ikke noe menneske, ikke noe dyr og ingen plante ville kunne trives. Og det som lever, trenger vann hele tiden. Slik er det også i det åndelige. Uten Guds nåde i Kristus er det ikke noe åndelig liv. Og der det er åndelig liv, trengs Guds nåde hele tiden – ellers vil livet sykne hen og dø.

Den andre grunnen er at *vi ikke bryr oss om vann uten at vi er tørste*. Vi drikker aldri vann for nytelsens skyld, og vi byr aldri vennene våre på vann når vi vil gi dem noe godt. Bare om de er tørste og ber om det, gir vi dem vann. Men når noen er riktig tørst, setter han ikke noe så høyt som vann. Her i Norge, og særlig her på Vestlandet, lider vi sjelden av vannmangel. Derfor har vi vanskelig for å sette riktig pris på vannet, og ofte glemmer vi nok å takke Gud for denne gode gaven.

Slik er det også med Guds nåde. Den som ikke kjenner at han trenger denne nåden, og ikke tørster etter den, bryr seg heller ikke om den og søker den ikke. Men når noen blir riktig tørst etter det levende vannet, er det ikke noe han heller vil ha enn det. Slik var det med den lamme (Mark 2) og med synderinnen i fariseerens hus (Luk 7,36–50).

Kjenner du noe til denne tørsten? Ja, så kom og drikk! Du er velkommen til frelsens kilder i dag, og du kan ikke gjøre din Frelser noen større glede enn å drikke i fulle drag av det «levende vann».

N. Nilssen

20. januar

«Dra skoen av din fot! For det stedet du står på, er hellig. – Og Josva gjorde så» (Jos 5,15).

Hvert menneske har sin kamp å kjempe. Den som vil innta Kanaan, kan ikke unngå å møte Jerikos murer. Det står tvilsomt til med en kristen som ikke er seg bevisst at han har en kamp. Men bortsett fra det er det likevel kristne som seirer mer i kampen sin enn andre.

Du som leser: Er du en kristen som seirer? Eller er det det onde som overvinner deg?

Blant annet er det to ting som må være til stede hos den kristne som vil seire.

For det første må det være vårt fulle alvor å *ville* seire. Et likegyldig menneske duger ikke i krig.

For det andre må vi dra skoene av for Fyrstens ansikt. Det vil si: La ikke den minste synd bli liggende igjen i sjelen din. Bekjenn alt for din Gud. Før hele livet ditt fram i lyset fra Guds ansikt. Nevn hver fiende ved hans rette navn, med det bestemte ønsket å ville seire.

Hvis du legger deg ved nådens føtter med et helt og sannferdig hjerte, skal du aldri gå slått tilbake.

Hvordan begynner du dagen din? Og hvordan slutter du den?

Lykkelige menneske, du som begynner og slutter dagen i samråd med din frelses fyrste! Du skal seire i liv og i død.

Nei, den som møter sin Gud med et udelt sinn, kan ikke bli stengt inne av syndens murer. Over hele hans liv står det skrevet: «Den sterkeste er med oss.» Så går vi fram med seier og for å seire, stykke for stykke, til vi helt har inntatt Kanaan.

Ludvig Hope

Når Jesu kjærlighet
kun rett betraktes,
og verdens herlighet
for intet aktes,
når himlen er oss kjær
og søt og yndig,
da bliver Herrens hær
i striden myndig.

21. januar

«Hver den som elsker Faderen, elsker også den som er født av ham» (1 Joh 5,1).

Vet du med deg selv at din omvendelse til Herren og din tro på nåden i Kristus har båret den frukt at du har fått en ren og inderlig kjærlighet til Guds barn? Ikke bare til en bestemt kristen som har gjort deg noe godt, eller som vet å sette pris på deg, eller som har noe naturlig elskverdig ved seg som vinner deg. Nei, til alle dem du ser elsker eller søker Jesus, så de nå er din nye slekt, dine søsken. Da skal du vite at dette ene forholdet – mye mer enn de herligste gjerninger – viser at en ny fødsel ved Guds Ånd har funnet sted i sjelen din.

Ellers synes du kanskje ikke at du kan være et Guds barn, fordi hele din kristendom virker altfor mangelfull for deg. Men alle disse manglene og alt det du synes, betyr ingenting mot det Guds ord sier om dette kjennetegnet.

Er det derimot slik med deg at du riktignok er vekket opp av din gamle syndesøvn, og at du har vendt deg fra villstiene dine til gudfryktighetens vei, til Guds ord, til bønn og bedring – men du har den egenskapen at du ikke vil ha noe med andre søkende sjeler å gjøre, og trives best alene, «med Gud og Ordet», som du sier? Da ser nok dette vakkert og åndelig ut. Men det har én ting imot seg: Det strider helt mot hovedkjennetegnet på den rette Guds nåde, og din omvendelse er visselig falsk og selvlaget.

Hvis din omvendelse var et sant verk av Ånden, hadde du også dette kjennetegnet, *kjærlighet til brødrene*. Da skulle du være så nedslått over deg selv at du som regel holdt andre søkende sjeler for bedre enn deg (Fil 2,3), og ble «ett hjerte og én sjel» med dem, slik de første kristne var (Apg 4,32).

C. O. Rosenius

22. januar

> «Se, jeg ser himmelen åpnet, og Menneskesønnen stå ved Guds høyre hånd!» (Apg 7,56).

Midt i all larmen og bråket omkring seg løfter Stefanus øynene mot himmelen. Jorden ryster og vakler under føttene hans. «Verden er ham ikke lenger verd» (Hebr 11,38).[1] Hvem kan da laste ham for at han ser opp dit hvor han har sitt rette borgerskap, sine skatter og klenodier, som verken møll eller rust kan tære og ingen tyvehånd stjele?

Og når denne kjære Guds mann nå ser opp mot det høye gjennom vinduene i Rådets sal – å under! – hva ser han da? Skyene brister, himlene åpner seg, og han ser Guds herlighet, Gud selv i sin strålende klarhet. Og ved hans høyre side ser han Jesus stå.

Ja, venner, en *åpen* himmel i dødsstunden – hva kan vel være større og herligere for en synder på jorden? Og Jesus har åpnet den for oss alle. Ingen *trenger* å finne den lukket og tilmurt. Om du fikk budet i dag om at du skal herfra, tror du da at du ville finne himmelen åpen eller lukket?

Stefanus hadde også før vandret under en åpen himmel. Første gang han som en synder bøyde seg i bot og tro for nådens trone og hyllet Guds Sønn som sin eneste Frelser, åpnet himmelen seg for ham. Men aldri hadde Stefanus sett det så klart som nå. Men han hadde vel heller aldri trengt det så sårt som nå, da han stod midt blant blodtørstige fiender, midt i det grusomste opprør mot Herren og hans salvede.

Om bare du og jeg tror på den samme Frelser som Stefanus hadde funnet som havnen for sin frelse og klippen for sin salighet, da er det en stor nok åpning i himmelen for oss også. Døren skulle ikke stå lukket om døden kom i dette øyeblikket. Han vet å «skjenke dødsnåde i dødsstunden» – ingenting er så tungt at det ikke skal kunne bæres.

Laurits Nilsen

23. januar

> «Derfor, brødre, skylder vi ikke kjødet noe, så vi skulle leve etter kjødet. For dersom dere lever etter kjødet, da skal dere dø» (Rom 8,12–13).

Ved Kristus er vi forløst fra den fordømmelsen vi før hadde fortjent med våre synder, og nå har vi livet ved Kristi Ånd, som bor i oss. Derfor skylder vi nå også å leve etter det. Slik står det også i forrige kapittel: Ettersom vi er frigjort fra synden, er vi nå blitt rettferdighetens tjenere, så vi skal være lydige mot Gud (Rom 6,18).

Derfor, sier han, er vi skyldnere. Det vil si: Det nye kallet, den nye stand og det nye vesen dere er kommet inn i fordi dere er blitt kristne og nå har Den Hellige Ånd, krever nettopp dette av dere – at dere også skal leve slik Ånden viser og lærer dere. Det er ikke overlatt til deres eget forgodtbefinnende å gjøre det eller la det være.

[1] NB: «Verden var dem ikke verd.»

Men så sant dere vil rose dere av nåden og Ånden, må dere også bekjenne at dere skylder å leve – ikke etter kjødet, som bare vil bli i synden, men etter Ånden. Ånden viser dere hvordan dere, etter at dere er døpt og forløst fra synden, skal vende dere fra synden til rettferdighetens nye liv, og ikke igjen vende fra dette livet tilbake til synden.

«*Dersom dere lever etter kjødet, da skal dere dø.*» Her feller apostelen kort og likefram dommen over det dårlige påfunnet hos de mennesker som bruker nådens frihet til å gi kjødet rom. Med dette vil han skremme dem bort fra en slik vrang innbilning, så de ikke igjen skal føre den evige vrede og døden over seg i stedet for det livet og den nåden de roser seg av.

Det rimer slett ikke, vil han si, at dere – som én gang er forløst og fridd fra den evige død – heretter vil leve etter kjødet. For gjør dere det, må dere ikke tro at dere skal beholde livet. Da hører dere døden til og er fordømt til helvete.

Dr. Martin Luther

24. januar

«Er du kommet til havets kilder?» (Job 38,16).

Menneskelig kunnskap har sine grenser, og dem makter den ikke å gå over. Gud alene kjenner alle ting. Når dette gjelder de timelige og synlige ting, kan vi være visse på at det gjelder i enda høyere grad i saker som angår det åndelige og evige.

Hvorfor har jeg da plaget hjernen min med grublerier over slikt som en evig forutbestemmelse og vilje, en ubøyelig skjebne og menneskenes ansvar? Disse dype og mørke sannhetene makter jeg like lite å utgrunne som jeg kan finne kildene i dypet som det gamle verdenshavet henter sine veldige vannforråd fra. Hvorfor har jeg da så travelt med å fatte planen i Herrens forsyn, grunnen til det han gjør, og målet for det han lar skje? Vil jeg noen gang kunne holde solen inne i hånden min eller bære hele verdensaltet på håndflaten? Og likevel er dette som en dråpe i et spann sammenlignet med Herren, min Gud.

La meg ikke prøve å fatte det uendelige, men heller bruke kreftene mine på å øve kjærlighet. Det jeg ikke kan mestre med forstanden, kan jeg gjøre til mitt ved kjærligheten. La det være nok for meg. Jeg kan ikke trenge ned i havets hjerte, men jeg kan bli forfrisket av vindpusten som farer over det, og jeg kan seile over de blå bølgene med gunstig vind.

Om jeg så kunne gå ned til havets kilder, ville foten min verken gjøre meg selv eller andre noe gagn. Den kunne ikke redde skipet som synker, eller gi den gråtende enken og barna hennes tilbake sjømannen som druknet. Like lite ville det være til nytte for meg om jeg kunne utforske de dypeste hemmeligheter. For den minste følelse av kjærlighet til Gud og den enkleste handling gjort i lydighet mot ham er bedre enn den dypeste kunnskap.

C. H. *Spurgeon*

25. januar

«Og så skal vi for alltid være sammen med Herren» (1 Tess 4,17).

Livets beste stunder her i utlendigheten er når vi «er med Jesus». Når vi kan tro at han er vår Frelser og at hans rettferdighet er vår, når vi kjenner at han er nær,

og har den visshet i sjelen at ingen skal rive oss ut av hans hånd (Joh 10,28), da har vi det godt, da er vi lykkelige.

Men når noe skjuler for øyet vårt rettferdighetens sol med legedom under sine vinger (Mal 4,2), når troen blir angrepet av tvil, når vi «vandrer i mørke, og intet lys skinner» (Jes 50,10), da har vi det ikke godt. Da sukker sjelen etter troens frimodighet og glede. Og når Jesus så igjen åpenbarer seg for sjelen og vi vet oss i hans nådes armer, da er vi glade igjen og kan prise Gud for hans barmhjertighet.

Men for hver den som blir tro inntil døden, kommer den stunden da vi «*for alltid* skal være sammen med Herren». Når vi kommer hjem, er det ingenting som skjuler Jesus for oss. Vi skal se ham som han er (1 Joh 3,2), og bli mettet av å skue hans ansikt. Ingenting forstyrrer samfunnet vårt med ham, og derfor er det fullkommen salighet der.

Dette er én side av de kristnes håp her på jorden. Og for hver den som har smakt noe av «Jesu søte forening», åpner det seg herlige utsikter ved dette løftet:

«Så skal vi for alltid være sammen med Herren.»

N. Nilssen

Tenk, når engang med utildekket øye
jeg ham skal se, som her jeg trodde på,
tenk, når jeg hist mitt kne skal for ham bøye,
når jeg med takk skal for hans åsyn stå!

Tenk, når engang i himlens gylne sale
jeg med den venn jeg her på jorden fant,
i lyset om et evig liv skal tale
og om det liv der som en drøm forsvant!

26. januar

«Vi vet at alle ting samvirker til gode for dem som elsker Gud» (Rom 8,28).

For et dyrebart løfte og en mektig støttestav på vandringen mot den tilslørte framtiden! For en veldig trøstegrunn for alle som virkelig trenger en slik trøst, alle som kjenner at de trenger en allmektig Gud på denne underlige og farlige vandringen! Her er en fast klippe som står trygt midt i verdenshavet, der hendelser, omstendigheter og erfaringer skifter som bølger. Mot dette faste fjellet burde alle våre engstelige tanker, spørsmål og gjetninger bli til intet.

Og hva skulle vi heller ta med oss som niste for de kommende dagene – om Herren gir oss flere – enn et slikt løfte fra ham som har talt alle hårene på hodet vårt (Matt 10,30), og som har «all makt i himmel og på jord» (Matt 28,18)?

Alle ting tjener til, samvirker til det beste! Her ser vi jo at det i virkeligheten ikke betyr noe som helst hvordan omstendighetene enn ser ut. De utretter alle det samme: De tjener til det beste. Det er som om en sa: Det er det samme om maten du spiser, er hvit eller rød, om den er litt søtere eller litt surere. Den er like nyttig for deg, den gir deg helse og styrke og holder legemet ditt oppe.

Eller som om en sa: Du skal ut i storm og kulde, men her er klær du kan ta på deg. Det er jo helt likegyldig om de er blå eller brune. De gjør nøyaktig samme tjeneste: De varmer og beskytter deg.

Å, om hjertene våre bare ble åpnet for innholdet i slike ord fra Herren! Da skulle vi jo bo som i en fast klippeborg, der alle stormer og bølger hadde lite å bety.

Chr. Moller

27. januar

> «Så dere tåler hverandre og tilgir hverandre dersom en skulle ha noe å anklage en annen for. Likesom Kristus har tilgitt dere, skal også dere tilgi hverandre» (Kol 3,13).

Om hver kristen gjelder det at han lever av nåde, den nåden som tilgir hver dag. Det er sant, og det vil ingen kristen nekte eller tvile på. Men har du, kjære venn, lagt deg dette ordet alvorlig på hjertet: Som Kristus tilga deg, slik må du tilgi. Som han tåler deg med all din skrøpelighet, slik må du tåle andre med deres synd og deres særheter.

Det er ikke lett. Om vi ikke bar på dette hjertet, som er mer svikefullt enn noe annet i verden (Jer 17,9), og ikke hadde med oss overalt den gamle Adam, som ikke lar seg omvende eller forbedre, da ville det være lett. Da ville ikke veien til Guds rike være så trang.

Den som holder av deg og ved hver anledning viser deg vennlig hjelpsomhet, skal du elske igjen. Det er sant, og det går nok noenlunde. Men den som setter seg tvert imot dine ønsker, som beviselig snakker vondt om deg, og som på en eller annen måte har skadet deg – hva sier du om ham? Kan du tilgi ham fullt ut? Slik tilga jo Kristus deg. Er det ikke en fold i hjertet ditt som ennå gjemmer et spor av nag eller misunnelse?

Den som villig underordner seg deg, hører på rådet ditt og legger merke til det du sier, ham kan du nok få elske. Det er jo ingenting å tåle og ingenting å tilgi. Men hvordan går det deg med dem som står i veien for din naturlige forfengelighet, og som ved større evner eller større hell legger beslag på den æren og høster den anseelsen du selv ønsket deg?

Der kreves det å kunne tåle. Men evnen til å tåle henger nøye sammen med den kristne ydmykhet. Det hovmodige sinnet kan slett ikke tåle. La oss be Gud inntrengende om ydmykhet, om nåde fra ham til å bli riktig små.

Chr. Knudsen

28. januar

> «Dere tenkte ondt mot meg, men Gud tenkte det til det gode, for å gjøre dette som vi ser i dag, og berge livet for mange mennesker» (1 Mos 50,20).

Vi glemmer så lett at Gud er Far. Han mener det godt og farslig med alt han lar komme over oss, og han kan ikke mene det vondt. Hvordan skulle han som er evig god, gjøre oss noe ondt eller tillate noe som skader oss, så sant vi elsker ham?

Og om menneskene mener det aldri så vondt med oss – slik Josefs brødre gjorde da de solgte ham til Egypt – så mener Gud det likevel aller best når han tillater noe slikt. Allerede da broren ble solgt, så Gud brødrene komme for å kjøpe korn hos den broren de hadde solgt. Ved hjelp av forrådet sitt berget han

dem og faren deres fra å dø av sult. Idet Josef blir kastet i brønnen, ser Gud at denne brønnen er veien til tronen.

Noe lignende vil hver den som stoler på Gud, få erfare. Til slutt skal han kunne si til alle som forfulgte ham: Dere tenkte ondt mot meg, men Gud tenkte å vende det til det gode for meg. Gud bruker menneskenes ondskap som et ris til å refse barna sine med og gjøre dem gode.

Knurr derfor ikke, mist ikke motet og bli ikke rådvill overfor Gud når han tillater ting som ingen menneskelig fornuft kan begripe! Tenk da alltid som Josef og som Moses: Guds gjerning er fullkommen, alle hans veier er rette (5 Mos 32,4). Gud er trofast. Han er Far og oppdrar oss som sine barn, og barn trenger refselse.

Om vi ikke var onde, ville ikke Gud la noe ondt komme over oss. Men på denne måten vil han gjøre oss bedre. Ved det onde utenfor oss hjelper han oss av med det onde inni oss. Og ved lidelser – som i hans hus alltid er gode og velgjørende for oss – frir han oss fra lidelsene.

Johannes Gossner

29. januar

Stå djevelen imot! (1 Pet 5,8–10).

«Du kan ikke holde Satan ute av hjertet ditt uten at du holder Kristus inne i det.»

I Sør-Amerika finnes det en slags busk som inneholder en gift som er dødelig for slanger. Når fugler som har unger i redet, oppdager at en slange eller en snok nærmer seg, flyr de straks av sted og henter en grein med blader fra en slik busk – altså en frisk, grønn grein – og legger den omhyggelig på tvers over redet.

Slangen sniker seg lumsk fram mot redet. Når den er kommet nær nok, løfter den hodet, klar til å drepe de hjelpeløse fugleungene. Men plutselig trekker den hodet til seg som om den var skutt, skynder seg ned treet og forsvinner. Den har sett greinen som lå over redet.

Lev av Kristus. La ham være i deg, så må Satan flykte. Uten mannaen som kom fra himmelen i ørkenen, måtte Israel ha gått til grunne av sult. Uten å leve av brødet fra himmelen, Kristus, kan ingen leve evig.

Husk at greinen som fuglen henter og legger over redet for å verne de små ungenes liv mot slangen, er en frisk, grønn grein. Om livet ditt i Gud skal være et sterkt og stadig vern mot Satan for deg, må det holdes friskt ved bønn og årvåkenhet.

Johannes Brandtzæg

Ak, kom! Jeg vil opplukke
mitt hjerte, sjel og sinn
med tusen lengsels sukke,
kom, Jesus, dog herinn!
Det er ei fremmed bolig,
du har det selv jo kjøpt,
så skal du blive trolig
udi mitt hjerte svøpt.

30. januar

«Hva gagner det et menneske om han vinner hele verden, men tar skade på sin sjel?» (Matt 16,26).

En eneste menneskesjel er langt mer verd enn hele verden. Derfor ville det være et forferdelig tap om et menneske av kjærlighet til verden skulle sette sin sjel i fare for evig fortapelse. Menneskesjelen er nemlig ikke bare uvurderlig. Tapet av den er også av den art at den ikke kan kjøpes tilbake fra fordømmelsen med noe som helst. Om en derimot har mistet et kostbart smykke, kan en alltid ha et visst håp om å få det tilbake en gang.

Så lenge du ennå lever, kjære menneske, er det ennå tid til å få sjelen din frelst. Husk derfor alltid på dette i alt du tenker, sier og gjør, så du ikke en gang – men for sent – skal måtte rope ut i helvete: «*Sjelen fortapt, alt tapt!*»

Om noen forsikret deg at røvere som hadde bestemt seg for å rane og drepe deg, hadde gjemt seg i en skog du hadde tenkt å reise gjennom, ville du da ikke enten snu eller velge en annen vei videre? Men selv om du var så dumdristig at du ville reise gjennom den farlige skogen tross advarselen du hadde fått, ville det likevel ikke på langt nær være så farlig som når et menneske blir værende og fortsetter på syndens veier. Der mister han både sjel og legeme.

Om et ærgjerrig menneske kunne vinne hele verden, ville han gjøre noe som ingen ennå har maktet. Historieskriverne ville prise denne gjerningen. Men i Guds og de hellige englers øyne ville den som gjorde denne dåden, bli regnet som den mest elendige skapning, dersom han hadde utført den med tap av sin sjel.

A. *Kreutzberg*

31. januar

«Gled dere i Herren alltid! Igjen vil jeg si: Gled dere!» (Fil 4,4).

Dette er en formaning til Guds barn. Ingen andre kan glede seg i Herren, hvor mye likhet det enn kan være mellom skikkelige verdslige mennesker og gjenfødte Guds barn. En kan *beundre* Gud uten å være hans gjenfødte barn. En kan beundre ham i hans allmakt og visdom, slik disse egenskapene åpenbarer seg i stjernenes regelmessige og nøyaktig avmålte baner og i den lille blomstens fine og kunstferdige bygning. Ja, en kan beundre ham i hans barmhjertige kjærlighet, at han sendte sin Sønn hit ned for å frelse den fortapte menneskeslekten.

Men *glede seg i Herren* kan bare den som har lært ham å kjenne som den som sletter ut synder. Gleden i Gud begynner for et menneske når det tror seg frelst ved Jesus og får fred med Gud ved vissheten om at Jesu Kristi, Guds Sønns, blod renser fra all synd (1 Joh 1,7).

Men like sikkert som det er at ingen andre enn Guds barn kan glede seg i Gud, like sikkert er det at alle disse kjenner noe til hva glede i Gud vil si. De har grunn til å være glade, og de bør være glade. Noen klager nok over at de får glede seg så lite. De ville så gjerne være gladere. Men hjertet lar seg ikke kommandere til glede.

Se mer på Jesus og på det du har i ham, så lærer du å verdsette den store lykken din. Vær mye sammen med ham i bønn og hellige betraktninger. La ikke

sinnet ditt være så fylt med verden i løpet av dagen! Tenk mer på de utsiktene du har som Guds barn og Jesu medarving, så blir det også mer plass for gleden i hjertet ditt. Og da er du også bedre i stand til å leve for Jesus. For gleden i Herren er vår styrke (Neh 8,10).

N. Nilssen

Februar

1. februar

> «Så dere taler til hverandre med salmer og lovsanger og åndelige sanger, og synger og spiller for Herren i deres hjerter» (Ef 5,19).

Apostelen formaner oss her til nettopp det en – Gud være lovet – får se i slike tider og på slike steder der en åndelig vekkelse og et evangelisk trosliv blusser opp, der en Guds plantning blomstrer. Der bor Kristi ord rikelig. Der blir det lesing, tale, sang, gjensidig undervisning og formaning i glad fortrolighet og med fryd i hjertet, og det til alle tider og på alle steder.

Og verden står der ennå i dag like slått, forbitret og hånlig som jødene stod på den store pinsedagen, da apostlene begynte å tale med nye tunger om Guds store gjerninger, og jødene sa: «De er fulle av søt vin!» (Apg 2,13). Der ser en da hva apostelen mener når han sier: «La Kristi ord bo rikelig blant dere, så dere lærer og formaner hverandre i all visdom med salmer og lovsanger og åndelige viser» (Kol 3,16).

Om vi alltid ble like brennende i ånden og den første kjærligheten aldri ble kald, ville det være nettopp dette apostelen formaner oss til her. Vårt åndelige og evige vel krever at vi blir i og vokser i nåden og i kunnskapen om Kristus. Derfor må vi aldri bli forsømmelige og la Ordet bli satt til side, men alltid holde den hellige ilden ved like og spre den ved lesing, tale, sang, gjensidig undervisning og formaning.

For ellers går det slik Jesus sa til engelen for menigheten i Efesus: Hvis han ikke vendte tilbake til den første kjærligheten, skulle Herren flytte hans lysestake bort fra sitt sted (Åp 2,4–5). Dette er derfor ikke en fri sak som en kan gjøre eller la være etter eget ønske og likevel beholde livet. Nei, tvert imot: Om vi ikke vil ende i kjødet og i den evige død, må vi stadig holde det åndelige livet oppe ved daglig omgang med Guds ord.

C. O. Rosenius

2. februar

> «Guds kjærlighet er utøst i våre hjerter ved Den Hellige Ånd som er oss gitt» (Rom 5,5).

I den kommende herligheten skal Guds kjærlighet være vår manna, vårt himmelbrød og vår gledesvin. Den skal være luften vi skal ånde i, som skal omgi oss

på alle kanter, og som vi skal leve, røre oss og være i. Den skal være vår klarhet, som skal skinne omkring oss og gjennom oss. Den skal være vår lyst, som vi skal glede oss i, vår kraft, som skal holde oss oppe, vårt lys og vår glans, som skal herliggjøre og pryde oss.

Alt dette har vi allerede en forsmak og begynnelse på i hjertet. For Guds søte kjærlighet, som Den Hellige Ånd gir oss å smake, er himmelbrødet vi spiser. Den er utøst i hjertet vårt som en edel vin som gleder oss, som en kostelig balsam som lindrer alle smerter, som smeltet sukker som driver bort all beskhet.

Hver gang vi sukker i angst, får ånden vår ny kraft fra Guds kjærlighet og miskunn. Når vi ber, søker vi Guds kjærlighet og finner den også. Når vi reiser, følger Guds kjærlighet oss. Når vi lider nød, sørger Guds kjærlighet for oss. Når vi må stride, styrker Guds kjærlighet oss. Når vi vandrer i mørket, lyser Guds kjærlighet for oss. Når vi er bedrøvet, trøster Guds kjærlighet oss. Og når vi skal dø, er Guds kjærlighet vårt liv, og fra den kan verken død eller liv skille oss (Rom 8,38–39).

Og alt dette skjer ikke utenfor oss, men i oss. For likesom Den Hellige Ånd er og bor i oss, slik har også Guds kjærlighet fylt hjertet vårt og tatt det i besittelse og virker der kraftig, søtt og salig. Kort sagt: Gud, som er kjærlighet, bor i oss. Jesus Kristus, Kjærlighetens Sønn, lever i oss. Kjærlighetens Ånd virker i oss. Hvordan kan vi da mangle trøst, lys, kraft, sødme og salighet?

Chr. Scriver

3. februar

«Kom de hellige til hjelp i deres nød. Legg vinn på gjestfrihet!» (Rom 12,13).

Kjærligheten skal være inderlig og brennende, så den ikke slokner under vannstrømmene av de feil vi gjør mot hverandre. På samme måte skal den være glad og uten knurr når den viser gjestfrihet. «Jeg var fremmed, og dere tok imot meg» (Matt 25,35), skal Kongen si på den ytterste dag til de velsignede lemmene i sitt rike.

En from kirkefar ville ikke lukke døren for noen fattig gjest. «For jeg er redd», sa han, «at Herren Jesus selv en gang kunne komme i egen person blant de fattige for å prøve min gavmildhet. Hvordan skulle jeg da i evighet komme fra det, om jeg lot ham gå bedrøvet bort fra meg?»

Blant de første kristne var det nok mange fattige som vandret omkring fordi de for Jesu navns skyld hadde måttet forlate hus og eiendom. De skulle være hjertelig velkomne hos brødrene, mer velkomne enn engler, for Herren Jesus kom med dem. Om det er ham vi gir husly når vi tar imot dem som tror på ham, skulle vi da ikke gjøre det gjerne?

Formaningen «uten knurr» (1 Pet 4,9) bør særlig legges de kristne husmødrene på hjertet. Vennlige og glade gaver er de kjæreste. Den lyst og glede du beverter gjesten din med, er for ham den beste maten og den bløteste sengen. Men selv om ikke alle er kalt til å vise vennlig gjestfrihet, er ingen så fattig at kjærligheten hans ikke skulle kunne tjene nesten med en eller annen gave.

Dr. W. F. Besser

O Kriste, du vårt hoved
og Herre, send din Ånd
å knytte, som du lovet,
fullkommenhetens bånd,
hin kjærlighet som lider,
som gjennom verden skrider
med himmelløftet hånd!

4. februar

«Han måtte da reise gjennom Samaria» (Joh 4,4).

I dag finner vi Frelseren vår på vandring fra Judea til Galilea, altså fra den sørligste til den nordligste delen av jødenes land. Og legg godt merke til at det står at han *måtte* dra gjennom Samaria. Du vet vel at det var et bittert fiendskap mellom jøder og samaritanere, ja, i en slik grad at jødene ikke ville dra gjennom Samaria når de reiste fra Judea til Galilea eller omvendt. De tok heller en omvei utenom samaritanenes land.

Annerledes med Jesus. Her står det at han *måtte* reise gjennom Samaria. Og hvorfor? Jo, fordi han visste at han da kunne få frelse den samaritanske kvinnen og andre med henne. Han sparte ingen møye når han kunne få berge om så bare *én* sjel for himmelen. Det er sagt med rette at alle Jesu fotspor dryppet av kjærlighet, og det kommer også klart fram i denne beretningen.

Og lovet være hans navn! Han er den samme også nå. Hans mat er å gjøre Farens vilje (Joh 4,34) – å dra sjeler til seg den dag i dag. Han går utrettelig og leter etter hver synder, mann eller kvinne. Kanskje er du, kjære sjel, en dypt falt synder, også i det ytre, så nesten alle vil forakte deg og nødig møte deg. Jesus gjør likevel ingen krok på veien for å unngå deg. Så lenge nådetiden varer, elsker han deg med en kjærlighet vi ikke kan fatte.

Å, om du visste, du sjel som ennå vandrer i synden, hvor Jesu hjerte brenner av barmhjertighet mot deg, og hvor gjerne han ville ta deg inn i sin nådefavn! Han vet hva en menneskesjel koster. Han har jo kjøpt oss alle med sitt blod og vil så nødig miste noen av oss. Derfor arbeider han så utrettelig dag ut og dag inn for å dra syndere til seg. Han vil nå så gjerne komme inn i din sjel, hvem du enn er. Å, stå da stille for ham!

S. Trædal

5. februar

«Hvem kan utholde den dagen han kommer? Hvem kan bli stående når han åpenbarer seg?» (Mal 3,2).

Samvittigheten sier oss at vi går en dom i møte, en regnskapsdag, en oppgjørsdag, da vår evige skjebne skal avgjøres. Men tanken på denne dagen fyller så mange av oss med frykt og angst. For samvittigheten – hvis den ikke sover helt – sier dem at de vil komme dårlig ut av dette regnskapet. Derfor er det så mange her som helst lar være å tenke på oppgjørsdagen, enda det er så mye som minner om at den nærmer seg.

Andre har fått klart for seg at de vil komme dårlig ut slik de er nå, og tenker: Om jeg bare kunne gå denne dagen rolig i møte, da ville jeg være lykkelig. Er det da mulig for noen å kunne det? Ja, Gud skje lov! Den som tror på Jesus, kommer ikke til dom, men er gått over fra døden til livet (Joh 5,24). Det kommer altså an på vårt forhold til Jesus. Har vi ham, er vi berget for evig. Er vi uten livssamfunn med ham, er vi under lovens dom og Guds vrede.

Engstelige sjel, flykt til Jesus, og du skal bli godt mottatt. For han elsker syndere og er kommet til jorden for å gjøre slike som deg og meg salige. La ingenting holde deg borte fra ham. Alt som vil hindre deg i å komme til ham, er fra sjelefienden, selv om det ser ut som ydmykhet. La deg ikke hindre av at syndene dine er for mange eller for store, heller ikke av at du angrer så lite og er så uforberedt, så uferdig og uverdig.

Nåden blir bare gitt til uverdige – ikke til andre. Og hvis du skal vente til du blir ferdig, kan det så lett bli for sent. Nå kaller Jesus deg til seg. Nå venter han på deg. Kom da! Kom med de syndene og den frykt og angst som plager deg, og ta imot nåde, ufortjent nåde, av ham som rettferdiggjør den ugudelige (Rom 4,5).

N. Nilssen

6. februar

«For meg er det å leve Kristus, og å dø en vinning» (Fil 1,21).

Dette er innholdsrike ord: «*For meg er det å leve Kristus*.» De er så store og så tunge at en kunne tro at intet menneske ville våge å ta dem i sin munn. Det er apostelen Paulus som sier dem. Den samme apostelen kjente nøye sin egen elendighet. Han kaller seg den største blant syndere (1 Tim 1,15). Men han hadde også gjort en annen erfaring: «Jeg fikk miskunn», sier han (1 Tim 1,13).

Derfor var han også sikker på hvem han tilhørte. I nødens stund taler han om «den Gud som jeg tilhører og som jeg tjener» (Apg 27,23). «Alt makter jeg i ham som gjør meg sterk» (Fil 4,13), vitner han ved en annen anledning. Sannelig, apostelen hadde rett til å si disse store, tunge ordene.

Og hver den som har gjort apostelens erfaring av synd og nåde og av den Guds kraft som fullendes i skrøpelighet (2 Kor 12,9), har den samme rett. For dem blir det heller ikke tomme ord eller tom klang. Det er sannhet.

Apostelen hadde også full rett til å legge til: «*og å dø en vinning*». Riktignok kunne apostelen like lite som vi male ut *hvor stor* vinningen er. Bare det visste han – og det vet vi – at «den nåværende tids lidelser ikke er for noe å regne mot den herlighet som skal åpenbares på oss» (Rom 8,18). Og: «Det som intet øye har sett og intet øre hørt, og det som ikke kom opp i noe menneskes hjerte, det har Gud beredt for dem som elsker ham» (1 Kor 2,9).

Når Guds ord skal skildre for oss herligheten på den andre siden, gjør det det i fargerike bilder. Annerledes kan evighetens herlighet ikke males ut for tidens barn.

Pastor Prytz

7. februar

> «Da tok Peter til orde og sa til ham: Se, vi har forlatt alt og fulgt deg. Hva skal da vi få? Jesus sa til dem: Sannelig sier jeg dere: I gjenfødelsen – når Menneskesønnen sitter på sin herlighets trone – da skal også dere som har fulgt meg, sitte på tolv troner og dømme Israels tolv stammer. Og hver den som har forlatt hus eller brødre eller søstre eller far eller mor eller barn eller åkrer for mitt navns skyld, skal få hundrefoll igjen, og arve evig liv! Men mange som er de første, skal bli de siste, og de siste de første!» (Matt 19,27–30).

Arbeideren får lønn – også «arbeiderne i vingården».

Men det er forskjell på arven – det barna har rett til (se Rom 8,17) – og lønnen. Til arven blir en født ved den nye fødselen. Lønnen blir gitt for arbeidet, og det ser ut til at det skal bli gitt ulik lønn etter det arbeidet som er gjort, og etter den troskap det er gjort med.

Matt 19,28 gir et særskilt løfte om lønn for apostlene (se også Luk 22,29–30). De skal få en særskilt ære i himmelen.

Men alle som har ofret noe for å følge ham, skal få hundrefoll igjen (Matt 19,29). Om vi må skilles fra slektninger fordi de vender seg mot oss når vi vil følge Jesus, får vi nye venner, en ny og stor slekt over hele verden i de helliges samfunn. Om vi må forlate levebrødet («åkrer»), skal vi få det som kan glede oss mer enn rikdom og overflod. Herren hadde ravner som brakte Elia mat i ørkenen. Også nå har han sine engler, som blir sendt ut til tjeneste for dem som skal arve frelse (Hebr 1,14).

Den som tror, skal se Guds herlighet (Joh 11,40).

Johannes Brandtzæg

8. februar

> «Sions barn fryde seg i sin konge!» (Sal 149,2).

Ja, fryd deg, sjel, i Jesus Kristus, sannhetens mektige konge! Der står han i domshuset i Jerusalem og avlegger den gode bekjennelsen for Pontius Pilatus (1 Tim 6,13). De vantro jødene, Herodes og Pilatus, Annas og Kaifas, fariseere og saddukeere – ingen av dem ser Jesu kongeherlighet. «Han sier om seg selv at han er Messias, en konge» (Luk 23,2). Det var en del av anklagen mot Jesus.

Nylig, på palmesøndag, var luften fylt av jubelrop da Sions lovede konge drog inn i Jerusalem, den store kongestaden. Men nå er begeistringens hyllest slått om i korsfestelsens rop: «Bort med ham!» (Joh 19,15). De tok anstøt av hans fornedrelse, hans dype ringhet.

Men ser du, kjære venn, den himmelske høyheten under den ydmykende fattigdommen? Ser du Kristi tilslørte kongeherlighet? Han er konge. Fra himmelen er han kommet, og for vår skyld gikk han fornedrelsens mørke vei. Han som var i Faderens favn, er kommet ned til oss fra himmelen og har forkynt oss den sannhet som gir frelse. «Jeg er veien og sannheten og livet» (Joh 14,6), har han sagt til disiplene.

Hvis du spør: «Hva er sannhet?» (Joh 18,38), svarer sannhetens konge: «For så har Gud elsket verden at han ga sin Sønn, den enbårne, for at hver den som tror på ham, ikke skal fortapes, men ha evig liv» (Joh 3,16). Hvilken filosof eller

dikter kunne ha tenkt ut denne sannheten, som frelser og gjør levende? Om noen ønsker klarhet over Gud og menneske, himmel og jord, tid og evighet, synd og nåde, så la ham gå til Guds evige Sønn. Da finner han sannheten, hvis han er av sannheten (Joh 18,37).

L. A. *Larsen*

9. februar

«Min elskede» (Høys 2,10).

Dette er et gyllent navn som Guds gamle menighet i sine mest fryderike øyeblikk pleide å gi Herrens salvede. Da sangens tid var inne og turtelduens røst ble hørt i landet (Høys 2,12), var brudens kjærlighetssang yndigere enn noen av deres sanger, når hun sang: «Min elskede er min, og jeg er hans, han som vokter sin hjord blant liljene» (Høys 2,16). I Høysangen kaller hun ham alltid ved dette fryderike navnet: «min elskede».

Selv i den lange vintertiden, da avgudsdyrkelsen hadde fått Herrens hage til å visne, fant profetene tid til å legge Herrens byrde fra seg en liten stund og si, som for eksempel Jesaja: «Jeg vil synge om min elskede, synge min venns sang om hans vingård» (Jes 5,1). De hellige hadde aldri sett hans ansikt. Han var ennå ikke åpenbart i kjød og hadde ikke levd blant dem, og ingen hadde ennå sett hans herlighet. Likevel var han Israels trøst, Guds barns håp og fryd og den elskede for alle som var oppriktige for den Høyeste.

Vi som lever i Guds menighets sommerdager, pleier også å tale om Kristus som vår sjels elskede. Vi kjenner at han er meget kostelig, «utmerket fremfor ti tusen», og at «alt ved ham er tiltrekkende» (Høys 5,10.16). Så sant er det at Guds menighet elsker Jesus og regner ham som sin elskede, at apostelen våger å påstå at ingenting skapt kan skille den fra Kristi kjærlighet. Han erklærer at verken forfølgelse eller trengsel eller angst eller fare eller sverd har kunnet gjøre det, og i glad frimodighet bryter han ut: «Men i alt dette vinner vi mer enn seier ved ham som elsket oss» (Rom 8,37).

Å, om vi kjente deg bedre, du vår sjels elskede!

C. H. *Spurgeon*

10. februar

«Se, til fred ble meg det bitre, ja, det bitre. I kjærlighet dro du min sjel ut fra ødeleggelsens grav. For du kastet alle mine synder bak din rygg» (Jes 38,17).

Den som blir bedrøvet over syndene sine, skal ha denne bedrøvelsen som et pant på at Herren er like nær ham som bedrøvelsen. For Herren er i bedrøvelsen. Han vekker den og holder den ved like. Ellers ville vi vel aldri bli bedrøvet over syndene våre her i verden.

Han som nå gjør deg bedrøvet, vil også gjøre deg glad og salig. For som en vis og god lege sårer han bare for å lege deg, og skjærer bare i såret for å gjøre deg frisk og glad. Han sender først trøstesløshet, eller trang til trøst, inn i hjertet ditt, så han kan sende trøsten etterpå – og så den kan bli tatt imot.

Men når den trøstesløse, bedrøvede sjelen roper til ham og stoler på ham, å, da kommer han med trøst og med sitt vennlige åsyn. Med sitt nådeord trer

han fram for den bedrøvede sjelens tårefylte øyne. Og for ham og hans nådeord forsvinner syndene, samvittighetens anklager og dommens redsel som tåken for solen, som skyen når vinden jager den.

Da blir sjelens mørke himmel lys og klar. Da smiler solen inn i hjertet ditt. Da legger han lovsanger i munnen din, så du ikke mindre enn noen annen han har berget, må gi ham dette vitnesbyrdet: «I kjærlighet dro du min sjel ut fra ødeleggelsens grav.»

Bli nå bare i denne hjertelige nåden og vær varsom med den. Så mye som den gleder deg, så trofast må du også bruke og bevare den. Ellers trer synden fram igjen – den synden som Gud har kastet langt bak sin rygg – og tar deg i besittelse med sjufold styrke.

Johannes Gossner

11. februar

«Alle dem som tok imot ham, dem ga han rett til å bli Guds barn, de som tror på hans navn» (Joh 1,12).

Skriften taler om å ta imot innbydelsen til kongesønnens bryllup og til det store kveldsmåltidet, om å ete av himmelbrødet, drikke av det levende vannet, kle seg i den beste kledningen, gå ut av fengselet, skjule seg under Kristi vinger, gripe fatt i frelsens horn, ta imot Jesus eller se på Jesus. Alt dette betyr en og samme ting: å tro, eller om en heller vil, å sette sin lit til ordet om forløsningen.

Men dette synes du kanskje er en altfor lett vei. «Bare å tro – mon jeg ikke bedrar meg selv med det? Er det ikke en altfor lett vei? Får jeg da ikke saligheten altfor billig?» Hva for noe? Altfor billig, sier du? Har du da ikke hørt at Guds Sønn led og arbeidet i trettitre år for å skaffe denne saligheten? Det er jo han som har betalt. Du har jo ingenting å betale med. Og når du sier at det er for billig, beskylder du jo Jesus for at forløsningsverket ikke kostet ham stort.

«Nei, det var ikke slik jeg mente det», innvender du. «Jeg mente at det ble altfor lett for meg.» Ja visst er det ydmykende å ta imot nåde for den prisen som heter ingenting. Å «kjøpe uten penger og uten betaling vin og melk» (Jes 55,1) er sannelig altfor billig for oss stakkars tiggere, som så gjerne vil være rike og dyktige. Men det finnes ingen annen utvei. Hvis du ikke vil tro på ham «som rettferdiggjør den ugudelige» (Rom 4,5), går du fortapt. For grunnloven i nådens rike lyder: Frelst for intet ved den forløsning som har skjedd i Kristus – eller for evig utestengt fra samfunnet med Gud.

P. G. Sand

12. februar

«Så er det da ingen fordømmelse for dem som er i Kristus Jesus» (Rom 8,1).

Hvorfor ingen fordømmelse for dem? Er det så helt sikkert? Jeg tror mange mennesker hadde godt av å spørre slik. Den døde sikkerheten som det er så mye av her, er verre enn tvil. Og kunne ikke et slikt spørsmål føre mange lenger inn i denne salige sannheten: «Det er ingen fordømmelse for dem som er i Kristus Jesus»? Jeg tror det.

Er ikke dette en trøsterik sannhet: All synd er rettferdig betalt ved Kristus, fordi han var rettferdig? Gud gjorde det som var umulig for loven (Rom 8,3): Han fordømte synden og frelste synderen. Gud har selv forlikt oss med seg selv. Han som vi står i skyld til, har selv betalt. Det skjedde ikke ved at han simpelthen glemte skylden eller strøk den ut, men ved at han tok den skyldiges skyld på seg og ved liv, lidelse og død betalte og ga tilbake alt det som var tapt.

Vår rett for Gud er gitt oss av Gud.

Du som leser og hører dette: Er denne store skatten blitt din sjels eiendom? Er du i Kristus? Hvis det ikke er slik, er du en fortapt synder. Har du lyst til å dø utenfor din Frelser?

Du herligste trøst som jorden eier! Ingen fordømmelse for meg – all synd og dom er druknet i nådens hav! Himmelens dører er åpne, og jeg skal få gå inn til den himmelske hvilen! Denne trøsten er min fred og kraft fra morgen til kveld. Også gjennom dødsskyggens dal er den sterk nok for hele meg. Blodet til Jesus Kristus, Guds Sønn, renser oss fra all synd (1 Joh 1,7).

Ludvig Hope

Her er ingen vrede,
nåden den er rede,
som utsletter alt.
Jesu død, og at han brøt
gjennom dødens vold og vrede,
det for deg jo skede.

13. februar

«Da forlot alle disiplene ham og flyktet» (Matt 26,56).

Han flyktet aldri fra dem, men de flyktet fra ham i feig frykt for livet straks lidelsen hans begynte. Dette er bare ett lærerikt eksempel på hvor skrøpelige alle de troende er når de blir overlatt til seg selv. I beste fall er de bare sauer, og de flykter når ulven kommer. De var alle blitt advart om faren og hadde lovt heller å dø enn å forlate sin Mester. Likevel ble de overveldet av en plutselig skrekk og løp sin vei.

Kanskje har jeg ved dagens begynnelse bestemt meg for å bære prøvelser for Herrens skyld, og jeg innbiller meg at jeg nok skal vise fullkommen troskap. Men la meg være svært mistroisk mot meg selv, så jeg ikke svikter min Herre slik de gjorde, når vantroen angriper mitt hjerte slik den angrep deres. Det er én ting å love og en helt annen ting å holde løftet. Det ville ha vært til evig ære for dem om de mannmodig hadde stått ved Jesu side, men de flyktet bort fra æren. Må jeg bli bevart fra å ligne dem i dette!

Hvor kunne de vel ha vært så trygge som nær sin Mester, han som straks kunne ha bedt om mer enn tolv legioner engler (Matt 26,53)? Men de flyktet fra denne tryggheten. Å Gud, la meg ikke være en slik dåre! Den guddommelige nåde kan gjøre den motløse modig. Den rykende veken (Matt 12,20) kan flamme opp som ilden på alteret når Herren vil. De samme apostlene som nå var redde som harer, ble modige som løver etter at Ånden var utøst over dem. Slik kan Den

Hellige Ånd også gjøre min motløse ånd modig til å bekjenne min Herre og vitne om hans sannhet.

Hvilken smerte må ikke ha fylt Frelseren da han så vennene sine så troløse! Dette var en bitter del av hans beger, men det begeret er nå tømt. Måtte bare ikke jeg helle en ny dråpe i det!

C. H. Spurgeon

14. februar

«Herre Jesus, ta imot min ånd!» (Apg 7,59).

Mens steinene suser rundt Stefanus og hode og kropp bløder, åpner han munnen og roper: «Herre Jesus, ta imot min ånd!» I sin konges hender overgir han sin sjel. Å, du søte hvilested i Jesu hender! «De rettferdiges sjeler er i Guds hånd, og ingen pine skal røre dem» (Visd 3,1).[1]

Mange mennesker blir først i livets siste øyeblikk klar over at de virkelig har en sjel som ikke kan gå samme vei som legemet. Hvor skal den da fare? Tilbake til verden vender den jo ikke, for der er portene stengt. Skal den da fare til fortapelsen, i djevelens hender? Det ville jo være forferdelig. Kan den da komme til den levende Gud og bo hos ham? Ak, han er jo «en fortærende ild» (Hebr 12,29), og «det er forferdelig å falle i den levende Guds hender» (Hebr 10,31) når en ikke kjenner hans hjerte i Jesu navn. For en grufull rådvillhet!

Stefanus derimot er verken rådvill eller forlegen. Hans håp og havn er Jesu nåde. I tro og tillit overgir han seg til ham, og han er for evig vel forvart.

Nå lakker det fort mot slutten, og det siste åndedraget er nær. Blødende og knust synker han til jorden. Liggende på kne roper han ennå med høy røst – ikke trusler og forbannelser, men forbønnens ord for sine fiender og mordere. I sannhet en verdig etterfølger av ham som ba på korset: «Far, forlat dem, for de vet ikke hva de gjør!» (Luk 23,34).

I ånden trykker Stefanus sine bødler til sitt bristende hjerte. Han løfter dem på kjærlighetens armer opp til nådens trone og roper med en inderlighet som om det gjaldt hans egen sjel: «Herre, tilregn dem ikke denne synden!» Og da han hadde sagt dette, sovnet han inn (Apg 7,60). Å Gud, la også meg «dø de oppriktiges død», og la min «siste slutt bli som deres» (4 Mos 23,10)!

Laurits Nilsen

15. februar

«Den som rører ved dere, rører ved hans øyesten» (Sak 2,12).

På mange måter sier Skriften at de sanne kristne betyr *mye* i den allmektige Guds øyne.

Vi er riktignok «støv og aske» (1 Mos 18,27), og i seg selv er det ufattelig at himlenes høye Herre kommer et menneskebarn i hu. Likevel er vi så høyt verdsatt at *han* ikke sparte sin egen Sønn, men ga ham for oss alle (Rom 8,32).

Du som leser – fatter du hvor stort det er at du er skapt i Guds bilde? At du har fått en udødelig ånd, som har evnen i seg til å romme likhet med Gud og all himmelens salighet?

[1] Visdommens bok er en av de apokryfe bøkene.

Og om du er blitt en disippel, er du for ham som hans øyesten. Hvis du så blir sendt ut i hans tjeneste (Luk 10,1–20) med det budskapet som sjeler blir frelst ved, da er du i Guds øyne utstyrt med en høyhet og verdighet som overgår alt vi av oss selv kunne driste oss til å tenke.

Ville disiplene ha våget å tenke så stort om seg selv (Luk 10,16–17) hvis ikke Jesus hadde sagt det med klare ord?

Men hvor alvorlig blir da ikke denne formaningen: «Vandre slik det er verdig for det kall dere er kalt med!» (Ef 4,1).

Johannes Brandtzæg

Velt alle dine veie
og all din hjertesorg
på ham som har i eie
den hele himlens borg!
Han som kan stormen binde
og bryte bølgen blå,
han skal og veien finne
hvorpå din fot kan gå.

Gjør en lyksalig ende,
o Gud, på all vår nød,
du tage selv i hende
vår sak inntil vår død;
la oss din nåde eie
og hjelp oss trinn for trinn,
så sankes våre veie
til sist i himlen inn!

16. februar

> «Men den som har jordisk gods og ser sin bror lide nød og likevel lukker sitt hjerte for ham, hvordan kan kjærligheten til Gud bli værende i ham?» (1 Joh 3,17).

Prøv dere selv, mine kjære medkristne, og undersøk om dere har et virkelig medlidende, barmhjertig og godgjørende hjerte. Når dere har sett eller fått høre om et bedrøvet og nødstedt menneske, har dere da tatt hans nød til hjertet, kjent hans trengsel og inderlig ønsket og strevd etter å være ham til trøst og hjelp? I disse siste vanskelige tider, da nøden er stor overalt, har dere da omsorg for de elendige og trøstesløse? Ber dere for dem, og er dere rede til å hjelpe dem etter evne?

Har dere bedt Gud om å vise dere gudfryktige fattige og føre dem til dere, og slik gi dere anledning til barmhjertighet? Er det deres glede når dere får anledning til å komme en fattig kristen til hjelp? Hvordan oppfører dere dere mot enker og farløse, mot de syke som ligger i usle hytter og kjellere, og mot mennesker som er forurettet, nødstedte og bedrøvet? Pleier dere å besøke dem i deres trengsel? Har dere noen gang grått over deres elendighet, talt trøstende til dem og etter evne gitt dem pleie, vern og hjelp?

Dere roser dere av at Jesus Kristus bor ved troen i deres hjerter (Ef 3,17), at dere har og holder hans ord og tar del i hans nattverd. Men hvor er Jesu kjærlige hjerte, hans trøsterike munn, hans medlidende øye og hans hjelpsomme hånd? Dere roser dere av troen, men hvor er kjærligheten, barmhjertigheten og godgjørenheten? Treet med løvet ser jeg nok, men hvor er fruktene? Hvor er de vennene dere har gjort dere ved den urettferdige mammon (Luk 16,9)? Hvor mye av eiendelene deres har dere til nå brukt til almisser?

Chr. Scriver

17. februar

«Gud viser sin kjærlighet til oss ved at Kristus døde for oss mens vi ennå var syndere. … For ble vi forlikt med Gud ved hans Sønns død, da vi var fiender, skal vi så mye mer bli frelst ved hans liv, etter at vi er blitt forlikt» (Rom 5,8–10).

Hvordan kunne kjærligheten bedre vise seg og herliggjøre seg enn ved å dø for sine fiender og for syndere? Skulle den nå overgi oss til død og fortapelse, etter at vi har erkjent den, trodd på den, tatt imot den og har den boende i våre hjerter? For et pant på vår kommende salighet og det evige liv har den ikke gitt oss! Jeg kunne nesten si at pantet vi allerede eier, er større enn eller like stort som det vi har fått det som pant på, og som vi derfor venter å få eie.

Kjærligheten er vårt pant og vårt håp, vårt evige liv. Den er vår, evig vår – her som en forsmak og hisset i full nytelse.

Når Gud har søkt og funnet oss da vi flyktet fra ham, kan han da flykte fra oss og støte oss bort når vi søker og finner ham? Gud har brakt i stand vår forlikelse, enda den kostet hans Sønns blod og død. Skulle han da kaste oss bort igjen og ikke tvert imot frelse oss, ettersom vår frelse vil øke hans Sønns ære? Når han har gjort godt mot oss da vi var hans fiender, skulle han da gjengjelde oss med ondt etter at vi er blitt hans venner?

Da vi elsket synden og tjente Satan, døde han for oss. Skulle han da nå drepe og ødelegge oss når vi elsker og tjener ham? Når han elsket dem som hatet ham, helt til døden, hvor høyt vil han da ikke elske dem som elsker ham!

La oss derfor ikke mer vike fra Jesu kors, så vi kan lære Guds kjærlighet å kjenne i all dens storhet og herlighet, og lære å elske den, håpe på den og stole på den!

Johannes Gossner

18. februar

«For kjødets attrå er død, men Åndens attrå er liv og fred» (Rom 8,6).

Hvor underlig at Guds barns erfaring alltid lærer dem sannheten i at «kjødets attrå er fiendskap mot Gud» (Rom 8,7). De troende kan kjempe mot kjødet i tjue, ja tretti år, men hva får de erfare? Jo, at kjødet hver dag er det samme. For når de har kjempet, bedt og stridd i tjue år eller mer, gjør kjødet fremdeles opprør. Å, du bitre erfaring, som bøyer oss i støvet og får oss til å rope: «Skal jeg da aldri nå fram til befrielse?»

Opprøret er fremdeles i kjødet. Hver morgen når vi våkner, er det der, og hver kveld likeså. Ved hver gjerning, ved hvert ord, ved alt merker vi opprøret mot

Gud i vår sjel. Å, dette kjødet, dette kjødet som alltid strider mot Gud! Om du ikke har erkjent det før, vil du likevel erkjenne det når du har vandret noen år med Herren. Ak, hvor tung er ikke en slik erfaring!

Men hør, kjære sjel som lider under dette: Nettopp deg elsker Jesus. Deg har han tatt imot og benådet, og deg vil han også bevare. Paulus klager: «Jeg elendige menneske! Hvem skal fri meg fra dette dødens legeme?» (Rom 7,24). Og han ba Gud tre ganger om å bli befridd fra «en Satans engel» som skulle «slå» ham. Men Herren svarte: «Min nåde er nok for deg» (2 Kor 12,7–9). Husk at vi daglig kan få forlatelse for våre synder og kraft til å kjempe mot dem. Og husk at vi ved døden blir helt fri fra denne fienden.

A. *Lavik*

O hjelp at jeg korsfester
den gamle Adam så
at han ei bliver mester;
o hjelp meg at jeg må
i live være død
fra synd, fra skam og laster,
som meg i døden kaster,
hjelp, Jesu, av den nød!

19. februar

«La Kristi ord bo rikelig blant dere» (Kol 3,16).

Guds ord er en edel og ren strøm som er flytt ut fra den evige kjærlighets dyp, full av kraft, full av trøst, full av sødme og salighet. Det er et vakkert og herlig brød som Gud har laget for å mette våre sjeler med, et fullstendig apotek fylt med all slags legemidler for vår sjel.

Men hvordan blir denne skatten aktet når det går menneskene godt? I sunne, gode dager er vi som de drukne og fulle bøndene som ikke setter noen pris på den klare kilden og den friske bekken som renner gjennom markene deres. Vi er som de mette barna som leker med brødet og smuler det opp til ingen nytte. Vi er som de sterke dagarbeiderne som ler av apotekeren med alle hans medisiner.

Men fordi dette strider mot vår Guds ære, sender han oss korset på nakken, så det skal lære oss å skatte og høyakte hans ord. Når Gud lar trengslenes hete falle over oss, begynner vi å vansmekte og bli matte og tørste. Å, hvor godt smaker ikke da en leskedrikk fra Israels brønn! Jeg mener: Hvor søtt er ikke et trøsteord fra Guds ord i nød og anfektelse, når vårt matte hjerte kjenner kraften i det!

Når Gud lar oss komme i åndelig fattigdom, sult og nød, lærer vi hvilken skatt Guds ord er. Da lærer vi å si med David: Herrens dommer «er mer dyrebare enn gull, fint gull i mengde. De er søtere enn honning, ja, honning som drypper fra vokskakene» (Sal 19,11). «Det er godt for meg at jeg ble ydmyket, så jeg kunne lære dine forskrifter» (Sal 119,71). Når vi er syke på legeme og sjel, kaster vi oss ned for føttene til Herren Jesus, den himmelske lege, og ber om legedom og vederkvegelse fra hans ord og trøsterike evangelium.

Chr. Scriver

20. februar

«Du skal vise Jakob trofasthet, Abraham miskunnhet, slik du med ed lovte våre fedre i de tidligste dager» (Mi 7,20).

Her er en tekst som passer for alle elendige. Den taler om hva Gud vil gjøre med alle som føler seg tynget og nedtrykt av sine synder, og som føler seg uverdige, ja mer enn uverdige til Guds nåde.

Du dyre sjel, så ofte har du undret deg på om det på hele jorden finnes et så grunnfordervet vesen som deg – noen som må dras med så forferdelige og opprørende synder, lyster og begjær som du. Dessverre blir du nå og da drevet hit og dit av disse lystene og begjærene, så du gjør det du ikke vil.

Hør, du som mener at du er helt uten like: Du har også en Gud uten like, som forlater synder, virkelige synder. Ja, du har en Gud som kan og vil hjelpe deg i all din nød.

Du kan gjerne bekjenne at du er den største blant syndere, ja helt uhelbredelig ond. Det er sant, det du sier. Du har ikke drømt din erfaring; det er nok som du sier, og enda verre. Men nå har du også en Gud som ingen ting er umulig for, en Gud som hjelper og frelser fra døden, og som vet råd også for den aller verste elendighet. Profeten taler jo om misgjerninger og overtredelser – slike som skremmer og engster din samvittighet. Det er jo dine synder som er så truende og fordømmende.

Tenk da: Gud har virkelig tatt bort dine synder, og det lenge før du tenkte på å bli kvitt dem. Fra evighet av har han et slikt hjerte uten like mot oss at en kunne bli tent av glede og ønske snart å komme til ham i hans herlighet og der takke og love ham for hans nåde og kjærlighet.

Chr. Moller

21. februar

«Herre, nå kan du la din tjener fare herfra i fred» (Luk 2,29).

Simeon og Hanna var lykkelige midt i alderdommens skrøpelighet og svakhet, og lykken deres ble slett ikke formørket av tanken på døden og evigheten. Bak død og grav øynet de den aller største lykke, en evig og uforanderlig lykke. Derfor hører vi den gamle mannen be om å dø: «Herre, nå kan du la din tjener fare herfra i fred», sier han. Og vi kan være sikre på at det ikke var syndig utålmodighet, livslede og livstretthet som presset fram denne bønnen. Nei, ikke verdens trengsel, men himmellengsel drev ham til å be slik.

Han var så viss på å bli evig salig, den kjære gamle mannen. Og hva grunnet han denne vissheten på? Hva bygde han sitt håp på? Mon på sin gudfryktige vandel? På at han flittig tok del i den ytre gudstjenesten? På sine bønner og sitt flittige studium av De hellige skrifter?

Ak, venner, mange i våre dager bygger på slikt høy og strå, men gamle Simeon gjorde det ikke. Nei, han grunner sitt håp tydelig nok på disse ordene: «Mine øyne har sett din frelse» (Luk 2,30). Og den frelsen hans øyne så, var Jesus, det lille barnet den gamle mannen stod med i armene.

Bare de mennesker er lykkelige som kan skue Jesus med de øynene Simeon skuet ham med – med de øynene disiplene skuet ham med, de som han sa til: «Salige er de øynene som ser det dere ser!» (Luk 10,23).

Bare de mennesker kan gå døden rolig i møte som av hjertet kan si: «Jeg kan ikke se noen annen frelse enn Jesus. Med Paulus vet jeg ikke av noe annet til salighet enn Jesus Kristus, og ham korsfestet (1 Kor 2,2). Min ytre rettferdighet er ikke noe å regne med; den er som et urent klesplagg (Jes 64,5). Den eneste mine øyne er vendt mot, er Jesus, og Jesus alene.»

Laurits Nilsen

22. februar

«Velsign dem som forfølger dere, velsign, og forbann ikke!» (Rom 12,14).

Hvor forskjellige er ikke denne verdens grunnsetninger fra Guds ords bud og befaling! Verdens lyder slik: «Hevn deg når du blir forurettet, og forsvar din ære!» Guds ord sier: «La deg ikke overvinne av det onde, men overvinn det onde med det gode» (Rom 12,21). Verden sier: «Bare når du blir straffet for dine feil, skal du tåle det.» Guds ord roper til oss: «Om dere tåler lidelse når dere har gjort godt, da finner det nåde hos Gud» (1 Pet 2,20).

Du som leser: Se til at du kan lære av Herren Jesus, som var nedbøyd og ydmyk av hjertet (Matt 11,29). Se til at du kan bli kledd i vår tilbedelsesverdige Frelsers vakre prydelse, den uforgjengelige prydelse – «en mild og stille ånd, som er dyrebar for Gud» (1 Pet 3,4). Kle deg i mildhet og ydmykhet. Men gjør det ikke etter verdens skyggebilder, som flykter fra deg og gjør narr av deg når du vil gripe dem. Strever du kanskje etter å nå tindene på templet, etter en høyere plass i forgjengelighetens verden? Vokt deg! Satan kan styrte deg i fordervelse. «Vær ikke overmodig, men frykt!» (Rom 11,20).

Vær fornøyd med den livsstillingen Gud har satt deg i. Og i forholdet til andre: Anerkjenn deres evner, se på deres gode egenskaper og streb etter å ligne dem i dette. Tal vennlig, vær saktmodig og mild.

Vær overbevist om at ingen lykke er lik den som en mild, fredsommelig og ydmyk kristen eier. Han bærer et stadig solskinn i seg, en uuttømmelig kilde til fred. Han lar seg ikke rive med til vrede av innbilte eller virkelige urettferdigheter, for han tyder alles handlinger og motiver på det beste. Og med et mildt svar på urettferdig tale demper han ofte vreden. Han vet at slik gjorde hans store Mester, og at han vil at hans etterfølgere skal gjøre det samme.

J. R. Macduff

23. februar

«Men voks i nåde og kjennskap til vår Herre og frelser Jesus Kristus!» (2 Pet 3,18).

Når du har funnet din Frelser og eier det evige liv i ham, har du dermed fått den kraften som kan gjøre deg til et bedre menneske og en bedre kristen. Det er en ond ånd som går omkring og sier til de kristne: «Du kan ikke bli bedre.»

Hvis kristendommen ikke har kraft til å gjøre oss bedre, er den ingenting verdt og ikke annerledes enn de hedenske religionene. Også i din Bibel står det:

«Voks!» Guds ord lover oss ikke bare barnerett og forlatelse, men også seier over synden. Hos hver kristen er det født evner til alt godt i sjelen. Disse kan bli forsømt og miste sin kraft, eller de kan ved flid vokse til en kraft i livet vårt. Husk da at denne kampen kjempes, ikke for at jeg skal bli en kristen, men fordi jeg er en kristen.

Men hvordan skal vi seire?

For det første må vi tro at det er mulig å seire. Dernest må vi virkelig ville bli bedre. Og for det tredje: Tro løftene som lover oss seier. Ingen soldat som tviler og er lat, er skikket til å vinne. Hvor mange kristne går ikke og bærer på sine svakheter uten noen gang for alvor å bære dem fram for Gud! Hvis du er blitt fornøyd med din kristendom, er det ikke lenger noen alvorlig bønn til Gud i din sjel, og da er du på vei til å dø.

Opp da, kristne bror og søster! Gi ikke opp på halvveien; der er det ingen seierslønn av nåde å få. Det er troskap til døden som seirer, og den troskapen må øves time for time og dag for dag. Derfor må du og jeg gå framover og oppover til Gud i dag.

«Dette er Guds vilje, deres helliggjørelse» (1 Tess 4,3).

Ludvig Hope

24. februar

«Dersom vi bekjenner våre synder, er han trofast og rettferdig, så han forlater oss syndene og renser oss fra all urettferdighet» (1 Joh 1,9).

Legg vel merke til at det er de helliges gjerning å bekjenne sine synder og be om tilgivelse hos Gud, han som ikke engang himlene er rene for (Job 15,15). Hva slags hellig er du hvis du ikke kjenner og bekjenner noen synd? Herren tilgir bare den som bekjenner oppriktig. De stolte og selvsikre hellige lar han beholde syndene sine til dommen.

Men si heller ikke: «Jeg må og vil synde, for jeg må jo ha synd og bekjenne den. Ellers har min Far ingenting å tilgi og løse, og Frelser og Forløser må han jo være.» Du er en synder, og du synder også uten dette sataniske forsettet. For selv om en streber aldri så oppriktig etter sann helliggjørelse, feiler og faller en altfor ofte. Og din synd vil du først virkelig kjenne og bekjenne når du strever etter å være uten synd og legge av all synd.

De største hellige er store syndere i sine egne øyne, for jo helligere de søker å bli, desto mer syndige føler de seg. Den som ikke jager etter helliggjørelse, finner og kjenner ingen synd hos seg selv.

De hellige bekjenner heller ikke bare i sin alminnelighet at de er syndere; de bekjenner sine synder. Mange kaller seg usle syndere uten at de for Herrens åsyn virkelig kjenner en eneste av sine synder. Og avslører en så mye som én slik synd for dem, blir de sinte og rettferdiggjør seg selv, fordi de bare vil synes hellige, ikke være det.

Johannes Gossner

Jeg står for Gud, som all ting vet,
og slår mitt øye skamfull ned,
jeg ser min synd, at den er stor

i tanker, gjerninger og ord,
det meg igjennom hjertet skjær;
o Gud, meg synder nådig vær!

25. februar

«Sort er jeg, men yndig, dere Jerusalems døtre – som Kedars telter, som Salomos telttepper» (Høys 1,5).

Det er bruden som taler her. Hun retter ikke disse ordene til sin elskede, men til Jerusalems døtre. Det er en bekjennelse hun gir om seg selv. «Sort er jeg, men yndig.» For en selvmotsigelse det synes å ligge i disse ordene! Men en slik dobbelthet er det i Guds barns vesen her nede. Og vi vet godt hva det er som gjør oss sorte for Gud: Det er synden.

Mange mennesker er under påvirkning av Guds ord og Ånd uten å komme til frigjørelse og fred med Gud. I mange tilfeller kommer det nok av at de aldri har sett sin synd – sett at de er sorte for Gud. Er det ikke sant? Du som går uten fred og frimodighet, du husker ingen stund i ditt liv da du stod som en synder for Gud, med lukket munn og uten unnskyldning, og ba om nåde som nåde, ufortjent nåde.

Men et menneske er heller ikke hjulpet med bare å se sin synd. Den som ser den og skjønner at han er fortapt uten Jesus, må flykte til ham og ta imot nåden, få alle sine synder utslettet i hans blod og se seg rettferdig i ham. Og den som har funnet Jesus, kan også si: «Jeg er yndig» – yndig for Gud i Jesu rettferdighet. «Så er det da ingen fordømmelse for dem som er i Kristus Jesus» (Rom 8,1).

Å, om en under alle skiftninger kunne se dette klart og holde det fast! I meg selv er jeg sort, sort av synd. I Jesus er jeg yndig, kledd i hans rettferdighet, som er uten flekk eller rynke.

Hjelp oss, Gud, til å tro at vi i Jesus er til behag for deg!

N. Nilssen

26. februar

«Stig opp på et høyt fjell!» (Jes 40,9).

Den kunnskapen vi har om Kristus, er nokså lik en klatretur opp på et høyt fjell. Når du står ved foten av fjellet, ser du bare lite. Selve fjellet synes bare halvparten så høyt som det virkelig er. Innestengt i en liten dal kan du knapt oppdage annet enn de rislende småbekkene som renner ned i elva ved foten av fjellet.

Stig opp på den første høyden, om den er aldri så liten, og dalen skal strekke seg og vide seg ut under føttene dine. Stig høyere opp, og du ser landet fire–fem mil rundt og gleder deg over den vide utsikten. Stig enda høyere, og utsikten blir enda videre. Til slutt, når du når toppen, er det som om du så et helt landskap bre seg ut foran deg. Dette fryder og gleder deg, og du sier: «Jeg kunne ikke ha forestilt meg at en kunne se så mye fra denne høyden.»

Slik går det også til i en kristens liv. Når vi først kommer til tro på Kristus, ser vi bare lite av ham. Jo høyere vi stiger, desto mer oppdager vi av hans skjønnhet.

Men hvem har noen gang nådd toppen? Hvem har noen gang kjent alle høyder og dybder i Kristi kjærlighet, som overgår all kunnskap (Ef 3,18–19)?

Da Paulus var blitt gammel og satt gråhåret og skjelvende i fangehullet i Rom, kunne han si med større ettertrykk enn vi kan: «Jeg vet hvem jeg tror på» (2 Tim 1,12). For hver erfaring hadde vært som å stige opp på en høyde, og hver prøvelse som å nå opp til et enda høyere sted. Og hans død syntes å være som å stige opp på fjelltoppen. Derfra kunne han se hele vidden av trofastheten og kjærligheten hos ham som han hadde betrodd sin sjel.

Kjære venn, stig opp på et høyt fjell!

C. H. *Spurgeon*

27. februar

«Vær edrue, våk! Deres motstander, djevelen, går omkring som en brølende løve og søker noen han kan oppsluke» (1 Pet 5,8).

Det sies at løvens brøl er så forferdelig at alle dyr skjelver av det og av skrekk mister kraften til å flykte eller gjøre motstand. Slik søker også djevelen å skremme de kristne. Den han treffer sovende, skremmer han så listig at han sluker ham før den forskrekkede får summet seg. Med grusomt fint instinkt søker han noen han kan oppsluke. Altså vet han at han ikke kan oppsluke hvem han vil, men bare den som overgir seg til ham. Bare der han blir tatt imot i det «pyntede» huset (Matt 12,44), bare der tar den urene ånden inn igjen.

Ak, Peter visste hva det vil si å bli oppslukt av djevelen. Der borte i gården ved yppersteprestens palass hadde han lært ham å kjenne – helvetesjegeren – de sjelene som tror seg trygge, er et sikkert bytte for ham. Herren Jesu øyne hadde hentet den falne og allerede oppslukte disippelen ut av løvens gap igjen. Løven måtte slippe ham, for den flykter for sin overvinners blikk.

Peter var takknemlig mot Herren, som hadde bedt for ham at hans tro ikke måtte svikte (Luk 22,32), og som han elsket som sin forløser fra djevelens makt. Derfor leder og vokter han nå overhyrdens sauer, som Satan begjærer å rive i stykker, og roper til dem gang på gang: «Vær edrue, våk!» Det er av erfaring at Skriften så ofte formaner oss til å våke mot drapsmannen og løgneren fra begynnelsen (Joh 8,44). De hellige apostlene kjente nok hans anslag.

Dr. W. F. Besser

Opp, våk og bed,
min sjel! du ved
deg ellers ikke sikker
at du kunne drages ned
i den Ondes strikker.

28. februar

«Dere er verdens lys!» (Matt 5,14).

Skriften framstiller alltid Jesus som «det sanne lys, som opplyser hvert menneske» som kommer til verden (Joh 1,9). Uten ham er verden mørk, og det lyset som finnes på jorden, går ut fra ham. De fleste elsker mørket mer enn lyset og kommer derfor aldri til lyset. Men det finnes andre som blir dratt av sannheten.

De tørster etter lys, kommer til ham og blir lysets barn ved troen på ham. Til dem sier Paulus: «Dere er alle lysets barn og dagens barn. Vi hører ikke natten eller mørket til» (1 Tess 5,5).

Å være lysets barn er en stor og herlig forrett. Lysets barn er jo i slekt med Gud selv. Det er hans lys som har begynt å skinne inn i våre hjerter. Ved troen har vi tatt det inn i oss og er dermed blitt forvandlet fra nattens og mørkets barn til dagens og lysets barn.

Det er da også en stor ære Guds barn får når vår Frelser i teksten vår kaller dem verdens lys. Det samme som han sier om seg selv, sier han om dem: «Jeg er verdens lys» (Joh 8,12) – «Dere er verdens lys.» Å bli stilt slik ved siden av Guds egen Sønn er den største ære og lykke en synder kan oppnå.

Men høye stillinger fører også med seg store forpliktelser. Store rettigheter, store plikter. Disse forpliktelsene uttrykker Jesus med ordene: «Slik skal dere la lyset deres skinne for menneskene, så de kan se de gode gjerningene dere gjør og prise deres Far i himmelen» (Matt 5,16).

P. G. Sand

La, Jesu, nå ditt lys opprinne
i meg, at jeg som lysets barn
ei later meg av verden blinde
og snæres inn i Satans garn;
la kjødets lyst i meg uddø,
lær meg å se, alt kjød er hø!

29. februar

«Når jeg ser blodet, vil jeg gå dere forbi» (2 Mos 12,13).

Det er blodet av påskelammet det er tale om her. I alle de husene der dørstolpene var smurt med dette blodet, var de som bodde der, trygge den forferdelige natten da Herren slo i hjel alle de førstefødte i Egypt. Det står ikke: «Når jeg ser deres tro på blodet, vil jeg gå dere forbi.» Nei: «Når jeg ser *blodet*.»

Det kan gjerne være at noen ikke følte seg så trygge, for de visste hva som skulle skje i Egypt. Det kan godt være at noen tenkte: «Mon det er sikkert at han ser blodet i den mørke natten? Og at han går meg forbi?» Det kan være at noen hadde liten frimodighet, eller til og med satt i frykt og angst.

Det vet jeg ikke. Men de var i trygghet. De hadde så mye tro at de hadde tatt sin tilflukt til det frelsesmidlet Gud hadde forordnet. Derfor var de i sikkerhet, enten frimodigheten deres var stor eller liten. Hadde de derimot ikke hatt så mye tro at de hadde handlet etter Guds befaling, da hadde de måttet dele kår med egypterne.

Også vårt påskelam er slaktet, Kristus (1 Kor 5,7). Om hans blod heter det at det renser oss fra all synd (1 Joh 1,7), og at vi har forløsningen ved det, syndenes forlatelse (Ef 1,7). Har du nå tatt din tilflukt til Jesus og venter frelse og salighet for hans blods skyld, da kan du være trygg, hva som enn hender. Det kan gjerne være at frimodigheten din er liten i dag, og at det er mange spørsmål og mye tvil i sjelen din. Men også i dag tar du din tilflukt til Jesu blod.

Å, vær ved godt mot! Du er et Guds barn og har ingenting å frykte. Det er ingen fordømmelse for deg som er i Kristus Jesus (Rom 8,1). Husk at det ikke står: «Når jeg ser deres tro på blodet, vil jeg gå dere forbi», men: «Når jeg ser blodet, vil jeg gå dere forbi.» «Den som har Sønnen, har livet» (1 Joh 5,12). Men utenfor samfunnet med Jesus er det ingen frelse.

N. Nilssen

Mars

1. mars

> «Men jeg, jeg vet at min gjenløser lever, og som den siste skal han stå fram på støvet. Og etter at denne min hud er blitt ødelagt, skal jeg ut fra mitt kjød skue Gud» (Job 19,25–26).

Det var kommet så langt med Guds mann Job at han ikke lenger håpet på noen forandring eller bedring i sin timelige og legemlige tilstand her i verden. Det ser vi av det han sier i Job 17,1.13–14.

Med de ordene vil han si: «Etter at jeg har mistet alt, er jeg likevel sikker på graven og forråtnelsen. Heretter skal jeg ikke ha selskap med andre enn makkene. Jeg er allerede et levende lik og ser ikke noe mer jeg kunne håpe på i dette livet, unntatt hvilen i graven.»

Derfor vitner han om sin tro og sitt håp om det som skal komme. Han sier at han er viss på og stoler på at han har en Frelser som lever – en nær frende, en redningsmann, en blodhevner, hvis slektskap og samfunn skal bli ham til salighet. Ved ham skal også han leve, og ved og med ham skal han igjen reise seg fra jordens støv, som han ved den timelige døden var sunket ned i.

Og selv om huden hans – det vil si kjødet hans – er gjennomett og fortært av makkene, skal han likevel se Gud i sitt oppvakte og forklarte legeme, og til sin evige trøst og salighet skue ham med sine øyne.

Slik visste Job allerede på sin tid ikke av noen søtere og sikrere trøst mot all timelig elendighet, ja, mot selve døden og forråtnelsen, enn verdens Frelsers liv, som han hadde sitt liv i, oppvekkelsen fra graven og det å skue Gud. Dette er og blir fremdeles alle troendes usvikelige trøst og den urokkelige grunnvoll for deres håp.

Chr. Scriver

2. mars

> «Jeg har lengtet inderlig etter å ete dette påskemåltidet sammen med dere før jeg lider» (Luk 22,15).

Hvorfor lengtet Jesus slik etter å ete påskelammet med disiplene sine før han led? Sikkert av to grunner. Han lengtet visst etter det for sin egen skyld. Han lengtet etter å styrke sjelen ved påskemåltidets store minner om Guds under-

fulle hjelp i nøden. Og han trengte styrke for å kunne gå lidelsen og døden i møte.

Men enda mer lengtet han etter det for disiplenes skyld. Ved denne anledningen ville han gi dem seg selv på en virkelig inderlig måte, idet han ville gi dem sitt legeme og blod å ete og drikke. Det gjør så godt å tenke på det sinnelaget som åpenbarer seg i denne lengselen hos Jesus. Han visste hva som ventet ham. Han var redd og skalv ved tanken på å gå lidelsen og den grusomme døden i møte. Og likevel tenkte han i kjærlighet på disiplene og lengtet etter å få gi seg selv til dem på den mest inderlige måten som er mulig her nede.

Og han tenkte ikke bare på de disiplene han hadde da, men også på dem som «ved deres ord kommer til tro» på ham (Joh 17,20). Ennå lengter han etter å få gi seg selv til syndere på jorden.

Trenger du ham? Trenger du ham som den som har fått makt på jorden til å forlate synder (Matt 9,6)? Han lengter etter å få tilgi deg. Trenger du hans nåde til å bevare deg? Det ligger ham mye mer på hjertet at du skal bli bevart, enn det ligger deg selv. Trenger du hans nåde til å seire over synden? Han lengter etter å gi deg seg selv, og i samfunnet med ham strømmer nåde, velsignelse og stadig nye livskrefter til deg. La ham derfor få velsigne deg gjennom Ordet og sakramentene.

N. Nilssen

3. mars

> «La deres ferd blant hedningene være god, så at de, skjønt de baktaler dere som ugjerningsmenn, likevel må prise Gud på den dagen når han besøker dem, fordi de ser de gode gjerningene dere gjør» (1 Pet 2,12).

Hvorfor er det mange som ikke stjeler? Hvorfor bedrar de ikke, og hvorfor slår de ikke i hjel? Hvorfor driver de ikke hor? Hvorfor banner og skjeller de ikke? Hva er det som hindrer dem? Den borgerlige orden. Å, om de kjære lovene ikke fantes, om menneskenes frekkhet fikk fritt spillerom, hvordan skulle det til sist gå med verden? Den ville bli en sann morderhule og et helvete.

Det er sant at det også finnes andre mennesker som holder seg borte fra disse syndene fordi de tenker bedre. Det kan være hensynet til æren, formuen, anseelsen, stillingen eller deres gode navn og rykte. Eller det kan være at de av naturen har et stillere og mildere sinn, som holder dem borte fra grove og skammelige handlinger. Slike motiver er nok edlere enn de første, selv om de ikke holder stand i fristelsens time, når det gjelder. Men dette er likevel ikke den rette drivfjæren til å leve godt blant menneskene.

Et menneske som er født på ny, har i sitt indre helt andre grunntanker om den ytre gudfryktige ferden. En kristen har et annet motiv. Apostelen sier det slik: «... så at de, skjønt de baktaler dere som ugjerningsmenn, likevel må prise Gud på den dagen når han besøker dem, fordi de ser de gode gjerningene dere gjør.» En kristen vil alt og gjør alt til Guds ære, til stor forherligelse for Jesus, som har kjøpt ham og elsket ham med en evig kjærlighet.

Og om han ved kjødets svakhet skulle falle ut av denne øvelsen, reiser han seg likevel igjen. Han oppsøker Frelseren på ny og legger seg stadig igjen med

alle sine overtredelser for hans føtter. Og han søker å få et helt nytt hjerte ved kraften i Jesu dyrebare navn, ved hans fortjeneste og lidelse.

L. Hofacker

4. mars

«Kom Jesus Kristus i hu» (2 Tim 2,8).

Vet du, min kjære medkristen, hvem det er som har lidt for deg – at det er *Guds Sønn*? For hvem har han lidt? For alle mennesker. Hva har han lidt? All skam, vanære, spott og hån, og til sist den skammelige døden på korset. Hvorfor har han lidt? For å gjenløse deg, frelse deg og gjøre deg salig.

Å, tenk nå etter hva du vil gi din Frelser igjen for dette! «Hvordan skal jeg gjengjelde Herren alle hans velgjerninger mot meg?» (Sal 116,12). Spør slik med David, og si som han: «Herren har gjort store ting mot meg.» Han krever ikke noe annet av deg enn et takknemlig hjerte som han kan bo i, en munn som lovpriser ham og forkynner og opphøyer denne nåden, og et gudfryktig liv som følger hans bud og forbilde.

Mange lever nok som om ingen Jesus var død for dem, som om de ikke var forløst med Guds Sønns blod. Men slike setter sin åndelige og evige velferd over styr. Du derimot skal i en levende tro tilegne deg hans fortjeneste og rettferdighet. Ha alltid den blødende Jesus i hjerte og sinn og tanker, hvor du går og står, når du arbeider, når du taler og når du tar deg noe fore. Da skal minnet om ham bevare deg fra synd. For slike sjeler kan ikke synde med forsett, og de skal også få del i den rettferdighet og salighet han har vunnet.

Dr. F. J. Spener

Gode Frelser, kan jeg tåle
kraften av en guddomsstråle,
å, så send den oven ned!
Tenn meg, at jeg må, jeg arme,
full av ånd og hellig varme
kjenne all din kjærlighet!

5. mars

«Også dere har han gjort levende, dere som var døde ved deres overtredelser og synder» (Ef 2,1).

Da Kristus levde, levde han mitt liv. Som sant menneske gjorde han alt rett igjen som jeg gjorde galt. Da han døde, døde han for all min synd, og da han sto opp, vant han mitt evige liv tilbake. Ja, ikke bare mitt liv, men alle menneskers – både deres som tror og deres som ikke tror, både deres som vet om det og deres som ikke vet om det.

I Jesus er det et evig, uforgjengelig liv for alle mennesker. For «også dere har han gjort levende, dere som var døde ved deres overtredelser og synder». Og videre står det: «Han reiste oss opp sammen med ham og satte oss med ham i himmelen, i Kristus Jesus» (Ef 2,6).

Det er et evig liv i Jesus for deg! Har du tenkt på det? Det er ikke vår omvendelse og tro som skaper livet. De er bare porten som åpner sjelen for det livet

som ligger ferdig for oss i Jesus. Den dagen vi vender oss til ham, har vi funnet livet, for livet er i Guds Sønn (1 Joh 5,11). Gå derfor ikke inn i ditt eget hjerte for å lete etter livets kilde. Der er den ikke.

Så kan vi være kalde eller varme, vi kan ligge i nådens solbakke der vi kjenner varmen, eller ute på fristelsens stormfulle hav – ingenting av dette kan verken frelse oss eller føre oss i fortapelse. For livet vårt er i Jesus.

Dette er kristendommens salige hemmelighet, og alle som søker Jesus av hele sitt hjerte, finner den.

Ludvig Hope

Mitt liv det er i Jesu blod
tross alle dødens pile;
går hele verden meg imot,
jeg deri har min hvile.
Det lindrer alle sjelesår,
forfrisker motet når jeg går
beklemt med svare tanker;
når mange plagers virvelvind
forvirre vil mitt bange sinn,
da er hans blod mitt anker.

6. mars

> «Vet dere ikke at de som løper på idrettsbanen, de løper alle, men bare én får seiersprisen? Løp da slik at dere kan vinne den!» (1 Kor 9,24).

Korinterne, som Paulus skrev disse ordene til, kjente av egen erfaring det som apostelen henter bildet sitt fra, nemlig de olympiske lekene som var vanlige i Hellas. Der øvde de unge mennene sin kroppslige ferdighet, snart ved å fekte og bryte, snart ved å løpe om kapp mot et bestemt mål. Alt dette var lek, og det passet bedre for den lettsindige ungdommen enn for stø og voksne folk, selv om det også var mange eldre som løp med.

Men det apostelen bruker dette bildet om, er langt fra lek og moro. Det er ramme alvor, ja, den mest alvorlige og viktigste sak noen kan tenke seg: å trakte etter det evige liv, å løpe, lengte og streve etter samfunn med Gud selv i hans herlighets rike. Dette høye målet nås ikke utenfor løpebanen. Det nås heller ikke av alle som løper på banen. Nei, i Luk 13,24 sier Jesus at noen som nok på en måte trakter etter salighet, likevel ikke skal nå den og ikke komme inn.

Seiersprisen nås bare av dem som løper rett. Derfor heter det: «Løp da slik at dere kan vinne den!» Det vil si: Gå slik fram i det som gjelder deres frelse, at den ikke kan slå feil for dere, men at dere sikkert når målet. Dette forutsetter jo at mange løper feil og forgjeves. Hvem da? Jeg svarer: tre slags. Først de som løper bort fra veien og ut til en av sidene. Dernest de som løper latt og uten å skynde seg. For det tredje de som stanser og står stille i løpet, eller vender om og går tilbake.

Mot alt dette advarer apostelen når han fastsetter en bestemt måte og sier: «Løp da slik at dere kan vinne den!» Før deres kristne vandring så rettsindig, så ivrig og så stødig at sjelene deres blir frelst når andre går fortapt. Altså er det

tre ting å merke seg ved løpet: Vi må være på den rette veien til salighet, vi må bruke flid på veien, og vi må holde ut og fullføre løpet uten avbrudd.

Dr. Erik Pontoppidan

Fremad! Min tid er knapp,
jeg får å renne,
hvor løpe de omkapp
som kronen kjenne!
All verden vil jeg først
bort fra meg kaste
og som en hjort i tørst
til himlen haste.

Kun fort på livets vei,
opplyste sjele!
I må i sannhet ei
ved verden dvele;
enhver for Gud seg til
den sak forplikte
at vi til himlen vil
alene sikte.

Det er en liten tid,
så har jeg vunnet,
så er den ganske strid
med ett forsvunnet,
så kan jeg hvile meg i rosendale
og uavlatelig
med Jesus tale.

7. mars

> «Alle Herrens stier er miskunn og trofasthet mot dem som holder hans pakt og hans vitnesbyrd» (Sal 25,10).

Med Herrens stier eller veier mener den gudfryktige kongen Guds forsyn og styrelse: hans vaner, hans vis og måte, de gjerningene han pleier å gjøre med sine egne, hans råd og vilje som han pleier å lede dem etter, og det han lar hende dem, som en ofte undrer seg over. Dette ser vi av noen skriftsteder som lyder likt, for eksempel når den himmelske visdom sier: «Herren hadde meg i eie som begynnelsen av sin vei» (Ordsp 8,22).

Om disse Herrens veier sier nå kong David at de alle sammen «er miskunn og trofasthet». Alle Herrens veier, selv de mest underlige og merkverdige, de som synes oss helt gale og urimelige, er likevel bare miskunn og trofasthet. Begynnelsen, midten og enden på dem er idel godhet og trofasthet. Ordene miskunn og trofasthet finner vi ofte sammen når det tales om Gud, for eksempel i Sal 85,11 og 117,2.

Av dette ser vi at meningen med Davids ord er denne: Alt det Gud gjør med barna sine, alt han fastsetter for dem og lar hende dem, springer ut av hans faderlige godhet og trofasthet og er bare godhet og trofasthet. Han kan ikke

mene dem noe vondt. Han kan ikke gå andre veier med dem enn slike som tjener til deres frelse. I begynnelsen, og for fornuften, kan veiene hans se ut som de vil – barna hans kan likevel være visse på at de skal ende til deres beste.

Alle hans veier har sin begynnelse og sitt utspring i den evige kjærlighet han elsket dem med før verdens grunnvoll ble lagt. Midten på dem er hans omsorg, hans kjærlige og trofaste hjelp, og hans Ånds kraft og trøst. Enden er den evige herlighet og salighet.

Chr. Scriver

8. mars

> «I min Fars hus er det mange rom. … For jeg går bort for å gjøre i stand et sted for dere» (Joh 14,2).

Rommene er gjort i stand fra evighet av, og han trenger ikke å gjøre dem i stand. Hvorfor sier han da at han går bort for å gjøre i stand et sted? Det betyr ikke noe annet enn at han går bort og vil være herre over alt for å gjøre oss i stand til slike rom. For så lenge vi ikke er gjort i stand, er rommene heller ikke i stand for oss, selv om de er gjort i stand i seg selv.

Derfor vil Kristus si: Rommet og stedet er der, men det er ennå ikke ferdig og er ennå ikke slik det skal være. Men det skal bli ferdig når jeg med min død opphever dødens rike, og så går bort for å regjere ved Den Hellige Ånd. Han skal ved troen gjøre dere beredt og skikket for slike boliger.

Dette er altså den enkle forklaringen: Boligene finnes, men de er ennå ikke gjort i stand, for dødens rike er ennå ikke opphevet. Det er dette Kristus mener når han sier: «Var det ikke slik, da hadde jeg sagt dere det. For jeg går bort for å gjøre i stand et sted for dere. Og når jeg er gått bort og har gjort i stand et sted for dere, kommer jeg igjen og skal ta dere til meg, for at også dere skal være der jeg er» (Joh 14,2–3).

Med disse ordene viser Herren hvordan rommene blir gjort i stand, nemlig, som sagt, ved Kristi død. Ved den kommer han til herlighet og regjerer over alt i himmelen og på jorden. Ved denne døden har han vunnet oss Den Hellige Ånd, som gjør også oss i stand til slike rom. Ånden gjør det evangeliet vi har hørt, levende for oss, så vi tror det og dermed blir skikket til å bo i slike rom. Dette kunne ikke skje om ikke Kristus gikk bort og døde og dermed tok makten over alle ting for oss.

Dr. M. Luther

9. mars

> «Hvordan skal jeg gjengjelde Herren alle hans velgjerninger mot meg? Jeg vil løfte frelsens beger og påkalle Herrens navn» (Sal 116,12–13).

Det styrker troen å legge merke til at Guds folk til alle tider har gjort så like erfaringer på mange måter. Når vi leser i Det gamle testamente, særlig i Salmenes bok, der vi får se inn i hjertelivet til de troende i gammel tid, merker vi straks at disse menneskene for tusener av år siden gjorde de samme erfaringene som vi gjør nå. Slik er det også med denne trangen til å gjøre Gud noe igjen for alle

hans velgjerninger mot oss. Den trangen kjenner Guds folk både i den gamle og den nye pakt.

Salmisten hadde erfart at Gud hadde vært god mot ham og vist ham mange velgjerninger. Men den velgjerningen han her først og fremst tenker på, er at han var blitt bønnhørt da han i sin ytterste nød og angst hadde påkalt Herren. «Jeg var elendig, og han frelste meg» (Sal 116,6).

Når du og jeg nå har opplevd dette, så vi kan prise Gud for barmhjertighet – den barmhjertighet at vi er frelst – da er det også kommet en trang i hjertene våre til å leve livet for Herren, til hans ære. Salmisten vil gjengjelde Herren velgjerningene hans ved å løfte frelsens beger og påkalle Herrens navn. Og det er visselig den beste måten. Vi kan nok ikke glede Gud mer enn ved å ta rikelig til oss av hans nåde. Vi kan aldri ta imot for mye nåde, så la oss bare be om mer. «Nådens forrådskammer kan du alltid åpne med bønnens nøkkel, men aldri tømme.»

Men drikker vi selv av frelsens beger, vil vi også gjerne være med og løfte det, så andre kan få se det og få drikke av det. Vi vil gjengjelde Herren velgjerningene hans også ved å være med og vinne sjeler for Jesus.

N. Nilssen

10. mars

«Om noen vil komme etter meg, da må han fornekte seg selv og hver dag ta sitt kors opp og følge meg» (Luk 9,23).

Ved sin fortjeneste har Kristus løst oss fra synden, men ikke fra å følge ham – tvert imot har han løst oss til å følge ham. Noen tror at de ved hans fortjeneste og ved rettferdiggjørelsen ikke bare er satt fri fra syndens straff og forbannelse, men også fra dens makt, vold og herredømme. De tror at de ikke lenger må tjene synden som en lenket slave, men ved Kristus har fått og daglig kan få nåde, kraft og liv, lyst og frimodighet, slik at de nå fritt henger ved Frelseren, følger ham og blir lik ham. Den som tror slik, har den rette troen på forløsningen.

De andre blir værende i fengselet og i lenkene til synden, kjødet og verden og roper: «Vi er forløst!» Hvem vil tro disse dårene når de forsikrer at de er forløst, så lenge de ennå bærer lenkene og sitter i fengsel?

Kristus har uttrykkelig gjort det til et vilkår for å være hans disippel at en følger hans hellige liv, fornekter seg selv og er tålmodig. Den som river seg løs fra dette, sier fra seg Kristus, hans Ånd og hans evangelium. For evangeliet er en Guds kraft til å frelse hele mennesket (Rom 1,16).

Mange skryter av læren om rettferdiggjørelsen og ler av etterfølgelsen av Kristus, eller ser ned på den som noe lovisk. Det er rett som om Kristus var død for syndene for at de skulle leve lovløst for synden og verden, og ikke for ham som døde for dem (2 Kor 5,15). Etter Hebreerbrevet skal du ikke arve løftet ved en tro som gjør Kristus til en syndens tjener (Gal 2,17), men «ved tro og tålmod» (Hebr 6,12). Det vil si: ved en tro som virker tålmod og gir deg kraft til å bære korset ditt, fornekte deg selv og bli lik Kristus, en etterfølger av Gud.

Johannes Gossner

11. mars

Tro og visshet (Luk 1,45).

Biskop Ryle har sagt det treffende: «Tro er roten, og visshet er blomsten. Det er sikkert at du aldri kan ha blomsten uten roten. Men det er ikke mindre sikkert at du kan ha roten uten blomsten.»

Tro er den stakkars skjelvende kvinnen som kom bakfra i folkemengden til Jesus og rørte ved kanten av kappen hans (Mark 5,27). Visshet er Stefanus, som står rolig midt blant sine mordere og sier: «Se, jeg ser himmelen åpnet, og Menneskesønnen stå ved Guds høyre hånd!» (Apg 7,56).

Tro er den angrende røveren som sier: «Jesus, husk meg når du kommer i ditt rike» (Luk 23,42). Visshet er Job, som sitter i støvet, dekket av sår, og sier: «Jeg vet at min gjenløser lever» (Job 19,25).

Tro er Peters rop da han begynte å synke: «Herre, frels meg!» (Matt 14,30). Visshet er den samme Peter når han ved en senere anledning erklærer for Rådet: «Det er ikke frelse i noen annen. For det finnes ikke noe annet navn under himmelen, gitt blant mennesker, som vi kan bli frelst ved» (Apg 4,12).

Tro er den engstelige, skjelvende stemmen: «Jeg tror! Hjelp min vantro!» (Mark 9,24). Visshet er den frimodige utfordringen: «Hvem vil anklage Guds utvalgte? … Hvem er den som fordømmer?» (Rom 8,33–34).

Tro er liv. For en velsignelse! Hvem kan beskrive avgrunnen mellom liv og død? Og likevel kan livet være svakt, sykelig, usunt, smertefullt, fristet, engstelig, utslitt, tungt, uten glede og uten smil helt til slutten.

Visshet er mer enn liv. Den er helse, styrke, makt, kraft, virksomhet, vilje, manndom og skjønnhet.

D. L. Moody

12. mars

«Alle er dere jo Guds barn ved troen» (Gal 3,26).

Et mektigere spørsmål kan ingen stille enn dette: «Er du et Guds barn?» Riktignok svarer mange mennesker i vår tid at dette er «pietistisk snakk». Alle mennesker er Guds barn, sier de, og Gud er alle menneskers Far. Slik tale skal være «liberal» og trøsterik.

Men hvordan kan de kalle seg Guds barn, når noe annet i virkeligheten står høyt over Gud og kjærligheten til ham – den sanselige nytelsen eller gullet eller verdens ære, eller kunst, musikk og vitenskap, eller kjærligheten til hustru og barn eller venn? Er det ikke tåpelig at de kaller seg Guds barn, når de likevel ikke spør etter Guds tukt og oppdragelse, etter Guds Ånd og ord, liv og kjærlighet? Må ikke alle med forstand si at dette er det første hos Guds barn: at de streber etter et gudfryktig sinnelag og etter samfunn med Gud?

Guds barn blir en først ved troen, ved at vi tar imot Jesus Kristus som vår Herre og Frelser, han som gjør oss til ett med Gud. Enhver som er oppriktig, kjenner også at det må skje et brudd med det gamle jeget, en forandring av hjerte og sinn, når et menneskebarn skal bli et Guds barn. Spørsmålet «Er du et Guds barn?» rommer to spørsmål. Det ene er: «Hater du synden av hele ditt hjerte

og i hver skikkelse?» Det andre er: «Hviler sjelen din i din Guds frelse, som er åpenbart i Jesus Kristus?»

Derfor må også spørsmålet «Er du et Guds barn?» være som dommens rullende torden for den som ennå vandrer etter kjødets lyster og hater Guds tukt. Men det er en søt, himmelsk harpetone til og med for den svakeste, matteste og mest elendige, som kan svare på begge disse spørsmålene med et tillitsfullt, om enn skjelvende «ja».

O. *Funcke*

13. mars

Det ene nødvendige og vårt daglige kallsarbeid (Luk 10,38–42).

Det er alltid fare for at en kristen kan bli så opptatt av arbeidet i sitt daglige kall at han glemmer det ene nødvendige (Luk 10,42), eller i hvert fall ikke gir det den oppmerksomheten det har krav på. Og mange har bukket under for denne faren, fordi de ikke sto på vakt.

Men i seg selv er det ingen uforsonlig motsetning mellom de to – mellom det ene nødvendige og det å «varte opp». Det forsto Marta også. Hun forsto at Jesus ikke ville si henne at det var ukristelig å «varte opp» og å gjøre det med iver og ha det travelt. I Joh 12,2 møter vi Marta igjen. Der varter hun igjen opp for Jesus og hele selskapet, og sikkert ikke med mindre iver og omhu enn før (Luk 10). Men nå skjer det i en annen ånd – og hun lar Maria få være i fred.

Det rette forholdet er at «det ene nødvendige» er sjelen i «oppvartningen» – i det daglige kallsarbeidet.

Det lærer vi hvis vi midt i travelheten tar oss stunder til å «sette oss ved Jesu føtter».

«Det ene nødvendige» er likevel så overveldende stort og viktig at om noen manglet evne til å utrette noe i denne verden, men hadde «det ene nødvendige», ville det likevel være sant om ham at den minste i himlenes rike er større enn den største i denne verden (Matt 11,11).

Johannes Brandtzæg

Å Jesus, dra du meg
å løpe etter deg,
ak, la din hånd opplette
og løfte min den trette,
av verden trykte sjel;
riv selv de bånd i stykker
som meg fra himlen rykker
og gjør til jordens trell!

14. mars

«Jesus Kristus er i går og i dag den samme, ja, til evig tid» (Hebr 13,8).

Dette er jo en stor trøst i alle tidens omskiftelser: Kristus lever og er ennå den samme i går og i dag, ja, til evig tid. Når vi ser hvordan han før tok imot syndere og tilga de groveste misgjerninger, vet vi at han gjør det samme med oss nå.

Den gang sa han til en beryktet stor synderinne som gråt ved føttene hans: «Dine synder er deg forlatt … Gå bort i fred!» (Luk 7,48.50). Paulus, som hadde vært en spotter, forfølger og voldsmann (1 Tim 1,13), ble den mest benådede apostel. David hadde fått den aller høyeste nåde og falt likevel siden i de blodigste misgjerninger, men fikk igjen løfte om nåde og tilgivelse.

Når vi ser dette, vet vi at det ikke er noen ende på vår Herre Jesu Kristi nåde, og at han ennå vil tilgi alle synder for hver den som kommer til ham.

Ja, vi ser hvordan han aldri ble trett av disiplenes skrøpeligheter. Han refset og rettet dem stadig, men forkastet dem aldri. Da vet vi at han heller aldri skal bli trett av oss. Og vi ser hvor villig han var til å høre bønn, også når den var så kort at den bare viste seg i at noen rørte ved klærne hans. Da vet vi at han ennå hører selv de korteste bønner. For i alt dette skal vi tenke på at Kristus ennå i dag er helt den samme.

Dette er en usigelig stor trøst og en fast borg når tidene skifter, når det stormer og blir mørkt. Da kan en kristen ennå synge med glede: «Jeg lengter etter å være i hans skygge og sitte der. Du, Herre, er min styrke, min klippe, min borg og min gjenløser, min Gud og min trøst. Du er den samme, og dine år får ingen ende.»

C. O. Rosenius

15. mars

«Ta ydmykt imot Ordet som er innplantet i dere, og som er mektig til å frelse deres sjeler» (Jak 1,21).

Dere har allerede Ordet. Det har dere ikke selv tenkt ut eller skaffet dere, men Gud har gitt dere det av nåde. Nå går det rikelig sin gang blant dere: Det blir forkynt, hørt, lest og sunget hos dere, så det – Gud være lovet – ikke er noen mangel på det. Men nå gjelder det at dere også tar imot det, gjør det til nytte for dere og bruker det med saktmodighet. Hold fast på det, og la det ikke bli tatt fra dere ved vrede og forfølgelse eller ved fristelse til verdens lyst. Slik sier også Kristus: «Hold ut, så skal dere vinne deres sjeler» (Luk 21,19).

For de som vil overvinne djevelen og verden, trenger saktmodighet og tålmodighet. Om en ellers vil slåss og rive seg med ham, kan en ikke beholde Ordet. Mot synden skal vi kjempe og stride. Men om vi ville ligge i håret på den, la vreden gå ut over den og hevne oss på den, ville vi ikke utrette noe med det. Vi ville til og med miste vår skatt, det kjære Ordet.

For det er et slikt ord som er mektig til å frelse deres sjeler. Hva vil dere så mer? Dere har Ordet og løftet om alle Guds goder og nådegaver. Det kan dessuten gjøre dere salige, så sant dere bare blir stående fast ved det. Hva spør dere da etter verden og alt den kan gjøre, enten det er godt eller ondt? Hva kan den skade eller hjelpe dere?

Vil dere nå ikke heller bli ved Ordet og beholde denne skatten, som dere er Guds barn ved, og som sjelene deres blir frelst ved, enn å la hele verden rive dere bort fra det ved sin forfølgelse eller sin lyst og urenhet?

Dr. M. Luther

16. mars

«Kast all deres bekymring på ham, for han har omsorg for dere» (1 Pet 5,7).

Våre tærende bekymringer og våkne netter hjelper vel ikke på saken. Det var vel ikke den kraften som dro det tunge lasset igjennom! Eller var kanskje vår vantro og hedenske bekymring så behagelig for Gud at den til slutt fikk ham til å hjelpe oss? Ak, en kan nok skjelve ved slike spørsmål, men de er vel ikke helt uberettiget. Gid de var det!

En svært pinefull byrde på vandringen vår er bekymringene for framtiden. Å, om vi kunne ta «én dag, ett øyeblikk om gangen»! Om vi helt kunne skille nøden i dette øyeblikket fra tanken på framtiden, ville den bli lett å bære.

Det er som med en bitter eller bedøvende drikk. Et menneske kan godt tåle noen dråper om gangen. Det kan til og med være en nødvendig medisin for ham, og på den måten kan han i årenes løp bruke en god del og ha stor nytte av det. Men om han ville ta alt dette, eller bare en tiendedel av det, på én gang, måtte han dø eller i det minste bli svært syk.

Slik ville vår gode Gud at den nød og motgang som synden nå en gang har brakt inn i verden, rett og slett skulle være en medisin for barna hans under vandringen. Han ville selv med varsom hånd skjenke den dråpevis for hver tid og stund. Derfor ga han oss den dyrebare formaningen, som er et stort privilegium: «Vær da ikke bekymret for morgendagen. For morgendagen skal bekymre seg for seg selv. Hver dag har nok med sin egen plage» (Matt 6,34).

Å, hvor dyrebart og lykkelig om vi kunne gjøre oss mer nytte av denne Guds godhet! Men når vi tror at det kanskje kan komme noe ubehagelig om en måned, kan vi plage oss med denne byrden hver eneste av månedens 31 dager – og så kommer det kanskje slett ikke!

Chr. Moller

17. mars

«Hold fast på det du har, for at ingen skal ta din krone!» (Åp 3,11).

Hvert Guds barn har en krone i vente ved slutten av løpet. Men bare den som er tro inntil døden, skal få livets krone (Åp 2,10). Hele livet er vi i fare, hvor vi enn er, omgitt av mektige fiender som lurer på å røve kronen fra oss. Og den fienden som kanskje er den farligste, har vi i vårt eget bryst. For at ingen skal få ta kronen fra oss, gjelder det å holde fast på det vi har. Hva er det så vi har som kristne?

Vi har først og fremst Jesus. «Den som har Sønnen, har livet» (1 Joh 5,12). Har vi ikke funnet ham, er vi heller ikke kristne. Da gjelder det framfor alt å holde fast ved ham, så skal ingen rive oss ut av hans hånd – det har han jo selv sagt (Joh 10,28). Og vi har fått tro på at syndene våre er tilgitt, og på vår barnerett hos Gud, og dermed fred med Gud ved vår Herre Jesus Kristus (Rom 5,1).

Dette er skatter som sjelefiendene stadig prøver å ta fra oss. Hvordan vil de ikke for eksempel røve frimodigheten og freden vår ved å få oss til å tvile og frykte! De vil få oss til å tvile på at syndene er tilgitt – vi som ser slik ut både innvortes og utvortes, og som må anklage oss selv for så mange synder, så mye troløshet og så lite framgang. Ja, kanskje finner vi noen ganger ingen framgang,

men heller tilbakegang. Og de vil få oss til å frykte for at vi aldri kommer vel hjem, vi som snubler gang på gang.

Men mister vi frimodigheten, mister vi kraften og står i fare for å miste kronen. «Kast ikke bort deres frimodighet, som har stor lønn!» (Hebr 10,35). Men skal vi ikke miste frimodigheten, må vi se på Jesus. Vi må se at det er i ham og for hans skyld vi eier disse skattene, og trøste hjertet med budskapet om forløsningen som er i ham. Og vi må vandre varsomt og streve etter et hellig liv.

N. Nilssen

18. mars

«Et menneske, født av en kvinne, lever en kort tid og mettes med uro» (Job 14,1).

«Lever en kort tid og *mettes med uro*.» Enhver får sin tilmålte del av den. Det står ikke bare skrevet at «den ugudelige har mange plager» (Sal 32,10), men også at «mange er den rettferdiges ulykker» (Sal 34,20). Men de ugudelige og de rettferdige søker hver på sin måte å finne hvile og ro under tidens uro og møye.

Den som ikke kjenner Herren og hvilen i ham, higer og jager bare etter jordiske ting. Han tenker: Kunne jeg bare oppnå dette og hint, kunne jeg bare nå fram til ære, makt og rikdom, da skulle jeg bli tilfreds, glad og lykkelig. Da skulle jeg få fred og ro. Jeg vil stri, streve og kjempe til jeg når så og så langt, og så vil jeg si til min sjel: Slå deg nå til ro, et, drikk og vær glad (Luk 12,19).

Nå er det for det første uvisst om han når målet han sikter mot. Men selv om han virkelig når det, blir da livets uro stilnet? Finner han den hvilen og freden han lengtet etter? Ak, alle tiders erfaring stadfester at når de første ønskene blir oppfylt, får en bare øye på nye, som også må nås før lykken er grepet. Blir så disse ønskene også oppfylt, gjentar det samme seg bare igjen.

«Vi er skapt for den levende Gud,» sier Augustin, «og hjertet vårt er urolig *til det finner ham*.» Bare hos ham er livets lykke, bare hos ham er det fred for hjertet. Mange er også de bølgene og stormene som kan trenge seg inn i de troendes hjerter og gjøre dem urolige og bekymret. Men under hver bølge av angst og uro søker de rett opp til Gud i himmelen, all trøsts Gud og all barmhjertighets Far (2 Kor 1,3). «Bare i håp til Gud er min sjel stille,» sier salmisten (Sal 62,2), og dette er også erfaringen til hver troende sjel.

Laurits Nilsen

19. mars

«Da sa Jesus: Det er fullbrakt!» (Joh 19,30).

Det var det store ordet som lød fra Jesu lepper de siste minuttene før han bøyde hodet på korset og oppga sin ånd. Og disse ordene er svært betydningsfulle, for hele forløsningens herlige verk er sluttet inne i dem. Så grufullt syndefallet var, og så dypt slekten ved det første syndefallet falt bort fra Gud – inn under forbannelse, død og mørke – så er det likevel skjedd en hel og full forløsning og utfrielse fra synd, død og Satans rike ved ham som døde for oss på forbannelsens tre.

«*Det er fullbrakt*.» Oppreisningen av den falne slekten var ferdig. Nådestolen var reist i Kristi blod for syndere av alle slag. Ved stedfortrederen er det gjort fyllest for hele Guds rettferdighet. Loven er oppfylt og synden straffet etter en rettferdig dom – ved døden, da Jesus, Menneskesønnen, døde i vårt sted. For når én er død for alle, da er de alle døde (2 Kor 5,14). Han døde, «en rettferdig for urettferdige, for å føre oss fram til Gud» (1 Pet 3,18).

«*Det er fullbrakt*» – dette er det glade, gode budskapet som skal forkynnes over hele jorden til frelse og salighet for hver den som tror.

Th. Rettedal

Å, la aldri noensinne
korsets tre meg gå av minne,
som deg, frelsens fyrste, bar!
Men la kors og død og smerte
tale, rope i mitt hjerte
hva min frelse kostet har!

Av din nåde gi meg krefter
at jeg alltid må heretter
det jeg lever, leve deg!
Deg, som døde, la meg leve,
leve deg, som bød meg leve
ved den død du led for meg!

20. mars

«Da vi nå er rettferdiggjort av tro, har vi fred med Gud» (Rom 5,1).

Hvordan blir troen til?

Dette spørsmålet angår oss forkynnere, så langt det gjelder hvordan vi helst bør tale for å bli redskaper til å vekke tro hos tilhørerne våre.

La oss også huske at det å overbevise om synd og om Guds dom over synden med lovens ord bare er innledningen til å tro. Og selv om denne innledningen er nødvendig, er arbeidet vårt likevel uten frukt hvis tilhørerne ikke når fram til tro.

Paulus har vist oss veien. Han forteller at han har *malt Kristus* så levende for galaterne at det var som om han var korsfestet midt iblant dem (Gal 3,1). Tegn ham, mal ham, skildre ham, vis ham fram! La alle de urolige og sultne sjelene få se ham, korsfestet for dem, blødende for dem. *Og la så innbydelsen til å komme til ham lyde så fritt og altomfattende* som den lyder i Skriften.

Altså, du synder – disse to tingene ønsker vi å forkynne for deg så inntrengende og vedholdende at til og med et døvt øre må høre det: *Kristus, Guds Sønn, døde for deg* – og – *kom og se, kom og ta!*

Og du som hører! Om forkynneren skal virke ved å «male Kristus» og ved den frie innbydelsen uten forbehold, da skal du finne troen ved å *se på* den Kristus som blir malt for deg. Og idet du ser ham som står der såret og tornekronet og drept for *dine* overtredelser, så – gid Gud ville la det skje – så blir han kanskje så deilig og dragende for deg i sin tornekronede majestet at du ikke kan la være å falle ned for føttene hans og tro at alle dine synder er tilgitt for *hans* skyld.

Johannes Brandtzæg

21. mars

«Jeg har gitt dere et forbilde, for at også dere skal gjøre slik som jeg har gjort mot dere» (Joh 13,15).

Hvordan skulle en sann kristen daglig kunne ta imot nåde over nåde (Joh 1,16) av Jesus, stadig la seg elske av ham så ufortjent, leve bare av hans fortjeneste og svette, rense seg i hans blod og øse liv av hans død – uten å kjenne ønsket, den alvorlige lengselen og streben etter å bli lik sin Mester og være i denne verden slik han var?

Hver disippel former seg etter læreren sin og gir akt på hans munn og hånd. Og den kristne skulle våge å bli værende i sin naturlige fordervelse? Han skulle være født av Gud og ha Kristus boende i hjertet, og likevel ikke leve et gudfryktig liv som sin Mester og ikke søke å bli lik ham?

Nei, selv en venn søker å etterligne sin venn. Den som elsker, hviler ikke før han har fått den elskedes bilde preget inn i seg. Kjærligheten viser seg nettopp i at en gjør som den en elsker.

Slik er også vi bestemt og utvalgt av Gud før verdens grunnvoll ble lagt, til å bli lik ham i kjærlighet (Ef 1,4). Hans livrett (Joh 4,34) må også være vår. Hans sinn og vesen må bli vårt sinn og vesen, ellers har vi ingen del i ham. Øyet vårt må alltid være vendt mot ham og hans hellige liv, så vi alltid tenker, taler og handler slik han ville tenke, tale og handle om han var i vårt sted.

Moses fikk høre: «Se nå til at du gjør alt etter det bilde som ble vist deg på fjellet!» (2 Mos 25,40). Slik heter det også for den kristne: Se på det forbildet som ble vist deg på Golgata-berget, og innrett hele livet ditt etter det.

Johannes Gossner

22. mars

«Og likesom Moses opphøyet slangen i ørkenen, slik må Menneskesønnen bli opphøyet, for at hver den som tror på ham, skal ha evig liv» (Joh 3,14–15).

Overalt merker vi at det er én sak som ligger Gud på hjertet framfor alt annet: at den på alle mulige måter må stå klart fram for alle. Denne saken er det underfulle rådet til synderes frelse, som han besluttet «før verdens grunnvoll ble lagt» (1 Pet 1,20). Det er «Kristus korsfestet … Guds kraft og Guds visdom» (1 Kor 1,23–24). Det er Jesus, opphøyet på korset, han som «ble såret for våre overtredelser, knust for våre misgjerninger. Straffen lå på ham, for at vi skulle ha fred, og ved hans sår har vi fått legedom» (Jes 53,5).

Den som har øyne å se med, merker tydelig at det er viktig for Gud at dette alltid og klart blir holdt fram. Og det er sannelig ikke uten grunn. For hvem og hvordan en synder enn er: Får han det rette synet på Jesus, opphøyet på korset, da er han et salig Guds barn, Guds arving og Jesu Kristi medarving (Rom 8,17), hvor mye han ellers kan mangle på alle mulige måter. Og får han ikke dette synet, da er han en ulykkelig trell under synden og Satan og går mot fortapelsen, hvem han ellers er, og hvordan han enn har det.

Den korsfestede Kristus og hans betydning for synderes frelse er sentrum som hele Guds styring av verden dreier seg om. Det er midtpunktet i hele Guds regjering, og for dets skyld må alt skje. Hvor hånlig vantroen enn ler av slikt, og hvor kortsynte selv Guds barn ofte er her – slik er det likevel.

(«*Budskap fra Nådens rike*»)

23. mars

«Hvem har jeg ellers i himmelen? Når jeg bare har deg, begjærer jeg ikke noe på jorden» (Sal 73,25).

Vår salighet i den stridende kirke på jorden består i samfunnet med Jesus Kristus, som gir oss del i sin rettferdighet, nåde, kjærlighet, fred og glede. Slik skal også vår salighet i den triumferende kirke bestå i samfunnet med Jesus. Da vil han åpenbare seg helt og fullt for oss og omgås oss så vennlig at vi først da skal forstå hva det vil si at han er blitt vår bror ved å ta menneskenaturen på seg.

Her i livet er det mye som står i veien for at vi kan gripe Herren Jesus med en så frimodig tro som vi burde. Men når alle hindringer i livet vårt er ryddet bort, skal vi eie ham fullkomment.

Josefs brødre visste ikke hvor mye godt som var gjort i stand for dem i Egypt, før deres bror ble herre over landet. Da tok han dem til seg med buskapen deres og alt de eide, og ga dem den beste delen av landet å bo i.

Slik er det også her. Mens vi ennå vandrer i denne verden, vet vi ikke hvilken herlighet vi skal få. Men når vi kommer til vår Jesus, skal vi se det. Han er gått i forveien for å gjøre i stand et sted for oss, for at vi skal være der han er (Joh 14,2–3) – slik Josef ble sendt i forveien til Egypt for å holde brødrene sine i live (1 Mos 45,5).

Men hva det vil si å omgås Jesus i all evighet, tale med ham, glede seg med ham, høre ham og se ham – det får den tenke over som kan! Apostelen Paulus sier ikke: «Jeg har lyst til å bryte opp herfra og være i himmelen», men: «... og være med Kristus» (Fil 1,23). For han mente at det ene var nok til salighet. Et eneste blikk på Jesus og hans herlighet vil uten tvil få oss til å glemme all trengsel og sorg i dette livet. Og hvor herlig skal det bli når vi alltid får være hos ham og ha vennlig samfunn med ham!

Chr. Scriver

24. mars

«De som setter sin lit til Herren, er som Sions berg, som ikke rokkes, men står for evig» (Sal 125,1).

Det er Guds barns trygghet som blir beskrevet her.

Vi trenger ikke bli særlig gamle eller gjøre mange erfaringer før vi opplever at livet her bringer mange skuffelser. Mange av våre kjæreste ønsker blir aldri oppfylt, og mange håp svikter. Alt som hører denne jorden til, ligger under forgjengelighetens lov. Alt er ustadig og foranderlig. Om vi for eksempel har det godt i det ytre i dag, lever i et lykkelig familieliv og har alt vi trenger til dette legeme og liv, kan mye være forandret allerede i morgen. Og overalt lurer døden på oss selv og på dem vi er glad i.

Det er bare én ting som gir trygghet her i foranderlighetens verden, og det er å være Guds barn. Men det gir også en usigelig trygghet og fred. Allerede de troende i den gamle pakt forsto det, og det har kommet til uttrykk mange steder i Guds ord, blant annet i denne salmen. Den ble brukt på festreisene og ble stemt i når de kom så nær Jerusalem at de kunne se byen. Der lå «den hellige by», trygt bygd på fjell. Og fjellene er jo det mest solide på vår klode. Men som om ikke det var nok, var det også fjell rundt omkring (Sal 125,2).

Slik bygger Guds barn på en klippe som står når alt annet raser sammen og faller. Og Gud Herren omgir dem alltid og overalt med sin farsomsorg. Hva kan da skade oss? «Er Gud for oss, hvem er da imot oss?» (Rom 8,31). «Fjellene kan vel vike, og haugene rokkes, men … min fredspakt skal ikke rokkes» (Jes 54,10). Ja, selv døden kan ikke skade Guds barn. «For meg er det å leve Kristus, og å dø en vinning», sier Paulus (Fil 1,21).

Leser, er du et frigjort og lykkelig Guds barn?

N. Nilssen

25. mars

«Våk derfor! For dere kjenner ikke dagen eller timen» (Matt 25,13).

Er du våken?

Søvnen er en av de kristnes farligste fiender. Bibelen viser oss hvordan selv de mest alvorlige kristne har slumret på sin post. Mange var før så varme, så brennende og så uforferdet. Åndens ild brant på sjelens alter, og en kjente at en var nær en våken og varm kristen. Men så sluknet det varme, hellige motet litt etter litt. Formene ble viktigere enn livet, og lærens ekthet viktigere enn Åndens kraft. Det var lettere å kritisere enn å ta imot.

Sjelen hadde sovnet på fornuftens seng, og du visste det ikke.

Våk derfor!

Tro ikke at det bare er de unge sjelene, de som ennå ikke står fast, som er i fare.

Ja, det er sannelig ikke lett å bevare en våken sjel i dette nittende århundres jag etter mat, penger og ære. Gården og pengene først – det ser vi så ofte nå hos dem som en gang satte det i annen rekke. De leser om Judas og synes synd på ham, men glemmer at de selv holder på å selge sin Frelser for mindre enn han gjorde.

Kristne menneske! Våk over deg selv!

Snart banker det på døra, og du skal bort fra all denne verdens ære. Da blir spørsmålet hva som var kjærest for sjelen din. Du vet ikke timen, og ikke jeg heller, men han som dømmer rettferdig, vet den.

Hvor er din sjels interesser i dag?

Hvor begynner du dagen? Hvor slutter du den?

Se etter i dag. I morgen kan det være for sent.

Ludvig Hope

26. mars

«Dersom vi lever i Ånden, da la oss òg vandre i Ånden!» (Gal 5,25).

En blomst kan være aldri så vakker i farge, duft og smak, men ligger det en skjult gift i den, er den ikke bare til ingen nytte for mennesket, men også svært skadelig. Slik er det også med et menneske. Det kan ha aldri så vakre gaver – om det så var englegaver – men er det fullt av hovmod, egen ære og egenkjærlighet, er gavene ikke bare til ingen nytte, men til og med svært skadelige.

For alt som skal være godt, må gå rent og lutret ut fra Gud og ende i Gud. Har det et annet utspring og mål, kan det ikke være godt. For Gud er utspringet til alt godt, og det som er godt, kan ikke komme fra noen annen enn Gud.

Det som Gud alene virker i hjertet ditt, det alene er godt. Men det din egen ære, din egen kjærlighet, din egen ros og din egen nytte virker i deg og driver deg til, kan ikke være godt, for det kommer ikke fra Gud. Gud alene er god. Men Gud er kjærlighet. Derfor kommer alt godt mot nesten av kjærlighet, slik Gud selv er kjærlighet.

Derfor har en hellig mann ønsket at han måtte være for den kjære Gud det hans hånd er for ham. Hånden vår tar noe til seg og gir det fra seg igjen, men tar ikke noen ros eller ære for det – den er jo bare et redskap til å ta imot og gi fra seg.

Slik skal et menneske i stor enfold være som en hånd for den kjære Gud. Det han har fått av Gud, skal han enfoldig, uten egen ros og ære, gi videre av ren kjærlighet og godhet. For han har jo fått det av Gud, og derfor kan han heller ikke rose seg av det. All ros tilhører ham alene som han har fått det av.

Joh. Arndt

27. mars

«Gi akt på ham som utholdt en slik motstand fra syndere, for at dere ikke skal gå trett i deres sjeler og bli motløse» (Hebr 12,3).

Å betrakte Kristi lidelse er en kraftig medisin mot de kjødelige lystene og en herlig trøst i kors og lidelser, som pleier å komme til dem som virkelig følger Kristus. Gud Herren trøstet det bedrøvede Sion med disse ordene: «Se, i begge mine hender har jeg tegnet deg» (Jes 49,16). Dette har Guds evige Sønn vist på en helt særlig måte i sin ubegripelige kjærlighet, da han lot sine hellige hender gjennombore på korsets tre og tegnet sine troende i dem med sitt blod. Med det vil han vise at han aldri vil glemme dem. Men han krever også av dem at de alltid skal ha ham i minne.

Jo oftere vi tenker på den rettferdighet og forløsning som Herren Kristus har vunnet for oss, desto mer blir hjertene våre tent i kjærlighet til ham. Dette skal være vår stadige øvelse. Det skal være vår største glede og vårt tidsfordriv å lengte etter å bli mer og mer grunnfestet i Kristi kjærlighet for hver dag, og å vokse i tro og håp og alle kristne dyder. Vår kjære Frelser tok svært ofte anledning til å tale med disiplene om sin lidelse og død. Og han ville også fremme det velsignede minnet om den da han innstiftet nattverdens hellige sakrament.

Dødsengelen slo i hjel alle de førstefødte i Egypt ved midnatt. Men han gikk forbi og lot de førstefødte leve i alle de husene der dørstolpene var strøket med lammets blod (2 Mos 12,23). Om du ikke vil dø den evige død, må også sjelen din med alle sine krefter og evner være bestenkt med blodet av Guds Lam, som bar

verdens synd. Og du må aldri glemme din Herre og Frelser, for han har ikke bare tenkt på deg fra evighet av, men han fortsetter stadig å tenke på deg.

A. Kreutzberg

28. mars

«Min fred gir jeg dere» (Joh 14,27).

For en rik arv vår kjære Frelser har testamentert til sin disippelmenighet: Faderen og Sønnen og Den Hellige Ånd skal ta bolig i den – mindre lover ikke Herren (Joh 14,16–17.23). Hvilken motstander kan stå seg mot denne kongen? Hvilken fiende kan gjøre hans folk motløst? Hvilken salig fred må ikke dette gi disippelhjertet! Jesus har jo også uttrykkelig sikret sin menighet denne kostelige arven: «Fred etterlater jeg dere. Min fred gir jeg dere. Ikke som verden gir, gir jeg dere. La ikke deres hjerte forferdes, frykt ikke!»

Å, for en herlig arv! Ingen sorg er så tung som hjertesorg, og ikke noe savn så bittert som savnet av hjertefred. Selv verden vet og kjenner dette godt. Derfor «gir» også verden fred på sin måte, det vil si: Den dysser sjelene i søvn, eller i alle fall snakker den mye om fred. Men det er et ord uten kraft. Verdens fred er usikker og uten varighet, og den verner ikke mot redsel og frykt.

Med Herrens ord er det annerledes. Han gir ikke «som verden gir». Den freden han har etterlatt sine i arv, er vunnet ved blodet på hans kors (Kol 1,20): Det er syndsforlatelsens fred med Gud. Får du den, stakkars bekymrede og urolige sjel, da får du også det samme trøsteordet fra Herrens munn som disiplene fikk: «La ikke deres hjerte forferdes, frykt ikke!» Og du får hans deilige fredshilsen: «Fred være med dere!» (Joh 20,19).

Denne fredshilsenen har han etterlatt med syndsforlatelsens evangelium i sin kirke på jorden, sitt åndelige Sion, helt til denne dag. Den gir sjelen en herlig forsmak på den fulle arven som er gjemt for Guds barn i himmelen. Å, hvordan skal den ikke stråle uten skygge i Farshuset med de mange rom (Joh 14,2)!

Biskop Grimelund

29. mars

«Gråt … skal ikke lenger høres der» (Jes 65,19).

De herliggjorte gråter ikke mer, for alle ytre grunner til sorg er borte. I himmelen finnes ikke noe brutt vennskap og ikke noe visnet håp. Fattigdom, sult, fare, forfølgelse og baktalelse er ukjente ting der. Ingen smerte plager, og ingen tanke på død eller dom skremmer.

De gråter ikke mer, for de er fullkomment helliggjort. Intet «ondt og vantro hjerte» frister dem til å falle fra den levende Gud (Hebr 3,12). For de er uten feil for hans trone og er helt gjort lik hans bilde. De som har sluttet å synde, kan vel også slutte å sørge.

De gråter ikke mer, fordi all frykt for forandring er borte. De vet at de er i sikkerhet for evig. Synden er stengt ute, og de selv er stengt inne. De bor i en by som fienden aldri kan innta. De varmes av en sol som aldri går ned. De drikker av en elv som aldri tørker ut. De plukker frukt av et tre som aldri skal visne. Utallige tidsaldre skal gå, men evigheten skal aldri ta slutt. Og så lenge

evigheten varer, skal deres udødelighet og salighet vare med den. De er for alltid hos Herren (1 Tess 4,17).

De gråter ikke mer, fordi hvert ønske er oppfylt. De kan ikke ønske noe som de ikke allerede har. Øye og øre, hjerte og hånd, håp og ønske, vilje og forestilling – alle sjelens evner er fullt tilfredsstilt. Nå har vi ufullkomne begreper om det Gud har beredt for dem som elsker ham (1 Kor 2,9). Likevel vet vi nok ved Åndens åpenbaring til å forstå at de hellige der hjemme er overmåte lykkelige. Kristi glede, som er en uendelig fylde av fryd, er i dem. De bader seg i det bunnløse, uendelige havet av evig salighet.

Den samme gledesfylte hvilen venter også oss. Kanskje er den ikke langt borte. «Trøst da hverandre med disse ordene» (1 Tess 4,18).

C. H. Spurgeon

30. mars

Paulus i Arabia (Gal 1,15–18).

Når elva skal drive hjulet som driver kverna – kverna som gjør kornet til mel, så det kan bli brød av det – hvor får den kraften sin fra?

Høyt oppe i det lille, ensomme fjellvannet, i den bortgjemte dalen der menneskefot sjelden eller aldri kommer, og der en knapt hører annen lyd enn lerkens toner når den synger til sin Skapers pris – derfra har elva hentet kraften sin og tatt den med seg til kvernhjulet som den driver.

Hvor fikk menn som Paulus den kraften som satte dem i stand til å være med og forvandle verden? Var det mens de sto og prekte, at de fikk den? Nei – det var mens de «var i Arabia», i ensomheten sammen med Gud. Etter omvendelsen dro Paulus bort fra menneskene for å se Gud.

Moses bodde i førti år i Midjans land ved ørkenen, og der gjette han buskapen i lange, ensomme dager. Men da de førti årene var over, var han skikket til å føre Israel ut av trelldomslandet.

Disiplene hadde befaling om å vente i Jerusalem til de ble ikledd kraft fra det høye (Luk 24,49).

Når slåttekaren skal ut og slå, går han ikke før han har slipt ljåen. Og han stanser mange ganger om dagen midt i arbeidet for å bryne den.

Ta deg tid, mann, til å slipe og bryne ljåen din! Når dagen er over, har du gjort et mye større dagsverk enn om du aldri hadde stanset for å kvesse det stålet som var blitt sløvt.

Saulus var i Arabia, Moses var i ørkenen, disiplene var i Jerusalem – og vi vil søke Guds ansikt i vårt lønnkammer. Så vil vi gå ut, sterke i Herren.

Johannes Brandtzæg

31. mars

Hvordan bør en lese Bibelen? Les Sal 119,96–105.

Jeg er overbevist om at den beste måten å lese Bibelen på, er å lese den etter en bestemt plan.

En tid hadde jeg for vane å lese så og så mange kapitler om dagen. Fikk jeg ikke gjort det, trodde jeg at jeg holdt på å falle fra. Men vær sikker på at om noen

to timer senere hadde spurt meg hva jeg hadde lest, kunne jeg ikke ha sagt det. Jeg hadde glemt nesten alt sammen.

Da jeg var gutt, måtte jeg blant annet luke turnips på en bondegård. Men jeg luket så dårlig at jeg om kvelden måtte sette en pinne i jorda for å finne stedet igjen om morgenen. Det er omtrent som å fare over en hel mengde kapitler hver dag. En mann sier kanskje om morgenen: «Hustru, husker du om jeg leste dette i går?» «Nei, det kan jeg virkelig ikke huske», svarer hun. Ingen av dem husker hva de leste dagen før, og det samme blir lest gang på gang. Dette kaller enkelte å lese i Bibelen.

Jeg tror ikke det finnes noen bok i hele verden som blir lest med så lite ettertanke som Bibelen ofte blir. En overfladisk lesning av Bibelen er ikke til noen som helst nytte. Bibelen må studeres grundig og gjennomsøkes nøye etter de store sannhetene i den.

La oss tenke oss at en av vennene mine så meg gå og lete utenfor denne bygningen, og at han kom bort og spurte: «Moody, hva er det du leter etter? Har du mistet noe?» Og så svarte jeg: «Nei, jeg har ikke mistet noe. Jeg leter ikke etter noe bestemt.» Da ville han naturligvis gå sin vei og la meg gå for meg selv. Men om jeg i stedet sa: «Ja, jeg har mistet lommeboka mi», ville han nok hjelpe meg å lete etter den. Les Bibelen, mine venner, som om dere lette etter noe av stor verdi.

D. L. Moody

April

1. april

«Jeg kommer snart!» (Åp 3,11).

Blant de første kristne var det en trøst å vite at Jesus skulle komme igjen, og de håpet at han skulle komme snart. Den dagen Jesus for opp til himmelen, sto disiplene sørgende igjen på Oljeberget og stirret oppover for om mulig å få se enda et glimt av ham oppe i skyene.

Da sendte han ned til dem en engel med denne hilsenen: «Denne Jesus, som er tatt opp fra dere til himmelen, skal komme igjen på samme måten som dere så ham fare opp til himmelen!» (Apg 1,11). Det var deres trøst og deres håp. Senere ba den samme Jesus Johannes skrive til menighetene: «Se, jeg kommer snart» – og det ikke bare én, men flere ganger (Åp 22,7.12.20).

Nå er det gått århundrer siden den gang, og ennå er Jesus ikke kommet. Men hans komme må nå være mye nærmere enn det var den gang. Er dette en trøst for de kristne i vår tid, for deg og meg? Eller tenker vi bare på hans gjenkomst med angst og gru? Er det slik, da vitner det ikke godt om oss.

Til tider er det vel også i våre hjerter en lengsel etter å få se Jesus som han er, og bli fri fra synden og alt det som hindrer vår salighet. Men akk, så jordisk sinnet vi er! Hvor lite er det blant oss av lyst til «å bryte opp herfra og være med Kristus» (Fil 1,23)! Vi vet og tror at Jesus skal komme igjen, men hvor sjelden går vi og venter på ham!

Måtte vi våkne opp som vi bør! Måtte arven og kransen og kronen som ligger rede i himmelen for alle dem «som har elsket hans komme» (2 Tim 4,8), bli stor og herlig for oss. Da ville det som opptar oss så mye her nede, miste sin betydning ved siden av «det som er der oppe» (Kol 3,1). Måtte vi bli mer og mer løst fra det jordiske, så vi kunne være rede når Jesus kommer, og si: «Amen, ja kom, Herre Jesus!» (Åp 22,20).

N. Nilssen

2. april

«Død, hvor er din brodd? Død, hvor er din seier? Dødens brodd er synden, og syndens kraft er loven. Men Gud være takk, som gir oss seier ved vår Herre Jesus Kristus!» (1 Kor 15,55–57).

Når loven går løs på oss og sier: «Det og det har du gjort», og vil føre oss i døden på grunn av synden, da skal vi holde oss til Kristus og si: «Ja, jeg er en synder, men jeg tror på Jesus Kristus, som har lidt og er død for meg, ja, som for min skyld er stått opp fra de døde, sitter ved Guds høyre hånd og går i forbønn for meg» (Rom 8,34).

Når døden hører det, må den vike. For Kristus, Guds Sønn, har utøst sitt blod nettopp for at synd, død og lov skal være døde – for at loven ikke lenger skal kunne anklage oss eller vekke synden, og for at døden ikke mer skal skremme oss.

Slik trosser de kristne lov, synd og død med jublende ånd og fast tro, og de sier: «Jeg vet ikke av noen synd. Men har jeg syndet, så tror jeg på Jesus Kristus, Guds Sønn, som er i himmelen. Han kjenner verken død eller dødens brodd, som er synden, eller syndens kraft, som er loven. Han har overvunnet det alt sammen til gode for meg. Om legemet mitt dør, betyr det ingenting. Sjelen dør ikke, og legemet skal også stå opp igjen av graven når tiden er inne. På den grunn tar jeg det med frimodighet og synger med den kjære Simeon: ‹Herre, nå kan du la din tjener fare herfra i fred, etter ditt ord, for mine øyne har sett din frelse› (Luk 2,29–30).»

I dette livet har vi denne seieren i ordet og troen, og vi begynner å synge denne sangen i ånden. Men på den dagen skal vi ha seieren åpenbart, legemlig og synlig. Da skal vi fullføre sangen med legeme og sjel og glade synge med alle Guds utvalgte: «Død, hvor er din brodd? Død, hvor er din seier?»

Dr. M. Luther

3. april

«For vi vet at alle ting samvirker til gode for dem som elsker Gud» (Rom 8,28).

De kristne må sannelig bære den største delen av lidelsene i livet på jorden, og det er særlig blant dem en må lete etter lidelsens barn. Mange lidelser – og det de bitreste på jorden – kan bare de kristne kjenne: byrden av synden, den forferdelige, bitre synden, bekymringen for sjelens frelse, djevelens rasende hat, bitterheten som de falske brødrene volder, og de smertelige erfaringene en ikke sjelden gjør i brødrekretsen. Alt dette er jo noe den store mengden ikke har noen anelse om.

All lidelse har sin grunn i synden – uten synd ingen lidelse. Et åndelig dødt menneske kan lide mye fordi det ikke får ønskene sine oppfylt. Men en kristen lider i tillegg – og aller bitrest – fordi ønskene hans er syndige. Og dessuten «får de kristne skylden for nesten all ulykke», som Luther sier. Slik må de i en viss forstand, lik sin Mester, «bære verdens synd».

Og likevel: Er du så lykkelig å være en av dem som Jesus har utvalgt av verden (Joh 15,19)? Er du blitt til skamme, nedslått, rådvill og fortapt med alt du har foretatt deg, ja, «ved loven død for loven» (Gal 2,19)? Og har du bare funnet redning i den ufortjente nåden, så Kristus og Kristus alene er ditt liv og din ros? Å, da er du salig midt i all din lidelse, selv om du i større eller mindre grad er et av korsskolens lidende barn. Da har du jo daglig tilgivelse for alt, en evig og

fullkommen rettferdighet ved blodet, og til sist et hjem der oppe hvor ingen sukk lyder mer.

«Alle ting – alle ting samvirker til gode for dem som elsker Gud.» Og det er ingen andre og kan ikke være noen andre enn de som lever av hans nåde.

Chr. Moller

4. april

> «Hvor kjenner du meg fra? … Før Filip kalte på deg, mens du var under fikentreet, så jeg deg» (Joh 1,48).

Selv den beste kristne blir ofte fristet til å tro at Gud har glemt ham. Ikke minst kommer fristelsen når vi i ensomhet ønsker å komme nær Gud. Bønnen er så lite varm og alvorlig, tankene så spredte og sinnet så verdslig. Du prøver å be. Du ønsker at Herren skal komme nær deg, men det kjennes som om du ber og venter forgjeves. Sjelen var like kald, mørk og trett da du sluttet bønnen, som da du begynte. Hvorfor er det slik? – Fordi du tviler på at Herren ser deg.

Prøv i dag å gå inn i bønnekammeret ditt med denne enfoldige, barnlige troen: «Ingen ser meg så godt som Gud, og ingen er meg så nær.» Da ser du verken til himmelen eller til følelsene dine for å finne ham. Du tror det Herren har sagt, og troen din finner din Jesus.

Tro ikke den onde ånd som fjerner Frelseren fra din trengende sjel. La denne trøsten komme deg nær: Min Frelser ser meg, føler med meg og har sin lyst i å tilgi og ta imot syndere. Kanskje er nettopp denne dagen tung og ensom for deg. Ta da denne trøsten til deg: «Jeg, Jesus, ser deg.» – Ja, hans øyne er like klare og hans hjerte like varmt i dag som da Natanael satt under treet, da Sakkeus var oppe i treet, og da disiplene rodde på det stormfulle havet.

Synder! Der du sitter nå, ser din Frelser deg, og hans lyst er til deg. For han er full av nåde og sannhet (Joh 1,14). Takk, Herre Jesus, da får også jeg være din!

Ludvig Hope

Din, o Jesu, din å være
er min lyst og all min ære,
din i liv og din i død;
derfor vil jeg gjennomstride,
i ditt fotspor vil jeg skride,
finne kampens time sød.

5. april

> «La derfor ikke synden herske i deres dødelige legeme, så dere lyder dets lyster» (Rom 6,12).

Vi blir ikke fri for fristelser fra alle slags onde lyster. Men fra lystenes herredømme må vi være fri, eller bli fri, ved troen på Kristus. For når Kristus hersker i oss, kan ikke synden med sine lyster herske i oss på samme tid. Er synden fremdeles herre i huset, da er ikke Kristus i oss. Likevel må en skjelne godt mellom anfektelse og herredømme. Du kan bli anfektet og fristet til alt ondt og likevel være fri – ja, nettopp ved anfektelsen bli stadig mer fri for alt ondt.

Mange gode sjeler tenker at når de er i Kristus, skal de ikke merke noen fristelse mer. Men nettopp da har en mest å gjøre med den, så lenge en ennå bor i syndens hus, i kjødet. Ved omvendelsen har synden mistet kronen og septeret sitt i deg, og det kan den ikke se likegyldig på. Hvem lar seg gjerne berøve sin rett og sitt herredømme – selv om retten bare er innbilt? Derfor prøver synden stadig å trenge Kristus til side og rive sin gamle makt til seg igjen. Og det holder den ikke opp med før den blir båret til graven sammen med legemet.

Vær derfor aldri trygg! Synden gjemmer seg ofte som slangen i gresset og overfaller deg plutselig når du minst venter det. Men er du i Kristus, og blir du uavbrutt i ham, da kan den nok anfekte deg, men ikke overvinne deg. Den kan bare øve din tro, din hengivenhet og din kjærlighet til Kristus, styrke deg i striden og gjøre deg mer og mer til dens fiende og motstander.

Johannes Gossner

Nå bør ei synden mere
med makt og herredom
udi mitt kjød regjere,
men daglig kastes om;
thi jeg ved dåpen er
av Gud til nåde taget,
har i den pakt forsaget
all Satans gjerninger.

6. april

«Se, nå er nådens tid, se, nå er frelsens dag!» (2 Kor 6,2).

Bekymrede sjel! Du kan få nåde nå. Herren venter på deg – ikke for å dømme deg, men for å kle deg i Jesu Kristi rettferdighet; ikke for å slå deg, men for å kysse deg med sin kjærlighets kyss; ikke for å kaste deg i helvete, men for å slutte deg i sine frelserarmer, trykke deg til sitt farshjerte og dekke deg med sine nådevinger. Herren venter på deg. Hjertet hans lengter etter å vise deg miskunn, vaske deg i sitt blod og gi deg en fred som overgår all forstand (Fil 4,7).

Vil du ikke i denne stund begynne å sette din lit til det han har sagt? «Trøst, trøst mitt folk! sier deres Gud. Tal vennlig til Jerusalem og rop til henne at hennes strid er endt, at hennes skyld er betalt, at hun av Herrens hånd har fått dobbelt for alle sine synder» (Jes 40,1–2). «Jeg, jeg er den som utsletter dine misgjerninger for min skyld, og dine synder kommer jeg ikke i hu» (Jes 43,25). «Jeg utsletter dine overtredelser som en tåke og dine synder som en sky. Vend om til meg, for jeg gjenløser deg!» (Jes 44,22). «Menneske, dine synder er deg forlatt!» (Luk 5,20).

Vil du ikke ta imot denne nåden nå? Mener du kanskje at du blir mer verdig en annen gang? Eller tror du at Herren blir mer villig til å gi deg nåde senere? Du blir aldri mer verdig enn du er i dette øyeblikket. For du både er og blir helt uverdig til den minste nåde. Men når nå Herren har gitt frelsen til uverdige, hvorfor tar du ikke imot den?

Heller ikke blir Herren mer villig til å forbarme seg over deg en annen gang enn han er i dag. Han er alltid villig, og derfor også akkurat nå. For «den som kommer til meg, vil jeg slett ikke støte ut» (Joh 6,37).

P. G. Sand

7. april

«Og min Far skal elske ham, og vi skal komme til ham og ta bolig hos ham» (Joh 14,23).

Det blir en virkelig herlig og ny pinsedag, en overmåte stor kraft og et overmåte stort vitnesbyrd fra Den Hellige Ånd, en himmelsk forsamling der begge møtes. For våre hjerter blir opplyst av Den Hellige Ånd og tent i kjærlighet til Kristus, og Kristi og Faderens kjærlighet skinner og lyser i sin tur mot dem. Så holder Gud og mennesker herlig sammen.

Den Hellige Ånd selv gjør menneskets hjerte i stand og innvier det til et hellig hus, en bolig og et tempel for Gud. Og mennesket får en så herlig, edel og verdig gjest og beboer – Gud Fader og Sønnen, og med dem i sannhet også Den Hellige Ånd.

Dette må jo være en stor herlighet og nåde for dem som blir aktet verdige til å være en så herlig bolig, et slott og en sal, ja et paradis og et himmerike, der Gud bor på jorden. Og likevel er de slike fattige, bedrøvede og redde hjerter og samvittigheter, som ikke kjenner annet hos seg selv enn synd og død. De bever og skjelver for Guds vrede og mener at Gud er lengst borte fra dem og djevelen nærmest.

Men det er nettopp disse som har fått dette løftet. De kan glade trøste seg med at de er Guds rette hus og kirke – ikke smurt av vigselsbiskopen med harsk olje, men innviet av Den Hellige Ånd selv. I dem har Gud lyst til å hvile og bli.

Om slike taler også profeten Jesaja mot de stolte helgenene som er oppblåste av sin egen hellighet og gudstjeneste: «Hva slags hus kunne dere bygge meg, og hvor skulle det finnes et hvilested for meg? Alt dette har jo min hånd gjort, og slik ble alt dette til, sier Herren. Men den jeg vil se til, det er den elendige, og den som har en nedbrutt ånd og er forferdet over mitt ord» (Jes 66,1–2).

Dr. M. Luther

8. april

«… han som rikelig gir oss alle ting til vårt bruk» (1 Tim 6,17).

Vår Herre Jesus gir alltid og trekker ikke hånden sin tilbake et eneste øyeblikk. Så lenge det finnes et nådens kar som ennå ikke er fullt til randen, holder han ikke oljen tilbake. Han er en sol som alltid skinner. Han er manna som alltid faller rundt leiren. Han er en klippe i ørkenen som alltid sender ut livets strømmer fra sin åpnede side. Han er nådens regn som alltid strømmer ned, og kjærlighetens kilde som alltid velter fram. Slik han selv aldri kan dø, kan heller ikke nåden hans slå feil. Daglig plukker vi frukt, og daglig bøyer greinene hans seg ned til oss med nye forråd av barmhjertighet.

Hvem har noen gang vendt tilbake fra hans dør uten å bli velsignet? Hvem har noen gang reist seg utilfreds fra hans bord, eller fra hans bryst uten hjerte-

fryd? Hans barmhjertighet er ny hver morgen og hver kveld (Klag 3,23). Hvem kan kjenne tallet på hans velgjerninger eller regne opp alle gavene fra hans gavmilde hånd?

Hvert sandkorn som renner ned i tidens timeglass, er bare som en langsom etterfølger av hans uendelige barmhjertighet. Timenes vinger er dekket med hans vennlighets sølv og hans kjærlighets rene gull (Sal 68,14). Tidens strøm fører hans nådes gullkorn med seg ned fra evighetens fjell. De utallige stjernene er bare som fanebærere for en enda større hær av velsignelser.

Hvem kan regne opp alle hans nådebevis mot Jakob og telle en fjerdedel av hans barmhjertighet mot Israel? Hvordan skal min sjel opphøye ham som daglig overøser oss med nåde og kroner oss med miskunnhet? Å, om min takk kunne være like uopphørlig som hans nådebevis! Å, du arme tunge, hvordan kan du tie? Våkn opp, sier jeg deg, ellers kan jeg ikke lenger kalle deg min ære, men min skam.

C. H. *Spurgeon*

9. april

«Det som mennesker akter høyt, er en styggedom i Guds øyne» (Luk 16,15).

Leser, et øyeblikk vil jeg gjerne be deg legge merke til denne sannheten:

Gud tenker annerledes enn menneskene.

Det er ikke *naturlig* for menneskene å tenke slik Gud tenker, og bruke den målestokken Gud bruker. Det som er høyt i Guds øyne, ser mennesker oftest på som ringe og uanselig, ja, foraktelig og anstøtelig. Det Skriften løfter fram som sant og rett og verdt å strebe etter, regner de kloke i denne verden oftest som bakvendt og overspent. Det Gud kaller alvor og stiller fram som bevis på at sjelen er sunn og åndelig edru – det kaller verden fanatisme og hovmodig dømmesyke, og noen ganger spotter og håner den når den sier det.

Det er ofte av aller største betydning å være oppmerksom på dette. Det sparer oss for mye pinefull tvil og mye feig frykt om vi bare tydelig husker:

Gud tenker annerledes enn menneskene.

Om noen av dere for alvor ønsker å være en kristen og redde sjelen sin fra fortapelsen, må dere være forberedt på at menneskene omkring dere vil finne mye å utsette på dere. Og om dere da lar dere forvirre, så dere glemmer at en i slike ting ikke kan rådføre seg med kjøtt og blod (Gal 1,16), da kommer dere ikke gjennom porten. Den er riktignok trang, men likevel så innbydende og dragende fordi den fører inn til livet (Matt 7,14).

«Den som vil være verdens venn, blir Guds fiende» (Jak 4,4).

Johannes Brandtzæg

10. april

«La … lampene [være] brennende!» (Luk 12,35).

Er det noen som kan se at du er en kristen?

Like sant som det er at hele livet vårt er fordervet, like sant er det at vi skal være verdens lys (Matt 5,14) om vi eier livet i Guds Sønn. Selv om vi lå dypt i synden før vi ble omvendt, er Kristi kraft sterk nok til å sette også oss i stand. La

oss alltid huske dette: Synden skal ikke herske over oss (Rom 6,14), men Kristus skal vinne skikkelse i oss (Gal 4,19), så det blir sant at vi er verdens lys.

Dessverre finnes det kristne som ikke tar det så nøye med livet sitt. De skjuler seg under skrøpelighetens kappe og vil så nødig innrømme at skrøpelighet også er synd. Slik blir sjelen stengt for Den Hellige Ånds tukt og samtidig også for Guds kraft.

Far i huset! Barna dine og tjenerne dine, eller hvem du ellers omgås, skal kunne si om deg: «Han er en kristen!» Ved omvendelse og tro har du forpliktet deg til å være en fredens mann – et lys i verden.

Du mor, må heller ikke glemme din plass blant de unge og de gamle. Å, de gamle i huset blir så ofte glemt. Vær et lys for de trette gamle. Snart blir også du gammel, og slik du behandlet de gamle, skal du selv bli behandlet.

Tjenere og arbeidere, hvem dere enn er: La oss lyse litt i denne mørke verden, den trenger det så sårt. Tenk ikke på framtiden – vær verdens lys i dag.

Og merker du at lyset ditt er svakt, så gå til ham som er verdens lys (Joh 8,12). Han støter ingen bort.

Ludvig Hope

11. april

«Men Peter fulgte etter ham på avstand» (Matt 26,58).

Da Jesus ble grepet i Getsemane, flyktet alle disiplene fra ham. Til og med Peter, som så frimodig hadde bekjent at han var villig til å dø for Jesus, flyktet – og fulgte etter Jesus på avstand. Han holdt seg ikke så nær Jesus at noen kunne ta ham for å være en av disiplene hans. Nå var han redd for at han kunne komme til å lide sammen med Jesus. Mon ikke dette gjorde vondt for Jesus?

Kjære venn, det er mange som ligner Peter i dette. De vil bekjenne Jesus når det ikke fører lidelse med seg. De vil følge Jesus så lenge veien ikke er for full av torner. Men når det blir tale om å ta korset opp og følge Jesus, slår de følge med Peter – på avstand. Da kan de ved anledning bekjenne om seg selv at de følger Jesus, og samtidig være så langt etter at det for verden ikke skal se ut som om de følger ham.

Kjære bror og søster, la oss holde oss nær til Jesus – så nær at vi går med ham utenfor leiren, så nær at vi får bære hans vanære (Hebr 13,13), så nær at de som forakter Jesus, må forakte oss. De som følger Jesus på avstand, risikerer at himmeldøren blir stengt mellom ham og dem. Holder vi oss nær til Jesus, får vi gå inn med ham til herligheten hos Gud.

Men for å kunne holde oss nær til Jesus må vi ha hans Ånd. Da Peter hadde fått Ånden, holdt han seg så nær til Jesus at han til og med kunne dø for hans skyld. For der Ånden får fylle hjertet, virker den inderlig kjærlighet. Og kjærligheten er ikke fornøyd med å følge Jesus på avstand – den vil holde seg nær til ham.

Kjære venn, bedrøv ikke Jesu hjerte ved å holde deg på avstand.

S. R. T.

12. april

«For så ofte som dere eter dette brødet og drikker av dette begeret, forkynner dere Herrens død, inntil han kommer» (1 Kor 11,26).

Et aldri av dette brødet, og drikk aldri av dette begeret uten å minnes hvordan Jesus for din skyld kjempet så hardt mot døden at svetten hans falt som blod-dråper på jorden. Drikk aldri av dette begeret uten å minnes hvordan Jesus Kristus for din skyld ble hudstrøket og kronet med torner. Drikk aldri av dette begeret uten å minnes hvordan Jesu side ble åpnet på korset, og blod og vann strømmet ut. For «så ofte som dere eter dette brødet og drikker av dette begeret, forkynner dere Herrens død, inntil han kommer».

Å forkynne Herrens død er ikke bare at du med munn og lepper takker ham for den bitre døden han led for deg. Du forkynner Jesu død slik det bør skje, først og fremst når du trøster deg med Jesu blod mot fortvilelsen og sier: «Jesu, hans Sønns blod renser oss fra all synd» (1 Joh 1,7). Og det skjer når du dessuten lar Jesu død bevege deg til å holde deg borte fra synden og hver dag vandre i et nytt og hellig liv.

Da tenker du på disse ordene av Paulus: «La derfor ikke synden herske i deres dødelige legeme, så dere lyder dets lyster. Still heller ikke lemmene deres til rådighet for synden, som våpen for urettferdighet. Men fremstill dere selv for Gud som de som av døde er blitt levende, og by deres lemmer fram som rettferdighetens våpen for Gud» (Rom 6,12–13).

Den som gjør slik, forkynner Herrens død på rett måte. Og dette skal vi ikke gjøre én eller noen få dager, men inntil han kommer i skyene for å dømme levende og døde. Tenk på Kristi ord: «Den som holder ut til enden, han skal bli frelst!» (Matt 24,13). Tenk på Herrens formaning i Åp 3,11: «Hold fast på det du har, for at ingen skal ta din krone.»

Dr. J. Brochmand

13. april

«Og han bøyde sitt hode og oppga sin ånd» (Joh 19,30).

Jesu død er en enestående hendelse i historien. Den er det viktigste som har skjedd siden verdens skapelse, og som noen gang vil skje inntil verdens ende. De fromme fedrene så i tro fram mot denne hendelsen, selv om de ikke hadde noen klar forståelse av Jesu soning og hva den betydde. Alle de blodige offrene i den gamle pakt var forbilder på denne hendelsen, og det samme var påskelammet.

En mengde av løftene pekte fram mot denne hendelsen, fra det dunkle om at kvinnens ætt skal knuse slangens hode (1 Mos 3,15), til det klare: «Men han ble såret for våre overtredelser, knust for våre misgjerninger. Straffen lå på ham, for at vi skulle ha fred, og ved hans sår har vi fått legedom» (Jes 53,5). Det var i kraft av Jesu død for syndere at de troende i den gamle pakt kunne få forlatelse for de syndene som var gjort mens Gud bar over med dem i sin langmodighet (Rom 3,25).

Og etter den uforglemmelige langfredagen har millioner av syndere sett tilbake på denne hendelsen og fått liv og fred av den. Paulus ville ikke vite av noe annet enn Jesus Kristus og ham korsfestet (1 Kor 2,2), og sjeler ble frelst ved

dette ordet om korset. Og slik er det den dag i dag. Det er budskapet om Jesu død, når det blir tatt imot i tro, som kan gi fred og hvile til en sjel uten fred, en sjel som strever under mange synder og dessuten under et ondt og hardt hjerte.

Har du og jeg funnet denne freden? Var det en tid i livet vårt da vi ikke så noen annen redning, men med takk og glede tok imot ordet: «Det er fullbrakt»? Da det gikk opp for oss at med det var Gud forsonet og vi frelst? Når loven og samvittigheten anklager oss for syndene våre, så la oss alltid se på Jesus, som ble «gitt for våre overtredelser og reist opp til vår rettferdiggjørelse» (Rom 4,25).

N. Nilssen

14. april

«… men overlot det til ham som dømmer rettferdig» (1 Pet 2,23).

Med hvilken inderlig og fullkommen tillit overga ikke Jesus seg til sin himmelske Far! Han elsket å kalle ham «min Far». Det lå en trøst i dette navnet som gjorde ham i stand til å møte den tyngste lidelsesstunden og tømme det bitreste begeret. Blodig hån lød rundt korset hans: «Han har satt sin lit til Gud, la nå Gud fri ham om han har behag i ham» (Matt 27,43). Men det lyktes likevel ikke å få ham til å vakle i tilliten.

Hvor mye uro ville vi ikke spare oss for om vi overga oss like betingelsesløst til Gud som han gjorde! I mørke og tunge timer, når veien vår blir sperret av torner, hvor salig er det da ikke å løfte troens øyne opp til Herren og si: «Herre! Jeg er redd, gå i borgen for meg!» (Jes 38,14).

Hvor salig er det ikke å kunne trøste seg med at det er Herren som sender alt som møter oss. Ingen tilfeldighet kan gjøre hans hensikter til intet. Den veien han leder oss på, er ikke bare en rett vei, men – med alle sine torner og tistler, tårer og prøvelser – den eneste rette.

Følgen av en slik stadig tillit til Herren skal bli en stadig fred. Motgangens stormer skal da ikke gjøre mer enn å kruse overflaten, ikke noe mer. Det er bare overflaten stormen kan piske opp; i dypet hersker stillhet og ro.

Ofte møter vi jordiske sorger som er tunge å bære: En kjærløs beskyldning kommer når vi minst venter den eller har fortjent den. Kjære, prøvde venner trekker seg tilbake. Lenge nærte forhåpninger slukner, varme ønsker blir gjort til intet, og planer for arbeidet blir kastet over ende. Sjel, «velt din vei over på Herren» (Sal 37,5)! Alt er godt, for alt er fra ham. «Det som hender oss, er Guds sak,» sier Rutherford. «La ham som styrer alt, sitte ved roret.»

J. R. Macduff

15. april (1. påskedag)

«Jeg lever, og dere skal leve» (Joh 14,19).

Hver første påskedag minner oss på ny og med særlig ettertrykk om dette faktum:

Jesus lever.

Jesus, vår frelses fyrste, er en levende person, alltid virksom i allmakt og kjærlighet. Han er lyslevende i høyhet og majestet ved Faderens høyre hånd.

Med et levende hjertes ømhet og lengsel søker han ivrig etter de fortapte og tar imot syndere.

Mange har prøvd å gjøre kristendommen om til bare et system av idealer og moralske læresetninger. «Det vesentlige ved kristendommen er moralen», har en sagt. Og så har en skjøvet Kristi person i bakgrunnen, om en da i det hele tatt har villet vite noe om ham.

På den måten ville en nok kunne ta forargelsen bort fra kristendommen og skaffe den flere tilhengere – så mye mer som et slikt system av læresetninger lett kan forandres etter skiftende tider. Men en person er et historisk faktum, med en bestemt skikkelse som ikke forandres.

Og påskedagen sier oss at han er stått opp til et herliggjort og uforgjengelig liv. En måtte rive mange blad ut av Bibelen, ja, dens marg og kjerne både i Det gamle og Det nye testamente, om en skulle viske den levende og mektig virkende Jesus Kristus ut av menneskeslektens, tidenes og evighetens historie.

Og hans liv er de kristnes liv.

Liv kan bare komme av liv. Om Jesus, Menneskesønnen, ikke lenger var levende, hvor skulle da det livet komme fra som er kristendommens egentlige vesen og sanne mening?

«Jeg er kommet for at de skal ha liv» (Joh 10,10). Om evangeliet ikke kunne gi oss dette nye, uforgjengelige livet, var ordene dets bare tom lyd. «Da har dere en unyttig tro» (1 Kor 15,17). Men det finnes ingen annen kilde mennesker kan nå, som dette livet kan komme fra, enn Jesu liv, den strømmen av livsfylde som bor i ham og aldri slutter å flyte.

Mellom den kristendom som har Jesu person, og den «kristendom» som bare har Jesu lære, er det en forskjell som mellom liv og død. «Den som har Sønnen, har livet» (1 Joh 5,12).

Jesu lære kunne vi ha hatt om han var blitt i graven. Men Jesu liv og Jesu kraft kan vi bare få fra den Jesus som ennå lever og kan komme i levende, virksom og personlig forbindelse med oss.

Derfor står varmen og kraften i vår kristendom alltid i forhold til hvor fullkomment vi holder fast ved forbindelsen med den levende Jesus.

«Jeg er vintreet, dere er greinene» (Joh 15,5).

Johannes Brandtzæg

Jesus lever, graven brast!
Han stod opp med guddoms velde.
Trøsten står som klippen fast
at hans død og blod skal gjelde.
Lynet blinker, jorden bever,
graven brast, og Jesus lever!

Jeg har vunnet, Jesus vant!
Døden oppslukt er til seier.
Jesus mørkets fyrste bandt,
jeg den kjøpte frihet eier.
Åpen har jeg himlen funnet:
Jesus vant, og jeg har vunnet!

16. april

«Men de nødde ham og sa: Bli hos oss, for det lir mot kveld, og dagen heller. Han gikk da inn for å bli hos dem» (Luk 24,29).

Denne Jesus er fremdeles den samme. Han har ennå det samme sinnelaget og er like villig som den gangen til å bli hos dem som ber ham om det. Og menneskene trenger ennå like mye å ha Jesus hos seg som disiplene trengte ham den kvelden. Også vi vil be denne bønnen i kveld: Bli hos oss, for det lir mot kveld, og dagen heller.

For vi har erfart mer enn én gang at når Jesus er hos oss, da har vi det godt, da er vi lykkelige. Når vi bare kan vite og tro at vi er i samfunn med Jesus, når vi kan se ham som vår, da mangler det ikke på noe. Men vi har også erfart at når Jesus skjuler seg, eller noe formørker troens øye så vi ikke kan se Jesus som vår frelser, eller ser ham svært mangelfullt, da har vi det ikke godt. Derfor vil vi be ham om å bli hos oss.

Vi trenger ham i kveld. Vi trenger ham som den som har fått makt på jorden til å forlate synder (Matt 9,6), for også i dag har det vært noe i livet vårt som har mishaget Gud. Vi trenger ham også som den som vil og kan bevare sine. Vi kan ikke bevare oss selv, men han har sagt: «Ingen skal rive dem ut av min hånd» (Joh 10,28).

Kanskje kjenner vi ikke vår trang til Jesus så sterkt som de to disiplene kjente den den kvelden. Kanskje betyr det ikke så mye for oss som det gjorde for dem, å ha Jesus hos oss. Kanskje er vi mer opptatt av andre ting og andre ønsker. Men vi vet likevel – og kjenner det også – at vi trenger Jesus. Derfor vil vi gå til ham med den trangen vi har, og be med den inderlighet vi kan: Bli hos oss, for det lir mot kveld, og dagen heller!

N. Nilssen

17. april

«Men gutten Samuel gikk fram i alder og i yndest både hos Herren og hos mennesker» (1 Sam 2,26).

Å, det står ikke skrevet i pannen på barna hva livet skal bringe dem, og vi kan ikke si på forhånd hva de vil bli eller ikke bli. Judas Iskariot var kanskje et like yndig barn som lille Johannes, som siden lå ved Jesu bryst. Og Napoleon, som fylte verden med blod og tårer, gledet trolig som barn sin mor like mye som doktor Martin Luther gledet sin.

Når jeg ser inn i de rolige ansiktene til de små barna, farer det så ofte gjennom tankene mine: Hvordan vil dette ansiktet se ut om noen tiår? Hva vil disse fredelige øynene få se i denne verden? Hva vil disse hendene komme til å sysle med? Og hvilke veier vil de komme til å gå, disse små føttene som ennå ikke makter å bære den lille kroppen? Hva skal gå gjennom dette hjertet som nå er så stille, før det slår sitt siste slag i denne verden?

Barnas vei ligger mørk foran oss, og ond er den verden vi må la dem dra ut i. Vi måtte grøsse om vi var henvist til vår egen visdom og kraft. Det som trøster oss og gir frimodighet, ja, frisk mot og tillit, er bare dette: Også de har en frelser

og en hyrde som vi kan bringe dem til, og han er den som er sterkere enn den sterke (Luk 11,22).

O. *Funcke*

De kjære barn, de planter små,
som I av Gud til gave få,
om I dem gavn vil gjøre,
da sørger for, hvor I dem kan,
ved godt eksempel og forstand
i Jesu fotspor føre.

18. april

«For dersom dere lever etter kjødet, da skal dere dø. Men dersom dere ved Ånden tar livet av legemets gjerninger, skal dere leve» (Rom 8,13).

Kjødet er det onde i oss, den naturen som synden har ødelagt, med alle de onde tilbøyelighetene, slik vi har arvet den fra foreldrene våre. Å leve etter kjødet vil si å følge denne naturen og innrette livet sitt etter den. Det behøver ikke være et liv i utukt, drukkenskap eller andre ytre laster.

Den vanligste formen for et liv etter kjødet er å leve for denne verden: å elske verden og det som er i verden, uten noe høyere mål for tilværelsen. En arbeider, hviler og morer seg, gleder seg når strevet lykkes, og sørger når det mislykkes, men har ingen høyere glede og ingen mer alvorlig bekymring. Det kan nok komme alvorlige tanker – det er ikke så lett å unngå dem – ja, til og med fromme ønsker og gode forsetter. Men det kommer ikke til noe brudd med kjødets gjerninger, ikke til sann omvendelse. Om dem som lever etter kjødet, sier Guds ord at de skal dø. Lever du slik?

Ånden er det nye livet som Gud skaper i et menneske når det begynner å tro på Jesus. Ånden vil det samme som Gud vil, og har lyst til Guds lov. Å leve etter Ånden vil si å følge denne driften fra Ånden. Men da blir det kamp – uopphørlig kamp mellom Ånden og kjødet. For kjødet er ikke dødt, men må stadig tas livet av. Det kommer da an på hva som seirer i denne kampen.

Det kan nok gå forskjellig. Ånden kan nok iblant lide nederlag, uten at det derfor behøver å bety å leve etter kjødet. Det kommer an på hva som er hovedretningen i livet vårt. Den kristne har sitt mål i himmelen. Han er bedrøvet når han gjør imot Gud, han ber om og får stadig forlatelse, og han søker i alt å gjøre Guds vilje. «Dersom dere ved Ånden tar livet av legemets gjerninger, skal dere leve.»

N. *Nilssen*

19. april

«Enhver som deltar i idrettstevling, er avholdende i alt – de altså for å vinne en forgjengelig krans, men vi en uforgjengelig» (1 Kor 9,25).

Apostelen vil altså at en kristen skal se på sitt kall og hele sitt liv som en skole, en kampplass og en løpebane. Der skal han stadig jage etter gudsfrykt og øve seg i den (1 Tim 4,7). Det vil si at han skal tenke og grunne på den sanne gudsfrykt.

Han skal med frimodig mot overvinne eller forakte alle hindringer som Satan og den ugudelige verden legger i veien for ham.

Han skal daglig kjempe og stride med seg selv og verden. Han skal være ivrig og flittig i bønnen og daglig lese og tenke over Skriften. Han skal daglig væpne seg med et nytt forsett og oppmuntre seg selv til å kjenne Gud og Herren Jesus Kristus – i tro, i kjærlighet til Gud og nesten, i tålmodighet og håp, i ydmykhet, saktmodighet, kyskhet og så videre. Og han skal bli funnet tro, flittig og nidkjær i sitt kall, så han til sist kan gripe og eie den himmelske seiersprisen som Guds kall har satt fram for ham (Fil 3,14).

Ingen har gjort så mye at det ikke alltid er enda mer å gjøre. Ingen har lært så mye at det ikke alltid er enda mer å lære. Erfaringen viser at jo lenger de beste kristne øver seg i gudsfrykt, desto ringere tanker får de om seg selv. De kan ikke stole på noe som er deres eget, men må helt og fullt overgi seg til Guds nåde og barmhjertighet i Kristus Jesus.

Den troende sjel har satt seg fore å male Herren Jesus med levende farger i sitt hjerte. Den har også gjort en begynnelse, så en kan se av utkastet hvem bildet skal forestille. Men jo mer den arbeider på dette bildet, desto mer ser den hva som gjenstår.

Chr. Scriver

20. april

> «I samme stund sto også hun fram og lovpriste Gud, og hun talte om ham til alle dem som ventet på forløsning for Jerusalem» (Luk 2,38).

Hun har altså ikke bare lovprist Gud, men også talt om ham til alle som ventet på forløsning. Lukas legger ikke uten grunn til at denne Anna bare talte om Kristus til dem som ventet på forløsning. Av dem var det nok ikke mange, og blant de høylærde prestene ingen. Hva skulle slike hellige og lærde folk lære av en gammel, tåpelig kone? «Vi er de rette mestrene blant folket.» Uten tvil ble det hun sa, tatt imot slik av disse høye herrer.

For Guds ord om Kristus er av den art at det ikke kan bli annet enn foraktelig, dumt, kjettersk, frekt og formastelig i høye, lærde og geistlige ører. Derfor blir det bare tatt imot av de sultne og fattige sjeler som venter på forløsning, slik Lukas sier her. Det er dem som kjenner sin synd og lengter etter nåde, lys og trøst, og som ikke vet noe om egen visdom og rettferdighet.

Nå kan troen og kjennskapet til Kristus ikke tie. Den bryter ut og forteller hva den vet, så den også kan hjelpe andre og gi dem del i sitt lys. Men taler den, møter den også all slags ulykke fra de vantro hellige. Det spør den likevel ikke etter, den går frisk framover.

De som er mette og fulle av visdom og rettferdighet, trenger ingen forløsning, bare kronen og lønnen for sine gjerninger og fortjenester. For den som vil tale om Kristi forløsning, påstår at de er fanget i synd og blindhet. Men å si at slike høye hellige skulle være syndere og blinde, ville være å gå dem for nær. Derfor kan de slett ikke tåle å høre om Kristus og hans forløsning, eller at noen taler om den. De må fordømme den som en skadelig villfarelse og djevelsk kjetteri.

Dr. M. Luther

21. april

«Får da Sønnen frigjort dere, da blir dere virkelig fri» (Joh 8,36).

For et herlig ord: frigjort, virkelig fri! Frigjort fra syndens dom og forbannelse, frigjort fra syndens makt og herredømme, frigjort fra døden og den evige fortapelse. Alt dette blir gitt den fortapte synderen når han tar imot Herren Jesus i troen. For en herlig ting å oppleve – allerede her å være fri og frelst på denne måten ved forsoningsblodet! Dette eier den troende – verken mer eller mindre. Nei, hva sier jeg? Han eier mye mer. Han eier også evig liv og evig salighet. I Kristus eier han allerede himmelens salighet.

Du som leser, eier du dette? Kjenner du av erfaring denne saligheten og Guds fred i hjertet, så du kan glede og fryde deg i den? Stans og tenk deg om før du svarer. Og skulle du måtte svare: «Nei, jeg eier ikke dette», så vend deg i bønn – åpent og likefram, slik du er – til din korsfestede og oppstandne Jesus Kristus. Da skal du få erfare at han gjør det han har lovet, i samme øyeblikk som du i tro griper ham som din Jesus.

Men du som en gang ble frigjort ved Sønnen, er du fri nå? Eller er det ikke mye du ennå trenger å bli frigjort fra? Er hjertet ditt løst fra alt, så ingen fine snorer, bånd eller reb fremdeles holder det fast og hindrer at Jesus får være alt for deg? Prøv deg selv! Mange kristne lever et lite frigjort liv og bærer på mange hedenske sorger som kan kvele pusten i det åndelige livet. Gå til Moria og ofre alt for Herren, så skal du bli usigelig rik og lykkelig.

Th. Rettedal

22. april

«Den som har Sønnen, har livet. Den som ikke har Guds Sønn, har ikke livet» (1 Joh 5,12).

«Dette», sier Luther, «rommer hele hovedsaken og summen av evangeliet. Vil du være viss på det evige liv, så har du det her, så sant du har Kristus, Guds Sønn. Og du har ham når du tror dette vitnesbyrdet og denne forkynnelsen og trygt stoler på det i liv og død som guddommelig sannhet. Men tror du ikke, så har du heller ikke livet. Da hjelper det deg ingenting hva du med all verden makter, gjør og lider, for du har ikke Guds Sønn. Du tror jo ikke dette vitnesbyrdet om ham og gjør Gud til en løgner.»

Det er en grundig forklaring på troen, dette: å ha Guds Sønn. Troens hemmelighet ligger i dette å ha, slik Den Hellige Ånd lærer David å synge: «Dette vet jeg, at du er min Gud» (Sal 56,10)[1], og slik bruden sier: «Min elskede er min, og jeg er hans» (Høys 2,16). Men vi kan ikke ha ham på noen annen måte enn ved å gripe ham der han har lovet å la seg gripe og holde fast av oss: i ordet og sakramentene.

Den som nå har Sønnen, har livet. Dette er Johannes' grunnlære, og i den samler han hele evangeliet. De troendes liv er ennå ikke åpenbart, men skjult med Kristus i Gud (Kol 3,3). Men at de har det, vet de like sikkert som de – med Kyprians vakre uttrykk – «hater det de var, og elsker det de skulle være».

[1] NB: «Dette vet jeg, at Gud er med meg».

Luther forstår å beskrive treffende hva det er å ha livet, når han sier: «Nå lever slike hellige ikke bare i det livet som kommer, men de har det allerede her. Og der troen er, der er også det evige liv begynt. En kristen har den fordelen at han allerede er ute av graven med høyre fot. Han har en mektig hjelper som rekker ham hånden, nemlig sin Herre Kristus. Han er for lengst ute, griper ham i hånden og har allerede rykket ham mer enn halvveis ut, så bare venstre fot er igjen. For synden er ham allerede forlatt og utslettet, Guds vrede og helvete er slukket, og han lever allerede i og ved Kristus. Etter den beste delen, som er sjelen, har han del i det evige liv. Derfor kan døden ikke lenger holde ham eller ha noe mer å gjøre med ham enn dette: Den andre delen – hud, kjøtt og blod – må råtne, for at også den kan bli ny og følge sjelen. Ellers er vi jo helt kommet fram til livet, for Kristus og min sjel er ikke lenger i døden.»

Men den som ikke har Guds Sønn, har ikke livet. Enten – eller: enten livet med Guds Sønn eller døden uten Guds Sønn. Noe tredje har ingen, selv om han kan pynte døden sin med et skinn av liv. For den som ikke har Kristus i hjertet, er sannelig død mens han lever. Å kunne ha ham og likevel ikke ha ham – det er dommen.

Dr. W. F. Besser

Når Jesus kommer – kjært å sige –
der blir et ganske annet liv,
et sant og elskelig Guds rige
hos små og store, mann og viv,
og kjærlighet og himlens håp,
alt ved Guds Ånd og ord og dåp.

23. april

Det ble en trette blant dem (Luk 22,17–27).

En trette blant Jesu disipler!

Det var dessverre ikke noe sjeldent. Men å, at det skulle bli trette også denne gangen!

Det er første gang den hellige nattverd blir feiret. For første gang rekker Jesus dem «velsignelsens beger» (1 Kor 10,16) og bryter for dem «velsignelsens brød». Det var en høytidelig stund, et hellig øyeblikk. Men også dette hellige øyeblikket skulle bli skjemmet av den åpenbare synden til dem som var med.

For en grufull ting den menneskelige syndigheten er! Den smitter alt. Selv de helligste øyeblikk i en disippels liv er ikke trygge for den. Så ofte stikker den fram slangehodet sitt og spyr ut giften over sjelen vår, nettopp når alt omkring oss maner til å ha sinnet helt overgitt til Gud og ha tanke og hjerte fylt bare av det som er hellig. Disiplenes trette ved det første nattverdbordet holder fram et speil for oss. I det finner vi til vår skam et bilde av oss selv.

De trettet – det var det en hørte og så. Men det som lå i hjertet deres og vakte tretten, var dette: De søkte sitt eget.

Trette og splittelse har til alle tider hatt sin viktigste grunn i at «de søker alle sitt eget» (Fil 2,21). Og fred kommer av at hver og en glemmer sitt eget og lærer av Mesteren at det største er å tjene.

Disiplene glemte sannelig ikke denne kvelden. Tretten deres fulgte dem som et mørkt minne og ydmyket dem stadig. Men Mesterens eksempel fulgte dem som et lys som viste dem en bedre vei. For han bandt et linklede om seg og vasket føttene deres (Joh 13,4–5).

Også for oss er dette lyset tent.

Johannes Brandtzæg

24. april

«Herren, vår rettferdighet» (Jer 23,6).

Tanken på Kristi rettferdighet er alltid egnet til å gi en kristen den største hvile, ro, vederkvegelse og fred. Hvor ofte er ikke Guds hellige nedslåtte og bedrøvet! Slik burde det etter min mening ikke være. Jeg tror ikke det ville være slik om de alltid kunne se sin fullkommenhet i Kristus.

Noen taler stadig om hjertets fordervelse og ondskap og om synden som bor i oss. Alt dette er nok fullkomment sant. Men hvorfor ikke gå litt lenger og minnes at vi er «fullkomne i Kristus Jesus» (Kol 2,10)?[2] Det er ikke underlig at de som er opptatt av sin egen fordervelse, er nedslåtte. Men om vi husket at Kristus «for oss er blitt … rettferdighet» (1 Kor 1,30), ville vi ganske sikkert være ved godt mot.

Hvilke smerter som enn rammer meg, hvilke stormløp Satan enn gjør mot meg, hvilke erfaringer jeg enn må gjøre før jeg får gå inn i himmelen – alt sammen er sørget for i Guds nådepakt. Ingenting mangler hos min Frelser; Kristus har gjort alt for meg. På korset sa han: «Det er fullbrakt!» (Joh 19,30). Og er det fullbrakt, så er jeg fullkommen i ham. Da kan jeg fryde meg med en usigelig og herlig glede, fordi jeg har min rettferdighet, «ikke … den som er av loven, men … den jeg får ved troen på Kristus, rettferdigheten av Gud på grunn av troen» (Fil 3,9).

Du finner ikke mer hellige mennesker på denne siden av himmelen enn dem som i hjertet har tatt imot læren om Kristi rettferdighet. Den troende sier: «Jeg lever av Kristus alene. Jeg bygger min salighet bare på ham, og jeg tror at hvor uverdig jeg enn er, er jeg likevel frelst i Jesus.» Da gir takknemligheten ham denne tanken: «Skal jeg ikke leve for Kristus? Skal jeg ikke elske og tjene ham, nå når jeg ser at jeg er frelst på grunn av hans fortjeneste?»

C. H. *Spurgeon*

25. april

«Jeg takker deg, Herre! For du var vred på meg, men din vrede hørte opp, og du trøstet meg» (Jes 12,1).

Herrens veier er alltid slik at en troende kristen trenger seg fram fra mørke til lys, fra bedrøvelse til trøst, fra nød til hjelp, fra ydmykelse til opphøyelse, fra hån til herlighet. På den måten herliggjør Gud seg på ham mye mer enn om veien alltid gikk rett fram. Denne førselen svarer også best til hva mennesket trenger og er bestemt til. Hovmodet hans – at han henger ved det skapte og stoler på det forfengelige – krever ydmykelse. På den andre siden trenger han

[2] NB: «I ham er dere blitt fylt».

trøst og hjelp i rette tid – han er svak og elendig, og hjertet hans mister så lett motet.

Men Guds hensikt med alle barna sine er også at de skal bli lik hans Sønns bilde. Nå har Guds Sønn fornedret seg selv, og derfor har Faderen opphøyet ham. Han sank ned i indre og ytre nød, og Faderen bønnhørte ham på den tiden som behaget ham, og hjalp ham på frelsens dag (Jes 49,8). Han ble forkastet av bygningsmennene, det vil si lederne for jødefolket, men er blitt kirkens hovedhjørnestein (Sal 118,22).

Den veien må alle Guds barn gå. Denne forløperen må de alle følge, og hans bilde må de alle komme til å ligne. På dette bildet er det trekk som en ikke kan få på annen måte enn gjennom lidelse, for hans bilde var et lidelsesbilde. Hans stille tålmodighet kan en bare få del i gjennom lidelser, og hans lydighet bare gjennom alvorlige trengsler.

Den som gruer for denne veien, bør tenke på at alle de hellige har gått den og takket for det. Den Hellige Ånd lærte dem å si: «Før jeg ble ydmyket, for jeg vill, men nå holder jeg ditt ord … Det er godt for meg at jeg ble ydmyket, så jeg kunne lære dine forskrifter» (Sal 119,67.71).

M. F. Roos

26. april

«Jesus sa da til dem: De behøver ikke gå bort. Dere skal gi dem mat!» (Matt 14,16).

Her lærer Jesus disiplene – og gjennom dem oss – at vi skal *gi*, og hvordan vi skal gjøre det.

Jesus sier: «Dere skal gi dem mat!» Disiplene svarer: «Vi har ikke her noe annet enn fem brød og to fisker» (Matt 14,17). Det vil si: Vi har så lite. Og de syntes det var meningsløst å begynne å gi av så lite, for det ville jo likevel ikke strekke til. Kanskje tenkte de også i all stillhet: Dette lille er da ikke mer enn det vi så inderlig vel trenger selv!

Min bror, blir ikke også du ofte fristet til å tenke slik? Du sier at det du kanskje kunne gi, er så lite at det er det samme som ingenting, så du like godt kan la det være. I virkeligheten er det egenkjærligheten og frykten for ikke å få nok selv som får deg til å si nei.

Du sier: «Jeg har så lite.» Jesus sier: «Gi av det du har.»

Da hjertet til disiplene ble villig – eller i det minste ble de lydige, om de ikke var så villige – så de brakte det de hadde, da begynte Jesus å velsigne. Og mens Jesus velsignet, ble brødene og fiskene flere, så det ble nok til dem selv og til alle.

Vanligvis gir ikke Herren disiplene sine noe stort lager å begynne med. Men han gjør dem villige til å bruke rett det de har. Og når de bringer det til ham i troens lydighet, vokser det mellom hendene på dem, og iblant blir de til og med rikere enn de var før. I hvert fall vokser den indre rikdommen deres.

Johannes Brandtzæg

27. april

«Jesu, hans Sønns blod renser oss fra all synd» (1 Joh 1,7).

Legg godt merke til at det er Johannes som taler – han som så mange blant dere mener de tross alt kan komme bedre overens med enn med forfatteren av Romerbrevet, Galaterbrevet og Hebreerbrevet. Vil dere ikke også i dag komme med en hemmelig innvending mot ham?

Kristi blod vil verden ikke vite noe av. Det behøver bare å bli nevnt, så setter mange opp en mine som om de fikk høre noe utålelig. Denne dype uviljen mot Lammets blod viser seg allerede i det hatske navnet en pleier å gi vår evangeliske lære: «blodteologien». Prekener og sanger som handler om blodet, blir avvist med den mest ugudelige bestemthet som «mørkemannsfostre».

Slik er den korsfestede Kristus ennå alltid noe forkastet for menneskene. Og slik vil han fortsatt være, inntil den siste som forakter hans blod, går fordømmelsens vei. For sannelig er den fordømt som ikke tåler å høre om hans blod. «Ordet om korset,» sier apostelen, «er vel en dårskap for dem som går fortapt» (1 Kor 1,18).

Tusener bekjenner i våre dager en viss kristendom, men blodet mangler i den. Denne mangelen viser tydelig nok at deres kristendom er falsk, ja, at den nøye sett bare er fiendskap mot Kristus. «Men, min Gud, jeg tror da på Kristi guddommelige verdighet! Jeg tror at han er sendt fra noe høyere enn mennesker, og jeg tror at hans under er sanne!» Å, alt dette gjør ennå ingen til en kristen.

Lysten til og kjærligheten til hans blod er et av de første og viktigste trekkene hos en sann disippel av Jesus. Og der en savner dette trekket, kan en finne hva som helst ellers – et menneske som er pyntet opp på kristelig vis, kan en ha foran seg, men ingen kristen.

Dr. F. W. Krummacher

28. april

«Du er ikke langt borte fra Guds rike!» (Mark 12,34).

Det var til en skriftlærd Jesus sa dette. Hva det var som hindret ham i å gå inn i Guds rike, vet jeg ikke, og om han senere kom inn, vet jeg heller ikke.

Men det vet jeg, at det den dag i dag er mennesker her, både eldre og yngre, som ikke er langt borte fra Guds rike. De vil gjerne bli frelst, men blir holdt tilbake av en eller annen hindring. Og det er alltid hindringer å overvinne for den som for alvor vil til himmelen. Kanskje er nettopp du en av disse?

Du har ikke fred i synden. Verden kan ikke stille din dypeste trang med alt den har å by deg. Sjelen din tørster og lengter etter fred med Gud, men du kommer ikke fram til visshet og fred. I deg har Guds Ånd begynt sitt arbeid, men likevel er du i en farlig stilling. Du synes du aldri får det til med omvendelsen din. Du kan ikke angre, kan ikke tro. Hvor lenge har du hatt det slik? Allerede i flere år? Ja, slik kan tiden gå. Tenk om du, som er så nær Guds rike – som er «nesten en kristen» – aldri skulle komme lenger! For en evighet!

Jeg vet ikke hva det er som holder deg tilbake, men jeg synes du trenger Jesus Kristus. Du burde se til å få tak i ham, for «det er ikke frelse i noen annen» (Apg 4,12). La deg ikke holde tilbake fordi du er uferdig og uverdig. Når tror du det vil bli annerledes? Og husk at nåden alltid blir gitt til uverdige.

Kom til Jesus i dag! Fortell ham hvor ille det står til med deg på alle måter. Si til ham at du ikke ser noen utsikt til å bli bedre uten at han forbarmer seg over deg midt i all din elendighet, og be ham ta imot deg. Han tar imot alle slags syndere; det viste han da han vandret her nede. Han tar også imot deg.

N. Nilssen

29. april

> «Jeg vil lege deres frafall. Jeg vil elske dem av et villig hjerte, for min vrede har vendt seg fra dem» (Hos 14,5).[3]

For en velsignet trøst for et syndig menneske at Gud vil dette! Det finnes ingen lukket dør til hans hjerte. Når vi kommer, er han villig, enten det er sent, som med Nikodemus, eller tidlig, som med David. Vi kan komme med de tyngste synder på samvittigheten eller med et dypt spørsmål i sjelen som vi ikke selv kan forklare.

Vi kan komme med et hjerte som er knust av sorg eller fylt av tvil. Om alle misforstår og forsmår oss, hos ham er det vilje og forståelse. Også i dag er det hans mat å gi en synder livets vann.

Dette er ikke alltid så lett å tro for forvendte mennesker, men det er sant likevel. Så ofte vil vi dømme Gud etter følelsene våre, og så glemmer vi at han elsker villig.

Om vi er kalde eller varme, svake eller sterke, om vi har mye eller ingen kjærlighet til ham – han elsker likevel. For «i dette er kjærligheten, ikke at vi har elsket Gud, men at han har elsket oss og sendt sin Sønn til soning for våre synder» (1 Joh 4,10).

Ingen mor elsker fordi barnet elsker, men fordi det er hennes vesen å elske.

Hvor mye mer er ikke dette sant om Gud?

Så legg deg trygt til dette brystet, du trette, tvilende og svake menneske. Du er alltid velkommen og aldri misforstått. Du velsignede hjertelag!

Så legger jeg meg da trygt i din favn, og jeg har fred.

Ludvig Hope

Jesus, når jeg synet ned
i de dype grunner senker
på din store kjærlighet
til meg, arme synder, lenker,
å, da blir jeg så glad
som jeg snart i himlen sad.

30. april

> «Men voks i nåde og kjennskap til vår Herre og frelser Jesus Kristus!» (2 Pet 3,18).

Om jeg ville spørre dere, mine venner, om dere virkelig har funnet nåde hos Gud, så er det vel noen her inne som ville svare ja. Men de er likevel ikke riktig djerve når de sier dette ja. De synes: Ja, litt lever da Jesus i meg, litt er livet

[3] NB: «Jeg vil elske dem av hjertet».

mitt da et Guds barns liv – men det er også bare lite ennå. Litt er det da av den hellige kampen mot djevelen og av den hellige lydigheten mot Gud, men det er også bare lite. Litt er det av den hellige kjærligheten både til de hellige og til de vantro, men det er også bare lite ennå.

Men her skal du huske på, kjære, at også Jesus begynte som et lite menneske, som et lite barn, før han ble stor og ble den fullkomne Jesus. Og det er ingen ulykke at Jesus-livet i deg ennå er lite. Det må begynne i det små. Ikke noe menneske blir født fullvoksent, og heller ikke noe Jesus-liv blir født fullvoksent i oss. Ulykken kommer først når du slår deg til ro med det små og mener at det aldri trenger å bli større.

Det er den nøden, tror jeg, som vår tids hellige for en stor del lider av. Det er liv i dem, om det enn bare er smått. Men så mener de at det er nok, at det godt kan fortsette å være smått. Sannelig, det er en nød om de hellige ikke vil vokse.

Når et barn aldri blir voksent og stort, blir det en dverg. Og hvor yndig et barn enn er så lenge det er barn, så er en dverg aldri yndig å se på – det er et vanskapt menneske. Slik er det også yndig, venner, å se de små Guds barn i den første barnlige gleden i livet deres. Men det er ikke yndig å se dem fortsette å være små. For da blir de åndelige dverger, vanskapte Guds barn.

Vilh. Beck

Mai

1. mai

«Han skal også styrke dere inntil enden kommer, så dere må være ulastelige på vår Herre Jesu Kristi dag» (1 Kor 1,8).

Den aller svakeste disippelen blant oss – hvem det nå er – skal, Gud være lovet, bli styrket av Herren inntil enden. Han som kalte oss, skal gjøre det. La ditt trette, tvilende hjerte hvile i dette løftet: Han som kalte oss, han skal gjøre det.

Legg merke til dette: Når han gir oss et løfte, er det hans mening at vi skal få hvile ved det – ikke kamp og angst, men hvile, og i hvilen styrke. Kreftene blir øvd og prøvd i kampen, men de samles i hvilen, i hjertets hvile i Guds løfter.

Medkristne! Ingenting er så herlig som å overgi seg med full tillit til dette håpet om befrielsen som kommer: befrielse fra alt ondt, fra alt det mørke og bitre i oss, fra all synd, fra alle fristelser og fra all tvil. Tenk bare det: befridd fra all tvil! Og her kan det ikke unngås at hver enkelt tenker nærmest på seg selv og gleder seg nærmest for egen del: «Jeg som nå har så mye ondt i meg å stri med, jeg skal være ulastelig på vår Herre Jesu Kristi dag.»

Men det evige livs håp har også en annen side, og først den gjør håpet fullkomment. Tenk over den, og la den lyse for ditt indre øye. Jo mer du her har levd et menighetsliv og kjent deg som et lem på «Kristi legeme», og jo mer Den Hellige Ånd har fått lære deg den store tanken om kirken, desto mer vil dette håpet lyse for deg. Kristi legeme – menigheten – som her ser så ussel ut, med så mange syke og uverdige lemmer, skal stå herliggjort på Jesu Kristi dag, ja, «uten flekk eller rynke» (Ef 5,27).

Tenk deg gleden over menigheten på Jesu Kristi dag! Vi skal se at denne menigheten, som her ser så betenkelig og uren ut, likevel var og er vår Herre Jesu Kristi menighet. Vi skal se den ren og klar og herlig for Guds trone.

J. J. E. Jansen

2. mai

«Ånden selv vitner sammen med vår ånd at vi er Guds barn» (Rom 8,16).

Å, hvor stor er ikke Guds kjærlighet! Han tar oss ikke bare til seg som barn, men har også gitt oss et vitnesbyrd om det, et pant på det og et segl på det. Kjære medkristne! Det er av aller største betydning å stå i barneforhold til Gud, langt viktigere enn å eie all verdens rikdom, ære og herlighet. Er vi Guds barn, er vi

visse på Faderens kjærlighet. Da vet vi at han vil hjelpe oss i lidelser, trøste oss i bekymringer, fri oss ut av ulykker og stå oss bi i motgang.

Med dette barneforholdet følger fred med Gud, syndenes forlatelse, Jesu Kristi fortjeneste som blir vår, visshet om vår salighet og den himmelske arven. Men ingenting angriper Satan mer, og ingenting prøver han heller å rive fra oss, enn nettopp vissheten om dette barneforholdet, aller helst i kors og lidelse. Det ser vi av vår Frelsers eksempel.

For å besegle det for sine barn har han derfor gitt dem Den Hellige Ånd. På hans vegne skal Ånden forsikre dem om at de ikke må la seg forblinde av Satan eller gjøre tvilrådige, som om Gud skulle ha vendt sitt farshjerte fra dem. De er og blir Guds barn, ikke mindre under korset enn før.

Prøv deg derfor selv. Har du de kjennetegnene som Guds barn har? Kjenner du avsky for all synd, selv den minste? Finner du en stadig drift og lengsel etter å lyde og tjene Gud? Eller finner du løgn og svik, banning og sverging, spill og lek, fjas og narrestreker hos deg? Lever du i misunnelse? Er du overdådig og umåtelig i mat og drikke, lettferdig, ukysk, en som bryter hviledagen, underfundig, stolt og hevngjerrig? Er det slik, da har du ikke Den Hellige Ånd. Da er du ikke et Guds barn og kan ikke være viss på din salighet så lenge du blir i denne tilstanden.

Dr. F. J. Spener

3. mai

«Han har fastsatt sin pakt for evig» (Sal 111,9).

Herrens folk gleder seg i pakten. Den er en uuttømmelig kilde til trøst. De gleder seg når de tenker på hvor gammel pakten er. De minnes at de helliges vel var trygget i Jesus Kristus før morgenstjernen kjente sin plass, og før planetene begynte sitt løp. Det er en særlig glede for dem å minnes hvor viss pakten er, når de grunner på «Davids rike nåde, den visse» (Jes 55,3). De gleder seg i vissheten om at den er «underskrevet, beseglet og stadfestet og ordnet i alle deler».

Hjertet deres vider seg ut av glede når de tenker på at pakten står urokkelig. Det er en pakt som verken tid eller evighet, liv eller død noen gang kan rokke – en pakt så gammel som evigheten og så urokkelig som den evige klippe selv. Det er som en gledesfest for dem å tenke over paktens rike fylde, for de ser i den alt det de trenger. Gud er deres del, Kristus deres følgesvenn, Ånden deres trøster, jorden deres herberge og himmelen deres hjem.

De ser i den en arv som er bevart og tilsikret hver sjel som har del i dette eldgamle og evige gavebrevet. Øynene deres strålte av glede da de så den kunngjort i Bibelen som sin kommende skatt. Og å, hvor sjelen deres jublet da de så i sin guddommelige frendes siste vilje og testamente at den var tilsikret dem!

Men framfor alt er det Guds barns glede å tenke over hvor full av nåde pakten er. De så at loven var kraftløs, fordi den var en gjerningspakt og hvilte på menneskets fortjeneste. Men denne pakten ser de er varig, fordi nåden er dens grunnvoll, nåde dens betingelse, nåde dens hensikt og nåde dens sluttstein. Pakten er et skattkammer av rikdom, et forrådshus av føde, en kilde av liv, et lager av frelse, et frihetsbrev av fred og en havn av glede.

C. H. Spurgeon

4. mai

«For hva gagner det et menneske om han vinner hele verden, men tar skade på sin sjel?» (Matt 16,26).

Hvilken stilling vi enn har i samfunnet, ligger det oss alle nær å få denne verden kjær.

Det finnes tider da verden på en særlig måte stiller seg fram for oss som et evig paradis, og vi merker at faren ligger like ved døren vår.

Har du noen kamp med deg selv i denne saken? Vil verden ha den første plassen i sjelen din?

Du som svarer et frimodig nei og mener at du er fri for den faren – jeg frykter at du er bundet med verdenskjærlighetens sterkeste bånd.

Det finnes ingen syndens fallgrube som ikke ethvert menneske har anlegg for å falle i. Det er ikke slik å forstå at vi ikke skal arbeide og glede oss over de jordiske ting. Jo, Gud være lovet! Men eier de den første plassen i hjertet, er du fortapelsens barn, for da er verden din gud.

Om Gud i dag fant for godt å ta fra oss huset, gården, forretningen og pengene våre, hva ville vi da si? Kunne vi stå rolige midt i smerten og si med de gamle: «Hvem har jeg ellers i himmelen? Når jeg bare har deg, begjærer jeg ikke noe på jorden» (Sal 73,25) og «Herren ga, og Herren tok, Herrens navn være lovet!» (Job 1,21)? Den som har et slikt sinn, er lykkelig i alle tilfeller, enten han er rik eller fattig. For Guds samfunn, den høyeste, evige rikdom, er hans.

Troende kristen, prøv deg selv her. Tidens gud er – mer enn noen gang før – denne verden, og mange kristne er blitt fanger uten at de selv vet det.

«Salig er det menneske som alltid frykter» (Ordsp 28,14)! Frykter du?

Min Herre og min Gud, bevar oss fra denne verden, og hjelp oss å elske deg mer enn alt annet.

Ludvig Hope

5. mai

«Han holdt ut som om han så den usynlige» (Hebr 11,27).

(Tanker ved en gammel prests død.)

Denne mannen har satt mange hjerter i bevegelse. Han har øvd innflytelse på mange menneskers liv, og for den skal Gud bli æret på åpenbaringens dag.

Hva er hemmeligheten bak den innflytelsen en slik mann øver ved sitt liv og i sin død?

Om vi i denne stund kunne spørre ham selv, ville han visselig svare: «Har jeg hatt noen styrke og noen evne til å øve hellig innflytelse, så var den ikke min egen. Skal jeg søke noen forklaring på livet mitt, vil jeg peke på én ting: Jesu Kristi, Guds Sønns, blod. Jeg visste ikke noe større enn det.»

La meg peke på én ting til som er en nøkkel til å forstå denne mannens liv. Det er det Skriften sier om Moses, Guds mann:

«Han holdt ut som om han så den usynlige.»

Han holdt ut. Han hadde en overbevisning, og han fulgte den. Han hadde tro, og den var ledestjernen hans i alle ting. Slik levde han – ikke et år eller to, men fra dag til dag og fra år til år, uforanderlig i sin tro og sin overbevisning inntil den siste dag. Og slik døde han. Derfor sier vi om ham:

Han holdt ut!

Et stort ord. Gud gi at det også kan sies om meg når noen en gang ser «utgangen» av min livsferd (Hebr 13,7).

Men han holdt ut fordi han så den usynlige. Han stod i et slikt forhold til ham at det var som om han så ham. Han gikk ut og inn der. Derfor var de usynlige ting mer virkelige for ham enn de synlige.

Johannes Brandtzæg

6. mai

> «Trøst, trøst mitt folk! sier deres Gud. Tal vennlig til Jerusalem og rop til henne at hennes strid er endt, at hennes skyld er betalt, at hun av Herrens hånd har fått dobbelt for alle sine synder» (Jes 40,1–2).

Dette er evangeliet for fattige og fryktsomme sjeler, for dem som gråter og er bedrøvet, som sørger over synden og kjemper med motløshet og fortvilelse. Men det er ikke for lystige og lettsindige syndere. Det er heller ikke for sovende, sikre, lunkne og late kristne, som gjerne leter fram alle Skriftens trøsteord og tar dem til seg, enda de slett ikke gjelder dem – bare for å kunne sove videre i ro, forbli sikre og berolige seg med falsk trøst.

Men for dem som mener det alvorlig, som kjemper med syndene sine, som er sønderknust i samvittigheten og ikke tør ta imot trøst – for dem kan en ikke ofte nok gjenta slike trøsteord for å gi dem mot. Ja, kjære nedbøyde, sønderknuste sjel! Mot og tillit til din uendelig vennlige forbarmer sømmer seg for deg. For ved det får du hjelp og redning, og i det har Herren velbehag. Din nedslåtthet og motløshet gir ham verken ære eller glede, og den bringer deg den visse død til sjel og legeme.

Våg det nå! Kast deg i armene på ham som i dette skriftordet så vennlig innbyr deg og så guddommelig mildt trøster deg. Kast deg i din forbarmers armer, som ved disse ordene åpnes og strekkes ut mot deg! Styrt deg ikke i klørne på din sjels fiende og morder ved mismot, håpløshet og fortvilelse. Med alle dine motløse tanker vil han bare ødelegge deg og trekke deg med seg ned i avgrunnen. Styrt deg heller i havet av Guds forbarmelse og Kristi kjærlighet og nåde. Det er dypt, stort, bredt og høyt nok til å ta imot også deg, vaske deg, rense deg og gjøre deg salig.

Johannes Gossner

7. mai

> «Hver den som elsker Faderen, elsker også den som er født av ham» (1 Joh 5,1).

Det er noe ganske underlig med denne broderkjærligheten. Den kan bedre erfares enn beskrives. Den er en hemmelighet som verdens barn ikke kan fatte. De undrer seg ofte over hvorfor de hellige så gjerne vil være sammen. Men det kommer av kjærligheten, for alle vet at en gjerne er sammen med dem en elsker.

Guds barn blir ofte glade bare ved å se hverandre på avstand. Når en har ferdes en stund bare blant ugudelige, lengter en inderlig etter å treffe en bror eller søster å tale fortrolig med.

Tenk deg, du som leser, at du har reist utenlands og oppholdt deg en tid blant folk som ikke forstod et ord av det du sa. Om du da traff en landsmann som du kunne tale med på ditt eget språk, hvor glad ville du ikke bli! Slik er det også med Guds barn. De er gjester og fremmede på jorden og lever ofte blant mennesker som ikke har lært Kanaans språk. Med dem kan de derfor ikke tale om de ting som ligger dem mest på hjertet. Derfor er de så glade når de treffer hverandre.

Denne broderkjærligheten viser seg nå også i livet ved at det ene Guds barn så gjerne vil gjøre vel mot det andre. Det ser vi tydelig for eksempel hos fangevokteren i Filippi. Straks han var blitt troende, tok han Paulus og Silas til seg og vasket sårene deres (Apg 16,33). Han var blitt en av dem som gjerne ville «vaske de helliges føtter» (1 Tim 5,10).

P. G. Sand

Hvor deilig det er å møte,
når ene man vandrer frem,
en broder- og søsterskare
på veien til samme hjem!

Det er som en kvegende luftning
som Herren oss sender ned
å kvege den trette vandrer
på veiens besværlighet.

8. mai

«Vi er lemmer på hans legeme» (Ef 5,30).

Hvilken kostelig lærdom ligger det ikke i at en troende er et lem på Kristus! Hvor inderlig må ikke Kristus da ta del i alt som angår lemmene hans! Ja, ikke bare ta del – det ordet sier ikke nok. For tenk på at alt som blir gjort mot dem, blir egentlig gjort mot ham, og alt de lider, lider han. Derfor sa han jo også til Saulus: «Saul, Saul, hvorfor forfølger du meg?» (Apg 9,4), enda fornuften ikke kunne se annet enn at han bare forfulgte de fattige kristne.

Slik skal han også på den store dag si om alle kjærlighetsgjerninger på jorden, selv de minste, ja, bare om et beger kaldt vann (Matt 10,42): «Alt dere gjorde mot én av disse mine minste brødre, det gjorde dere mot meg» (Matt 25,40). «Jeg var sulten, og dere ga meg mat. Jeg var tørst, og dere ga meg å drikke» (Matt 25,35), og så videre. Det heter hele tiden: meg, meg.

Det er som når noen støter eller sårer et av lemmene dine, en hånd eller en fot. Da sier du straks: «Du støter meg» eller «du sårer meg» – på hånden eller fingeren. Eller hvis du har hatt en skade på et lem, og noen leger den for deg, sier du ikke: «Han gjorde hånden min en velgjerning», men: «Han gjorde meg en velgjerning» da han leget hånden min. Akkurat slik er det med Kristus og lemmene hans: Lider de, så lider han. Ja, i denne sammenhengen har Gud jo nevnt det mest ømfintlige lemmet på legemet vårt: «Den som rører ved dere, rører ved hans øyesten» (Sak 2,12).

På én måte har Kristus for lengst gjennomlidt all lidelse, nemlig som straff for våre synder. Den lidelsen var tømt til siste dråpe da han sa sitt store «Det er fullbrakt!» (Joh 19,30). Men på en annen måte lider han ennå i dette legemet vi taler om, så lenge det finnes på jorden.

Chr. Moller

9. mai

«Jeg er livets brød» (Joh 6,35).

Brød er noe vi alle trenger. Når Jesus kaller seg livets brød, sier han derfor at alle mennesker trenger ham. Men slik ser det ikke ut.

Her er mange mennesker som lever uten Jesus, og de synes heller ikke å savne ham. De som lever i synd, bryr seg ikke om Jesus. De som lever et hederlig og rettskaffent liv, men lever for verden og de ting som er i verden, spør ikke etter Jesus. Og til og med noen som på en måte er gudfryktige, kan klare seg uten ham. De har sin fred og sin ro i sin egen gudsfrykt og har aldri som fortapte syndere funnet fred ved nåden i Kristus Jesus.

Men dette kommer av at de ikke har lært seg selv og sitt dypeste hjertebehov å kjenne. Behovet for fred med Gud ved Jesus finnes hos hvert menneske, bevisst eller ubevisst. Men det kan undertrykkes og kveles, og en kan prøve å tilfredsstille det med andre ting – inntil samvittigheten våkner for alvor. Den som er våknet og har lært seg selv å kjenne, vet også at ikke noe annet og ingen annen enn Jesus Kristus kan tilfredsstille sjelens behov.

Og når det så går opp for en slik hva han har i Jesus, når han for egen del får ta til seg ord som disse: «Han ble såret for våre overtredelser, knust for våre misgjerninger. Straffen lå på ham, for at vi skulle ha fred, og ved hans sår har vi fått legedom» (Jes 53,5) – da blir sjelen hans tilfredsstilt og mettet.

Men han trenger å mettes med dette brødet så lenge han lever. La oss derfor, alle vi som har erfart at Jesus er den eneste som kan stille sjelens hunger, aldri forsømme å ta til oss av dette brødet. Vi finner det i Ordet og i nattverden.

N. Nilssen

10. mai

Den som seirer (Åp 3,21).

Vi er enten seierherrer eller fanger. Livet er en kamp. Skal vi gå inn i himmelriket, skjer det gjennom mange trengsler (Apg 14,22). Kommer det ikke ytre prøvelser over oss, så kommer det indre. Ingen kristens liv er kraftig uten kamp.

Den som følger med strømmen, vinner ikke mye kristen erfaring. For å vinne erfaring må en ut i brenningene. Går vi virkelig framover, legger fienden mange hindringer i veien for oss. Gjør han ikke det, har vi stor grunn til å frykte at han ikke ser noen fare for sitt rike i oss. Det er bare den tapre stridsmannen han står imot.

Å overvinne hverdagslivets små prøvelser gir styrke og dyktighet til større seire. Ingen som bukker under for små vansker, vil noen gang kunne bestå i store trengsler eller på ansvarsfulle poster.

Hvordan vi oppfører oss i hjemmet, i forretningslivet og sammen med arbeidskameratene, er den skolen vi blir oppdratt i. Det er høyskolen der åndelige stridsmenn blir utviklet.

Bibelen sier ikke at den som går gjennom livet med minst mulig strev, skal arve alt. Nei, den sier: «Den som seirer, ham vil jeg gi å sitte med meg på min trone, likesom jeg òg har seiret og har satt meg med min Far på hans trone» (Åp 3,21).

Vi synes at vi har mange vansker å kjempe med, og at livet vårt er en hard strid. Men vi kan aldri krones som seierherrer uten kamp.

Y. (i «Ev. luth. Kirketid.»)

11. mai

«Han sa en lignelse til dem om at de alltid burde be og ikke bli trette» (Luk 18,1).

Det er umulig at en troende og fornyet sjel ikke skulle be og ivrig og flittig påkalle sin Gud. Ved Jesus Kristus er den reist opp av sitt fall, helliget og fornyet ved hans blod, Ånd og nåde, og slik forlikt og forent med Gud. Dette samfunnet holder den ved like, både ved andre midler og ved en botferdig, troende og inderlig bønn. Ved bønnen henger den ved Guds miskunn som et barn ved sin mors bryst.

Når et menneske blir født til verden, viser det at det lever, ved skrik og gråt. Og når det er født på ny av vann og Ånd og ført inn i det åndelige, guddommelige livet i Kristus, viser dette seg ved sukk og bønn. I gjenfødelsen blir Den Hellige Ånd rikelig utøst over de troende ved Jesus Kristus, vår Frelser.

Men Den Hellige Ånd er «nådens og bønnens Ånd» (Sak 12,10). Han forsikrer oss ikke bare om Guds nåde og «vitner sammen med vår ånd at vi er Guds barn» (Rom 8,16). Han lærer oss også straks og driver oss til å påkalle vår himmelske Far med barnlig tillit, slik apostelen sier: «Dere fikk barnekårets Ånd som gjør at vi roper: Abba, Far!» (Rom 8,15). Et annet sted knytter han barneretten og bønnen sammen: «Og fordi dere er sønner, har Gud sendt sin Sønns Ånd inn i våre hjerter, som roper: Abba, Far!» (Gal 4,6).

Så lenge sjelen bor i legemet, gir den liv og bevegelse til hjertet, og av det kommer de stadige pulsslagene og det uavbrutte åndedrettet. Slik er det også når sjelen er gjort levende ved Guds Ånd og nåde og lever for Gud i Kristus: Da må det vise seg i stadige sukk, bønner og lengsler til Gud og etter Gud.

Chr. Scriver

12. mai

«Vær vedholdende i bønnen» (Kol 4,2).

Det er merkelig å se hvor stor del av Bibelen som handler om bønnen, enten det er eksempler, påbud eller løfter. Vi har knapt åpnet Bibelen før vi på de første bladene leser: «På den tiden begynte de å påkalle Herrens navn» (1 Mos 4,26). Og akkurat når vi er i ferd med å lukke boka igjen, faller øyet vårt på et «amen» etter en inderlig bønn.

Eksemplene er mange. Her møter vi en Job i bønn og en David som roper til Gud av hele sitt hjerte. På fjellet ser vi Elia og i fengselet Paulus og Silas. Påbud om å be finnes i mengde, løfter om bønnesvar i tusentall.

Hva lærer alt dette oss, om ikke nettopp hvor stor betydning bønnen har, og hvor nødvendig den er? Vi kan være visse på at det Gud har gitt en så framtredende plass i sitt ord, vil han framfor alt skal få plass i livet vårt. Når han har talt så mye om bønnen, er grunnen at han vet vi trenger den så sårt. Så store er behovene våre at vi ikke kan slutte å be før vi kommer i himmelen. Trenger du ikke noe? Da frykter jeg at du ikke kjenner din fattigdom. Har du ingen nåde å be Gud om? Måtte da Herrens nåde vise deg din elendighet!

En sjel uten bønn er en sjel uten Kristus. Bønnen er det troende barnets babling, den troende stridsmannens krigsrop, den døende helgenens svanesang når han sovner inn i Jesus. Bønnen er en kristens åndedrett, hans feltrop, hans trøst, kraft og kjennetegn. Er du et Guds barn, søker du visselig din Fars ansikt og lever i din Fars kjærlighet. Be om at du heretter må bli hellig, ydmyk, nidkjær og tålmodig og komme inn i et inderligere troens samfunn med Kristus. Be om at du mer må leve til din Mesters ære.

C. H. Spurgeon

13. mai

«Kristus elsket oss og ga seg selv for oss som en gave og et offer» (Ef 5,2).

Hvilken kjærlighet, som drog ham ned til jorden i syndig kjøds lignelse (Rom 8,3) og inn i natten i vår mørke tåredal! Hvilken kjærlighet, som tvang ham til å stige ned i vår jammer for å ta på seg hele vår syndebyrde, forbannelse og vrede! Hvilken kjærlighet, som drev ham til å bli den mest foraktede og ringeaktede blant menneskenes barn, som fornedret ham til døden og lot hjertet hans briste og blø ut på korsets tre! For en kjærlighet!

Og se – det var kjærlighet til syndere, ikke annet enn kjærlighet til syndere. For ikke for englenes skyld, nei, for min og din skyld, kjære bror, gikk han inn i en slik nød. Den arme synderen er det han elsker. Den forbannede jorden er stedet der hans kjærlighet blir åpenbart, og det hjertet som er dødt i synd, er hans kjærlighets verksted. Og hvor han enn åpenbarte seg i verden, gjorde han det som en som hadde hjerte for de elendige, som hjalp de fortapte og tok seg av syndere.

Se, slik er Jesu hjerte – og hans arm. Hans makt står i tjeneste hos dette hjertet, hos denne kjærligheten til syndere. Har han da hittil styrt og rådet slik i verden som om han hadde sin makt til noe annet enn å redde og frelse syndere? Dem til gode har han med makt slått helvete og tråkket Satan under føttene sine. For dem overvant han døden og brøt gravens segl. Og alt han siden har gjort og gjør hver dag, se, det er bare beregnet på å frelse syndere.

Dr. F. W. Krummacher

Det var din hjertens kjærlighet
der bragte meg den nåde
at du for mine synder led
den harde dødsens våde.

Ak, måtte jeg din pines sak,
de dype nådens grunde
få tilstunde,
at sjelen natt og dag
til deg oppløftes kunde!

14. mai

> «All tukt synes vel, mens den står på, ikke å være til glede, men til sorg. Men siden gir den dem som ved dette er blitt oppøvd, rettferdighets salige frukt» (Hebr 12,11).

Luther sier: «De gudfryktige og troende vet det som hele verden ikke vet: at synden, døden, all elendighet og alt legemlig og åndelig ondt tjener de utvalgte til gode – at Gud er nærmest når han synes å være lengst borte – at han nettopp er virkelig barmhjertig og en frelser når han synes å være mest vred, å straffe og ødelegge – at de eier en evig rettferdighet når de kjenner syndens og dødens redsler, og at de er herrer over alle ting når de er de fattigste tiggere. Men denne kunsten læres ikke uten mange og store anfektelser.»

En vil heller ikke finne noen kristne som med større saktmodighet og tålmodighet kan tåle urett og annet ondt som rammer dem, enn de som har fått hjertet og sinnet smeltet i anfektelsenes ild, så de lar seg støpe i alle slags former. Nettopp dette gjør også menneskene frimodige, faste og standhaftige, så de holder ut under forfølgelser – slik en brent påle holder seg langt bedre og lenger i jorden før den råtner, enn en ubrent.

Erfaringen viser at selv det bløteste treet, som ellers lett råtner, slik som gran og or, ikke bare unngår å råtne i vann, men til og med til slutt blir helt hardt og fast som stein. Derfor blir det også lagt som grunnvoll for store bygninger på sumpige og våte steder.

Dette er et treffende bilde på de sjelene som er prøvd ved trengsler og anfektelser. Ved Guds kraft blir de styrket under lidelsene, og ved hans nåde blir de grunnfestet, formet og beredt, slik at de i alt vinner mer enn seier (Rom 8,37). Midt i ilden blir de ikke brent, og midt i vannene blir de ikke overskylt og går ikke under (Jes 43,2).

Chr. Scriver

15. mai

> «Ta derfor Guds fulle rustning på, så dere kan gjøre motstand på den onde dag» (Ef 6,13).

En kan nok si med Luther at hele dette livet er den onde dag, sammenlignet med evighetens gode, salige og gledesfylte dag. Men apostelen mener sikkert også noe annet her, nemlig det Kristus kaller «prøvelsens time» (Åp 3,10), de særlige, tyngre fristelsestidene. Dette må hver og en vite og tenke over: Ikke alle dager er like her på jorden. Å, det finnes visselig dager i livet vårt som er forferdelige dager.

En troende er riktignok utsatt for fristelser hver dag – bare dette at en ikke merket fristelser eller strid, var fristelse nok. Men i tillegg kommer det visse

tider i livet da fienden med Guds tillatelse setter inn sine kraftigste angrep. Han stormer fram med en eller annen tung fristelse, eller med flere på en gang, så en ikke kjenner annet enn at en skal gå helt til grunne. Slike tider kaller apostelen «den onde dag».

Derfor må du ikke være sikker, selv om du i dette øyeblikket har det stille og fredelig. Den onde stunden venter på deg; det kommer andre dager ennå. Forbered deg på det. La deg ikke formane forgjeves til å ta på deg Guds rustning.

Er det med nød og neppe den rettferdige blir frelst (1 Pet 4,18), hvordan skal det da gå med dem som i det stille er fanget i det bedraget at de lar andre ta det til seg – lar andre bli bekymret, ruste seg og arbeide med bønn og ettertanke over Ordet for å kunne både tro og leve kristelig – mens de selv går ledige, late og sorgløse? Skal det likevel gå like godt for dem? Det sier ikke Herrens ord. Det sier heller ikke de kristnes erfaring.

Derfor må dere virkelig ta på dere rustningen, om dere vil bli stående på den onde dag – om dere vil bli kronet som seierherrer når Herren kommer for å dele ut lønnen.

C. O. Rosenius

16. mai

«Gud er kjærlighet» (1 Joh 4,8).

Vil vi lære Guds kjærlighet å kjenne, må vi gå til Golgata. Kan vi se det som skjedde der, og si at Gud ikke elsker oss? Det korset forkynner Guds kjærlighet. Større kjærlighet er aldri blitt åpenbart enn den korset lærer oss.

Hva drev Gud til å ofre Kristus, og hva drev Kristus til å dø, om det ikke var kjærlighet? «Ingen har større kjærlighet enn denne at han setter sitt liv til for vennene sine» (Joh 15,13). Kristus satte sitt liv til for sine fiender. Kristus satte sitt liv til for sine mordere. Kristus satte sitt liv til for dem som hatet ham.

Korsets ånd, Golgatas ånd, er kjærlighet. Da de spottet og hånte ham, hva sa han da? «Far, forlat dem, for de vet ikke hva de gjør» (Luk 23,34). Dette er kjærlighet. Han kalte ikke ild ned fra himmelen for å fortære dem. Det var ikke annet enn kjærlighet i hjertet hans.

Gransker du Bibelen din, vil du finne at Guds kjærlighet er uforanderlig. Mange som en gang elsket deg, er kanskje blitt kalde i sin kjærlighet og har vendt seg bort fra deg. Kanskje har kjærligheten deres slått om til hat. Slik er det ikke med Gud. Om Jesus står det skrevet, nettopp da han skulle skilles fra disiplene sine og føres ut til Golgata: «Som han hadde elsket sine egne som var i verden, slik elsket han dem til det siste» (Joh 13,1).

Han visste at en av disiplene ville forråde ham, men han elsket likevel Judas. Han visste at en annen disippel ville fornekte ham og sverge på at han aldri hadde kjent ham, og likevel elsket han Peter. Det var den kjærligheten Kristus hadde til Peter, som knuste hjertet hans og førte ham tilbake i anger til sin Herres føtter.

D. L. Moody

17. mai

«Store ting har Herren gjort mot oss, vi ble glade» (Sal 126,3).

Det er Israels folk som jubler slik i denne salmen, og de store tingene de her nærmest tenker på, er befrielsen fra fangenskapet i Babylon. Store straffedommer hadde rammet dette folket for syndenes skyld. I 70 år hadde de levd som treller i Babylon og lengtet og sukket etter fedrelandet og gudstjenesten i Herrens tempel. Men Herren hadde fridd dem ut, og derfor priste de ham og var glade.

Også vi som folk har grunn til å prise Herren. For også mot oss har han gjort store ting, så vi har grunn til å være glade. Og det vi særlig minnes i dag, er den friheten Gud ga oss i 1814. Vi hadde hatt tunge tider, og det stod dårlig til med fedrelandet vårt på mange måter, men Herren hjalp oss.

Det så ikke lyst ut. Ved freden i Kiel hadde stormaktene bestemt at den dansk-norske kongen skulle avstå Norge til den svenske kongen, ja, de tvang ham til det. Men fedrene våre ville ikke finne seg i å bli overdratt slik som en viljeløs eiendom. De sa nei. De ville være et fritt og selvstendig folk.

Så samlet de valgte seg på Eidsvoll og ga oss vår grunnlov. De hadde hele Europa mot seg. Det stod elendig til med hær og forsvar, mens den svenske kongen og den svenske hæren var vant til krig. Likevel fikk vi friheten vår. Jeg kan ikke forstå dette på annen måte enn at Gud hjalp oss.

Så vil vi da takke og prise Gud også for denne store og gode gaven, vår borgerlige frihet. Og vi vil be ham om at han vil gi oss mye av det fedrelandssinnet som besjelet fedrene våre i 1814, og mye av den enigheten og det samholdet som det er så godt å høre om fra den tiden. Måtte vi som folk innrette oss slik at vi ikke mister arven fra fedrene, men tar vare på den og øker den!

N. Nilssen

18. mai

Salme 32,1–7.

Det finnes noe som heter «den gunstige tid».

I naturen: såtid og høsttid. Ve den som ikke bruker den! Som ikke bruker såtiden til å så og høsttiden til å høste! Den som ikke sår når det skal sås, kan ikke vente noen frukt, eller i alle fall bare dårlig frukt. Den som ikke passer den rette tiden til å høste inn, risikerer å få høsten sin ødelagt.

I Åndens verden finnes det som kalles «besøkelsens tid» – «den gunstige tid».

Her i salmen sies det at ikke all tid er gunstig til bønn (Sal 32,6). Det finnes stunder da Guds ord taler til samvittigheten på en særegen måte, så det blir hørt. Guds Ånd arbeider i sjelens dyp. I slike stunder blir vi ofte særlig minnet om å be.

La dem ikke gå forbi. Vi taper mye på det.

Befrielse fra «store vannflommer» og trofast bruk av de «gunstige tidene» til bønn henger nøye sammen. Vi kan ikke vente «befrielsen» om vi forsømmer de gunstige bønnetidene. Vi ville unngå mye ondt om vi alltid holdt oss åpne for Guds Ånd. Er det alltid lett? Nei.

Vi blir så ofte fristet til å la være å følge Åndens påminnelse i hjertet – særlig når Ånden besøker oss utenfor de faste bønnetidene våre, om vi ellers har slike.

Likevel: La oss bryte igjennom og gå inn i lønnkammeret! Og om det også i lønnkammeret kommer stunder da Gud synes å være langt borte, så glem ikke at i Guds rike gjelder den loven at det til tider må både bes og letes og bankes på (Matt 7,7). Noen ganger kommer de «gunstige tidene» av seg selv. Ofte må de kalles fram ved vår inntrengende bønn. For på den måten vil Gud prøve om det er vårt alvor at vi ønsker å finne ham i bønnen.

Johannes Brandtzæg

19. mai

«Ta dere derfor av hverandre, likesom også Kristus tok seg av oss, til Guds ære» (Rom 15,7).

Han levde ikke seg selv til behag (Rom 15,3), men tok hån på seg og bar all smerte for oss. Han støtte ikke bort de skrøpelige og villfarne, men bar dem fram til legedom og lys. Slik skal også vi gjøre, slik skal vi være mot hverandre og mot alle. Vær flittig til å gjøre din bror alt godt, så skal du visselig bli mer from for hver dag.

Å, å elske Jesus over alt og elske brødrene inderlig av et rent hjerte! Himmelske kjærlighet, jeg brenner av sjelens tørst etter deg. Når vil du komme og trenge helt gjennom hjertet mitt? Du aller skjønneste, aller yndigste, aller edleste Ånd, hva er det ennå som hindrer deg i å ta mitt sinn og min sans, gjennomgløde dem med ilden fra himmelen og rense og herliggjøre dem, så jeg kan bli din helt og fullt?

Det skal være min omsorg å finne kjærligheten hver morgen og øve den hver stund mot alle jeg lever blant. All min tid og kraft vil jeg bruke i dens tjeneste. På dette alteret vil jeg ofre det jeg har, og ved Guds nåde skal jeg virkelig kunne det. Han skal gi lyst og evne, så jeg øver meg i det inntil jeg har lært det fullkomment.

At jeg ennå kan det så lite og gjør så mange feiltrinn og så mange mislykte forsøk, skal ikke stanse meg. Jeg er alltid bare min Jesu disippel, en som lærer av ham – men i sannhet hans disippel. Jo lenger jeg er det, desto mer blir jeg det, og desto klarere ser jeg at han er den rette Mester.

En kan si så lenge en vil at han bare er et menneske som lever videre i sin lære. Jeg ville gjerne dø på at han er Guds enbårne Sønn. Han er sannheten selv og kjærligheten, som uavlatelig drar meg til seg og likevel er og blir uendelig høyt over meg.

N. J. Laache

20. mai

«Jeg har dratt deg med miskunn» (Jer 31,3).[1]

Lovens torden og dommens redsel blir brukt for å føre oss til Kristus, men den endelige seieren vinnes ved inderlig miskunn. Da den bortkomne sønnen var borte fra farens hus, kjente han at det var noe han manglet. Men faren så ham langt borte og løp ham i møte (Luk 15,20). Det siste skrittet mot farens hus tok

[1] NB: «Derfor har jeg latt min miskunn mot deg vare ved».

han derfor med kysset ennå varmt på kinnet og det vakre «velkommen» ennå klingende i ørene som søt musikk.

En natt kom Mesteren til døren og banket med lovens jernhånd. Døren ristet og skalv på hengslene. Men mannen stablet opp mot døren hvert stykke innbo han kunne finne, for han sa: «Denne mannen vil jeg ikke slippe inn.» Mesteren snudde seg og gikk. Men en stund etter kom han tilbake, og med sin egen kjære hånd, som naglene hadde gått gjennom så den blødde, banket han igjen – å, så mildt og ømt. Denne gangen skalv ikke døren, men – underlig å si – den ble åpnet. Og der lå den verten som før var så uvillig, på sine knær og jublet over å ta imot sin gjest.

«Kom inn, kom inn! Du har banket slik at hjertet mitt er blitt rørt for deg (Høys 5,4). Jeg kunne ikke bære tanken på din gjennomstungne hånd, som etterlot sitt blodmerke på døren min, og på at du skulle gå bort uten å bli sluppet inn, mens hodet ditt var fullt av dugg og lokkene dine av nattens dråper (Høys 5,2). Jeg overgir meg. Din kjærlighet har overvunnet hjertet mitt.»

Slik er det i hvert tilfelle: Inderlig barmhjertighet overvinner. Det Moses aldri kunne gjøre med sine steintavler, det kan Kristus gjøre med sin gjennomborede hånd. Forstår jeg det av erfaring? Kan jeg si: «Han drog meg, og jeg fulgte ham, glad over å kjenne den guddommelige røst»?

C. H. *Spurgeon*

21. mai

Vunnet ved et ord (Luk 14,20.24).

«Av og til blir jeg forbauset over hvor lett en sjel kan vinnes», sier en av Kristi stridsmenn. «Og ofte blir jeg ydmyket når jeg tenker på alle de gangene og alle de anledningene i livet mitt som jeg har kastet bort og ikke brukt til å vinne sjeler for Kristus.

For ikke så lenge siden var jeg i en fremmed by. Jeg kjørte med en vognmann til losjiet mitt. Da han var kommet fram, steg han ned fra kuskesetet og åpnet vogndøren. Jeg stakk en halv krone i hånden hans, og samtidig tok jeg ham i hånden og sa: ‹God natt! Jeg håper å møte deg igjen i herligheten.› Det hadde jeg ofte gjort, og jeg tenkte ikke mer på det. Jeg gikk inn i huset, hilste på verten og gikk til rommet mitt for natten.

Omtrent ved midnatt banket verten på døren min og sa: ‹Pastor, kusken er kommet tilbake, og han sier at han må få snakke med deg i natt. Jeg sa til ham at det var best han ventet til i morgen, men han svarte: «Nei, jeg må få snakke med ham i natt, og jeg vet at han gjerne vil det.»›

Kusken kom opp, en bredskuldret, værbitt mann med en stor svepe i hånden. Der stod han foran meg, og tårene trillet nedover kinnene hans mens han sa: ‹Skal jeg møte deg i herligheten, må jeg vende om. Jeg er kommet for å spørre om du vil be med meg.›

For et privilegium det var å få be med den mannen og vise ham til Jesus! Hvor mange er det ikke i landet vårt som trenger en direkte innbydelse!»

La oss bruke de anledningene Gud gir oss, til å være med og bringe hans store og kjærlige innbydelse til dem vi møter på veien!

(«Bymisjonæren»)

22. mai

«Gud er kjærlighet. Den som blir i kjærligheten, blir i Gud, og Gud i ham» (1 Joh 4,16).

Hvor vanskelig er det ikke for et benådet og frigjort Guds barn å tro at Gud er kjærlighet – at han alltid er kjærlighet, både i bedre og verre stunder! Når livet går stille og rolig fram, når bønnen går villig og godt både alene og sammen med andre, når du leser Guds ord med lyst og kjenner kraft og styrke av det hver gang du hører eller leser det – ja, da går det nokså greit å tro at Gud er kjærlighet.

Men så kommer vrangsiden av hjertet fram. Bønnen blir kanskje halvveis en plage, Ordet kjennes tørt og kraftløst, og ukjærlighet og kulde synes å syde ut av alle hjertets porer. Eller du forhaster deg i et ubevoktet øyeblikk, og det på en slik måte at kanskje til og med verden ler av deg og peker på deg. Å, hvor det da koster å tro at Gud er kjærlighet! Hvor det koster å tro at du er hjertelig velkommen i Jesu navn med all din synd og alle dine brister, og at han er like villig til å forlate den dagens «store» synder som andre dagers såkalte små feil.

Ja, Guds barn er en skrøpelig slekt på jorden. «De er ikke slike folk som ikke gjør noen synd», sier Luther, «men slike som ingen synd blir tilregnet.»

Gud hjelpe hver og en av sine, så troen gjennom daglig øvelse stadig kan bli mer og mer lutret, og hjertet bli ført dit at det setter hele sitt håp om frelse til Guds nåde, barmhjertighet og kjærlighet alene, i Jesu navn! Han som har begynt, skal visselig også fullføre det inntil Jesu Kristi dag (Fil 1,6). Han som kalte oss, er trofast (1 Tess 5,24). Han skal visselig føre retten fram til seier (Matt 12,20), sin herlige nåde til pris.

Laurits Nilsen

23. mai

«Kast derfor ikke bort deres frimodighet, som har stor lønn!» (Hebr 10,35).

Han holder mål.

Det var i en soldatbrakke. Han var nettopp kommet dit som rekrutt. Da kvelden kom, gjorde han som han pleide: Han knelte foran sengen sin og holdt aftenbønn før han la seg. Det vakte stor oppsikt. Noen lo, andre plystret eller kastet luene sine etter ham. Men rekrutten ble helt rolig liggende på kne til han var ferdig med bønnen.

Neste kveld var alle spente på om han ville knele og be da også. Det gjorde han, og det samme skjedde som dagen før, med enda mer hån og spott. Men heller ikke nå lot rekrutten seg forstyrre. Siden forstyrret de ham mindre, og etter noen kvelder var det ingen som gjorde ham noe. En kveld da rekrutten knelte, utbrøt en av soldatene: «Han der holder mål. Han er ingen hykler.» Og fra den stund fikk han alltid være i fred og ble aktet av alle.

Skulle ikke Herren være med dem som er med ham?

Ble Daniel gjort til skamme i løvehulen, eller de tre mennene i den glødende ovnen? Før eller senere skal den som heller vil lide spott og vanære enn fornekte den Herre som kjøpte ham, triumfere over sine motstandere. Og selv om han

ikke vinner noen annen seier enn den martyrene vant – da de ved tro og tålmodighet inntil enden stod imot og overvant alle forsøk på å skille dem fra sin dyre Mester – så er også et slikt tilsynelatende nederlag en så stor seier at himmelens hærer stemmer i en jublende lovsang over det (Åp 12,11–12).

Vær tro!

Johannes Brandtzæg

24. mai

«Vi har vårt hjemland i himmelen» (Fil 3,20).

Hva regner menneskene som den største lykke som kan times dem etter døden? Slik må jeg vel spørre, og til det ville de svare: å få en salig himmelfart. For selv om du spør verdens barn og de ugudelige hvor de ønsker at sjelen deres skal fare når de tar avskjed med verden, svarer de: Til himmelen, til himmelen! Og likevel ser de i livet mest ned på det de mener er den største lykke etter døden, for de tenker lite eller ikke noe på himmelen.

Men dere uforstandige mennesker, når vil dere bli kloke? Er en salig himmelfart det aller beste, så trakt etter den i tide! Besøk hver dag, ja, hver time, det stedet der dere tenker å finne deres evige vel! Den gjerrige går hver dag til pengekisten sin, den utuktige daglig til de hemmelige stedene der han synder, den hovmodige tenker daglig på ære og høyhet, den sinte på hevn og så videre. Da bør jo en sann kristen, som har sitt hjemland der oppe, så mye mer tenke flittig på himmelen som sin arvelott og sitt fedreland.

Gud har lovet at han vil la jordiske ting bli vår del som en tilgift, når vi ikke selv bekymrer oss for dem og trakter etter dem (Matt 6,33). Om det himmelske derimot heter det: «La deres sinn være vendt mot det som er der oppe, ikke mot det som er på jorden» (Kol 3,2).

Opp derfor, opp til himmelen med hjertet ditt! Ønsker du å fare til himmelen, så gjør det i tide! Legemet ditt skal bli i jorden til det en gang skal stå opp av den. Men fordi sjelen din straks må fram for Gud når den farer ut av legemet, gjør du vel i å sende den dit hver dag, dit den skal være til evig tid. Far derfor opp til Gud med lengselen din og hjertet ditt, og vit at du aldri kan holde deg til Gud uten at sjelen din blir velsignet.

Dr. F. J. Spener

25. mai

«Kan det komme noe godt fra Nasaret? … Kom og se!» (Joh 1,46).

Kanskje spør du også slik. Ikke av lettsinn og forakt for Kristus, men fordi du blir fristet. Satan og ditt korte, jordiske syn finner en mengde motgrunner, og de gjør ikke annet enn å øke uroen din. Dessuten er den slekten vi lever sammen med, for en stor del tvilende mennesker, og vi vet at omgivelsene betyr svært mye.

Kanskje tviler du? På Kristus? Ja, på Gud og alt du ikke kan se og forstå? Jeg vet av erfaring at det er natt over livet når tvilen hersker over oss. Du tvilende Natanael som leser dette: Det finnes én eneste vei bort fra tvilen, den samme som Natanael gikk – til Jesus.

Jeg vet at det ikke er så lett å gå på tvilens dag. Men går du, skal også du få erfare det samme: «Du er Guds Sønn, du er Israels konge!» (Joh 1,49).

Men vi ville ikke være tro mot sannheten om vi sa at den kristne ikke også har tvil. Jo, han tviler på sin omvendelse, sin tro, sin bønn og sin helliggjørelse. Og fristeren sier ofte nokså høyt, ikke minst til de beste kristne: «Er det så helt sikkert at det er frelse bare i Jesu blod? Se på hjertet ditt og livet ditt! Har troen på Jesus gjort deg mye bedre?» Da står du stum, mens hjertet ditt svarer nei.

Men ansikt til ansikt med den oppstandne Frelseren ser troens øyne i hans hender og side sin Frelser fra synd, død og Satans rike. Der blir Peters tårer tørket, og der svinner Tomas' tvil.

Vil du gå til Jesus i dag?

Ludvig Hope

Å, hvor er jeg vel til mode
siden jeg min Jesus fant!
Da jeg kom og falt til fode,
all min sorg med ett forsvant.
Å, hvor er mitt hjerte glad,
som jeg snart i himlen sad!
Det kan kalles vel å havne
når man kan sin Jesus favne.

26. mai

«Bli ingen noe skyldig, annet enn det å elske hverandre!» (Rom 13,8).

Dette er en formaning til Guds barn, slik alle formaninger til å leve et hellig liv er rettet til dem som ved en ny fødsel har fått del i den guddommelige natur. Til uomvendte mennesker har Guds ord i grunnen denne ene formaningen: «Omvend dere!»

Men de som har fått et nytt liv, bør stadig strebe etter å leve livet sitt til Guds ære og være uten anstøt i alle ting. De bør også følge denne formaningen: «Bli ingen noe skyldig!» Men hvordan står det til blant oss på dette punktet? For eksempel når det gjelder løfter eller pengegjeld?

Er det slik at vi kan stole fullt og helt på det når en som bekjenner Jesu navn, lover noe? Ja, Gud skje lov, i mange tilfeller, men slett ikke i alle. Det er så mye upålitelighet og så mange brutte løfter også blant dem som kaller seg etter Jesu navn. Og når det gjelder pengesaker – å betale gjelden sin og betale den i rett tid – burde vi kunne stole på dem som regnes for Guds barn. Men hvor mye upålitelighet er det ikke også her!

Riktignok er det mange vanskelige forhold i livet, ja, i noen tilfeller kan det til og med bli umulig. Men da kan en i alle fall gå til den det gjelder, og si det – og ikke late som ingenting. Måtte vi forstå hvor viktig det er å gi alle det vi skylder dem, så vi ikke vanærer Guds navn!

Bare én gjeld må vi alltid betale av på uten noen gang å bli ferdige med den, og det er kjærlighetens gjeld: å elske hverandre.

N. Nilssen

27. mai

«Og jeg så en ny himmel og en ny jord» (Åp 21,1).

Det som intet øye har sett!

En berømt øyelege oppholdt seg på landet for helsens skyld. Folkene han bodde hos, hadde et barn som var født blindt. Professoren undersøkte barnets øyne og fant til sin store glede at bare en lite farlig operasjon skulle til for å hjelpe barnet til å få synet. Foreldrene gikk med på at han tok den lille piken med hjem og utførte operasjonen på klinikken sin.

Da sårene var leget, kunne bindet løftes litt. Etter hvert skjedde det oftere, og et dempet lys trengte inn i de øynene som før hadde vært tilslørt. Barnet ble inderlig glad da legen en dag sa: «Nå kan du hver dag og hver stund se hvilken herlighet Gud har smykket himmelen og jorden med.» «Å, mor», sa barnet, «hvorfor har du ikke fortalt meg hvor vakker jorden er?» Da sa moren under tårer: «Jeg har ofte prøvd å beskrive det for deg, men ord kunne jo ikke uttrykke det.»

Heller ikke kan ord uttrykke hvor herlig den er, den nye verden som Gud har gjort i stand for sine barn i sitt himmelrike. «Det som intet øye har sett og intet øre hørt» (1 Kor 2,9), sier apostelen om den. Med det antyder han at vi først vil forstå himmelen og dens salighet rett når vi er kommet igjennom fra tro til beskuelse.

Ja, sannelig – det venter oss en salig overraskelse når teppet blir trukket til side, og øyet vårt, som ikke lenger er dunkelt eller dødelig, skal se det «Gud har beredt for dem som elsker ham»!

Har ikke Gud talt til oss om et levende håp (1 Pet 1,3)? Har ikke allerede de troende i Det gamle testamente med lengsel sett fram mot den dagen da de og vi skal «mettes ved synet av» Guds skikkelse (Sal 17,15)?

Se opp og vær frimodig! Etter korset kommer kronen.

(«*Bymisjonæren*»)

28. mai

> «For jeg vil øse vann over det tørste og strømmer over det tørre. Jeg vil utgyte min Ånd over din ætt og min velsignelse over din etterslekt. De skal vokse opp som gress blant vann, som piletrær ved bekkene» (Jes 44,3–4).

Den som ikke er tørst, drikker ikke, selv om han har vann i overflod foran seg. Slik er det også i det åndelige. Det er ikke mangel på livets vann og ikke på Åndens utgytelse – etter Guds sannferdige løfter kan det ikke være mangel på det. Men det er mangel på tørste sjeler.

Det er for mye tørst etter jordiske ting – etter gull og penger, etter begjærets og de kjødelige fornøyelsenes sølepytter – og for mye glupende sult etter ære og anseelse blant mennesker, etter ros og berømmelse og så videre. Hvor skal da tørsten etter de himmelske goder, etter pinseregnet, komme fra?

Gud kan og vil ikke gi sitt livets vann til andre enn dem som tørster etter det. Det er de som tørster etter vederkvegelse, etter trøst, kraft og liv ovenfra, lik en uttørket mark der alt er svidd av solheten om sommeren, og som roper etter det til himmelen dag og natt.

Den som er mett i seg selv, kan ikke ta imot Ånden fra Gud. Og selv om en kjenner seg tørst og fattig, men likevel ikke ber, ikke kjemper og ikke holder ut i bønnen, vil en heller ikke ta imot Ånden, i alle fall ikke i rikt mål. Men uten Ånden er du død i overtredelsene (Ef 2,1).

Tørst derfor, be, strid og vent til regnet kommer – til kildene med livets vann åpner seg og Frelseren din overstenker deg med det, til han utgyter sin Ånd over etterkommerne dine, til du og dine grønnes som gresset og vokser opp som piletrær ved bekkene. Det står skrevet der, og det må og skal også gå i oppfyllelse. Det Herren har latt skrive i Bibelen, det vil han og kan han også gjøre.

Tro, be og strid!

Johannes Gossner

29. mai

«Vær tro inntil døden, så vil jeg gi deg livets krone» (Åp 2,10).

Dette er Guds Sønns ord. Hensikten med dem er egentlig ikke bare å trøste og holde oppe dem som har trengsel for Kristi navns skyld, så de ikke skal miste noe av motet eller la det falle helt. De skal også oppmuntre dem til å oppflamme enda mer den Guds nådegave som er i dem (2 Tim 1,6), og ved å stå fast og bli i troen vokse og stadig bli sterkere. Da skal de ikke engang la døden selv skille dem fra Kristi kjærlighet.

Derfor kaller Guds Sønn seg i det foregående 18. vers (Åp 1,17–18) den første og den siste, han som var død og er blitt levende. Slik kan hver den som er i lidelse, se på ham som er troens opphavsmann og fullender (Hebr 12,2), og ikke frykte for det han skal lide, men tenke på at Kristus er gått inn til sin herlighet gjennom lidelse og død, og at han er rede til å gi livets krone til alle som følger ham på denne veien.

Disse ordene er altså først og fremst rettet til dem som står under ytre forfølgelse for Kristi navns skyld. Men de gjelder også hver den som omvender seg til Gud av hjertet, selv om han ikke er utsatt for noen særlig ytre lidelse. Så snart en er omvendt, hører dette ordet ham til. Fra da av må det liksom alltid lyde i ørene hans: «Vær tro inntil døden, så vil jeg gi deg livets krone.» Det må han holde fast i hjertet og sjelen sin helt til sin siste stund.

Det første som trengs, er at en omvender seg rett til Gud. Men det andre er like nødvendig: at en er tro når en er omvendt. For omvendelsen hjelper oss ikke noe om den ikke blir bevart i troskap.

H. A. Francke

30. mai

Se Guds Lam! Hva ser du?

1. På korset møtes synden og Guds hellighet. Der blir den forferdelige kampen mellom dem utkjempet, og under den bløder Guds Sønn og bøyer hodet i døden. Det finnes ingen skånsel. Han henger der forbannet, som en forbannelse (Gal 3,13). Der åpenbarer helligheten seg i sin fulle majestet – i hele sin ukrenkelighet.

Er det tenkelig at den som går forbi Kristi kors, kan forstå synd og hellighet rett?

Derfor er det så mange ubøyde hjerter. Derfor er det så mange som aldri er blitt knust under vekten av sin synd. Kanskje er det slik med deg, du som leser dette? Og vet du hva det betyr?

Det betyr at du i så fall er en av de friske som ikke trenger lege (Matt 9,12)!

Du er uten nåde, fordi du aldri har savnet den – uten syndenes forlatelse, fordi du aldri har kjent trykket av din synd.

2. På korset møtes rettferdigheten og nåden. Hvor ellers og på hvilken annen måte kunne verden ane, for ikke å si forstå, at nåde blir rettferdighet? At det er rettferdig av Gud å vise nåde, og det motsatte urettferdig? Så hver synder kan komme og si: Det er mitt?

Der dør en rettferdig for urettferdige (1 Pet 3,18). Straffen blir båret av en som selv ikke fortjente straff, og derfor kunne han bære andres straff, for han skyldte ikke noe selv.

Det var der én døde for alle (2 Kor 5,14).

Herfra stråler det ut et lys over menneskets vei tilbake til Gud. Og hvordan er det tenkelig at noen som ikke har dette lyset, skulle finne veien?

De selvvalgte veiene fører ikke fram.

Johannes Brandtzæg

31. mai

«Trøst, trøst mitt folk! sier deres Gud» (Jes 40,1).

Hele den kristnes kraft er bygd på Guds trøst. Han kan ikke være foruten den én eneste time av livet sitt. Det som vannet er for fisken og landjorden for mennesket, det er trøsten for den kristne.

Ta Guds trøst bort fra ham, og du vil snart finne ham blant dem som haster mot døden. Det er ikke slik at jo eldre kristen, desto mindre trøst. Nei, tvert imot. For mange år siden plantet du et tre i hagen din. Det var lite, men det levde, og derfor måtte det ha næring. Nå er det stort og fremdeles levende og friskt, men du vet at det trenger mye mer næring nå enn da det var lite. Jo mer vi vokser i nåden, desto mer trøst trenger vi. Det kan ikke være annerledes.

Gjør det sjelen din godt når løftets ord møter deg? Da vet du også hva det vil si å leve av Ordet. Og om vi så spør hva Guds trøst er, kan vi svare at hele summen av den ligger gjemt i dette ordet: «Din skyld er betalt» (jf. Jes 40,2).

Er det rett med meg? Når jeg hjem, jeg som er så ond? Slik blir det ofte spurt i den mørke natten. Min synd, min synd! Skiller den meg ikke fra min Gud? – Den er betalt, sier Herren. Din skyld er betalt. Ja, det er trøst for den skyldige.

La oss så ta dette til hjertet og si til oss selv: «Min skyld er betalt.» Hvil ditt trøstesløse liv på denne solbelyste klippen, så har også du funnet det du trenger. «Så langt som øst er fra vest, lar han våre misgjerninger være langt fra oss» (Sal 103,12). «Han gjør ikke med oss etter våre synder, og gjengjelder oss ikke etter våre misgjerninger» (Sal 103,10).

Ludvig Hope

Juni

1. juni

«Hvem er hun som kommer opp fra ørkenen, som røkstøtter?» (Høys 3,6).

Bønnen blir her sammenlignet med en røyk som stiger rett opp som en støtte eller et palmetre, slik den gjerne gjør i stille vær. Det skal uten tvil betegne bønnens kraft: at den går rett opp til himmelen, «trenger gjennom skyene og ikke gir seg før den kommer fram, og Herren ser til den» (Sir 35,17).[1] Og verken Satan med all sin svik eller verden med all sin ondskap kan hindre dette.

Det er visst at ingen anfektelse, ingen forfølgelse, ingen trengsel og ingen motgang makter å drive bort den røyken som stiger opp mot himmelen fra det botferdige hjertets alter, eller å skjære den av fra adgangen til Gud. Verden, djevelen og helvete kan storme og rase så mye de vil, likevel blir den gudfryktige sjelens bønn en røkstøtte som stiger opp til Gud og ikke lar seg hindre.

Noen ganger kan det se ut som om de troendes bønner er hindret, stanset og slokket. Det er når den indre og ytre nøden er så stor at de selv synes de ikke kan be, og de heller ikke ber. Men også da er det sikkert at det bedrøvede hjertets skjulte og uutsigelige sukk er en sterk røyk som stiger rett opp for Gud, og mektig nok til å trenge gjennom skyen og få hjelp, kraft og trøst fra himmelen.

Når en blomst eller en kraftig urt begynner å visne, gir den ofte fra seg den sterkeste lukt og duft. Den ser en riktignok ikke, men en merker den godt. Slik er det også med de troende sjelene som liksom visner bort i anfektelser eller andre trengsler. Når de synes at de ikke lenger kan be, ikke gråte og ikke sukke, ber de ofte mest inderlig, og det går ut en kraft fra dem som beveger himmel og jord.

Chr. Scriver

2. juni

«Da sa Ånden til Filip: Gå dit bort og hold deg nær til den vognen! Filip løp da borttil» (Apg 8,29–30).

Å, om de troende alltid var så villige til å gjøre det Ånden driver dem til! Da tror jeg også at det på mange måter ville stå bedre til blant oss enn det gjør.

Filip hadde først fått beskjed ved Herrens engel: «Bryt opp og dra mot sør på den veien som går ned fra Jerusalem til Gasa. Denne veien er øde» (Apg 8,26).

[1] Siraks bok er en av de apokryfe bøkene.

Og han brøt opp og dro av sted. Der så han hoffmannen fra Etiopia i en vogn, den søkende sjelen som i sin sjelenød hadde reist til Jerusalem for å tilbe Israels Gud. Og straks Ånden sa til Filip at han skulle holde seg nær til denne vognen, løp han borttil.

Har det ikke hendt deg og meg mer enn én gang at Ånden har sagt til oss at vi skulle tale med et av våre medmennesker – for eksempel en som var syk – om frelsen for hans sjel og om Guds kjærlighet i Jesus Kristus? Så kom det kanskje en hel del innvendinger. Det passet seg ikke for oss å gjøre det. Hva hadde vi med å blande oss i andres saker? Om vi så lot det være, såret vi vår egen samvittighet, og anledningen gikk fra oss.

Men om vi gikk, traff vi kanskje en i samme stilling som denne hoffmannen, bekymret for frelsen av sin sjel, og vi fikk anledning til å vise ham til Kristus. Det økte også vår egen fred, og vi kjente oss lykkelige. Eller Ånden minner oss om å be – for oss selv eller for andre. Måtte vi da gjøre det Ånden sier! Da blir vi velsignet og kan også i noen grad få være til velsignelse.

Og det er farlig å være ulydig mot Åndens påminnelser. Da gjør vi Guds Ånd sorg (Ef 4,30). Holder vi på med det, kan det føre til at vi får fred for Guds Ånds påminnelser. Det finnes noe som heter å «utslokke Ånden» (1 Tess 5,19).

Bevar oss fra det, Far i himmelen!

N. Nilssen

3. juni (1. pinsedag)

> «Men vi har ikke fått verdens ånd, men den Ånd som er fra Gud, for at vi skal kjenne det som Gud i sin nåde har gitt oss» (1 Kor 2,12).

Paulus nøler ikke med å si det rett ut og uten omsvøp: «Et sjelelig menneske tar ikke imot det som hører Guds Ånd til … og han kan ikke kjenne det» (1 Kor 2,14). Det har vakt mye motsigelse og forargelse at den naturlige menneskeforstanden og åndsevnen på denne måten blir frakjent all evne til å oppfatte, bedømme og tale om de åndelige ting slik de er i sitt egentlige vesen. Men Skriftens utsagn er klart på dette punktet og kan ikke misforstås. Og det Paulus sier, er bare det samme som Jesus sa til Peter: «Det er ikke kjøtt og blod som har åpenbart dette for deg» (Matt 16,17).

De tingene som frelsen vår avhenger av, er altså i den grad skjult for den menneskelige forstanden når det gjelder deres virkelige vesen. Men det anfekter ikke Paulus. Han er likevel overbevist om at de er sanne, og han kjenner dem. Det gjør han ikke i kraft av en ren og skjær antakelse, eller ved en logisk slutning, eller ved bevis han møysommelig har samlet fra lærde menns verker og dypsindige spekulasjoner over de overnaturlige ting.

Han vet at det finnes en annen og bedre vei til den klarheten og vissheten det her er tale om. Og veien er denne: «For oss har Gud åpenbart det ved sin Ånd» (1 Kor 2,10).

Hadde Gud holdt sin Hellige Ånd tilbake, ville hele verden ennå ha ligget i mørke. Ingen, ikke en eneste, ville hatt noen sann kunnskap om Gud og veien til Gud. Det er et mørke som ender i «mørket utenfor» (Matt 8,12), og derfra er det ingen utgang.

Å være uten Den Hellige Ånd er å mangle en sans, og uten den er en hel verden – Åndens verden – lukket for deg.

Rundt oss er det en verden av farger, lys og skjønnhet. For den blinde er denne verden lukket. En kan fortelle ham om den og skildre den for ham med de mest treffende og veltalende ord. Men så lenge øyet hans er blindt, vil det være umulig å gi ham bare en tilnærmet riktig forståelse av hvordan denne verden av farger og lys ser ut, og hvor vakker den er.

Den døve hører ingen toner og oppfatter ingen musikk. At den døve ikke hører noe, er ikke noe bevis for at det ikke finnes musikk. Det viser bare at han lider under den beklagelige mangelen å være uten en av de viktigste sansene.

Den åndelige verden er lukket for den som mangler Åndens sans. Det finnes åndelig døve og åndelig blinde som er dristige nok til å trekke av dette den formastelige slutningen at det ikke finnes noen slik Åndens verden som den Bibelen og de kristne taler om. Men med det vitner de bare om sin egen blindhet. Åndens verden er der likevel.

Øyets verden er usynlig uten øye. Åndens verden er usynlig og uhørlig for den som er uten Ånden – i høyden en død og kald læresetning.

«Har jeg Den Hellige Ånd?» er derfor et spørsmål av den største praktiske betydning. Og bønnen «Ta ikke din Hellige Ånd fra meg!» (Sal 51,13) er den mest påkrevde av alle bønner.

Denne veilederen – som det er mer dyrebart å ha nær seg enn å samtale med Frelseren selv (se Joh 16,7) – er han også der for deg? Har du ham ikke, kan ingenting i verden erstatte ham for deg. Du kan lære sannheten. Andre kan forkynne den for deg med klare, overbevisende ord. Men kan de få den til å trenge inn i hjertet ditt? Kan du bli overbevist, rørt og trøstet i ditt indre ved noe annet enn ved Den Hellige Ånds dype virkninger i det indre mennesket?

«Den som ber, han får» (Matt 7,8). Amen!

Johannes Brandtzæg

4. juni

> «Det er til gagn for dere at jeg går bort. For dersom jeg ikke går bort, kommer ikke Talsmannen til dere» (Joh 16,7).

Pinsedagen er kommet, og himlenes rike er grunnlagt på jorden. Pinsen er den nye paktens store dag og skillet mellom de to paktene. Der begynner troens fulle lys, evangeliets frie forkynnelse og det nye livet i Jesu Kristi kirke. Fra denne dagen av er den minste i himlenes rike større enn døperen Johannes, han som er den største av alle profetene (Matt 11,11). For Ånden som ble utgytt den dagen, virker alt i alle.

Det er Ånden som gjør apostlene begeistret og får dem til å tale flere språk som de ikke hadde lært. Slik er det også Ånden som får læren deres til å trenge inn i hjertene til dem som hører dem. Det er Ånden som opplyser den troende sjelen, som trøster den, som lærer den å be og som virker alle gode følelser i den. Og endelig er det Ånden som gjør sjelen beredt til å gripe og tilegne seg det som står i Bibelen.

«For hvem blant mennesker vet hva som bor i et menneske, uten menneskets egen ånd som er i ham? Slik vet heller ikke noen hva som bor i Gud, uten Guds Ånd» (1 Kor 2,11). Kjenner du som leser dette, den fulle betydningen av denne tanken, som på én gang er så enkel og så dyp?

Om du fikk et brev fra en venn, og det var noe uklart i brevet, hvem kunne du da bedre henvende deg til for å få det forklart, enn vennen som har skrevet det? Finner du noe uklart i Bibelen, må du altså henvende deg til Guds Ånd, som har inngitt de hellige skribentene Bibelens ord. Han er denne bokens forfatter og derfor også dens sikreste tolk. (Adolphe Monod.)

Hvis Jesus var legemlig til stede blant oss, ville vi kanskje bare se hans ytre skikkelse og bli hengende ved den. Nå er vi ikke utsatt for den faren. Ånden fører oss bort fra å se på kjødet – «kjødet gagner ikke noe» (Joh 6,63) – og fram til den livgivende fylden av nåde og sannhet. Den fylden bærer Den hellige skrift i seg, slik Jesus selv gjorde, skjult under en ytre skikkelse som ofte på mange måter synes så uanselig.

Be om Den Hellige Ånd!

Johannes Brandtzæg

Vår formørkede forstand
kan jo ikke sannhet kjenne
uten din den gode Ånd
vil sitt lys i oss opptenne.
Godt å tenke, tale, gjøre,
dertil må din Ånd oss føre.

Å du herlighetens glans,
lys av lys, vår sjel bestråle!
Treng deg gjennom sinn og sans,
vekk oss av all tunghets dvale!
La vår bønn i himlen høres
og all gjerning vel utføres!

5. juni

«Om rettferdighet, fordi jeg går til Faderen, og dere ser meg ikke lenger» (Joh 16,10).

Underfulle, gåtefulle ord! Hvordan skal vi forstå dette: «Fordi jeg går til Faderen»? Skal Herren Jesu Kristi gang til Faderen være grunnen til vår rettferdighet? Ja, sannelig. Det finnes ingen annen grunn til rettferdighet, verken for meg eller deg, du dyrekjøpte sjel, enn vår Frelsers gang til Faderen i himmelen – gjennom liv, lidelse, død, oppstandelse og himmelfart.

Ved sitt hellige liv oppfylte han lovens krav til oss og fullbyrdet all rettferdighet. Og ved sin bitre lidelse, som ble fullendt ved hans offerdød på korsets tre, betalte han hele vår skyld. Så kunne han gå inn i den helligdommen som ikke var gjort med hender, og finne en evig forløsning (Hebr 9,11–12). Ja, han er blitt vår rettferdighet (Jer 23,6).

Og nå sitter han der oppe ved Faderens høyre hånd og vil dra oss alle til seg. Og som vi har hørt, er det til gagn for oss at vi ikke ser ham, men lar oss overbevise

ved hans Ånd om at han har vært rettferdig for oss. Da skal det også hete om oss: «Salige er de som ikke ser, og likevel tror» (Joh 20,29).

Å, Gud skje lov! Så trenger vi da ikke gå nedover for våre synders og vår urettferdighets skyld. I kraft av hans forløsning kan vi gå oppover – ikke nedover mot avgrunnen og den evige ild, men oppover, oppover mot lysets rike, mot den evige klarhet, den evige herlighet og salighet. Å, Gud skje lov!

E. F. Eckhoff

Til Faderen,
o sjel, forglem det ei!
gikk Jesus hen
igjennom lidelsen;
tenk, det var så tung en vei!
Når du, som han,
vandre skal dødens dal,
du trøst og styrke får
og ei alene går;
se, din Frelser følger med,
kom ihu, han har bered
deg hos Faderen et sted!

6. juni

«Jeg elsker Herren, for han hører min røst, mine inderlige bønner» (Sal 116,1).

Det er ikke vanlig å treffe folk som så frimodig bekjenner: «Jeg elsker Herren.» Men det gjør så godt å høre en slik bekjennelse når den virker ærlig. Den som skrev denne salmen – hvem det nå var – bekjenner glad: «Jeg elsker Herren.» Men samtidig lar han oss få vite hvordan han kom til å elske Herren. Han hadde bedt til Gud og var blitt bønnhørt. Han hadde påkalt Herren i sin ytterste nød og var blitt hjulpet. Derfor elsket han Herren.

Har du opplevd dette? Jeg spør ikke om du noen gang har bedt til Gud – det har vi vel alle – men om du er blitt bønnhørt og har fått det du bad om.

Om noen kom til oss og bad om en gave og så gikk sin vei uten å bry seg om han fikk den eller ikke, ville vi vel tro at han enten «hadde en skrue løs» eller holdt oss for narr. Men slik bærer mange mennesker seg at overfor Gud. De ber fordi det er en plikt. De vet at vi mennesker bør be. Kanskje husker de ikke engang en halv time etterpå hva de bad om, og bønnhørelse tenker de ikke på. Kanskje har vi selv også noen ganger bedt på denne måten.

Men har vi en gang kjent dødens rep omkring oss og dødsrikets angst i oss og ropt: «Å, Herre, frels min sjel!» (Sal 116,3–4), og er blitt hjulpet, da har også vi lært å elske Herren. Husker du hvor glad du ble i Gud da du første gang fikk tro at alle dine synder var forlatt, og fikk fred ved det? Men hvordan er det gått siden? Hvordan er det i dag? Erfarer du fremdeles at Herren hører din røst, dine inderlige bønner?

Måtte bruken av Guds ord og bønnen aldri bli en vane uten betydning!

N. Nilssen

7. juni

«Av Guds nåde er jeg det jeg er, og hans nåde mot meg har ikke vært forgjeves» (1 Kor 15,10).

Det finnes et lite ord som hører til de deiligste som noen gang har lydt i verden. Hvor har ikke dette ordet lyst opp i sorgens hus og ved dødsleiene, og hvor har det ikke brakt trøst og fred i mange hjerter! For alle som i sannhet og av hele sitt hjerte har kunnet tilegne seg sannheten i dette ordet, har kunnet juble i trengselen og gå frimodig i døden.

Ordet jeg tenker på, er ordet *nåde*. Å, hvor dyrebart det klinger for alle hjerter som sørger over synden! Det er nåde å få i Kristus Jesus, nåde for det arme hjertet og forlatelse for all vår synd og skyld. Da trenger jeg ikke frykte nød eller død, sorg eller fare. For Herren forlater alle våre synder og visker ut alle våre misgjerninger. «Så langt som øst er fra vest, lar han våre misgjerninger være langt fra oss» (Sal 103,12).

Men se, nåden forplikter. Jesus i hjertet er korset på ryggen. Nåden må ikke tas forgjeves. Om vi eier Guds nåde og har tilegnet oss den i troen, må vi også leve Jesu hellige liv og kjempe hans kamp. For jo mer jeg har tilegnet meg Jesu Kristi fortjeneste, desto mer vil jeg gi meg hen til å gjøre Guds vilje. Jeg elsker nemlig Herren, og kjærligheten tvinger meg til å gå Guds ærender.

Når jeg så ser hos meg det som ikke duger – det som Guds Ånd ikke vil kjennes ved – må jeg ta opp kampen mot det. Jeg må kjempe mot stoltheten, forfengeligheten og egenkjærligheten i dens tusen skikkelser. Jeg må hate meg selv for Jesu Kristi skyld.

Sannelig, nåden er dyrt kjøpt for oss! Det har kostet vår Frelser hans hjerteblod å vinne nåde for syndere. Måtte vi derfor ikke trå Guds Sønns blod under føtter (Hebr 10,29) ved å leve på gudsforglemmelsens vei, men vie Herren alle dagene i livet vårt!

(«*Bymisjonæren*»)

8. juni

«Sett deres lit til ham til enhver tid, dere folk! Utøs deres hjerte for hans åsyn! Gud er vår tilflukt» (Sal 62,9).

Da Josef var kommet til Egypt, hentet han sin far, sine brødre og alle deres til seg. Slik tenker også de sjelene som elsker Gud, når de finner en så inderlig og fullkommen glede i sin Gud, hans trøst og hjelp: «Å, om bare alle mennesker visste det jeg vet, og fikk erfare det jeg har erfart! Å, om det ikke fantes noen tillit i verden uten tilliten til Gud!»

Hit hører også Luthers ord når han sier: «Solen blir ikke fordunklet eller formørket av at den må lyse for så mange, ja, av at hele verden nyter godt av dens lys, skinn og glans. Den beholder likevel hele sitt lys og mister ikke noe ved det. Likeledes kan en tenne hundre tusen lys ved ett lys uten at det blir noe mindre av den grunn. Slik er Kristus, vår Herre, en underfull brønn og hovedkilde til all nåde, all sannhet, all rettferdighet, all visdom og alt liv – en brønn og kilde uten mål, ende og bunn. Om hele verden øste så mye nåde og sannhet av den at

den ble til bare engler, ville kilden likevel ikke miste én dråpe. Kilden strømmer alltid over, full av nåde.

Den som nå vil nyte hans nåde – ingen unntatt – han komme og hente den hos ham! Denne kilden med levende vann vil dere ikke kunne tømme. Den vil ikke tørke ut, og dere får alle mer enn nok av den. Skjenk derfor bare frimodig i og drikk med lyst og glede! For her er mer enn nok, helt til det evige liv.»

Chr. Scriver

Ak, kjente du Guds nådes søte rike,
hvor godt det er å høre Jesus til,
du skulle ei imot hans nåde krige,
som deg ennå så gjerne hjelpe vil!
Ak, hvilken seier Guds kirke fikk
om du begynte nå i dette øyeblikk!

9. juni

«Jeg vil gi min lov i deres sinn og skrive den i deres hjerte» (Jer 31,33).

De første misjonærene på Madagaskar hadde hatt den lykke å føre noen til omvendelse. Da spurte en kristen skipskaptein en tidligere høvding hva som var grunnen til at han var blitt kristen. «Var det en bestemt preken han hadde hørt, eller var det en bok han hadde lest?» spurte kapteinen.

«Nei», svarte høvdingen, «det var verken en bok eller en preken. Men én var en skurk av en tyv, en annen drakk dagen lang. Nå – tyven, han stjeler ikke, drankeren, han er edru. Hedningen fikk noe *inni seg* som gjorde ham bedre. Så ble jeg også kristen, så jeg kunne få noe sterkt inni meg som kunne holde meg fra å være ond.»

«Bli da du, min sønn, sterk ved nåden i Kristus Jesus!» (2 Tim 2,1).

Det er forgjeves å ville være sterk mot det onde på noen annen måte enn ved å «få noe sterkt inni seg». Og du som leser dette, vet – ikke sant, det gjør du? – du vet hva dette sterke er, som kan bevare et menneske fra det onde og gjøre ham i stand til å «akte på Guds bud» når det er kommet inn i ham og blir der.

Men husk at da israelittene i ørkenen holdt på å dø av slangenes gift, var det et blikk på kobberslangen som førte inn i deres dødelig sårede legemer den kraften som kunne seire over slangegiften (4 Mos 21,9). Og ingenting annet enn troens blikk på den korsfestede kan gjøre det under å føre Åndens krefter inn i syndige mennesker, så de kan overvinne synden og iføre seg lysets våpen (Rom 13,12).

Se opp!

Johannes Brandtzæg

10. juni

«Dere er kommet … til bestenkningens blod» (Hebr 12,22.24).

Du som leser: Er du kommet til bestenkningens blod? Spørsmålet er ikke om du har mye kunnskap og lærdom, om du holder visse skikker, eller om du har en viss mengde åndelig erfaring. Spørsmålet er om du er kommet til Jesu blod. Jesu blod er kilden til all levende gudsfrykt. Er du virkelig kommet til Jesus, vet du hvordan du kom: Den Hellige Ånd førte deg dit. Du kom til bestenkningens

blod uten noen fortjeneste i eller av deg selv. Skyldig, fortapt og hjelpeløs kom du til denne kilden av blod, og dette blodet alene ble ditt varige håp.

Du kom til Kristi kors med et hjerte som skalv og var fullt av smerte. Og å, hvilken dyrebar lyd var det ikke da du hørte Jesu blod tale! Blodet som rant fra ham, er som himmelens musikk for jordens angrende barn. Vi er fulle av synd, men Frelseren byr oss å løfte øynene opp til ham. Og mens vi ser hans blødende sår, roper hver bloddråpe idet den faller: «Det er fullbrakt!» (Joh 19,30). «Jeg har overvunnet synden, jeg har vunnet en evig rettferdighet.» For et kjærlig språk Jesu dyrebare blod taler!

Er du først kommet til dette blodet, vil du alltid komme dit. Livet ditt vil være å ha «blikket festet på Jesus» (Hebr 12,2). Kort sagt vil hele din holdning være: å «bli funnet i ham» (Fil 3,9). Om du er kommet til bestenkningens blod, vil du alltid kjenne trang til å komme til det hver dag. Den som ikke ønsker å rense seg i det hver dag, har aldri renset seg i det.

Den troende kjenner det alltid som sin fryd og sitt privilegium at det står en åpnet kilde der (Sak 13,1). Tidligere erfaringer er usikker næring for kristne. Bare det å komme til Kristus uten opphold kan gi oss fred og trøst.

C. H. *Spurgeon*

11. juni

«Far, jeg har syndet mot himmelen og mot deg. Jeg er ikke lenger verdig til å kalles sønnen din» (Luk 15,21).

Har du bekjent din synd?

Er det ikke merkelig? Når sønnen bekjenner synden sin, er det som om faren ikke hører det. Hvordan kan det ha seg?

Ikke spør slik. Ønsker faren sønnen hjem for å få vite om alle dumhetene hans og så straffe ham med glede? Å nei, slik er ikke farshjertet, og det er vår lykke. Dessuten er det smerte og anklage nok i hjertet til den som vet hva han har gjort, og angrer det.

«Far, jeg har syndet!»

Hører du ikke den ømme, skjelvende stemmen? Ser du ikke angerens tårer som presses fram fra det sønderknuste sinnet? Når farsøret får høre en slik bekjennelse fra det ulydige barnet, må det tilgi. Da kan det ikke engang spørre: «Hva har du gjort?» Det strider mot kjærligheten.

Guds farshjerte har én stor lyst, og det er å få sine bortrømte barn hjem igjen. Når de så kommer, trette av synden og med smerte over den i hele sjelen, har farshjertet fått vite og se nok.

Kjærligheten ønsker bare den den elsker.

«Far, jeg har syndet!» Har du noen gang i livet møtt din Gud med denne bekjennelsen?

Har du det, er du lykkelig. Men har du det ikke, så kom i dag. Nå står han og ser etter deg også. Nå står tjenerne klare til å gi deg den beste kjortelen. Nå kan også du få sitte ved det bordet der sjelen din kan bli mett. Nå! Om det går an i morgen, vet ikke jeg. Heller ikke du vet det.

Det er glede i himmelen over én synder som omvender seg (Luk 15,7).

Ludvig Hope

12. juni

«Kristus led for dere, og etterlot dere et eksempel, for at dere skal følge i hans fotspor» (1 Pet 2,21).

Peter lærer at begge disse tingene må finnes hos oss kristne. For det første at vi tror at Kristus har drept synden ved å ofre sitt legeme, og at han har forløst oss fra den – noe vi ikke kunne gjøre med hele vårt liv og levnet. For det andre at vi nå, da synden er drept ved ham, også blir mer og mer kvitt den i vårt legeme og lever i rettferdighet, til vi til slutt blir helt kvitt den ved døden.

Her sier du kanskje: «Lærer du ikke selv at vi alle er syndere, og at det ikke lever en eneste hellig på jorden som er uten synd? Vi må jo bekjenne denne trosartikkelen: ‹Jeg tror syndenes forlatelse›, og be: ‹Forlat oss vår skyld!›»

Svar: Ja, det er sant. Du kommer nok ikke så langt på jorden at du blir helt fullkomment ren og uten synd. Om det var slik, trengte du ikke lenger troen og Kristus.

Men meningen er ikke at du alltid skal forbli slik du var før du ved troen tok imot syndenes forlatelse. For jeg taler om slike synder som du bevisst og villig følger, og som din egen samvittighet straffer og fordømmer deg for. De skal være døde i deg. Det vil si: Du skal bli funnet slik at de ikke hersker over deg, men at du hersker over dem. Og selv om du feiler og snubler en gang, skal du likevel snart reise deg igjen, gripe forlatelsen og på ny begynne å drepe synden.

Dr. M. Luther

Ved Kristi død og ved hans ånd
jeg synden vil avsige,
og verdens vellyst ved hans hånd
og store kraft bekrige;
og taper jeg enn tidt mitt slag,
jeg bør dog ei forsage,
jeg vinner dog, fordi min sak
seg Jesus vil påtage.

13. juni

«Den som holder hele loven, men snubler i ett bud, han er blitt skyldig i dem alle» (Jak 2,10).

Det finnes mennesker som synes å mene at om de bryter ett av Guds bud, kan de liksom gjøre det godt igjen ved å være desto ivrigere til å oppfylle et annet bud eller de andre budene. Eller de mener at de i alle fall kan være noenlunde sikre på at Gud skal være dem nådig, når de stort sett har rettet seg etter alle budene – det vil si slik de selv forstår og tolker dem.

Menneske, forstår du ikke at Gud ikke er delt? Det er enhet i Guds vesen. Når du sårer og krenker Gud på ett punkt i hans vesen, sårer du Gud i hele hans vesen og får hele Gud mot deg. Og det finnes ikke ett punkt i Guds hellige vesen som ikke vender seg mot synderen som en fortærende ild (Hebr 12,29).

Sett at du har holdt ni av budene, men brutt ett. Hvem skal da verne deg mot Guds brennende nidkjærhet, når du gjennom det ene budet har krenket ham i hele hans vesen? Men for øvrig har du ikke holdt de ni budene – ikke fem, ikke ett. Eller hvilket av budene har du holdt? Har du kanskje aldri «hatt andre guder»? Har det aldri vært noe som har hatt større plass i hjertet ditt enn Gud? Gå gjennom alle budene, og se om det finnes ett av dem du ikke har brutt!

Hvem skal dekke deg mot Guds brennende vrede? Hvem skal betale den store gjelden du står i hos Gud? Og denne gjelden betyr vel mer for sjelen din enn noen annen gjeld eller byrde du har?

Hvem andre enn han som er rede til å samle dere under sine vinger, slik en høne samler kyllingene sine (Matt 23,37)?

Hvem andre enn han som har betalt alt? Er ikke straffen lagt på ham?

Johannes Brandtzæg

14. juni

«De … gransket hver dag i Skriftene» (Apg 17,11).

Bibelen er den mektigste boken i verden. Den er kjærlighetsbrevet fra Faderen i himmelen til hans nødstedte barn på jorden – ja, til hans fortapte sønner og døtre. Men å, hvor lite Bibelen er spredt og lest, selv blant kirkefolk! Alle andre bøker og blader blir ofte lest mer enn Guds eget ord. Slik en akter en mann, slik akter en hans ord. At det er skremmende mye gudsforakt sammen med den ytre kristendommen, viser seg tydelig i ringeakten for Guds eget ord.

Ofte kan stor kirkesøkning gå sammen med svært lite bibellesning. Dette viser seg tydeligst i Den katolske kirke. Men de fleste protestantene er ganske gode katolikker på dette punktet. For en reformasjon det ville bli i hjertene og hjemmene og i de sovende menighetene om Bibelen ble brukt med større flid og alvor!

Når djevelen får Bibelen bort – enten det nå skjer ved kirkelige forbud, ved åpenbar vantro eller ved sløvhet og likegyldighet for Guds ord – kommer gudsforlattheten og fordervelsen som en flom inn i hjertene, inn i hjemmene og inn i menighetene. Ja, en kristenhet uten Bibel vil overgå hedenskapet i åndelig elendighet og fornedrelse.

«Den som kan leve dag etter dag uten Gud, er visselig død og mørkere i hjertet enn en hedning.»

J. T.

Guds ord det er vårt arvegods,
det skal vår avkoms være;
Gud gi oss i vår grav den ros,
vi holdt det høyt i ære!
Det er vår hjelp i nød,
vår trøst i liv og død;
å Gud, ihvor det går,
la dog, mens verden står,
det i vår ætt nedarves!

15. juni

«Som han hadde elsket sine egne som var i verden, slik elsket han dem til det siste» (Joh 13,1).

Noen mennesker er slik at når de finner en de har noe til felles med, slutter de vennskap med ham, og dette vennskapet kan være svært varmt og inderlig – en tid. Men så finner de andre som de slutter seg til, og det første vennskapet kjølner og faller til slutt bort. Dette er overfladiske mennesker. At et slikt vennskap er temmelig verdiløst, er nok klart for alle. Det har også fått uttrykk i det gamle ordet: «Elsk meg lite, men elsk meg lenge.»

Men slik var ikke Jesus i sitt vennskap og sin kjærlighet. Han var trofast og holdt ut til det siste. Det er dette Johannes med glede dveler ved i dette verset. Og det gjør også oss så godt å legge merke til Jesu kjærlighet til vennene sine mens han var her nede.

Han ble ikke trett av dem når de var uforstandige. Han sluttet ikke å elske dem når de ikke forsto ham – ja, ikke engang når de syndet og falt. Han irettesatte dem, og flere ganger refset han dem for hvordan de bar seg at. Men han hjalp dem til rette og slo aldri hånden av dem.

Og det var mye å refse i disiplenes liv. Selv om vi ser bort fra de store fallene, som Peters fornektelse, var det likevel mye syndig og urent ved dem. La oss bare tenke på at de kunne trette om hvem som var den største (Luk 22,24). Men de elsket ham likevel og hadde funnet livet hos ham. Og Jesus elsket dem tross feilene deres, og det urene ble mer og mer renset bort og overvunnet.

Og denne Jesus er ennå den samme. Ennå har han det samme trofaste sinnelaget mot vennene sine, de som har gitt ham sitt hjerte og ikke kan være foruten ham – enda de ofte er uforstandige, feiler og faller.

N. Nilssen

16. juni

«Jeg er Alfa og Omega, begynnelsen og enden» (Åp 1,8).[2]

Kristus – vårt alt

Kristus er vår vei – vi vandrer i ham. Han er vår sannhet – vi omfavner ham. Han er vårt liv – vi lever i ham. Han er vår Herre – vi velger ham til å herske over oss. Han er vår lærer, som viser oss veien til frelse. Han er vår profet, som viser oss framtiden. Han er vår prest, som har båret fram soningsofferet for oss. Han er vår forsvarer, som alltid lever for å gå i forbønn for oss (Hebr 7,25). Han er vår Frelser, som frelser oss fullkomment.

Han er vår rot – vi vokser i ham. Han er vårt brød – vi får næring av ham. Han er vår hyrde, som leder oss til grønne enger. Han er det sanne vintreet – vi blir i ham. Han er livets vann – vi slukker tørsten hos ham. Han er den vakreste blant ti tusen (Høys 5,10) – vi beundrer ham framfor alle andre. Han er avglansen av Guds herlighet og avbildet av hans vesen (Hebr 1,3). Han bærer alle ting – vi hviler på ham.

[2] NB har her bare «Jeg er Alfa og Omega»; «begynnelsen og enden» står i Åp 21,6 og 22,13.

Han er vår visdom – vi blir ledet av ham. Han er vår rettferdighet – vi kaster alle våre ufullkommenheter på ham. Han er vår helliggjørelse – vi henter all vår kraft til et hellig liv fra ham (1 Kor 1,30). Han er vår gjenløser, som løser oss ut fra alle våre overtredelser. Han er vår lege, som helbreder alle våre sykdommer. Han er vår venn, som hjelper oss i all vår nød. Han er vår bror, som oppmuntrer oss i prøvelsene.

D. L. Moody

Å Jesus, som har elsket meg
ja med så overmåte,
aldeles ubegripelig
en kjærlighet og nåde,
å tenn mitt hjerte opp igjen
med kjærlighetens iver,
at jeg giver
meg ganske til deg hen
og alltid hos deg bliver!

17. juni

> «Hvem blant dere frykter Herren og hører på hans tjeners røst? Når han vandrer i mørke, og intet lys skinner for ham, skal han sette sin lit til Herrens navn og stole på sin Gud!» (Jes 50,10).

Slik trøster Herren sine troende her på jorden, de som er bedrøvet, forfulgt, foraktet og undertrykt. Denne trøsten kommer fra himmelen, fra Frelserens munn gjennom hans Ånd, og hans ord vender ikke tomt tilbake (Jes 55,11). For vår Gud taler ikke tomme ord og spotter oss ikke i vår elendighet. Det han lover, holder han sikkert.

Sitter du i mørke, og gledens og trøstens lys ikke skinner for deg? Elsker du likevel Herren og adlyder hans røst, og er alle hans ord dyrebare og hellige for deg? Da vet du nå fra hans egen munn at han tillater deg – ja, befaler deg – å sette din lit til ham. Så sant som han lever og har sagt dette, så sant skal også trøstens og hjelpens lys gå opp for deg igjen. Bare søk ham – ham, ikke trøsten – så finner du begge deler, både ham og trøsten. For den som har ham, hva mer trenger han?

Se hvordan han i medynk kaller deg: «Du arming, du som er herjet bort av storm!» (Jes 54,11). Han vet altfor godt hvordan det går hans kirke, hans troendes menighet, hans kjære får. Ja, de er nok overgitt til alle forfølgelsens stormer. Men han vet det og ser det. Og til gjengjeld lover han alle sine barn store ting, ting som ikke kan sies med ord: De skal ha stor fred (Jes 54,13). Ja, trengselens stormer bringer en fred som de ikke kjenner, de som ikke har vært utsatt for dem.

Johannes Gossner

18. juni

> «Lovet være Gud, vår Herre Jesu Kristi Far, som etter sin store miskunn har gjenfødt oss til et levende håp» (1 Pet 1,3).

Håpet er sjelens anker (Hebr 6,19). Sjelen kaster det ikke ned, men opp, og ved det blir den rolig og holdt fast midt i de brusende trengslene. Håpet er den beste leskedrikk og forfriskning for den syke og matte sjelen. Når alt så å si går imot og smaker som galle og malurt, sier sjelen: «Du er min Gud, jeg setter min lit til deg» (jf. Sal 31,15). Og det gir søt trøst i alle bitre sorger.

Håpet er reisepengene og nødskillingen for den sjelen som elsker Gud. Når alt liksom er tapt, beholder den likevel lengselen og trangen etter Gud – håpet til Gud. Håpet er for sjelen det engelen var for Elia da han ga ham mat og drikke og slik styrket og forfrisket ham (1 Kong 19,6). Håpet er den himmelske vinen Gud gir de bedrøvede sjelene, så de skal glemme sin elendighet og ikke lenger minnes sin plage (Ordsp 31,6–7).

Håpet er Guds barns ros, det de pryder seg med, selv om de må gå omkring i sult og nakenhet. Derfor sier apostelen at vi skal holde fast ved frimodigheten og det håpet vi roser oss av, like til enden (Hebr 3,6). Og et annet sted: «Vi roser oss av håp om Guds herlighet» (Rom 5,2).

Håpet er en levende kilde i hjertet som alltid renner, og fra den strømmer det evig trøst og mye fred og glede. Derfor kaller også den hellige Peter det et levende håp (1 Pet 1,3). Det er som en frisk og grønn rot som bærer mye glede, fred og ro – lik himmelske blomster.

Dessuten gjør håpet den troende sjelen ivrig etter å fullføre sin helliggjørelse og legge vinn på en god samvittighet, slik den hellige Johannes lærer (1 Joh 3,3).

Chr. Scriver

19. juni

Vær glad! (Fil 4,4–7).

Paulus vet at de kristne i Filippi har mange vansker og mange lidelser. Ble de kanskje ikke forfulgt og spottet for Jesu navns skyld?

Likevel sier han til dem: «Gled dere i Herren alltid!» (Fil 4,4).

Han mener tydeligvis at en kristen alltid kan være glad – i Herren – selv under de mest fortvilte forhold. Filipperne eide nåden, trøsten og frelsen i sin Herre. De hadde den æren å høre ham til og lykken i det personlige fellesskapet med ham. Og den evige herligheten var gjort i stand for dem som Kristi gjenløste. Dette skulle være nok til å skape en glede i dem, sterk nok til å triumfere selv i den største nød.

Nettopp i Filippi hadde Paulus vist i gjerning at det gikk an. I fengselet i Filippi hadde Paulus og Silas sunget lovsanger (Apg 16,25), mens smerten etter piskingen ennå pinte de oppflerrede ryggene deres, og «stokken» de var spent fast i, gjorde pinen grusomt mye verre.

Om noen av oss spør: «Hvordan kan jeg det?», svarer han: «Herren er nær!» (v. 5). «Men om jeg blir forfulgt, og noen raner fra meg det jeg har?» Da sier han: «Vær ikke bekymret – be til Gud og la ham sørge for det» (v. 6). «Ja», sier du, «men jeg blir da vel ofte trett og motløs?» «Å nei, Guds fred skal bevare deg» (v. 7).

Forstanden vet ikke om noen annen fred enn den som kommer når det onde tar slutt. Slik fred gir ikke Kristus (Joh 14,27). Han tar ikke alltid det onde bort, men han bruker en annen kunst: *Han gjør personen annerledes*.

x

20. juni

«Hvis da dere som er onde, vet å gi barna deres gode gaver, hvor mye mer skal da den himmelske Far gi Den Hellige Ånd til dem som ber ham» (Luk 11,13).

En ikke uvesentlig del av Jesu gjerning her på jorden var å åpenbare sin Fars sinnelag mot oss mennesker. Og det han stadig holder fram, er at Gud i himmelen har en fars sinnelag mot menneskene her på jorden – ja, til og med mot dem som lever i et fremmed land «langt borte» fra farshjemmet (Luk 15,13). Men han har en særlig glede i dem som var tapt, men er funnet (Luk 15,24), de som har tatt imot Jesus og slik er blitt Guds barn i egentlig forstand (Joh 1,12).

Å være barn av den evige Gud er større og herligere enn vi mennesker kan fatte. Men noe kan vi ane når vi tenker på vårt eget sinnelag mot våre barn – vi som likevel «er onde». Hvor gjerne vil vi ikke at barna våre skal være lykkelige! Hvilken glede er det ikke for oss å få gjøre vel mot dem! Hvor vondt gjør det ikke når vi må tukte dem!

I uendelig mye større grad gjelder dette den gode Gud. Han har påtatt seg å sørge for alt vi trenger, både til legeme og sjel. Han vil så gjerne at vi skal være glade og lykkelige, og han påfører oss nødig smerte. Og ikke minst har han forsikret oss mange ganger at han så gjerne vil gi oss det vi ber om etter hans vilje. Og særlig forsikrer Jesus på dette stedet at han så gjerne vil gi Den Hellige Ånd til dem som ber ham.

Trenger vi ikke denne gaven? Mer av Åndens fylde? Vil vi ikke gjerne at hans gjerning i oss skal bli sterkere og mer seirende? Kjenner vi det ikke ofte – særlig når vi har med Guds ord å gjøre – hvor vi trenger Ånden, enten vi skal høre, tale eller lese? Og nådens og bønnens Ånd, den mektige tolken for Guds kjærlighet – trenger vi ham ikke? Så la oss be om ham i Jesu navn!

N. Nilssen

21. juni

«Gjør som du har sagt!» (2 Sam 7,25).

Guds løfter har aldri vært ment å legges til side som verdiløse papirlapper. De skal brukes. Ingenting gleder Herren mer enn å se løftene sine satt i omløp. Han ser gjerne at barna hans kommer til ham med dem og sier: «Herre, gjør som du har sagt!» Vi ærer Gud når vi viser til hans løfter.

Tror du at Gud blir det minste fattigere om han gir deg de rikdommene han har lovet? Tenker du at han blir det aller minste grann mindre hellig om han gir deg hellighet? Mener du at han mister det minste av sin renhet ved å vaske deg fra syndene dine? Han har sagt: «Kom og la oss gå i rette med hverandre, sier Herren. Om deres synder er som purpur, skal de bli hvite som snø, om de er røde som skarlagen, skal de bli som den hvite ull» (Jes 1,18).

Troen griper og holder fast Guds løfte om forlatelse. Den blir ikke stående og si: «Dette er et dyrebart løfte – jeg lurer på om det er sant.» Tvert imot går den rett fram til tronen og sier: «Herre, her er ditt løfte. Gjør som du har sagt!» Og Herren svarer: «Det skal skje deg som du vil» (Matt 15,28).

Når en kristen får tak i et løfte uten å gå til Gud med det, vanærer han ham. Men når han skynder seg til nådens trone og sier: «Jeg har ingenting som kan hjelpe min sak, unntatt dette: Du har sagt det», da blir bønnen hans oppfylt.

La ikke løftene ruste! Dra dette sverdet ut av sliren, og bruk det med hellig kraft. Tro ikke at Gud blir utålmodig når du stadig minner ham om løftene hans. Han hører gjerne nødropet fra sjeler som trenger ham. Det er hans lyst å dele ut nåde. Han er villigere til å høre enn du er til å be.

C. H. Spurgeon

22. juni

> «Da det var blitt kveld samme dag, den første dagen i uken, var dørene lukket der disiplene var, av frykt for judeerne. Da kom Jesus og sto midt iblant dem og sa til dem: Fred være med dere! Og da han hadde sagt dette, viste han dem sine hender og sin side. Da ble disiplene glade, da de så Herren» (Joh 20,19–20).

Herre, gjør meg levende ved din Ånd – amen!

Slik er det alltid. Er Jesus død og borte, er alt stengte dører, frykt og kraftløs, unyttig sorg – med ett ord: død. Står Jesus lyslevende for oss, er alt glede, lys og liv.

En dansk maler har stilt ut et stort bilde: *Kristus i de dødes rike*. Der er alt mørkt, men Jesus selv lyser med et overveldende lys. Der strålene fra dette lyset ikke når fram, hersker kulde og dødsstivhet. Der det minste skjær trenger igjennom, viser det seg tegn til liv, og alle tøyer og strekker seg, lengter og strømmer mot lyset, mot Jesus. Men der lyset stråler i full glans, er alt lyslevende, og de som har fått livet tilbake, synker ned og tilber livets kilde og Herre.

Gir bildet en tro skildring av det som skjedde da Kristus fór ned til de dødes rike? Hvem kan avgjøre det? Men sikkert er det at det gir en sann framstilling av Kristus i den åndelige dødens rike. Der lyset fra den korsfestede og oppstandne Frelseren ikke har fått nå fram, er det bare død. Der den minste stråle får trenge inn i hjertet, er livet begynt. Men der lyset blir den makten som behersker alt, er døden oppslukt av livet.

Jo lenger borte fra Jesus, desto mindre liv. Jo nærmere Jesus, desto rikere liv. Og mens vi med utildekket ansikt ser Herrens herlighet som i et speil, blir vi forvandlet til det samme bildet, fra herlighet til herlighet (2 Kor 3,18).

Anton Leere

23. juni

> «Han er en soning for våre synder» (1 Joh 2,2).

Du kan ikke stryke det ut

«Ikke skriv der», sa en far til sønnen sin, som skrev med en diamant på et vindu i hotellet der de bodde. «Hvorfor ikke?» «Fordi du ikke kan stryke det ut igjen.»

Tenker du noen gang over at du hver dag skriver noe du ikke kan stryke ut? Du talte hardt til mor di her om dagen. Det trengte inn i hennes kjærlige hjerte og såret henne dypt. Det er der ennå og sårer henne hver gang hun tenker på det. Du kan ikke stryke det ut.

En dag hvisket du et stygt ord i øret på en kamerat. Det festet seg i sinnet hans og lokket ham til å gjøre en ond handling. Det er der nå. Du kan ikke stryke det ut. Alle dine tanker, alle dine ord og alle dine handlinger er skrevet opp i Guds bok. Det er en sørgelig historie. Du kan ikke slette det ut.

Men det som står skrevet i Guds bok, kan bli slettet ut. Du kan ikke stryke det ut, men Jesu dyrebare blod kan slette det ut, om du er bedrøvet over det og ber ham om det.

Det går mange fortellinger om steder der et menneske ble myrdet, og der en stor blodflekk ble stående igjen på gulvet. Ingen klarte å få den bort, enda de både vasket og skurte, ja, høvlet og malte gulvplankene der flekken var. Tross alt strevet skinte blodet igjennom, til et stadig minne om den onde gjerningen.

Syndeflekkene på sjelen og de flekkene som min synd har satt i Guds bok der navnet mitt står skrevet, lar seg enda mye mindre viske ut ved noe menneskelig strev eller noe menneskelig middel. Det finnes ett middel til rensing – bare ett: Jesu Kristi blod.

Johannes Brandtzæg

24. juni

> «Dette skriver jeg til dere for at dere ikke skal synde. Og hvis noen synder, har vi en talsmann hos Faderen, Jesus Kristus, Den Rettferdige» (1 Joh 2,1).

Noen vil kanskje si: «Jeg tror nok at Gud tar imot syndere som kommer til ham. Jeg tror han gjør dem til sine av fri, ufortjent nåde. Det er vel og bra, alt dette tror jeg. Men så har jeg syndet etter at jeg ble en kristen.»

Finnes det en mann eller en kvinne på den vide jord som ikke har syndet etter at han eller hun ble en kristen? Ikke én! Aldri har det vært, og aldri vil det bli en sjel på denne jorden som ikke har syndet eller kommer til å synde i sin kristne prøvetid. Men Gud har tatt forholdsregler mot de troendes synder. Vi kunne ikke ta forholdsregler mot dem, men Gud kunne.

Slå opp i 1 Joh 2,1: «Mine barn! Dette skriver jeg til dere for at dere ikke skal synde. Og hvis noen synder, har vi en talsmann hos Faderen, Jesus Kristus, Den Rettferdige.» Her skriver han til de rettferdige: «Hvis noen synder, har vi» – Johannes regner seg selv med – «en talsmann hos Faderen, Jesus Kristus, Den Rettferdige.»

Å, for en talsmann! Han varetar våre interesser på det beste av alle steder – ved Guds trone. Han sa: «Jeg sier dere sannheten: Det er til gagn for dere at jeg går bort» (Joh 16,7). Han gikk bort for å være vår yppersteprest og samtidig vår talsmann. Han har hatt vanskelige saker å føre, men han har ikke tapt én. Og om dere betror deres evige vel til ham, skal han stille dere ulastelige fram for sin herlighet i fryd (Jud 24).

D. L. Moody

25. juni

«Dere, så mange som er døpt til Kristus, har ikledd dere Kristus» (Gal 3,27).

I dåpens hellige sakrament er den treenige Gud til stede og kommer oss i møte med sin frelsende nåde. Der tok Kristus oss i favn og velsignet oss, forente oss på det inderligste med seg og ga oss del i sin dyre forløsning. Gud Fader tilregnet oss vår Frelsers rettferdighet som vår egen eiendom, skjenket oss full forlatelse for syndene og ettergav oss straffen for all vår synd. Guds Ånd senket seg ned over oss, tok bolig i hjertet vårt og fornyet oss etter den Helliges bilde.

Himmelen ble åpnet over oss. Vi ble ført over fra syndens mørke til nådens lys, fra dødens gru til livets glede, fra Satans forferdelige makt til Guds barns herlige frihet, fra forbannelsen i syndens stand til velsignelsen i nådens stand.

Men la oss også tenke godt over det apostelen minner oss om: at dåpen er «en god samvittighets pakt med Gud» (1 Pet 3,21). Den er en pakt der Gud lover og gir oss syndenes forlatelse og dermed en god samvittighet. Men den er også en pakt der vi på vår side gir Gud et hellig løfte.

Vi har lovet å «forsake djevelen og alle hans gjerninger og alt hans vesen». Det vil si å si fra oss alt fellesskap med djevelen og med alt som hører ham til, å vende hjertet med avsky bort fra ham og fra alle synder i tanker, ord og gjerninger, og å kjempe ærlig mot ham og alt ondt. Vi har lovet «å tro på Gud Fader, Sønn og Hellig Ånd». Det vil si å vende hjertet med barnlig tillit til den treenige Gud, sette vår lit til ham som vår Far, Frelser og Helliggjører og alltid ville høre ham til som hans barn.

Har du brukt Guds nåde slik at du forsaker og tror? Hvis ikke, er du falt ut av nådens stand, er åndelig død og vandrer på fortapelsens vei.

S. B. Hersleb Walnum

26. juni

«Da han ennå var langt borte, så hans far ham» (Luk 15,20).

Din Far ser deg

Det er noe underlig med farshjertet: Det ser lenger enn andre og håper lenger enn andre. Når alle andre har gitt opp et menneske som uforbederlig, står far og mor som før – de venter og tror. Men når all menneskelig kjærlighet ikke strekker til lenger, når også far og mor gir opp, da er Guds sinnelag like varmt ennå. Når far og mor ikke lenger venter på sitt bortrømte barn, står Guds hjerte – hjertet til Faderen og Frelseren – ennå og ser.

Du underfulle Guds kjærlighet, hvor stor du er!

Er du langt borte? Føler du deg langt borte fra Gud? Din Far, som er full av medynk, ser deg og venter på deg. La ikke synden din hindre deg i å komme. Synden din kan ikke lenger gjøre avstanden stor mellom deg og Gud, for den er tatt bort ved Kristi død. Men vantroen din gjør avstanden stor, og dessuten lysten din til å leve i det fremmede landet. Om du bestemmer deg i dag for å gå hjem, blir du tatt imot med glede – selv om du har skitnet til sjelen din med det verste liv alle dine dager.

Og du som er en kristen: Når du føler deg langt borte, så husk at du har et farshjerte som banker for deg. Å, om du alltid forsto hvor mye det føler for deg! Da skulle du aldri være redd din Far.

Så la oss alle gå, han venter på oss. At vi har vært ulydige og gått bort, er stygt. Men ikke å komme hjem igjen er enda styggere. Mitt medmenneske, du som leser dette: Din Far venter på deg.

Ludvig Hope

Gud er nådig, han vil ikke
noen synders dom og død,
han vil hjelp og redning skikke
når du er i sjelenød.
La deg intet mere smerte,
gi du Gud ditt bange hjerte,
ta til deg det ord du lærte:
Gud vil ingen synders død.

27. juni

«I ham har vi forløsningen ved hans blod, syndenes forlatelse» (Kol 1,14).[3]

Forløsning – for et uendelig betydningsfullt ord! Hvor forferdelig det ville være å være menneske om dette dyrebare ordet eller det det inneholder, ikke fantes for oss syndere! Da ville vi være støtt ned i fortvilelsens håpløse avgrunn. Da ville det ikke lyse noe glimt av håp i mørket av våre jordiske lidelser, for slutten på dem måtte bli begynnelsen på evige kvaler. Da ville vi være under dommen for våre synder, under Guds evige vrede og forbannelse, uten noen mulighet til å unngå de evige redslene.

Å, derfor er ordet forløsning så dyrebart, og vi kan ikke være foruten det! Det inneholder syndenes forlatelse, rettferdighet, barnerett og arverett hos Gud. Det skinner som en velsignet stjerne gjennom all tåke, elendighet og motgang i livet på jorden. Det lar oss skimte en evig salighets klare dag gjennom den mørke natten av alle jordiske lidelser. Om nøden er aldri så hard, skinner likevel ordet forløsning gjennom mørket som et salig morgenrøde. Det er en grunnpilar for tro, håp og tålmodighet og en kilde til kjærlighet og styrke.

Gud være da evig lov og pris for et slikt ord! Det er så rikelig flettet inn i vårt Nye testamente at vi neppe kan regne opp alle de stedene som handler om dette emnet som er så salig for syndere.

Chr. Moller

Å, jeg er en synder stor!
Det er all min navne-ære,
bedre kan det ikke være,
når jeg hører lovens ord.
Men for du er Jesus blevet
og min jammer på deg tok,

[3] NB: «I ham har vi forløsningen, syndenes forlatelse.»

derfor står mitt navn innskrevet
deilig udi livets bok.

28. juni

> «Forakt ikke Herrens tukt, og mist ikke motet når du blir refset av ham» (Hebr 12,5).

Er det ikke sant at en av de største farene for livet i Gud er at en kristen begynner å tro på sin egen styrke? Og når det er slik, må vi da ikke vente at Guds kjærlige omsorg for oss til enhver tid driver ham til å sette alt inn for å overvinne dette onde hos oss og hindre selv den minste begynnelse til det i sjelen? Jo, uten tvil.

Og når vi forstår dette og ser hvor alvorlig den faren er som truer oss, hvordan kan det da gå til at vi så ofte misforstår Guds hensikt med oss? Han sender oss «tukt» for å kle av oss vår egen dyktighet og vise oss vår svakhet og synd slik den virkelig er.

Hvordan kan det gå til at vi forakter tukten – det vil si: ikke akter den for det den er, nemlig en kjærlig oppdragelse og påminnelse, som derfor også kommer fra himmelen og er svært verdifull? Hvorfor er vi i stedet så snare til å oppleve og regne den som en plage, et «uhell» som vi ikke kan finne noen mening i?

Bror, skulle vi ikke ved Guds nåde bestemme oss for dette: Ved hver ubehagelighet som møter meg – hvert uhell, hver skuffelse, stor eller liten – vil jeg stanse et øyeblikk og si: «Far, det er din kjærlige tukt! Du vet, Far, at jeg har vanskelig for å være glad under det, at ‹mitt hjerte er bittert, og det stikker meg i mine nyrer› (jf. Sal 73,21). Men takk likevel, Far, for at du alltid har meg så kjærlig i tankene og ikke glemmer ditt svake lam når det holder på å gå seg vill. Takk!»

Johannes Brandtzæg

29. juni

> «Driv ut trellkvinnen og hennes sønn! For trellkvinnens sønn skal ikke arve sammen med den frie kvinnens sønn» (Gal 4,30).

Med disse ordene om tjenere og barn i huset – særlig i Abrahams hus, som er så viktig og et forbilde – har Paulus pekt på noe svært lærerikt som mange ikke har tenkt på: Midt i våre familier har Gud gitt oss et talende bilde på hvordan han ordner sin nåde.

Er det ikke sant at de kjære barna, når det gjelder det legemlige, lever i et slikt nådeforhold at de aldri kommer i gjeld, hvor mye de enn bruker hver dag, og hvor lite de enn arbeider? De har alt de trenger, fritt og for ingenting. De får mat og drikke, fine klær, stell, seng og oppfostring. Og selv om de kanskje ikke tjener det aller minste, men bare bruker, blir de likevel aldri skyldige. Tvert imot skal de til slutt, når de i mange år har tatt imot alle disse godene, til og med få arven.

Og tjenerne i huset kan kanskje med tungt og trofast arbeid bringe inn alt huset lever av. Men med dem fører en regnskap, så de er i gjeld til slutt om de i årets løp har tatt ut mer enn lønnen sin. Og å arve i huset er det overhodet ikke tale om.

Er ikke dette en underlig ordning? Hvor kommer det av at barna ikke blir skyldige? Det kommer bare av at en aldri fører regnskap med dem. «Det er jo

barna», sier en. «Hvem fører vel regnskap med barna så lenge de spiser sin fars brød og lever som barn i huset?» Se, her er hemmeligheten i Guds rike! Med barna føres det aldri regnskap. Vår skyld eller skyldfrihet avhenger bare av om vi er tjenere eller barn, «trellkvinnens sønner» eller «den frie kvinnens».

C. O. Rosenius

30. juni

«... så dere bærer over med hverandre i kjærlighet» (Ef 4,2).

Denne formaningen er hard og tung for kjøtt og blod. Vi blir så lett harme, til og med over en liten ting. Og skal vi likevel vise medlidenhet, saktmodighet og kjærlighet, skjer det ofte mer med ord og ytre oppførsel enn av hjertet. Om du virkelig skal komme til å bære over med andre, særlig med dem som vekker din harme, må du være årvåken og flittig.

Du må be Gud inderlig om det. Du må tenke grundig over hvor langmodig Herren Gud bærer over med deg, når du så ofte synder og forser deg. Du må ta flittig til hjerte det du ber hver dag: «Forlat oss vår skyld, som vi òg forlater våre skyldnere» (Matt 6,12).

Det er ikke nok at du er vennlig i tale, fakter og oppførsel. Om ikke hjertet er godt, og du ikke er fredelig og forsonlig innerst i ånden, teller det ingenting. Innerst i ånden skal du ha kjærlighet til din neste. Du skal av hjertet ønske ham all fred og velsignelse og omgås ham med inderlig og velment overbærenhet og kjærlighet. Skal freden behage Gud, må det være en fred og enighet i ånden. Slik var de første kristne enige, og slik bar de over med hverandre, at det står: «Hele flokken av dem som var kommet til troen, hadde ett hjerte og én sjel» (Apg 4,32).

Hvor herlig er det ikke når brødre lever godt sammen (jf. Sal 133,1)! Om det er vakkert og fører velsignelse med seg at brødre etter kjøttet lever i fred med hverandre, hvor mye mer sømmer det seg da for dere som har den høye, hellige og allmektige Gud til Far, at dere favner hverandre med broderlig kjærlighet og i fred!

Du tenker forgjeves, menneske, at Gud vil være din Far og holde deg for sitt kjære barn, hvis du ikke av hjertet elsker dine medkristne inderlig. Men dersom vi i sannhet elsker hverandre, «da blir Gud i oss, og kjærligheten til ham er blitt fullkommen i oss» (1 Joh 4,12).

Dr. J. Brochmand

Juli

1. juli

> «Du fører ved din miskunnhet det folket som du forløste. Du leder dem ved din kraft til din hellige bolig» (2 Mos 15,13).

Det finnes ikke mange løfter som er mer trøsterike for de troende enn de som lærer at Gud selv vil bevare sine og føre dem fram til målet. For vi skal ikke ha levd lenge i samfunn med Gud før vi skjønner at vi aldri ville komme fram gjennom alle de farer og fristelser vi er utsatt for, om det ikke var slik.

Hvor godt er det da å vite at Gud aldri har regnet med at vi skulle kunne bevare oss selv! Da han kalte oss og tok oss til nåde, visste han at han ville få mye å gjøre og mye strev med oss før han fikk oss frelst hjem til Farshuset med de mange rom. Ser vi på oss selv, har vi nok grunn til å frykte. Men ser vi på Guds løfter, har vi grunn til å være ved godt mot.

Tenker vi tilbake på den tiden vi har kjent Gud, har vi grunn til å prise hans langmodighet og barmhjertighet, som har vært ny hver morgen og vart hele dagen. Ser vi framover – ja, vår framtid er i Guds farshånd. Han har jo lovet å føre oss med miskunnhet fram til sin hellige bolig. Det var fordi Faderen dro oss, at vi kom til Jesus. Uten at han dro oss, ville vi aldri ha kommet. Og «han som binder både oss og dere fast til Kristus, og som har salvet oss, det er Gud» (2 Kor 1,21).

Gud være lovet for det!

N. Nilssen

Jeg er i min Faders skjød,
har hos Gud i himlen hjemme,
der er synd og der er død
ikke mere å fornemme;
arven får jeg visst og sant,
har den Helligånd til pant.

2. juli

> «Men bli fornyet i deres ånd og sinn. Og ikle dere det nye menneske, som er skapt etter Gud i den rettferdighet og hellighet som er av sannheten» (Ef 4,23–24).

Av naturen vil vi ikke annet enn det som er ondt. Vi elsker synden og trives i den. Derfor må mennesket helliges på ny ved fornyelsen om det skal bli frelst. Hjertet, sjelen og ånden må bli en Guds bolig og et tempel for Den Hellige Ånd, slik at mennesket ikke lenger lever i forsettlige synder, men et hellig og kristelig liv.

Fornyelsen gjelder først og fremst sjelen. Det er umulig at et hellig liv kan komme fra et urent hjerte som ikke er fornyet. Nei, en må bli en ny skapning i Kristus Jesus (2 Kor 5,17) før en kan bære rettferdighetens frukter. Ved fornyelsen må sjelen få nye krefter og egenskaper. Ved dem styrer den siden også legemet og alle lemmene på en bedre måte, en måte som behager Gud.

Riktignok beholder det fornyede og helligede mennesket de lemmene det er født med. Men der Den Hellige Ånd er kommet inn i sjelen, blir også det ytre mennesket – lemmene og legemet – fornyet av seg selv etterpå. Legemet blir gitt Gud som offer (Rom 12,1), og lemmene blir tjenere for rettferdigheten (Rom 6,19). Da blir tungen vant av med løgn og lettsindig snakk. En smitter seg ikke med forsettlige synder, men lever sedelig, rettferdig og gudfryktig i denne verden (Tit 2,12).

Det står nok som en formaning til oss: «Bli fornyet i deres ånd og sinn! Ikle dere det nye menneske!» Men det heter slik fordi mennesket gjør det ved den kraft Gud gir. For det Gud befaler, gir han også selv kraft til. Hva er nå best: å la seg fornye og bli frelst, eller å holde fast på syndene sine og bli fordømt? Å, kjære menneske, velg det beste! Gud skal visselig hjelpe deg og gi deg sin Hellige Ånd. Du skal ikke gjøre det av egen kraft.

Dr. F. J. Spener

3. juli

Den som ikke bærer frukt

I Det rhinske misjonsselskaps misjonsblad leser vi:

Det finnes et ordtak som sier: «Ora et labora!» – be og arbeid. Hvert fadervår med sitt «Komme ditt rike» er hykleri når vi ikke selv, så langt vi kan, vil ofre noe for at dette riket skal komme.

Da den berømte Benjamin Franklin var i Paris i forrige århundre, hørte han en gang sin svarte tjener si: «Massa! Alt arbeider i dette landet. Vannet arbeider, vinden arbeider, ilden arbeider, dampen arbeider, mennesket arbeider. Bare grisen gjør ingenting annet enn å spise, drikke, sove og spasere.»

Også blant menneskene finnes det de som ikke gjør stort mer – mennesker som bare sørger for seg selv og sin egen bekvemmelighet og ikke legger to pinner i kors for Guds rikes sak. Men blant dem vil vi ikke være. Vi mener ikke, som mange som ellers vil være gode kristne, at vi har fritt valg om vi vil ta del i misjonsarbeidet eller ikke. Som om budet «Forkynn evangeliet for all skapningen!» (Mark 16,15) ikke like mye er en befaling fra Kristus til oss som dette ordet: «Den som ikke bærer sitt kors og følger etter meg, kan ikke være min disippel» (Luk 14,27)!

I Dommerbokens femte kapittel, vers 23, står det skrevet: «Forbann Meros! sa Herrens engel. Forbann, forbann dets folk, fordi de ikke kom Herren til hjelp – Herren til hjelp blant kjempene.»

I en gammel bok finnes disse spørsmålene og svarene: «Hva har Meros gjort?» – «Ingenting.» – «Men hvorfor blir Meros da forbannet?» – «Fordi det ikke har gjort noe.» – «Hva skulle Meros da ha gjort?» – «Kommet Herren til hjelp.» – «Kunne ikke Herren få sitt verk utført uten Meros?» – «Herren ble ferdig uten Meros.» – «Har Herren da hatt noen skade av det?» – «Nei, men Meros har.»

(«N. Miss.»)

4. juli

«… vi roser oss også av trengslene» (Rom 5,3).

Er trengslene din ros?

Trengsel er et fellesnavn på alt som møter den kristne og koster kamp og lidelse, hvordan det enn er, enten innvortes eller utvortes. Men hvorfor blir da disse tunge dagene i livet sendt? Vi kan svare:

Gud vil prøve om vi virkelig mener alvor med at vi vil til himmelen. I de gode dagene lover vi så mye. I trengslene vil Gud lære oss å holde det. Hvor mange gode løfter ble ikke gitt i de lyse, lette dagene – løfter som dessverre ikke hadde noen rot i vårt indre liv! Så kom trengslene. Ordene og løftene ble færre, men vår indre eiendom ble større.

Gud må også sende oss trengsel for å lære oss å bygge, ikke på det vi eier i oss selv som kristne, men på det vi eier i Kristus, og for å prøve og styrke troen vår. Slik høster vi på trengselens dag erfaringer om vår egen avmakt og om Guds hjelp. Slik blir sjelen grunnfestet på frelsens klippe, ikke bare ved tro, men også ved erfaring. Når han så kommer igjen med sin hjelp mens vi ror på det stormfulle havet, eller mens vi sitter bak lukkede dører, kan også vi si: «Da ble disiplene glade, da de så Herren» (Joh 20,20).

Slik virker trengslene tålmodighet, tålmodigheten et prøvet sinn og det prøvede sinn håp. Og håpet gjør ikke til skamme, for Guds kjærlighet er utøst i våre hjerter (Rom 5,3–5).

Derfor er trengslene den kristnes ros. De løser oss fra jorden og binder oss til Gud.

Lykkelig er den kristne som har trengsel, og som ydmyker seg på trengselens dag. Han går med raske skritt inn i Guds rike.

Ludvig Hope

5. juli

«Far, timen er kommet. Herliggjør din Sønn for at din Sønn kan herliggjøre deg» (Joh 17,1).

Fra den timen Jesus ba denne bønnen, har farsnavnet i snart to tusen år lydt ut i syndens og dødens verden. Tusener på tusener har funnet fred for sin arme sjel ved dette ordet, evangeliet. Ved dette navnet har de kjempet og seiret. Det ble deres lys i dødens natt, og nå synger de det ut hjemme i lysets boliger.

Tusener på tusener er det i dag rundt om på jorden som i barnekårets ånd har lært å se opp og i all sin litenhet og fattigdom si: «Fader vår, du som er i himmelen!» Og de er salige i dette farsnavnet – salige så langt vi kan være det allerede her nede.

Og nå, kjære, hvordan står det til med oss, med meg og deg? Er Jesu forbønn blitt oppfylt på oss? Er vi kommet tilbake til Gud, har vi fått syndene tilgitt og begynt å stamme, om enn aldri så svakt: «Far, kjære himmelske Far!»? Ja, da vet vi også at dette er det aller beste som har hendt oss på jorden. Og da vet vi at uten farsnavnet ville verden være en øde ørken og evigheten en forferdelig natt.

Og når tidene skifter, når veien blir trangere enn vanlig, når synden blir mektig og troen svak, når trengslene setter deg i støv og aske, og du synes Gud handler underlig, og du ikke vet om du kan være hans – da finnes det bare dette ene legemidlet: Gå til Gud og bekjenn åpent all vår synd. Gå til ham i Jesu navn og fortell alt som trykker oss ned i støvet.

Se så på Guds Lam, forbederen, mellommannen ved Faderens høyre hånd. Se fra ham inn i Gud Faders hjerte, og begynn igjen ved Åndens hjelp å stamme: «Far, Fader vår, du som er i himmelen! Forlat oss vår skyld, og led oss ikke inn i fristelse, men fri oss fra det onde.»

S. Hanssen

6. juli

«… ga ham som hode over alle ting til menigheten, som er hans legeme» (Ef 1,22–23).

Er det ikke slik at vi ikke pleier å klage over mørke når *hodet* vårt er badet i sol, selv om føttene går i skyggen? Etter Jesu himmelfart har vi det slik: *hodet* badet i himmelrikets glans, føttene ofte i de dype skyggene. Kristus er hodet, og vi er lemmer på hans legeme. Men nå blir jo han der oppe overstrålt av alle livets skinnende stråler, og slik bader vårt hode seg for evig i sollyset som går ut fra Faderens ansikt. Så kan da også vi si at vi alltid vandrer i lys. For det er bare foten vår som ennå er omgitt av skyggene.

Vi har hørt om de høye fjellene som rekker opp mot himmelen: Om morgenen blir tindene deres opplyst av gløden fra morgensolen, mens sidene og foten ennå er hyllet i skygger, og skyer og regn, rusk og sludd kappes om å skape uro i fjelldalene. Slik er det også med et kristenliv.

Ved foten av fjellet og i de dype dalene, der vi ennå er, er det ofte tummel, strid og forvirring. Der slår uværet seg ofte ned, og nattens skygger skremmer. Men der oppe hos Kristus er det glans og lys. Og etter hvert som solen stiger, etter hvert som den store middagstimen nærmer seg, skal strålene skinne ned over fjellsidene og over menighetens fellesskap og lyse opp det mørke og alle dype kløfter – inntil alt endelig en gang, på den dagen, er badet i nådens glans.

Vilh. Birkedal

Halleluja! vårt hode
seg hos Guds høyre hånd har satt,
tilbedet og høylovet
av alle himler dag og natt!

I sådant herresete
vårt kjøtt og blod vi ser,
så må vi vel oss glede
og aldri sørge mer,
da alle rikers rike
vår broder forestår,
og vi engang tillike
med våre kroner går.

7. juli

«Da jeg tidde, ble mine ben tæret bort» (Sal 32,3).

Tenk deg at sønnen min har gjort noe galt. Jeg, faren hans, vet det. Tenk deg videre at sønnen min ikke sier noe, men skjuler det, ikke tør tilstå og ikke tør be om tilgivelse. Hva blir følgen?

Han, sønnen min, blir hengende fast i synden sin, og bevisstheten om den vil plage ham. Han blir redd og sky og tør ikke se meg inn i øynene. Og om han *viser* seg glad, *er* han det likevel ikke.

Jeg, faren hans, blir sår og bedrøvet, ikke så mye fordi sønnen min har gjort noe galt, som fordi han skjuler det – altså ikke er ærlig – og fordi han har så små tanker om min kjærlighet og min vilje til å tilgi at han ikke tør komme til meg og si det som det er.

Vårt gode forhold er altså forstyrret, ikke så mye ved synden han har gjort, som ved at han tier og skjuler den. Hadde han bare kommet med en gang og sagt det, ville jeg straks ha tilgitt ham, og så ville vi begge to ha vært glade. Vi ville til og med nesten synes at vi var mer glad i hverandre etterpå enn før. Slik ville synden langt fra ha skilt oss. Den ville tvert imot heller ha virket det motsatte og dratt oss nærmere hverandre. Og det fordi han ikke lenger «tidde».

Bror – når du har syndet, så gå *straks* til Gud og si det til ham! Venter du og tier, vil plagen din bare øke. Gjør ikke som Adam, som gjemte seg blant trærne i hagen (1 Mos 3,8).

Aldri trenger vi mer å komme til Gud enn når vi har gjort en bestemt synd. Og om vi tør tale menneskelig om Gud, lengter han aldri mer etter at barnet skal komme til ham, enn når det har syndet og såret sjelen sin. – Les Salme 32.

Johannes Brandtzæg

8. juli

«Kom igjen til din ro, min sjel! For Herren har gjort vel imot deg» (Sal 116,7).

Har du din hvile i Gud?

Strid og uro kan ingen kristen unngå. Om renheten selv har måttet lide under den jagende ånd, hvor mye mer da et syndig menneske?

Også du har din fredsforstyrrer. Kanskje gråter du nettopp nå under det harde trykket. Hvor stor trøst er det ikke da at det finnes et sted der all uro kan jages på dør, og der fredens ånd kan bære hele livet! Du vet hvor dette hvilestedet er. Så må du sannelig bruke det! Så mange sukker over at de mangler ro. De

ligger ute på det stormfulle havet, mens bare en liten vending ville føre sjelen inn i den fredfulle havnen.

Hva slags vending?

Kanskje bare denne: at du trodde at «Herren har gjort vel imot *deg*». Du synes kanskje Herren slår deg for hardt? Det er ikke sant. Gud er ikke urettferdig. Du blir ikke fristet over evne (1 Kor 10,13). Han gjør det bare for at fredens havn skal bli deg kjærere.

Herren har gjort vel imot deg!

Tror du det?

Da vil du ikke ta anstøt av ham i den hardeste nød, og ikke bli hovmodig på medgangens dag.

I det hjerte og det hus der det er klage og knurr, er det ikke mye av Gud. Men der det er fred og takk midt på trengselens dag, der er det mye av Gud, og der er det godt å være.

Er det fred i ditt hus?

Ludvig Hope

I Jesus søker jeg min fred,
all verden har kun smerte,
hans vunder er mitt blivested,
der hviler seg mitt hjerte;
der kan jeg bo i stille ro,
der finnes alt det som min tro
så lengselsfull begjærte.

9. juli

> «Se derfor til hvordan dere kan vandre varlig, ikke som uvise, men som vise» (Ef 5,15).

Hvert feiltrinn i livsførselens rettferdighet vil gjerne svekke troens rettferdighet. Du begynner å mistenke ditt barneforhold til Gud fordi du har feilet, og du tenker at det er ute med ditt håp. Det er kanskje ikke lenge siden du ved din uforsiktighet ga verden et våpen i hånden til å håne din Frelser.

Eller om ikke noe menneskeøye så det: Husker du ikke hvordan for eksempel tålmodigheten sviktet da du lenge forgjeves hadde ventet på at Herren skulle bønnhøre deg? Husker du ikke hvordan du en annen gang prøvde å unnskylde det du hadde gjort, med en halv sannhet? Eller hvordan hjertet ditt mang en gang ble bittert over en irettesettelse, fortjent eller ufortjent? Eller hvordan du ble harm på ditt ulydige barn eller din uaktsomme og uforsiktige tjener? Å, dette er anstøtssteiner som ligger i helliggjørelsens vei.

Men si meg, kjære: Vil du fortsatt leve så skrøpelig? «Å nei,» sier du, «bare jeg kunne leve bedre!» Ja, men din forbedring, hvor alvorlig den enn blir, kan ikke lege samvittighetens sår. Og det du aller først trenger i en slik tilstand, er nettopp legedom for motløsheten, fred og glede i sjelen. Det finner du bare ved å ta imot nåden på ny og på ny bli viss på at du er renset i Lammets blod. Ja, selv om du skulle være helt falt, trenger du bare så mye mer og så mye raskere å søke og finne nåde og renselse.

G. *Janzon*

Å Jesus, se hvor farlig
er vores vandringsferd,
hjelp oss å vandre varlig,
og vær oss alltid nær.
Vis oss hvordan vi skal
i dine fotspor trede,
så kan vi snart oss glede
i himlens bryllupssal.

10. juli

Skje din vilje! I (Matt 6,10).

Hvorfor er det så vanskelig å si dette? Jeg mener ikke slik løst og ledig, halvt tankeløst, bare med munnen. Heller ikke resignert, slik at en egentlig mener i hjertet: Ja, det går jo likevel slik som Guds allmektige vilje vil, så det nytter ikke for meg å kjempe mot den! Og så gir en seg over, men uten glede og uten håp, som om det var noe ondt vi ga oss inn i. Nei, jeg mener på *den* måten som gir hjertet fred, så kampen stanser, frykten svinner, og stillheten og gleden rår i sjelen.

Hvorfor er *det* så vanskelig? Mon ikke fordi vi tror for lite godt om Guds vilje? Hvor underlig det er – og hvor det viser hvor forvendt hjertet vårt er – at Gud har så vanskelig for å få oss til å tro at han bare vil oss godt! Og han har da vist oss det så klart og sagt oss det så ofte! Likevel tror vi det ikke.

Hvor glade og tillitsfulle skulle vi ikke kunne være om vi stolte på at Guds evige vilje med oss bare, bare er å gjøre oss godt! Og så lenge hjertet ikke tror dette, lider det og blir såret. Hvor hard den ofte er, den kampen et ærlig hjerte fører – et hjerte som vet at det ikke blir fred før det sier «Skje din vilje!» helt ut.

Ottine Ottesen

Det koster mer enn man fra først betenker
å være tro i det som Gud oss skjenker,
i kjærlighetens første kraft å stå,
til man oss ser fra kampens plass å gå.

Når jeg er svak, og meg så mye hindrer,
så la meg se hvor kronen hisset tindrer,
den meg engang din egen hånd skal fly,
så får jeg kraft og mot og lyst på ny.

11. juli

Skje din vilje! II

Men kjemp den kampen – den lønner seg! Mens du kjemper den – når du da kjemper ærlig og i bønn – vil det gå opp for deg litt etter litt hvordan du har mistrodd Gud. Du vil bli sorgfull over at du kunne tenke at Gud kunne ville deg noe ondt. Og du vil få lys på lys over Guds underfulle kjærlighet, som får ham

til å finne på så uendelig mange midler for å få et menneske til å gi seg helt over til ham.

Og du vil forstå at det bare er for at du skal bli virkelig lykkelig, at han vil ha hele din vilje. Og så vil du gi ham den av hele ditt hjerte og si: Herre, jeg vet og tror at du bare vil meg godt. Herre, jeg tror på din vilje! La den, og bare den, skje med meg! Og du skal få en fred som ingenting annet kan gi!

Du skal få se at Guds vilje er den beste hodeputen for et trett hode som selv ikke finner noen utvei – det beste hvilestedet for et bekymret hjerte. Der kan det ligge trygt som et barn på morens fang og forstå litt av det som det aldri forsto mens det kjempet mot Guds vilje: det som David synger: «Han leder meg til hvilens vann» (Sal 23,2).

Ottine Ottesen

Synes noe meg å nytte
og det ei behager deg,
å, så la det fra meg flytte,
gi kun hva der tjener meg;
intet annet på meg spill,
gi meg deg, og hva du vil!

Og fullfør din gode vilje
i og ved meg natt og dag,
så skal ingen nød meg skille
fra å elske ditt behag;
hjertet legger dette til
midt i døden: som du vil!

12. juli

> «For det finnes ikke noe annet navn under himmelen, gitt blant mennesker, som vi kan bli frelst ved» (Apg 4,12).

Nøklene til liv og død er lagt i Jesu hånd, og alle som vil søke frelse, må vende seg til ham. I vannflommens dager fantes det bare ett sted der en kunne bli frelst, og det var Noahs ark. Alle andre tilfluktssteder og smutthull – alle fjell og tårn, trær, tømmerflåter og båter – var like unyttige. Slik er det også bare ett skjulested for synderen som vil unnfly stormen av Guds vrede: Han må overgi sjelen sin til Jesus.

I hungersnødens tid var det bare én mann egypterne kunne gå til, og det var Josef. Det ville bare ha vært bortkastet tid å gå til noen annen. Slik er det også bare én som hungrende sjeler må gå til, hvis de ikke vil gå fortapt for evig: De må gå til Jesus Kristus. Når det gjelder din rettferdiggjørelse, må Kristus være *alt* for deg. Slik lærer Bibelen oss. Husk vel på at himmelen ligger foran deg, og at Kristus er den eneste døren du kan gå inn gjennom.

J. C. Ryle

Å du min Immanuel,
Jesus, hvilken himmelglede
har du gjort min arme sjel
ved ditt blods den purpurvede!

Fienden tenkte den var fast,
men hans trædske snare brast.

Opp, min sjel, til fryd og sang,
flyte hellig gledes tåre,
hver blodsdråpe takkeklang
give, til jeg er på båre:
deg som for oss kalken drakk,
Jesus, Jesus, evig takk!

13. juli

«Hvor dine ord er søte for min gane, de er bedre enn honning for min munn!» (Sal 119,103).

Den hellige Skrift er den skatten som rommer all sannhet og den eneste kunnskap som kan gjøre oss vise og i sannhet dydige og lykkelige. Den er en kilde som renner med den dypeste fred og med den eneste trøst i liv og død.

Jeg har levd i femti år og har mange ganger nytt livets gleder. Men ingen glede har vært mer varig, uskyldig og edel enn den hjertet mitt har søkt og funnet etter den hellige Skrifts anvisning.

I disse femti årene har jeg også måttet tåle mye motgang. Og ingen steder har jeg funnet mer lys i mørket, mer styrke, trøst og mot under lidelsene enn i Bibelens hellige bok. Mer enn én gang har jeg stått ved dødens porter og har der erfart at ingenting annet enn evangeliets guddommelige kraft kan hjelpe til å seire over frykten for døden. Ingenting annet enn den inderlige troen på vår Frelser kan i det avgjørende øyeblikket styrke den redde sjelen ved inngangen til evighetens land. Ingenting annet kan hjelpe oss mot den anklagende samvittigheten.

Det vitner jeg for Gud.
Chr. F. Gellert

Dype, stille, sterke, milde
guddomsord fra himmelhavn
rope, kalle hjerter alle
til den gode hyrdes favn,
vitne om hva oss er givet:
Jesus er vår vei til livet.

Frelser kjære, takk deg være
for din nåde mot vår jord!
Tiden rinner, verden svinner,
evig dog består ditt ord;
med ditt ord din nåde varer,
er vårt vern mot alle farer.

14. juli

«Dere er dyrt kjøpt!» (1 Kor 6,20).

Hvor dyrt vi er kjøpt, kan ingen fatte. Hva det kostet Faderen å sende Sønnen og overgi ham til lidelse og død for oss, kan vi bare ane noe av når vi tenker på våre egne barn. Hva det kostet Jesus i Getsemane og på korset, går langt over vår fatteevne. Vi kan bare tenke på det med takknemlig gjenkjærlighet og tilbedende undring.

Og hvordan måtte det ikke være for farshjertet da Jesus ba: «Far! Er det mulig, så la dette begeret gå meg forbi!» (Matt 26,39) – og begeret ikke kunne tas fra ham om vi skulle bli frelst!

Ja, når vi tenker på den løsepenge Jesus betalte, forstår vi at vi er dyrt kjøpt. Men prisen er betalt.

Hvorfor kjøpte Jesus oss så dyrt? Når vi gir mye for en ting, kommer det av at vi mener den har stor verdi, og at vi svært gjerne vil eie den. Jesus har verdsatt en menneskesjel høyere enn hele verden (Matt 16,26). Og når han har kjøpt oss så dyrt, skjønner vi at det lå ham på hjertet å få oss frelst – og at det ligger ham på hjertet i dag også. For han «er i går og i dag den samme, ja, til evig tid» (Hebr 13,8).

For en forferdelig tanke at alt dette skal være spilt for så mange – at så mange av disse dyrt kjøpte sjelene skal leve i synden eller for verden og gå evig fortapt!

Måtte det ikke være spilt for meg og deg!

N. Nilssen

La, søteste Immanuel,
din død ei spilles på min sjel!
Din dødsens kamp og blodig sved
la komme meg til salighet,
ditt fengsel og de harde bånd
fri meg av mine fienders hånd!

15. juli

> «Dere er dyrt kjøpt! Ær derfor Gud i deres legeme og i deres ånd, som hører Gud til!» (1 Kor 6,20).[1]

På hvilken måte skal vi ære Gud?

Først og fremst ved å ta imot hans nåde. Det må ha vært tungt for Frelseren, da han vandret omkring her nede, at så få brydde seg om det han hadde å gi. Derfor finner vi også at han ble så glad når han traff noen som var så tørste at de tok imot av det levende vannet, eller som i sin sjelehunger tok imot livets brød.

Og slik er det ennå. Vil du ære Gud og glede Frelserens hjerte, så ta imot det han byr deg i sine løfter. La deg ikke hindre av din uverdighet eller av noe annet, du som ser at du trenger ham. Han har ventet lenge nok på deg.

Men å ta imot Guds nåde er noe vi aldri blir ferdige med i dette livet. Vi trenger den hver dag. La oss ta imot den hver dag. Vi kan aldri få for mye nåde.

Dernest ærer vi Gud når denne nåden blir en makt i livet vårt – når nåden makter å forandre livet vårt, både det indre og det ytre. Og han som kjøpte oss så dyrt, burde vel få hele hjertet vårt, alle våre evner og krefter. Det var vel ikke

[1] NB: «Dere er dyrt kjøpt! La da legemet være til ære for Gud!»

for mye om vi levde livet vårt for ham, strevde etter å gå i hans fotspor og bli mer lik ham.

Gud blir æret når det i oss finnes mange av Frelserens trekk, mye av hans sinnelag. Her vil vi nok finne at vi står langt tilbake. La oss be om å bli mer lik Jesus – la oss omgås ham flittig og akte på hans vilje!

N. Nilssen

16. juli

«For han er vår fred» (Ef 2,14).

Dere som hører evangeliet forkynt for dere, hvordan skal dere finne fred med Gud?

Det er av største viktighet at synderen blir oppmerksom på at det *her ikke er tale om å skape noe nytt* som ikke var der før. Det gjelder bare å finne den freden med Gud som allerede foreligger som et fullbrakt faktum.

Gud skal ikke nå forsones – han *er* forsonet. Det skal ikke bæres fram noen nye offer for å tilfredsstille Gud. For «med ett offer har han for alltid gjort dem fullkomne som blir helliget» (Hebr 10,14). Guds Lam *har* båret verdens synd (Joh 1,29). Straffen – *all straffen lå på ham* (Jes 53,5) – og det omfatter *alle* synder og *alle* syndere.

Ingen kan ta noe fra dette. Og ingen kan legge noe til.

Det er denne *fullferdige* skatten og dette faktum som skal finnes. Det vil si: finne det slik at jeg har det som min sikre eiendom – ikke bare som noe jeg *kanskje kan* få, men som noe som er min utvilsomme rett. Altså: å *bli viss* på at jeg har Guds vennskap.

Og la oss legge merke til at det heter å *bli viss på*. Det består *ikke* først og fremst i å *føle* at en har fred med Gud – selv om følelsen ikke er utelukket – men i å være viss på det, *både når jeg føler det, og når jeg ikke føler det*. Visshet er ikke det samme som følelse, selv om følelsen ofte slår følge med vissheten og gjør livet vårt i troen på syndenes forlatelse så mye mer salig og dragende for sjelen.

Johannes Brandtzæg

17. juli

«Hvorfor er du nedbøyd, min sjel, og bruser i meg?» (Sal 42,6).

Det første hovedmidlet mot tungsinn og sorg lærer vår kjære Frelser oss ved sitt eget eksempel. I sin bedrøvelse tar han selv sin tilflukt til Gud og sier: «Nå er min sjel forferdet! Og hva skal jeg si? Far, frels meg fra denne time!» (Joh 12,27). Han klager sin nød for sin kjære Far. Han ber om hjelp og redning, men overgir seg likevel med et barnlig, ydmykt og tillitsfullt hjerte i hans hellige vilje. Det første midlet mot sorg er altså, som sagt, at den bedrøvede sjelen tar sin tilflukt til Gud, som alene er de bekymrede hjertenes trøst, fryd og glede.

Hvor skal det syke barnet gå, om ikke til fars eller mors fang? Hvor skal den forfrosne kyllingen gå, om ikke inn under hønens vinger? Og hvor skal de bedrøvede sjelene gå, om ikke til sin Gud og kjære Far, som alene makter å trøste og glede dem?

Det er sannelig verdt å merke seg at den kongelige profeten ikke bare sier: «Min Gud! Min sjel er nedbøyd i meg» – slik et barn sier: «Far, jeg har så vondt i hodet.» Han viser også i sin største sorg sjelen sin til Gud alene og sier: «Hvorfor er du nedbøyd, min sjel, og bruser i meg? Vent på Gud! For ennå skal jeg prise ham», «mitt åsyns frelse og min Gud» (Sal 42,6–7.12; 43,5).

Legg dette på hjertet, dere bedrøvede sjeler! Lær av deres Jesus og av andre Guds barn å flykte straks til Gud i trengsel og bedrøvelse og si: «Min Gud, min sjel er forferdet i meg. Å Gud! Å Far! Du kjenner min sjels bedrøvelse. Hjelp meg! Forlat meg ikke! Lindre meg, styrk meg, trøst meg!»

Chr. Scriver

18. juli

«Du skal få lønn for ditt arbeid, sier Herren» (Jer 31,16).

Lønn for arbeid? Det lyder så umulig i det riket der grunnloven er nåde. Mange sanne kristne har ment at den som har våget å påstå det, er en trell under loven. Likevel er det slik at Bibelen lærer det.

Tenk bare på ham som ved sitt *arbeid* fordoblet sine fem talenter (Matt 25,20). Dessuten er det ikke så få ord i Bibelen som ganske tydelig forteller oss at en av de målestokkene vi skal måles med på avgjørelsens dag, er våre egne gjerninger. Ved Kristi domstol skal enhver få igjen det som er skjedd ved legemet, etter det han gjorde, enten godt eller ondt (2 Kor 5,10). Da skal han gi enhver igjen etter hans gjerning (Matt 16,27). Og når han kommer, er hans lønn med ham, for å gi enhver igjen etter som hans gjerning er (Åp 22,12).

Dette kan ikke misforstås. Ingen blir *frelst* ved sitt arbeid. I *den* vektskålen er våre gjerninger lettere enn ingenting. Men den som av nåde eier livet med Gud og har fått Den Hellige Ånd og Guds ord som sin eiendom – den som er tro mot denne store gaven, øker både sin naturgave og sin nådegave.

Først og fremst må vi ikke glemme å arbeide på vår egen sjels frelse. Ingenting er viktigere, og ingenting er mindre forgjeves. Du skal aldri lese i Bibelen din og be din bønn uten at det *bærer frukt*. Han som ser i det skjulte, *lønner* i det åpenbare (Matt 6,6).

Ser du innom til en som er syk og motløs, vil du selv høste den største velsignelse. Tenk om mange av våre kristne i større grad ville ta opp kampen mot de daglige svakhetene, om ikke annet så i dette å være vennligere og kjærligere i hjemmet! Å, hvilket nådens lys og hvilken fred Gud da skulle få bringe over hjemmet!

Ludvig Hope

19. juli

«Kast ditt brød på vannet, for i tidens løp skal du finne det igjen» (Fork 11,1).

Så med håp

Det fortelles at da Julius Cæsar kom til Britannia med sine store stridsvogner, førte han uten å vite det med seg frøkorn fra Asia i vognene. Noe av denne sæden falt i engelsk jord. Og *nå* vokser det den dag i dag blomster og gress i

England som stammer fra disse frøkornene som ble blåst omkring fra Cæsars stridsvogner.

Alt bærer frøkorn omkring – fugler, bier, susende stormer og stille luftninger. Og slik er det også med et gudfryktig liv. Det er svært fruktbart. Det sprer frøkorn som bærer velsignelse vidt omkring, selv om den som sprer sæden, ikke vet noe om det – slik Cæsar ikke visste noe om frøkornene som lå gjemt i stridsvognene hans, og ikke så hvordan vinden bar dem ut over Englands jord. Når en sår god sæd, vil noe av den falle i god jord og gi en herlig høst, selv om det først blir sett lenge etter.

La oss i alle fall passe på at ugresset av selviskhet og uvennlighet hos andre ikke kommer av det vi har sådd.

Vi sår alltid, enten god sæd eller dårlig, ond sæd. Vi kan ikke unngå det. Det bor en ånd inne i hver og en av oss. Denne ånden er alltid virksom og øver innflytelse til godt eller ondt på dem rundt oss, både når vi vet det, og når vi ikke vet det, både når vi taler, og når vi tier.

Gud gi at den ånden som rår i meg, må være en god ånd, Guds egen gode Ånd. Når han får råde, blir det alltid sådd god sæd, til og med når vi ikke tenker på å øve innflytelse på noen.

Johannes Brandtzæg

20. juli

«Han lot kappen etter seg i hennes hånd og flyktet ut av huset» (1 Mos 39,12).

I kampen mot visse synder finnes det ingen annen måte å seire på enn å flykte. Naturforskerne i gamle dager hadde mye å skrive om basilisken, som trollbandt offeret sitt med øynene og slik gjorde det til et lett bytte. På samme måte kan bare synet av synden noen ganger utsette oss for stor fare.

Den som ønsker å bli bevart fra onde handlinger, må skynde seg bort fra enhver fristelse og anledning til dem. Vi må gjøre en pakt med øynene våre (Job 31,1) om at de ikke engang skal se på det som frister. For slike synder trenger bare en gnist til å begynne med, så slår de snart ut i full flamme.

Hvem ville vel gå inn i en spedalsk manns celle og sove ved siden av ham uten å være nødt til det? Ingen andre enn den som ønsket å bli spedalsk, ville utsette seg for smitten på den måten. Forsiktige sjømenn har ingen lyst til å prøve hvor nær sandbanken de kan seile, eller hvor ofte de kan støte mot klippen uten å få lekkasje. Deres oppgave er å holde seg så langt som mulig midt i det trygge farvannet.

I dag kan jeg være utsatt for stor fare. La meg da ha slangens klokskap (Matt 10,16) til å holde meg utenfor den og unngå den. Duens vinge kan være mer nyttig for meg enn løvens styrke.

Det er sant at jeg tilsynelatende taper noe når jeg holder meg borte fra syndig selskap. Men det er bedre å la kappen min bli igjen enn å miste mitt gode vitnesbyrd. Det er ikke nødvendig for meg å bli rik, men det er helt nødvendig for meg å være ren. Ingenting må få meg bort fra min faste beslutning om å flykte fra synden.

Djevelen må jeg stå imot, så skal han fly fra meg (Jak 4,7). Men for kjødets lyster må *jeg* flykte, ellers vil de visselig overvinne meg.

C. H. Spurgeon

21. juli

> «Ta, et! Dette er mitt legeme, som er for dere. Gjør dette til minne om meg! – – Dette begeret er den nye pakt i mitt blod. Gjør dette, så ofte som dere drikker av det, til minne om meg!» (1 Kor 11,24–25).[2]

Det lå vår Frelser sterkt på hjertet å gjøre seg uforglemmelig for oss. Han ville prege seg så dypt inn i hjerte og sinn at vi aldri mer skulle miste ham av minnet og av hjertet. Derfor ga han oss til et minne det som vel ingen før ham har gitt, og ingen etter ham vil gi: sitt kjød og blod, sitt legeme og liv, seg selv. Hvem gir sin venn seg selv til et minne og et bevis på sin kjærlighet?

Derfor skal vi heller ikke bare tenke på ham. Hans offermåltid bør ikke bare være et minnemåltid for oss, ikke bare en høytidelig påminnelse om hans død – selv om det også er det – men noe enda mer: et næringsmiddel, en nær forening med Jesu liv og død, en fornyelse av dette i vårt indre.

Tenk på den som evner å se det levende for seg og tro det med full tillit: Dette legemet, som er gitt for deg, og dette blodet, som er utøst for deg, er samtidig et pant på Jesu liv i deg og et pant på ditt evige liv hos ham og med ham i hans rike. Det er mat og føde for deg og reisepenger på pilegrimsvandringen gjennom livet på jorden.

Dette måltidet er for deg et levende og synlig bevis på at du er forlikt med Gud, at syndene dine er tilgitt, at du har samfunn med Kristus og Faderen, og at du er bror med alle de utvalgte lemmene på Jesu legeme.

Denne mannaen, som i sannhet kommer ned fra himmelen (Joh 6,50), gir deg det evige liv og holder det ved like i deg. Dette livets brød bevarer deg fra den evige død og skal en gang også vekke opp legemet ditt igjen. Den som virkelig levende har tenkt og trodd alt dette – den som har ett og nytt det og gjort det om til saft og kraft – hvor rik, hvor salig og hvor sterk blir han ikke i sin sjel ved det!

Johannes Gossner

22. juli

> «Å, bare du ville akte på mine bud! Da skulle din fred bli som floden, og din rettferdighet som havets bølger» (Jes 48,18).

Ofte går vi så lenge og mistror det vår Gud og Frelser befaler, eller leter etter en annen mening i hans ord som passer bedre for vår smak, at vi etterpå må høste sure frukter av det. Lysten til å pynte på oss selv og unnskylde oss, selv når vi ser at vi er skyldige, er større enn mange aner. Men av dette kommer det altfor ofte at hjertet ikke får noen varig fred. Det salige samfunnet med Jesus blir brutt, lyset i sjelen blir formørket, og det er ingen virkelig inderlig forståelse mellom oss og vår Gud.

Vi vil nok gjøre hans vilje. Men å, hvor ofte prøver vi ikke også om denne viljen kunne forklares annerledes, slik at den kom til å stemme bedre overens

[2] NB har ikke «Ta, et!» i 1 Kor 11,24 (jf. Matt 26,26).

med vår egen vilje? Det kommer av at hjertet vårt ikke er helt oppriktig og ikke helt hengitt til Jesus. Og dette er en stor nød. Ingen må ta lett på den, men klage den for ham som alene er i stand til å rense hjertene våre.

Å, salige, enfoldige sjeler, som har nok i å vite hva Frelserens vilje er, og som da regner det som helt avgjort at den skal følges uten nøling og krumspring! Å, bli i denne salige enfoldigheten og lydigheten, så det alltid kan sies om dere: Dere gjorde som han befalte.

Retzius

Da du deg gav for meg i døden,
fornektet du deg selv for meg,
og så for min skyld ufortrøden
i sjelekval nedsenket deg;
hvi skulle jeg meg da unnslå,
fra meg, min Gud, til deg å gå?

Hjelp meg å vandre i din vilje,
i din trofaste kjærlighet,
at intet meg må kunne skille
ifra ditt vennskaps salighet,
inntil min sjel kan nå sin havn
for evig i din kjærlig' favn!

23. juli

> «Men selv bodde Mefibosjet i Jerusalem, for han spiste alltid ved kongens bord. Han var lam i begge føttene» (2 Sam 9,13).

Mefibosjet var ingen stor pryd ved det kongelige bordet. Likevel hadde han en fast plass ved Davids bord, fordi kongen kunne se trekkene til sin elskede Jonatan i ansiktet hans.

Som Mefibosjet må vi utbryte til herlighetens konge: «Hva er din tjener, at du lar ditt øye falle på en død hund som meg?» (2 Sam 9,8). Og likevel benåder Herren oss med den mest fortrolige omgang med seg. For vi er hans kjære eiendom, kjøpt med blod, og han ser sin høyt elskede Sønns bilde i ansiktet vårt.

Herrens folk er dyrebare for ham for en annens skyld. Slik er den kjærligheten Faderen har til sin enbårne Sønn: For hans skyld løfter han hans ringe brødre opp fra fattigdom og landflyktighet til en plass ved hoffet, til edel og høy rang og kongelig omsorg.

Skrøpeligheten deres skal ikke ta fra dem rettighetene deres. Å være lam er ingen hindring for barneretten. Vår rett blir ikke lam, selv om lemmene våre blir det. Kongens bord er et edelt skjulested for lamme føtter, og ved evangeliets fest lærer vi å rose oss av vår skrøpelighet, fordi Kristi kraft hviler over oss (2 Kor 12,9).

Likevel kan en beklagelig udugelighet påføre de kjæreste hellige stor skade. Her er en som daglig holdt fest med David, og som likevel var så lam i begge føttene at han ikke kunne gå med kongen da han flyktet fra byen. Derfor ble han skadet av sin tjener Siba.

Slike hellige, som har svak tro og liten kunnskap, taper ofte mye. De er utsatt for mange fiender og kan ikke følge kongen hvor han enn går. En slik sykdom kommer ofte av hemmelige fall. Dårlig pleie i den åndelige barndommen fører ofte til at de omvendte faller i en tvil som de aldri kommer seg opp av, og synd på andre områder gir brukne bein.

C. H. *Spurgeon*

24. juli

«Fremfor alle ting formaner jeg derfor til at det blir gjort bønner, påkallelser, forbønner og takk for alle mennesker» (1 Tim 2,1).

Når en kristen ber, har han nøkkelen til Guds hjerte og derfor også nøkkelen til Guds skattkammer. Og den som i bønnen favner sine medmennesker så vidt som mulig, er mest etter Guds sinn. Også du har dine nærmeste å legge fram for Guds hjerte: foreldre, søsken, medbrødre, venner, barn, gudbarn, husbønder, tjenere, sjelesørgere, menighetslemmer og så videre. Nevn navnene deres i enfoldig, stille bønn.

Kristne bror, du underfulle Aron, som ved gjenfødelsen er innviet til din hellige gjerning og ikledd Kristi rettferdighet: Glem ikke å binde om deg brystduken når du går inn for å bære fram ditt åndelige offer (2 Mos 28,29)! Forsøm ikke i stillhet å vise for Gud at navnene på alle dem du har kjær, er gravert inn i ditt hjerte. Men vær også, så langt du makter, en forbeder for *alt folket*. For hvilket menneske er det vel som ikke har noe som helst krav på din deltakelse og kjærlige hjelp?

Dr. Goulburn

Du vet, du har en Herre mild,
som nødig kun med himlens ild
hjemsøker jordens lyter,
som «Vennen» hist for Sodom bad;
så be du for den store stad,
til selv han staven bryter.

Ja, be for Babel, til du ser
at bønn og sukk ei gavner mer
mot undergangens bølger;
da roper han: Jeg kommer snart!
Og bruden svarer: Kom! Med fart
jeg deg i skyen følger.

25. juli

«Hva skal det da bli av dette barnet?» (Luk 1,66).

Da ryktet gikk om alt det underlige som skjedde ved døperen Johannes' fødsel, la alle som hørte det, seg det på hjertet og sa: «Hva skal det da bli av dette barnet?» Vi vet jo hva det ble av ham.

Men hvor mang en far og mor har ikke siden den dagen spurt på samme måte om sitt eget barn, når det lå på fanget og så dem inn i øynene og smilte så

hjertelig til dem! De ser at så mange som en gang smilte som deres lille, vandrer på ville veier, i synd og last.

De ser at farene er mange og store, og de vet at det står så mange muligheter åpne for det lille barnet. De vet ikke hvor lenge de kan følge det med sin vernende kjærlighet, eller hvor mye den kan utrette. Ofte tenker de med frykt og gru på hva barnet kan bli utsatt for i dagene som kommer.

Hva skal vi da, hva kan vi gjøre for barna våre? Vi vil så inderlig gjerne se dem lykkelige, og vårt inderligste ønske er at de må leve i samfunn med Jesus og bli salige. Det er vel knapt noen tyngre tanke for de kristne enn tanken på at barnet deres kan gå fortapt. Mang en gang sukker de: «Gud la oss alle møtes glade, og ingen av våre savnes!»

Ja, vi kan prøve å føre dem til Jesus, og vi kan tale med dem om ham, den store barnevennen. Og vi bør prøve å leve livet vårt slik at barna skjønner: Fordi far og mor elsker Jesus, derfor er de lykkelige.

Og så kan vi be for dem og be med dem. La oss tidlig venne dem til det. Her har særlig moren en stor oppgave. Et rettferdig menneskes bønn har stor kraft når den er alvorlig (Jak 5,16), og ikke minst har det vist seg at en troende mors bønner for barnet sitt har stor kraft. Vi får gjøre det vi kan mens vi har anledning, og ellers overgi dem til den Gud som har en fars hjertelag også for barna våre.

N. Nilssen

26. juli

«Herren er god mot den som venter på ham, mot den sjel som søker ham» (Klag 3,25).

Dette er nettopp det sikreste kjennetegnet på den troendes nådeliv, det kjennetegnet som aldri kan skjules: Lever du i Gud, så søker du ham daglig. Det finnes mange andre kjennetegn på at vi er Guds barn. Ånden lar seg ikke være uten vitnesbyrd, verken for andre eller for oss selv. Men det siste og avgjørende av dem alle er dette at en søker etter Jesus.

Livet kan ha de store ytre trekkene av den nye fødselen og det nye livet, og likevel kan dette mangle: Du søker ikke Herren som en fattig synder, og det skjulte livet dreier seg ikke lenger om Jesus og leves ikke lenger i Jesus. Og omvendt kan en troende i det ytre mang en gang se ussel og skrøpelig ut, som en rykende veke (Jes 42,3), og hjertet selv kjenner ikke noe livstegn, bare kulde og død. Men det er en søking etter Gud, en uopphørlig lengsel etter din Jesus, som røper det svake nådelivet.

Du kan ikke slå deg til ro. Du sukker i din nød og klager over din elendighet – om ikke over noe annet, så over dette at du ikke rett kan føle og kjenne syndene dine. Du leter og søker etter Jesus, for din sjel elsker ham. Din bønn og ditt høyeste ønske er nettopp å få tro hans nåde igjen og vite deg i hans favn. Og se, nettopp dette at du søker Jesus, vitner om at du ennå ikke er død eller kommet bort fra samfunnet med ham.

Du er kanskje ussel og fattig, syndig og elendig, men du er ikke død. Du er en veke som ennå ryker, og da vil Herren ikke slokke gnisten, men varme hjertet opp igjen i sin nåde. For *Herren er god mot dem som søker ham*.

(«*Hyrderøsten*»)

27. juli

«Jeg bekjente min synd for deg og skjulte ikke min skyld. Jeg sa: Jeg vil bekjenne mine misgjerninger for Herren! – Og du tok bort min syndeskyld» (Sal 32,5).

Hør nå hvordan den taler som oppriktig kan ta bønnen om syndenes forlatelse i sin munn. «Gud, vær meg synder nådig for Jesu skyld», sier han, og legger til: «Du vet at jeg kjenner hjertets selviskhet og vantro, som gjør at jeg ikke kan elske deg av hele mitt hjerte slik jeg ønsker. Du vet at jeg ikke setter noen vesentlig forskjell mellom meg og morderen og skjøgen, for jeg erfarer at syndens rot, det egenkjærlige hjertet, er det samme hos meg og hos dem. Du vet at min syndighet bærer sin sørgelige frukt i de daglige syndene. Og du ser at de tynger meg sårt, fordi de hindrer meg i å hengi meg til min Frelser slik mitt innerste hjerte lengter etter.

Men du ser også at jeg ikke makter å sørge over min synd slik jeg skulle, så jeg har ingenting å betale med. Verken mine gjerninger, min omvendelse, min sorg over synden eller noe annet av mitt eget er slik at jeg kunne tenke å veie opp skylden for mine synder med det. Å Herre, du vet at det bare er to ting som bringer meg, uverdige, fattige synder, til ditt rike nådebord: min dype trang til å få syndene mine tatt bort, så de ikke skal hindre deg i å elske meg, og så din nådige innbydelse: at de som strever og har tungt å bære, skal finne hvile i Jesu navn (Matt 11,28).»

Ja, den som kan tale slik til Gud, den som kan si for hans åsyn: «Du vet at jeg lengter etter syndenes forlatelse og nåde» – han er den som Herren sender sine tjenere til med syndsforlatelsens gave.

J. C. Heuch

Jeg for Gud kan intet bringe
uten deg og dine sår;
under din forsonings vinge
jeg for Gud frimodig står.
En evig rettferdighet du oss fortjente,
der pinen og døden ditt hjerte omspente;
der har jeg de klæder som smykker meg ut
å prange for tronen som deiligste brud.

28. juli

«Min sjel lengter» (Sal 84,3).

Lengter du etter mer av Gud?

Blant de forskjellige kjennetegnene en kristen har, er dette ett: at sjelen hans lengter. Jo mer livet vårt blir løst fra jorden og bundet til Gud, desto større blir lengselen – en stille, dyp trang etter noe mer og bedre. Riktignok er det tider i den kristnes liv da jordens forgylte smuss vil fange ham og drepe lengselen.

Men dette kan ikke få overhånd uten at sjelen tar skade. Sett disse to tingene ved siden av hverandre: jordens tomhet og strid og himmelens fylde, hvile og fred. Når vi eier dette i tro, hva er da rimeligere enn at vi vil se det i virkeligheten?

Men det er en annen ting som er særegen for den kristnes lengsel. Det er ikke så mye lengselen etter himmelen som står fram for den troendes bevissthet, men lengselen etter mer av Gud. Jeg ser min eneste frelses Gud så stor, ren, kjærlig, nådig og overbærende mot meg. Og jeg? Så motsatt – et svelgende dyp av forskjell, *og likevel får jeg være hans*.

Ved dette synet og i denne troen er det så naturlig for sjelen å lengte oppover etter mer av Gud, bort fra meg selv. Det er ingen glede for den kristne å dras med sitt syndige selv. Hans innerste lyst er å være ren.

Men, Gud skje lov, denne lengselen er ikke pinefull. Den er noe av det saligste sjelen eier på jorden. I dagens ensomme timer alene med Gud lengter sjelen, og det helliggjør livet. Det gjør det lettere og lysere å leve og saligere å dø.

Ludvig Hope

Hjem jeg lenges! Nåderike
Fader, la meg hjem få gå,
bort fra synd og sorger vike!
Snart mitt hjemland skal jeg nå.

29. juli

«Stort er gudsfryktens mysterium» (1 Tim 3,16).

I den kristne religion er det mye som går over vår forstand. Det er mange uløselige gåter, mange «kors for tanken».

Mange regner dette som et bevis på at kristendommen ikke er sannhet. Eller de regner i det minste dette som en tilstrekkelig rettferdiggjørelse for at de ikke tror på den.

Det er likevel lett å innse at vanskelighetene i kristendommen ikke kan være noe vitnesbyrd mot at den er sann. Heller ikke gjør de kravet om at den skal tros og etterleves, mindre rimelig – eller, om en vil, mer urimelig.

Er det *fornuftig* å kreve at jeg skal forstå Gud? Vi ville åpenbart ha full rett til å si: Hvis Gud ikke var annerledes enn at jeg kunne forstå ham, var han neppe stort større enn jeg. Da var Gud en svært liten Gud. Og hvis hans «visdoms dyp» (Rom 11,33) ikke var dypere enn at min tanke kunne komme til bunns i det, var det ikke særlig dypt.

Enten er Gud *så* mye større enn jeg at jeg ikke kan utgrunne hans vesen og hans verk – eller så er han ikke Gud.

Å anta en Gud som er større enn mennesket og menneskets tanke, *det er fornuftig*. Det motsatte er ufornuftig. En skapning som ikke fant noe ubegripelig, ville stå på Guds eget ståsted. Den ville være Gud selv.

Og som med Gud selv, så med hans verk, både i naturen og i åpenbaringen.

Om en skal ta imot kristendommen eller forkaste den, må avgjøres ut fra helt andre grunner enn om den er begripelig eller ubegripelig.

Johannes Brandtzæg

30. juli

«Stort er gudsfryktens mysterium» (1 Tim 3,16).

Adolphe Monod sier: «En ting kan bevises slik at en ikke lenger kan tvile på den, og likevel gi grunn til spørsmål som ikke kan besvares. Å *vite* er én ting, å begripe til bunns er noe annet. Vi kan vite, ja, vite med fullkommen visshet, uten å kunne oppdage ‹hvordan› eller ‹hvorfor›. Vi vet at et frøkorn som blir lagt ned i jorden, spirer, vokser og bærer aks. Men vi kan ikke si *hvordan* det går til.

La oss tenke oss et menneske som ikke hadde noen forestilling om hvordan planter dyrkes, og som for første gang hørte om dette. Hvor mange spørsmål ville han ikke stille, hvor mange vanskeligheter ville han ikke reise, hvor mange t*enkte* umuligheter ville han ikke komme med! Og på mye av dette måtte vi bare svare: Vi vet ikke. Likevel får ikke dette oss et øyeblikk til å tvile på at akset kommer av et frøkorn.»

Det er altså en svært alvorlig og samtidig svært ufornuftig feiltakelse å påstå at en må kunne forstå en ting før en kan vite og tro den. Vi kan godt tenke oss at det lot seg gjøre å bevise at Jesus Kristus er både Gud og menneske, uten at vi av den grunn var i stand til å begripe *hvordan* den guddommelige naturen i ham har forent seg med vår.

Det er vel heller ikke det ubegripelige ved mange stykker i kristendommen som er den virkelige grunnen for mange som forkaster den, selv om de oppgir dette som grunn.

Er det ikke om slike Jesus taler når han sier: «Menneskene elsket mørket fremfor lyset» (Joh 3,19)?

Johannes Brandtzæg

31. juli

«Menneskene elsket mørket fremfor lyset» (Joh 3,19).

Jesus sier at når så mange ikke tror på ham, er den sanne grunnen at deres kjærlighet til mørket, det vil si løgnen, er større enn deres kjærlighet til lyset, det vil si sannheten slik den er representert i hans person. De kan oppgi mange andre grunner, for eksempel at hans lære er altfor ubegripelig, at han krever altfor mye og så videre (se Joh 6,60). Men bak alle disse oppgitte grunnene ligger den *virkelige* grunnen, nemlig en kjærlighet til sannheten som ikke strekker til.

Han sier ikke at de ikke føler seg dratt mot sannheten. Men han sier at det som drar dem mot sannheten, ikke er sterkt nok til å overvinne den indre motstanden som reiser seg mot å ta imot sannheten. Det er sikkert at det er mange mennesker som kjenner seg tiltrukket av sannheten, lik kong Agrippa (Apg 26,28), og som innerst inne er overbevist. Men det er sterke makter i sjelen som arbeider imot, og *de* vinner seier.

Du som leser: Vakler du mellom å ta imot og å forkaste evangeliet, så prøv å se saken i øynene slik den *virkelig* er. Se å få rede på hva slags makter det i *virkeligheten* er som kjemper med hverandre om herredømmet i din sjel. Kanskje vaklingen din vil være over i samme øyeblikk som du slutter å kalle motstanden din – og den makten som framkaller den – noe penere enn den fortjener!

Det du for eksempel kaller å *undersøke* saken, er kanskje ikke annet enn at det av visse grunner ikke er behagelig for deg å bestemme deg i dag, mens det passer best med dine ønsker å få utsette avgjørelsen en stund til.

Johannes Brandtzæg

August

1. august

«For deres gjerninger var onde» (Joh 3,19).

Sier ikke Jesus for mye når han – som han åpenbart gjør – sier at den siste og innerste grunnen til at mennesker forkastet og forkaster evangeliet, er at «deres gjerninger er onde»? Passer denne beskrivelsen på alle som forkaster evangeliet? Er det ikke en urettferdig og ukjærlig dom over mange som har innvendinger som virker så rimelige, og som ofte legger dem fram i så tiltalende ordelag?

Hvis Jesus med «onde gjerninger» mener «åpenbare synder» i ord eller handling, så passer det ikke. Men sett at han med dette også mener *tankesynder* og *følelsessynder*! Sett at han også mener den mer eller mindre ubestemte og mer eller mindre klart bevisste frykten som så mange i all hemmelighet bærer på – frykten for at de må gi opp noe de er blitt glad i, om de blir kristne, frykten for at kristendommen krever ofre og selvfornektelser som deres naturlige følelser protesterer mot!

Og hvis han mener dette, har han da urett når han kaller det en «ond gjerning»? Er ikke dette mitt indre menneskes *gjerning*? Er det ikke sprunget rett ut av min innerste hjerterot? Og det er så mye farligere fordi det brer seg i de dypeste grunnene i mitt vesen og delvis skjuler seg langt inne i hjertets hemmelige kroker, slik at det lett unngår oppmerksomheten når en ikke undersøker grundig nok.

Og der det finnes slike ting inne i hjertet – og hvor finnes de ikke? – der vil det alltid, helt naturlig, være en tilskyndelse til ikke å «komme til lyset» (Joh 3,20).

Passer dette på deg?

Johannes Brandtzæg

2. august

«Ett er nødvendig» (Luk 10,42).

Det var til Marta Jesus sa dette. Og Marta var en troende kvinne, en som elsket Jesus.

Hva var det da som var det ene nødvendige for Marta? Jo, Jesus viser til det Maria gjorde, hun som «har valgt den gode del, som ikke skal bli tatt fra

henne». Og det Maria gjorde, var å sette seg ved Jesu føtter og lytte til hans ord (Luk 10,39).

Det «ene nødvendige» for troende mennesker er altså å ha stille stunder ved Jesu føtter, der de kan være alene med ham, uforstyrret av verdens larm og alt rundt seg.

Har du slike stunder?

Det er mye som er godt, ja, nødvendig for kristenlivet når det er anledning til det. Det er godt å gå dit Guds folk samles og hans ord lyder. Det er godt å be sammen med andre troende mennesker. Det er godt å lese Guds ord og be sammen med dem en har i huset. Det er godt at vi prøver å oppmuntre og styrke hverandre. Men har vi ikke noe møte med Jesus når ingen ser oss, da er det forgjeves at vi er med på alle andre møter om Guds ord og bønnen. Da er vi ikke med av hjertet.

Men nettopp derfor skal vi også få merke at sjelefiendene vil gjøre det de kan for å hindre oss i å få ha slike stille stunder i lønnkammeret med Jesus. Det er så lite anledning, så mye som skal gjøres, så mye som står i veien. Og går vi for oss selv en stund, er det så vanskelig å bli stille. Å, la aldri sjelefiendene hindre oss i å ha slike stunder ved Jesu føtter! For har vi dem ikke, kan vi lett miste livet i Gud. «Taushet i lønnkammeret vitner om død i hele huset», sier Spurgeon.

N. Nilssen

3. august

«Gjør dere rede og gå!» (Mi 2,10).[1]

Den timen nærmer seg da det budskapet som kommer til alle, vil komme til oss: «Gjør deg rede og gå bort fra hjemmet der du har levd, fra byen der du har drevet dine forretninger, fra familien din og fra vennene dine. Gjør deg rede og legg ut på din siste reise!»

Og hva vet vi om reisen? Hva vet vi om det landet vi skal til? Litt har vi lest om det, og noe er blitt åpenbart for oss ved Ånden. Men hvor lite vet vi ikke om det kommende riket! Vi vet at det er en mørk og stormfull elv som kalles «døden». Gud byr oss å gå gjennom den og lover at han vil være med oss der (Sal 23,4).

Men hva kommer etter døden? Hvilken verden full av under vil ikke åpne seg for våre undrende blikk? Hvilket herlig syn vil ikke da møte øyet vårt? Ingen reisende har noen gang vendt tilbake for å fortelle om det. Men vi vet nok om det himmelske landet til at vi kan hilse kallet hjem dit med et «velkommen», fullt av fryd og glede. Dødens reise må være mørk, men vi kan legge ut på den uten frykt. For vi vet at Gud er med oss mens vi vandrer gjennom den mørke dalen, og derfor trenger vi ikke frykte for noe ondt.

Vi skal vandre bort fra alt vi har kjent og elsket her, men vi skal gå hjem til vår Fars hus, til vår Fars hjem, der Jesus er – til den kongelige «byen med de faste grunnvollene, den som har Gud til byggmester og skaper» (Hebr 11,10). Dette skal være den siste flyttingen, for å bo for evig hos ham som vår sjel elsker, midt blant hans folk, nær Gud.

[1] NB: «Stå opp og dra bort!»

Kristne sjel, tenk ofte og mye på himmelen! Det vil hjelpe deg til å trenge deg fram og glemme strevet på veien. Denne tåredalen er bare den rette veien til det bedre landet. Denne verden med sine sorger er bare dørterskelen til velsignelsenes hjem.

C. H. *Spurgeon*

4. august

«Det er fullbrakt!» (Joh 19,30).

Dette er det største seiersordet verden noen gang har hørt. Det er Frelserens seiersrop etter at kampen er utkjempet, lidelsene utholdt, synden sonet og Satan overvunnet. Nå er alt det vi gjorde galt, gjort godt igjen. Nå er lydigheten fullendt, loven oppfylt og verdens skyld betalt.

Det er fullbrakt!

For et mektig trøsteord, et livets ord, som bringer syndenes forlatelse, evig liv og salighet til alle som tror!

Engelen med det blinkende sverdet er fjernet, og veien til livets tre er fri (1 Mos 3,24). Nå er det frelse å få for hver synder som vil komme til Jesus. «Den som tørster, han får komme! Og den som vil, han får ta livets vann for intet!» (Åp 22,17).

All verdens synd lå på Kristus. Den er dømt og straffet i ham. Han som vi har syndet mot og står i gjeld til, har selv betalt.

«Det var Gud som i Kristus forlikte verden med seg selv, så han ikke tilregner dem deres overtredelser og la ned i oss ordet om forlikelsen» (2 Kor 5,19).

Han tok landets misgjerning bort på én dag (Sak 3,9). Og når én er død for alle, så har de alle dødd (2 Kor 5,14).

Synder, nå har du ingenting å frykte, om du vil ta imot dette herlige evangeliet: Det er fullbrakt.

Her er tilgivelse for jordens største synder. For også for deg har han fullbrakt alt.

Nå har du og jeg to ting å velge mellom: å ta imot frelsen eller å forkaste den. Hva velger du?

Velg i dag!

Ludvig Hope

5. august

«Hver den som ber, han får» (Matt 7,8).

Det er umulig at noen skulle kunne nærme seg Jesus, tale til ham i bønnen og røre ved hans hjerte i ånd og tro uten å ta imot nåde og kraft av hans fylde. Vi ber ofte mennesker om noe, og de gir oss ingenting, fordi de enten mangler evne eller god vilje. Men den som ber Gud om noe slik det seg hør og bør, han må få.

Den som stiller seg rett mot solen, må bli beskinnet. Den som går bort til ilden, må bli varmet. Den som slipper et spann ned i en brønn med rennende vann eller i en elv, må få det fullt opp igjen. Den som taler og ber til Gud, må få noe, og det er en sann umulighet at en alvorlig bønn fra en troende sjel skulle være forgjeves.

I verden og på jorden leter vi ofte uten å finne, fordi verden og jorden ikke har alt vi trenger, og derfor heller ikke kan gi det. Leter jeg etter vann i en tørr sandhaug, eller etter druer på en tornebusk eller fiken på en tistel (Matt 7,16), er ingenting sikrere enn at jeg arbeider forgjeves. Leter jeg derimot etter slike ting på rett sted, så finner jeg dem.

Den som i det forgjengelige søker det som tjener til hans timelige og evige vel og kan gi sjelen hans det den trenger, finner aldri det han søker. Men den som søker det i himmelen og hos Gud, for ham kan det ikke slå feil.

I verden banker en ofte på uten at det blir lukket opp, fordi ikke bare døren, men også hjertene er lukket og stengt. Men nå er Guds hjerte åpnet for oss i Jesu sår. Hvordan skulle det da være mulig at himmelens og nådens dør skulle være og forbli lukket for oss?

Chr. Scriver

6. august

«Så mange som drives av Guds Ånd, de er Guds barn» (Rom 8,14).

Der har vi flokken av Guds barn på jorden. *Så mange* – ingen flere og ingen færre. «Ja, men er du nå sikker på det?» tenker kanskje noen. «De er nok Guds barn, de som drives av Guds Ånd, det er sant. Men Bibelen er stor, og hvem vet om jeg ikke kunne lete opp et ord som kunne fortelle at også noen andre enn nettopp de hørte Herren til?»

Det er svært bra, mine venner, ikke å rive et enkelt Guds ord ut av sammenhengen, og det er bra å sammenligne det ene stedet i Bibelen med andre som hører sammen med det. Slik får en se sannheten belyst fra flest mulige sider.

Men skal du prøve å finne en flokk av Guds barn på jorden uten Guds Ånd som bor i dem og leder og driver dem, vil det aldri lykkes deg. Apostelen møter hvert slikt forsøk med den bestemte erklæringen: «*Om noen ikke har Kristi Ånd, da hører han ikke Kristus til*» (Rom 8,9). Og etter å ha sagt at de som er i kjødet, ikke kan være Gud til behag, legger han til: «Dere er ikke i kjødet, dere er i Ånden, *så sant Guds Ånd bor i dere*» (Rom 8,8–9). Ellers ikke.

Du trenger altså aldri prøve å finne deg selv eller andre som Guds barn i Jesu navn uten Guds Ånd i hjerte og sinn. Men det som da trengs, er å prøve om du har Guds Ånd, om du drives av denne Ånden, eller om du står under en annen og motsatt ånds herredømme og styre. Det er det *ene* teksten vår vil anspore oss til.

Det andre er vel at vi tar imot nåde fra Gud til sann omvendelse om vi etter denne prøven skulle finne at vi står utenfor barneflokken. Og det tredje er at hver den som har dette viktige kjennetegnet – hver den som drives og ledes av Ånden – skal glede seg over å være Guds barn, bli styrket i vissheten om det, og love og takke Gud.

Laurits Nilsen

7. august

«Da hadde han en drøm. Se, en stige var reist på jorden, og toppen nådde til himmelen. Og se, Guds engler steg opp og steg ned på den. Og se, Herren sto over den» (1 Mos 28,12–13).

Hemmeligheten Jakob så i bildet, er oppfylt i Kristus. Jakob så himmelen åpen. Han så en stige eller trapp som hvilte med foten på jorden og nådde med toppen inn i himmelen. Han så Herren selv i forklaret menneskeskikkelse stå på det øverste trinnet i denne stigen, og han så Guds engler stige opp fra jorden til himmelen og ned fra himmelen til jorden på stigen.

Himmelen, som hadde lukket seg over den falne, syndige menneskeslekten som var tynget av forbannelse, skal altså ikke bli lukket for alltid. Samfunnet og forbindelsen mellom Gud og menneskene, mellom himmelen og jorden, som ble brutt, skal gjenopprettes, herligere enn det var i begynnelsen, og da aldri mer brytes.

Da Jesusbarnet lå i krybben i Betlehem, var himmelstigen reist. Foten sto på jorden, for dette barnet var et sant menneskebarn, født av en kvinne, i denne vår menneskenatur som er dannet av jordens støv. Men toppen av stigen rørte ved himmelen, for dette barnet var og ble sann Gud og Herre over alle ting.

Himmelen var åpnet, og forbindelsen mellom jorden og himmelen var opprettet. Mengden av de himmelske hærskarene steg ned til menneskene, og gjeterne så og hørte det som aldri noe menneske hadde sett og hørt. Lovsangene som fyller himmelen, ble hørt på jorden. Guds engler fór opp igjen til himmelen, og likevel ble de heller ikke langt borte fra det hellige barnet (Luk 2,6–15).

Slik er hemmeligheten med himmelstigen blitt oppfylt i Kristus.

Heinrich Thiersch

8. august

> «Da David var ferdig med å ofre brennofferet og fredsofrene, velsignet han folket i Herrens, hærskarenes Guds navn» (2 Sam 6,18).

Fordi Herren var stor i Davids øyne og han selv var liten i sine egne øyne (v. 22), gledet han seg i Herren så alle så det. Gleden hans ble på den måten større enn den var før. Den store gleden ga kraft til nye og frivillige offer. Og da han «var ferdig med å ofre», velsignet han folket.

Slik er det alltid: Glede i Herren gir kraft til å ofre for Herren. Og når en har ofret noe for Herren og ofret seg selv til Herren, blir en fylt av Ånden og er skikket til å velsigne andre og være til velsignelse.

Davids velsignelse over folket var ikke bare en prestelig form. Det gikk kraft ut fra den åndsfylte mannen.

Å ta imot nåde gjennom ydmykelse for Gud, og gjennom nåden få kraft til et offer av seg selv som stadig skjer på ny – det er veien til å åpne for de «strømmer av levende vann» som etter Herrens ord skal flyte fra en troendes liv (Joh 7,38–39).

Men av dette forstår vi også at det blir et dobbelt tap og en dobbelt skade dersom de kristnes ydmykelse for Gud og deres selvoffer (se Rom 12,1 og 1 Pet 2,5: «åndelige offer») er noe sjeldent og sparsomt i livet deres. Selv går de glipp av den store gleden og den løftelsen i Ånden som de kunne ha fått. Og den velsignelsen og åndelige kraften som andre kunne ha fått gjennom dem, får de ikke.

«Dere er jordens salt! Men om saltet mister sin kraft – –!» (Matt 5,13).

Johannes Brandtzæg

Begynt er ikke endt,
det må du vide,
som har din Jesus kjent;
bli ved å stride!

9. august

«Så skal Gud ved Jesus også føre dem som er sovnet inn, sammen med ham» (1 Tess 4,14).

La oss ikke innbille oss at sjelen sover uten bevissthet! «I dag skal du være med meg i Paradis» (Luk 23,43) – det er Jesu ord til hver hellig som dør. De er sovnet inn i Jesus, men sjelene deres står for Guds trone. Der priser de ham dag og natt i hans tempel og synger halleluja for ham som vasket bort syndene deres med sitt blod (Åp 7,14–15).

Legemet sover i den stille sengen i jorden under grønnsværet. Men hva er denne søvnen? Når vi tenker på søvn, tenker vi på *hvile*, og det er nettopp den tanken Guds Ånd vil gi oss. Søvnen gjør hver natt til en sabbat for dagen. Søvnen lukker døren for sjelen og ber alle som vil inn, om å vente en stund.

Den livstrette troende sover rolig som barnet som slumrer ved morens bryst. «Salige er de døde som dør i Herren … de skal hvile fra sitt besvær, for deres gjerninger følger dem» (Åp 14,13). Deres stille hvile skal aldri bli avbrutt før Gud vekker dem opp og gir dem deres fulle lønn. Englene holder vakt over dem, og evige hemmeligheter skjuler dem. Slik sover de søtt, disse arvingene til herligheten, til tidens fylde skal bringe dem frelsens fylde.

Hvilken herlig oppvåkning skal det ikke bli en gang! De ble lagt i sitt hvilested trette og kraftløse, men slik skal de ikke stå opp. De gikk til hvile med furete panner og tærede ansiktstrekk, men de skal våkne i skjønnhet og herlighet. Det innskrumpede frøet, som mangler skikkelse og skjønnhet, står opp av støvet som en yndig blomst. Gravens vinter viker for forløsningens vår og herlighetens sommer.

Velsignet er døden, fordi den ved den guddommelige kraften kler av oss arbeidsdagens drakt for å kle oss i udødelighetens brudedrakt. Salige er de som «sover i Jesus»!

C. H. *Spurgeon*

10. august

«Det er godt for en mann at han bærer åk i sin ungdom» (Klag 3,27).

Det ser ikke så hyggelig ut når motgang og sorg legger seg over livet vårt allerede i de tidligste årene. Mens andre går sin vei livsglade og fornøyde, sitter du ensom, med knust hjerte og uten lys. Byrden hviler tyngre på deg enn noen vet, og ingen har makt til å ta den bort.

Du lider i stillhet.

Du blir hyllet inn i skyer, så det ser ut til at ingen kan trenge igjennom.

Bli ikke motløs om dagene er tunge! Snart skal du si med Hiskia: «Se, til fred ble meg det bitre, ja, det bitre. I kjærlighet dro du min sjel ut fra ødeleggelsens grav. For du kastet alle mine synder bak din rygg» (Jes 38,17).

Det er godt for en mann at han bærer åk i sin ungdom.

Det kjennes ikke godt, og det er heller ikke godt for vårt stolte selv. Men siden gir det rettferdighetens salige frukt.

Vi blir løst fra synden og verden, vi ser stadig mer i det rette lyset, og vi blir dratt nærmere Gud og vårt evige mål.

Om du i dag har møtt eller kommer til å møte motgang, så sitt stille ved siden av smertenes mann. Da skal du finne at smerten din bringer deg velsignelse, fordi den drev deg til korset.

Ludvig Hope

Som i storm og sterke vinde
skipet drives under land
at det rolighet kan finde,
settes der igjen i stand,
sådan har nå vredens vind,
Jesus, drevet meg herinn,
da jeg før ei tenke kunne
annet enn å gå til grunne.

11. august

«Stå fast! Se Herrens frelse» (2 Mos 14,13).

Når et menneske våkner opp og blir bekymret for sin sjels frelse, ligger det svært nær for ham å prøve å frelse seg selv. Han ser at det er ved synden han er kommet bort fra Gud og inn i elendighet, nød og ulykke. Derfor vil han stride imot, legge av synden, hate den, angre den, omvende seg, tro på Jesus og i det hele bli et bedre menneske, et nytt menneske.

Men tar han det alvorlig, vil han gjøre den samme erfaringen som så mange før ham har gjort: Det lykkes ikke. Han blir bare verre og verre. Budskapet om «Herrens frelse», evangeliet om Jesus, har han nok hørt. Men det betyr ikke noe annet for ham enn at han tenker: «Kunne jeg bare bli gudfryktig, så skulle jeg våge å tro meg frelst ved Jesus.»

Har du det slik? Stå da stille og *se på Herrens frelse*! Du får det ikke til med din omvendelse og gudsfrykt. Om du gjorde det, var jo Jesus død forgjeves.

Men se på Guds lam, som bar verdens synder (Joh 1,29) – også *dine*. Straffen – også *din* straff – ble lagt på ham, og han led den. Han ble såret for *dine* overtredelser (Jes 53,5). Det var for *dine* synders skyld han kjempet så tungt i Getsemane. Det var for *deg* han led gudsforlatthetens kvaler på korset, for at du skulle få samfunn med Gud. «Én er død for alle, og derved har de alle dødd» (2 Kor 5,14).

Stå stille og se på dette! Tro det, og ta Jesu fortjeneste til deg! Klyng deg fast til løftene og si: «Jeg slipper deg ikke uten at du velsigner meg» (1 Mos 32,26). Og du skal – som så mange før deg – få erfare at Jesu ord er sanne: «*Den som kommer til meg, vil jeg slett ikke støte ut*» (Joh 6,37).

N. Nilssen

12. august

> «La oss derfor ved ham alltid bære fram lovprisningsoffer til Gud, det er: frukt av lepper som priser hans navn» (Hebr 13,15).

Hvordan er det med vår bekjennelse? Meningen er ikke at du skal få forskrifter for en ytre opptreden, måle deg med dem og finne svaret der. Men meningen er at du ikke skal skamme deg over å la det komme til syne at du regner Jesus for den himmelske Herre.

Det kan skje ved at du åpent bekjenner at du er kristen, når du er blant fritenkere eller lettsindige. Det kan skje ved at du gir uttrykk for og står ved syn og overbevisninger som tydelig nok viser at du er kristen. Det skjer på utallige måter, alt etter tider, forhold og personer. Bare én ting må alltid prege din ferd og opptreden: at du vedkjenner deg Jesus som din himmelske Herre. Gir du akt på dette?

Bekjennelsen har mye å si for selve troslivet. Den styrker og stålsetter det. Det finnes en svakhet som de hellige Skrifter stadig advarer oss mot: menneskefrykt. Det er rett at vi tar hensyn til våre medmennesker, men menneskefrykt er noe helt annet. Vi vil gjerne se vennlige ansikter og kjenne anerkjennelse og bifall, og ofte er vi rett og slett redde for å få menneskene mot oss. På dette punktet er vi svake. Derfor får menneskefrykten oss stadig til å falle i synd.

Hver gang vi seirer over oss selv i dette stykket, vitner det om at det indre livet er blitt styrket. Hver gang vår ferd bekjenner Kristus under prøvende forhold, har vi seiret over menneskefrykten, og troslivet har vokst i styrke. Hver gang vi har veket unna, har menneskefrykten seiret, og troslivet har tapt i styrke og evne til å råde over livet vårt.

Det er derfor en stor sak som blir avgjort i vår bekjennelse: om livet skal gå fram og råde over oss, eller om døden skal gå fram og beholde seieren.

Fredrik Petersen

13. august

> «Den som tørster, han får komme! Og den som vil, han får ta livets vann for intet!» (Åp 22,17).

Kanskje vil du gå til Herrens nattverd og ta imot den med hjertelig lengsel, men går likevel med en skjult tvil. Du frykter at du ikke er verdig, fordi sorgen over synden din ikke er så sterk, lengselen etter nåden ikke så brennende og trangen etter helliggjørelse ikke så inderlig som du føler den burde være. Å, la det være sagt til deg at du gjør vel i å komme! Sakramentet er nettopp for deg.

Tro ikke at Herren vil kreve en bestemt grad av sorg eller lengsel av deg. Eller mener du kanskje at du skal fortjene hans nåde ved at sorgen din er dyp og lengselen din inderlig? Å, vokt deg, så ikke en skjult egenrettferdighet bedrar deg her! Sannelig, den kan lett hente næring fra syndserkjennelsen og vokse seg stor ved den åndelige sorgen.

Kom fattig i ånden – nettopp også med erkjennelsen av den nøden at du heller ikke kan sørge som du skulle. Kom derfor med den sorgen du har, og med din lengsel, selv om den slett ikke er så brennende som du gjerne skulle ønske. Sakramentet er ikke gitt som en krans til pryd for seierherrens panne, men som

et styrkemiddel som skal rekkes den som kjemper. Det er nettopp et *nådemiddel* – et middel som skal skjenke deg den nåden som både skal lære deg å sørge rett og å lengte rett.

Biskop Bugge

Du sier: Kan Guds kjærlighet
vel sådan en mottage?
Jeg sier at han bliver vred
om du vil stå tilbage;
men kommer du i hjertets bod,
så skal du se, han er så god
som Ordet ham beskriver.

14. august

«Slik skal det være … glede i himmelen over én synder» (Luk 15,7).

Les det 15. kapitlet hos Lukas. Det er så forunderlig rikt på trøst for en synder.

En tanke griper meg stadig på ny i min sjels dyp. Det er en av de tankene som dette kapitlet stiller fram for oss i et så overmåte vakkert lys:

Her går jeg, en fattig synder, tynget av synd og sorg over synd, og hjertet mitt blir ofte så tungt. Det finnes ikke noe menneske som jeg i full fortrolighet og helt uten forbehold kan fortelle alt som rører seg i sjelen min.

Men se, der er Gud! For ham er den enkelte sjel så kjær at den ikke kunne vært ham kjærere om den var den eneste sjelen i verden han hadde å sørge for. Jeg kan være viss på at når jeg vender øynene mine bønnfallende mot ham, hviler hans øye kjærlig på meg – og det gjorde det lenge før jeg tenkte på å søke ham. Og jeg synes jeg kan se hvordan øyet hans lyser opp og vider seg ut av kjærlighet og glede når jeg kommer og betror ham sorgene mine og klager for ham over byrdene mine.

Gud glemmer ikke den ene blant de mange. Og jeg er så takknemlig for de ordene i Bibelen som forsikrer meg om at min plass i Guds hjerte ikke blir mindre fordi han har tusen ganger tusen jorden rundt som har krav på hans kjærlighet – og at det blant dem er så mange som er bedre kristne enn jeg. Er jeg et svakt barn, så er jeg likevel et barn.

Johannes Brandtzæg

Der er fryd i himmerige,
har en synder seg omvendt;
engler ned til jorden stige,
av Guds miskunnhet utsendt,
salve hjertet som enn bløder,
nådens Ånd det gjennomgløder,
bort all tvil og mishåp støder:
sæl er den som slikt er hendt!

15. august

«Oppbygg hverandre innbyrdes, som dere også gjør» (1 Tess 5,11).

Den som priser den herliggjorte Kristus som sitt hode, skal også alltid huske at han selv er ett av de mange lemmene på Kristi legeme. Disse lemmene skal tjene hverandre og arbeide for hverandre. Riktignok finnes det også et hemmelighetsfullt samfunn mellom det himmelske hodet og det enkelte lemmet. Kristi Ånd kan dra og tilskynde direkte, uten at noe menneskelig middel eller mellomledd er til stede. Men som regel blir det åndelige livet formidlet til deg gjennom andre kristne – gjennom menigheten, gjennom Kristi legeme, gjennom hans lemmer.

Ved mennesker, ved Kristi disipler, er evangeliet blitt utbredt på jorden, og ved dem blir grensene for hans rike igjen og igjen utvidet. Og hans lemmer skal også innbyrdes befeste, styrke og grunnfeste hverandre i den hellige gjerningen.

Gjør det klart for deg hva det var som igjen og igjen, i onde og gode dager, virket tiltrekkende, oppmuntrende, opplysende, tuktende og oppbyggende på ditt indre liv! Tenker du dypere etter, vil du se at det snart var en god bok som en Kristi disippel hadde skrevet, snart det talte ordet, enten i gudstjenesten eller i det fortrolige samfunnet. Snart var det et eksempel på kjærlighet, tro og selvfornektelse som du med dyp skam fikk se i en bror. Snart var det bare minnet om noe du hadde opplevd sammen med en eller annen, som fikk gjennomgripende betydning for ditt indre liv.

Derfor skal vi søke samfunn og bruke samfunnet, så vi hjelper andre med våre gaver og lar oss hjelpe av andre med deres gaver. Den som av stolthet eller selvtilstrekkelighet forakter samfunnet, må ikke undre seg når han snart blir fattig innvendig og enda raskere havner i de verste ensidigheter og dårskaper.

O. *Funcke*

16. august

«Bær hverandres byrder» (Gal 6,2).

Høyt oppe i Alpene ble en gang to reisende overfalt av en snøstorm. Den ene var allerede så utmattet og forfrossen at han satte seg ned for å dø. Det grep den andre så sterkt at han begynte å gni sin medvandrer av alle krefter. Slik varmet han opp sin reisefelle og varmet samtidig seg selv, så begge kom vel og lykkelig fram til målet for reisen.

Kanskje lider du av åndelig kulde, tretthet og søvnighet, så du synes sjelen din er nær ved å stivne helt og sovne inn i den åndelige og evige dødens dvale. Da er ofte det virksomste middel til å få liv, varme og krefter igjen at du begynner å arbeide for å gi liv til din medvandrer.

Gå din bror i møte! Kanskje kjemper han i det skjulte med kulde og død. Han ville gjerne være varm og gudfryktig, men kan ikke. Mange verdslige foretak og verdslige selskaper er som kalde vinder mot ham. Han går som i dyp snø opp et høyt fjell.

Å, gå ham i møte! Oppmuntre ham! Si ham det som pleier å varme og gi liv – de skriftordene og sannhetene som før varmet og ga liv til ditt eget hjerte. Tal om Gud og om Kristi kjærlighet. Og se, «når du det gjør, skal du frelse både deg selv og dem som hører deg» (1 Tim 4,16). Både du og din bror blir varmet opp.

Mange kristne har erfart dette. Når betraktningen av Ordet ikke hadde kraft til å varme hjertet, kom en annen fattig bror. De kalde sjelene åpnet seg for hverandre, og snart kjente de slikt liv og slik glede ved Ordet at de måtte merke at Herren var nær. Da måtte de bryte ut: «Brant ikke vårt hjerte i oss da han talte til oss på veien og åpnet Skriftene for oss!» (Luk 24,32).

C. O. Rosenius

17. august

«Vent på Herren! Vær ved godt mot! Ditt hjerte være sterkt! Ja, vent på Herren!» (Sal 27,14).

Ingen mennesker trenger å vente på Gud når det gjelder sin sjels frelse. Den som innbiller seg at Guds hjerte kan bli mer åpent til frelse i morgen enn i dag, forstår ingenting av hva det vil si at Gud elsker en synder. Døren til Guds nåde står åpen for hver eneste en, både natt og dag, og for hver en som går inn, er det glede i himmelen.

Er du en av dem som venter til en annen gang, mens sjelen lengter etter fred, så husk at det er Satan som får deg til å vente. I dag er din frelses dag, i dag er syndenes forlatelse din. Ta imot den, og du er frelst.

Men når du er kommet inn på Guds veier og skal oppdras til å bli en bedre kristen og modnes for himmelen, da lyder det til deg fra Gud: «Vent på Herren!»

Når Gud finner det tjenlig å føre deg i et åndelig mørke, når du må ligge i smelterens digel og i vaskerens lut, når du ber, banker og gråter uten å få og uten å finne – da er det du skal lære å vente. Når du blir misforstått og løyet på, og ingen vil gi deg rett, når til og med Gud synes å være likegyldig, da er det du skal vente. Ja, ikke bare vente, men være ved godt mot.

Si til deg selv: «Far er klokere enn barnet. Om ikke jeg forstår det, så forstår Gud det.» Da samler sjelen trøst og frimodighet på trengselens dag. Den trøsten er den beste, for den er troens gull, hentet fra trengselens ildovn, og den er renset helt igjennom. Slik går det til at sjelen samler krefter mens den venter på Herren.

«Bi og ti i bønn og tro, det skal give sjelen ro.» For «i ham fryder vårt hjerte seg, fordi vi setter vår lit til hans hellige navn» (Sal 33,21).

Ludvig Hope

18. august

«Simon, Simon! Se, Satan krevde å få dere i sin makt for å sikte dere som hvete. Men jeg ba for deg at din tro ikke måtte svikte» (Luk 22,31–32).

Det er to veier Gud fører et menneske på for at det skal få se sitt hjertes fordervelse. Den ene er Åndens opplysning gjennom Ordet, den andre er djevelens fristelse.

Ved Åndens opplysning gjennom Ordet ser du den urenheten som finnes i ditt hjertes hus og på din sjels klesdrakt. I dette lyset ser du også at du trenger å bli renset. Men syndens urenhet folder seg først ut i hele sin avskyelighet når Satan kommer med sine fristelser. Han setter liv i syndene våre, ja, gjør dem til like mange djevler i oss. Som fanger prøver de å bryte gjennom legemets fengsel og

komme ut gjennom munn, øyne og ører, til spott mot evangeliet og til fordømmelse for vår sjel.

Peter tenkte nok ikke at det fantes en tilbøyelighet hos ham til å banne, sverge og lyve, ja, til å fornekte sin Herre. Men da fristelsen kom, fikk han se det, til stor ydmykelse for seg selv. Fristelsene legger derfor hjertet vårt bart for øynene våre. Men det vi da ser, skulle ikke holde oss borte fra Herren. Tvert imot skulle det lære oss enda mer at vi må klynge oss tett og nær inn til ham.

John Bunyan

Jeg arme synder trede må
med høyt bedrøvet hjerte
til nådens dør, å banke på
og klage der med smerte,
at jeg med synd
og ondskaps dynd
fra topp til fotesåle
har smittet meg,
så du hos deg,
o Gud, meg ei kan tåle.

I brystet er der jo på deg
en nådens springekilde,
o milde Jesus, den du meg
i døden åpne ville.
Av den mon fred,
trøst, rolighet
til sjelene utflyte;
la meg det her
og ære der
hos deg omsider nyte!

19. august

> «De kom da til ham med en som var lam, som ble båret av fire mann» (Mark 2,3).

Dette var den største vennetjenesten disse fire noen gang viste den lamme. Han lengtet etter å komme til Jesus, men kunne ikke uten denne hjelpen. Han var syk på legemet, svært syk. Men det var likevel særlig synden hans som drev ham til Jesus. Det ser vi av det første Jesus sa til ham da han lå ved hans føtter uten å si et ord: «Vær frimodig, sønn! Dine synder er deg forlatt!» (Matt 9,2).

Det kan godt være noen i din omgangskrets som lengter etter å komme til Jesus. Vil du hjelpe dem? Ser du det som din oppgave å føre syndere til Jesus? Eller overlater du det til prester, emissærer og søndagsskolelærere? Har vi selv funnet Jesus og dermed fått fred i hjertet, venter han av oss at vi skal være med og føre syndere til ham.

En far eller mor kan gjøre aldri så mye for barna sine – det er ikke nok om de ikke også prøver å føre dem til Jesus. En prest kan være aldri så veltalende og

en lærer aldri så dyktig – søker de ikke å bringe de menneskene som er betrodd dem, til Jesus, betyr det lite hva de ellers gjør. Og slik er det i alle forhold i livet.

Det beste vi kan gjøre for våre medvandrere mens vi er sammen på veien til evigheten, er å vise dem til Frelseren og om mulig hjelpe dem å komme til ham. «Mine brødre! Dersom noen iblant dere har fart vill fra sannheten, og en omvender ham, så skal han vite at den som omvender en synder fra hans villfarne vei, han frelser en sjel fra døden, og skjuler en mengde av synder» (Jak 5,19–20).

N. Nilssen

20. august

«Da sa Herren til ham: Hva er det du har i hånden? Han svarte: En stav» (2 Mos 4,2).

Staven hadde til nå vært Moses' våpen og arbeidsredskap. Med den hadde han utført sin gjerning, som var å gjete sauene. Til det bruket var staven god nok.

Men hva dugde en hyrdestav til i det arbeidet han nå fikk? Kunne han med en stav overbevise Israel om at Gud hadde sendt ham, eller bøye faraos overmot?

Men Herren kunne forvandle staven så den ble et farlig våpen og en veltalende predikant – så den åpnet klipper og banet vei midt gjennom havets vann. Det er ikke stavens krefter, men Herrens krefter i staven. Herren åpenbarer sin kraft gjennom staven, enda den bare er en stav.

Du motløse bror, som synes at Herren har satt deg til en gjerning du ikke duger til: Se på Moses og på Moses' stav! Er det ikke slik at Herren har sagt til deg: «Gå av sted! Jeg sender deg» (2 Mos 3,10)? Hva gjør det da om du synes at evnene dine er så små i forhold til det arbeidet du skal gjøre? Moses' hyrdestav syntes jo også maktesløs i kampen mot faraos overmot og makt og mot Israels vankelmot, trellesinn og vantro.

Herren forvandlet staven. Herren mangfoldiggjorde de fem brødene og de to fiskene. Med Gideons tre hundre mann slo Herren midjanittenes tusener. Og en Kristi disippels små gaver – la dem bare synes små! – forvandler og mangfoldiggjør han, så det blir utrettet veldige ting ved dem. Det har Herren ofte gjort.

Johannes Brandtzæg

21. august

«Ingen har sitt liv av sin eiendom, selv om han har overflod» (Luk 12,15).

Det er et tomt rom i oss som vi alltid prøver å fylle. Men det kan ikke bli fylt med det timelige, med alt vårt eget. Vi kaster *øyenes lyst* inn i det, men det fyller det ikke. Vi kaster *kjødets lyst* inn, men rommet er like tomt. Vi prøver med et hovmodig levnet, men rommet er like stort.

Vi kaster penger inn, men de fyller det ikke. Vi kaster troskap i kallet inn, vi kaster de beste forsetter, rettskaffenhet og dyd inn, men alt er til ingen nytte. Vi tenker: «Var jeg fri for bekymringer for levebrødet, da var jeg lykkelig.» Men når vi er kommet så langt, er vi likevel ikke tilfreds.

Vi tenker: «Hadde jeg så og så stor formue, da ville jeg slå meg til ro. Kunne jeg nyte den eller den gleden, syndig eller uskyldig, så ville jeg ikke ha mer å ønske

meg.» Men når vi når det og skal prøve å nyte det, finner vi ikke på langt nær det vi søkte. Det fantes ingen sann tilfredsstillelse for det fattige hjertet.

Å, mine kjære, i dag vil jeg nevne for dere dette ukjente noe som kan fylle alle hjertets tomme rom og all vår tomhet. Det er *Jesus*, og Jesus alene, med syndenes forlatelse og en nådig Gud i hans navn.

L. Hofacker

Du blir ei glad før du hos Jesus hviler;
kun i hans favn kan sjelen finne fred.
Akk, ser du ei hvorhen du fredløs iler?
Hvi vil du dø når nåden er bered?

Akk, kom i dag, du vil det ei fortryde;
hans kjærlighet gjør sjelen evig rig;
han giver alt; blott du vil kallet lyde,
da er du barn hos Gud evindelig.

22. august

> «Kristus led for dere, og etterlot dere et eksempel, for at dere skal følge i hans fotspor» (1 Pet 2,21).

Når vi av Kristi lidelse har lært å kjenne synden og har lært troen, eller omvendelsen og syndenes forlatelse, så må vi også lære et nytt og hellig liv av den. For Kristi lidelse er den rette livets bok. I den er alle dyder skrevet opp for oss, ikke med døde bokstaver, men med levende gjerninger.

Se her den rene, uplettede, uforstilte kjærligheten i Kristus, som aldri bedrar! Se det hjertet der det aldri ble funnet falskhet eller svik! Se den fullkomne lydigheten, som ga avkall på sin egen vilje, den helligste tålmodighet i det tyngste kors, saktmodighet uten all vrede og trussel, den dypeste ydmykhet i den største hån og forakt! Elsker du nå i sannhet din korsfestede Kristus, så er du også hans etterfølger. Du vil ikke lære så mye av noen bok som av den korsfestede Kristi levende eksempel.

Av dette følger videre at vi skal følge Kristus i det kjære korset. For slik Kristus har vært en korsbærer, slik må også alle sanne kristne bære korset etter ham. Lær derfor for Kristi skyld å bære korset ditt med tålmodighet.

Til slutt: La Kristi lidelse være en daglig legedom mot syndene dine. Reiser hovmodet seg i deg, så tenk på at Kristus ble hengt opp mellom to røvere. Frister vellysten deg, så tenk på at Kristus ble hudstrøket. Kommer det vrede og misunnelse opp i deg, så tenk på at Kristus led også for sine fiender. Se, slik finner du i Kristus legedom mot alle dine synder og en daglig forbedring av ditt liv.

En stor skatt er ikke til nytte om en ikke bruker den rett. Slik blir også denne store skatten som vi har fått av Gud, til ingen nytte om den ikke blir brukt.

Joh. Arndt

23. august

> «Da ble Herrens vrede opptent mot Ussa. Gud slo ham fordi han handlet overilet, så han døde der ved Guds ark» (2 Sam 6,7).

Hvorfor slo Herren Ussa?

Ussa ville verne arken mot skade. For «oksene var blitt ustyrlige» (2 Sam 6,6), og det var fare for at arken kunne bli slynget av vognen. Og likevel – enda det skjedde i den aller beste hensikt – slår Gud ham fordi han gjorde det!

«Guds ark» blir ikke bevart ved syndige handlinger. I loven var det sagt: «De må ikke røre ved helligdommen, for at de ikke skal dø» (4 Mos 4,15) – det vil si alle unntatt Aron og hans sønner.

Dette er en alvorlig lærdom for kristne til alle tider, også for oss:

Vi blir av og til fristet til å ville hjelpe Guds sak fram med tvilsomme eller til og med rett ut syndige midler. La alt slikt være langt fra oss! Guds sak blir ikke hjulpet av det, men lider skade. Og skjult eller åpenbart vil Guds dom – eller hans faderlige, men skarpe tukt – ramme den som slik glemmer at den hellige Gud aldri kan slutte forbund med noen synd.

Og selv om slikt skjer av vanvare eller ubetenksomhet, viser det likevel at sjelen ikke er levende bevisst Guds hellige vilje. For å bøte på denne mangelen i en troendes hjerteliv, og for at alle skal se at hans hellighet er ukrenkelig, må Gud ofte bruke skarpe midler. Han må gå fram på en måte som synes altfor hard i forhold til den forseelsen som er begått.

Guds ark bevarer seg selv når vi bevarer oss fra synd.

Johannes Brandtzæg

24. august

«Pantet på vår arv» (Ef 1,14).

Å, hvilken lindring, hvilken glede, hvilken trøst og hvilken vederkvegelse erfarer ikke den som har lært å leve av Jesus og av Jesus alene! Likevel er all den erfaringen vi har av Jesu kjærlighet her i livet, i beste fall ufullkommen. En gammel forfatter sier: «Det er bare en forsmak.» Vi har smakt at «Herren er god» (1 Pet 2,3), men vi vet ikke hvor nådig og god han er. Vi har fått del i Åndens førstegrøde, og det har vakt sult og tørst etter fylden i den himmelske vinhøsten. Vi «sukker med oss selv, mens vi lengter etter vårt barnekår, vårt legemes forløsning» (Rom 8,23).

Her ligner vi Israel i ørkenen, som bare hadde en drueklase fra Eskol. Der skal vi være med i selve vingården. Her ser vi mannaen falle som små frø, men der skal vi ete himmelens brød og landets grøde. Vår åndelige oppfostring er nettopp begynt. Vi har mange uoppfylte ønsker nå, men snart skal hvert ønske bli oppfylt. I den verden der gleden er evig, skal alle våre krefter bli brukt på den mest velsignede måte.

Å, min kristne, se noen få år framover, mot den himmelen du skal få nyte! Om en kort stund skal du være kvitt alle dine prøvelser og bekymringer. Øynene dine, som nå er fulle av tårer, skal ikke gråte lenger. Med ubeskrivelig henrykkelse skal du skue herligheten til ham som sitter på tronen. Ja, enda mer: Du skal få sitte på hans trone (Åp 3,21). Seieren i hans herlighet skal du dele. Hans krone, hans fryd, hans paradis – alt skal bli ditt, og du skal få arve med ham som er arvingen til alt.

C. H. *Spurgeon*

Hjem jeg lenges! Ei jeg trives
her i jordens jammerdal;
til Guds Salem hjertet drives,
opp til Lammets bryllupssal.

25. august

«Om noen hører min røst og åpner døren, da vil jeg gå inn til ham og holde nattverd med ham, og han med meg» (Åp 3,20).

Det er du selv som har nøkkelen til ditt hjertes dør, og det er du selv som må lukke opp. Din Frelser står utenfor og banker. Han ønsker så inderlig å komme inn, men lukker ikke du opp, må han banke forgjeves. Han har aldri sprengt en eneste dør, og det gjør han aldri. Bare til den som lukker opp, går han inn. Han går som en fattig hjemløs og ber om lov til å få komme inn til deg.

Kan du tenke ordentlig over dette og likevel holde døren din stengt? Da er du et hardt og gjenstridig menneske. Da tråkker du på det varmeste og ømmeste hjertet jorden eier. Da tråkker du på din Frelser, din fred, din himmel og din salighet.

Du ulykkeligste menneske på jorden, som setter ditt hjerte mot din Gud! Hvilket brak vil det ikke bli når døden sprenger din dør, og du må fram for den Hellige uten å få nåde! Hvor gjerne ville du ikke da for enhver pris kjøpe tilbake ett av nådens slag på hjertet ditt! Men nei – så sant som han er nådig, så er han rettferdig. Han går ikke i rette med menneskenes barn for evig. I seg selv har Guds kjærlighet ingen ende, men overfor den enkelte er det en ende. Derfor må du søke Herren mens han er å finne (Jes 55,6).

Jeg vet at du har hørt hans banking. Ofte var slagene så ømme at tårene rant bare ved å høre dem. Lås nå opp for din Frelser i dag!

Også du som bekjenner deg som kristen, må fortsette å lukke opp, hver eneste dag. Så mye som du lukker opp, så mye går han inn. Har du lukket hjertet ditt opp for ham i dag? Da har du sittet til bords i Guds rike, og sjelen din eier fred. Ja, salige er de som sitter til bords i Guds rike (Luk 14,15).

Ludvig Hope

26. august

«… da han alltid lever for å gå i forbønn for dem» (Hebr 7,25).

Ingen klage høres oftere blant de troende enn klagen over at deres bønn, lovsang og takk er et elendig stykkverk. Til det knytter seg da naturlig også bekymringen for at deres stammende ord umulig straks kan trenge gjennom skyene og bli bønnhørt.

Å, dere dårer, at dere har slik lyst til å bære urim og tummim på deres eget bryst! Mener dere altså at dere selv må bringe den Evige den røkelsen som skal behage ham? Tenker dere at dere selv med salvelsesfull tiltale må anbefale dere til hans nådige bønnhørelse?

Hvordan – kjenner dere da ikke den store forbederen? Han står dag og natt for Gud og tar imot de elendige og avstumpede bønnene som stiger opp fra jorden. Han gjør dem fullstendige ved sin forbønn og bærer dem fram for Faderen. Og

vet dere ikke at Kristi blod, Kristi lidelse og død, Kristi lydighet og rettferdighet – hele summen av hans uendelig dyrebare fortjeneste – ber sammen med dere?

Å, tenk likevel på det, du medforløste bror: Om du så bare kan si tre ord for Gud og bare stamme og lalle for hans trone, så er det et menneske som laller for ham, et menneske som han elsker med den samme kjærligheten som han omfatter sin enbårne Sønn med.

Det er et menneske hvis stemme – hvor avbrutt og barnslig den enn er – likevel er like søt for ham som spedbarnets stemme for den ømme moren – og uendelig søtere. Det er et menneske som han ikke kjenner på annen måte enn i den skjønnhet som hans over alt elskede Sønn har. Det er et menneske som hans evige farshjerte allerede slår ømt i møte, til og med uten at det ber.

Akk, hver gang du ber, så hold fast på at det er slik!

Dr. F. W. Krummacher

27. august

> «Ta ut for meg Barnabas og Saulus til den gjerningen som jeg har kalt dem til! Da lot de dem dra ut etter at de hadde fastet og bedt og lagt hendene på dem» (Apg 13,2–3).

Det var til misjonsgjerningen Den Hellige Ånd hadde kalt disse to mennene. Og brødrene ga dem sin velsignelse med på veien og lot dem dra.

Det er en stor oppgave Jesus har gitt vennene sine her på jorden: å forkynne evangeliet for alle folk. Men når vi er visse på at det er Jesu vilje, bør vi ikke la oss skremme av hvor stor oppgaven er. Vi trenger ikke bekymre oss for om det er mulig å løse den. For han har lovet å være med sine vitner alle dager inntil verdens ende (Matt 28,20). Og til denne dag har det vist seg at det er mulig for Jesus å utvide grensene for sitt rike ved sine sendebud på jorden.

Det er en herlig gjerning å gå ærend for Jesus og være med og vinne sjeler for ham. Og det er sikkert mange av Guds barn som en gang i livet har ønsket seg en slik gjerning.

Men selv om vi ikke er kalt av Den Hellige Ånd til å reise med evangeliet til hedningene, kan vi likevel – hver på sin måte – være med i denne store og herlige gjerningen. Vi kan være med og sende dem som er kalt. Vi kan være med og støtte dem med vår kjærlighet, med våre bønner og med de midlene Gud har betrodd oss. Vi kan følge vitnene og gjerningen deres der ute i hedningelandene med interesse og oppmuntre dem som står i striden.

Og er vi Jesu venner, er det også viktig for oss å holde hans bud.

N. Nilssen

Deilig det er å tjene Gud,
deilig for mann og for kvinne,
deilig å kaste garnet ut
hedningesjeler å vinne!
Gleden i himlen bliver stor,
herligen kveder englekor
når seg en synder omvender.

28. august

«Han som begynte en god gjerning i dere, vil fullføre den inntil Jesu Kristi dag» (Fil 1,6).

Er vår kjære Frelser en slik venn som hjelper sine et stykke på veien og så overgir dem til deres egen elendighet og til fiendene, så de kan gjøre med dem som de vil? Å, tusen ganger nei! Hans kjærlighet er alltid den samme, og hans omsorg og trofasthet vokser for hver dag som går. «Jeg skal ikke slippe deg og ikke forlate deg» (Hebr 13,5), sier han selv. Hans sterke frelserhånd, hans kjærlighet, nåde og trofasthet skal holde deg fast og gi deg seier midt i din svakhet og avmakt.

Ofte synes du at du hører djevelens brøl bak deg og ser hans forførende skikkelse som en lysets engel foran deg. Du kjenner hvordan synden ligger på lur ved ditt hjertes dør, og du erfarer hvor svikefullt hjertet ditt er. Den onde verden larmer rundt deg, og redd og bedrøvet roper du: «Er det mulig at jeg kan komme vel hjem? Må jeg ikke gå til grunne blant alle disse tusen fiender og farer?»

Hør, bli ikke forferdet! Du har en venn med deg, en Frelser hvis nåde er ubegripelig. Du har erfart hans miskunnhet til nå, og du skal også få erfare den heretter. Apostelens utrop: «Men i alt dette vinner vi mer enn seier ved ham som elsket oss» (Rom 8,37), skal også gå i oppfyllelse på deg. Og holder du fast ved din Frelser til dagenes ende, skal du triumferende få bryte ut: «Gud være takk, som så herlig har overøst meg med sin nådes rikdom og gitt meg en evig seier ved min Herre Jesus Kristus!» (jf. 1 Kor 15,57).

A. *Lavik*

La jordens grunnvoll slippe
og verden lukt forgå,
min nåde er en klippe
som evig skal bestå.
Hvi frykter du den skade
du aldri får å se?
Jeg vil deg ei forlade,
det kan umulig skje.

29. august

«De satte Guds ark på en ny vogn» (2 Sam 6,3).

«En fyller ikke ny vin i gamle skinnsekker» (Matt 9,17).

Det trengs «nytt liv» og et nytt, hellig vesen for å kunne bære Guds paktsark, det vil si vitnesbyrdet om hans nåde i denne verden. Det sømmet seg rett og slett ikke å sette Guds ark på en gammel vogn. Det forsto også filisterne (1 Sam 6,7). Og det forstår også vår tids «filistere»: at hver den som nevner Kristi navn, må avstå fra urett (2 Tim 2,19) – selv om de verken kan eller vil ha «Guds ark» hos seg (1 Sam 6,1 ff.).

Alt «det gamle» er dømt. Og det betyr ikke bare at det ikke må finnes åpenlyst hos en kristen, slik det finnes hos dem som er av denne verden. Vi må heller ikke tillate oss noen blanding.

Det er blandingen som er vår største fare. På det området er det lettest å overhøre Åndens påminnelse, og der har vi lettest for å søke utflukter og finne unnskyldninger.

«Rens ut den gamle surdeigen», formaner apostelen (1 Kor 5,7). Det vil si: Rens ut alt, og spar ikke noe av den.

La oss sette Guds ark på en ny vogn!

Blant kristne tales det om en daglig fornyelse. Ved den daglige fornyelsen blir «det gamle» i oss korsfestet og avlagt, og «det nye» blir bekreftet og grunnfestet ved de himmelske kreftene som sjelen vår får i disse særskilte fornyelsens stunder.

Å, bror, glem ikke den daglige fornyelsen! La det ikke gå både dager og uker mellom hver gang du fornyer sjelen din på denne måten!

Herre, gi meg en ånd uten svik!

Johannes Brandtzæg

30. august

«Det er ingen som du, Herre!» (Jer 10,6).

Jesus er alt for oss. Han er helt og fullt slik vi syndige, skrøpelige og blinde mennesker trenger ham. Det han gjør for oss, kan ingen annen gjøre. Den hjelp, den trøst, den kraft og nåde, det liv, den fred og salighet som vi kan finne hos ham, leter vi forgjeves etter alle andre steder.

Om Jesus ikke var den han er, kunne ikke noe menneske finne sann fred og ro for sin sjel. Ingen kunne bli ren og god, ingen kunne bestå for Gud i dommen, ingen kunne håpe på et bedre liv, ingen kunne bli salig, ingen kunne trøste en annen, og ingen kunne vente noe godt for seg og sine. Men han er Frelser, Gjenløser og Saliggjører. Han sletter ut synden og vekker opp de døde. Han er vårt lys, vår sannhet og vårt liv – Evig Far, Fredsfyrste, Veldig Gud, Rådgiver, Under (Jes 9,6).

Hvor skulle hele menneskeflokken ellers ta en annen hyrde fra, en som kunne ha oversikt over dem, gi dem føde, verne og bevare dem? Hvor skulle det offeret komme fra som var nok til å slette ut skylden til alle syndere, fra Adam til den siste som er født av en kvinne? Hvor skulle en finne den lege og den legedom, den fylde av Ånd, kraft og salvelse, som trengs for å lege all skrøpelighet, all udyd og alle sjelens skader og sykdommer, og skape hele mennesket nytt igjen?

Hvor skulle en finne det havet der alle menneskehjerter som trenger glede og lengter etter salighet, kunne øse og drikke seg utørste? Hvem ville ha den tålmodighet, trofasthet, ømhet og hjertelighet som trengs for å vekke, omvende, oppdra og hellige skrøpelige skapninger, uten å bli trett av dem, gi dem opp og forkaste dem?

Men nå har vi funnet ham, den mannen som forener alt i seg, og enda mer enn noen menneskelig tunge kan si – mer enn vi trenger.

Johannes Gossner

31. august

(Rom 4,5).

Den tilregnede rettferdigheten gir et helt annet klart og fullt oppgjør enn all vår egen streben. Den gir full tilgivelse og derfor fred, trygghet og ro i samvittigheten. Jeg har aldri fred og hvile i min egen streben hvis det er for dens skyld Gud skal tilgi meg. Jeg blir aldri engang helt ærlig, og derfor blir det heller ikke fullt oppgjør. Men når Gud tilgir meg for Jesu Kristi skyld, for det fullkomne sonofferets skyld, så Gud ser på ham og ikke på meg, da har jeg helt ren samvittighet og fred. For da bygger jeg på en trygg grunn.

Og i evangeliet om soningen er Guds kjærlighet åpenbart på en helt annen måte enn i noe annet. Den som kjenner Guds vrede, merker at tilgivelse ikke er så enkel og liketil å få. Samtidig vet han at han ikke har noe han kan by Gud. Men dette evangeliet sier at Gud selv ser seg ut sitt offerlam (1 Mos 22,8), og det er hans egen eneste Sønn. Hva sier ikke dette om Guds kjærlighet! (Joh 3,16).

Der mennesket tror det får tilgivelse uten videre, der kjennes og virker altså Guds kjærlighet langt svakere. Verken følelsen av synd eller følelsen av hvor stor og overveldende Guds kjærlighet er, griper da så dypt og sterkt. Ingenting griper så dypt i hjertet og beveger det så levende og sterkt som denne åpenbaringen av Guds kjærlighet – nemlig når den virkelig griper og trenger inn i hjertet og blir liv der inne.

Allerede det er noe helt annet å kjenne Guds kjærlighet etter å ha kjent hans vrede enn å ta imot kjærligheten uten å ha kjent vreden. Og her kommer så i tillegg det offeret Gud har båret fram i sin kjærlighet til oss uverdige. Slik kjærlighet fra Guds side vekker takknemlighet og gjenkjærlighet i en grad og dybde som ellers er umulig.

Fredrik Petersen

September

1. september

«Se, jeg gjør alle ting nye!» (Åp 21,5).

Til *slutt blir alt nytt!*

Herrens frelse er hel; han stanser ikke halvveis. Den synderen som omvender seg, får full syndenes forlatelse, og med den en gjenfødt sjel og et salig samfunn med Gud. Han bor ved troen i våre hjerter (Ef 3,17). Den Hellige Ånd refser for synd og drar til Kristus, der sjelen finner liv og hvile. Guds lov er sjelens største lyst, og å se Herren som han er, er målet for all kamp og tro.

Men med dette er ikke alt blitt nytt.

Vi har denne skatten i leirkar (2 Kor 4,7).

Vi bor blant fiender i oss selv, så vi må klage: «Jeg elendige menneske!» (Rom 7,24). Men Gud være takk, denne klagen skal ikke vare ved. Snart blir syndens legeme tilintetgjort ved en salig død, og vi får et åndelig legeme (1 Kor 15,44).

En salig sjel i et salig legeme.

Da er det ingen lov i lemmene våre som strider mot loven i vårt sinn (Rom 7,23), ingen karaktermangel, ingen feil, intet mørke.

Når så alt dette er blitt nytt, gir han oss til slutt en ny jord å bo på, der det bare finnes det gode. Et livets land, en usigelig skjønn verden, der det ikke lenger er noen tårer og ingen kirkegård.

Alt nytt.

Når jeg i en enfoldig, barnlig tro ser inn i dette riket, sier sjelen min:

Gid jeg allerede var der!

Å ja, snart er vi der.

«Vær tro inntil døden, så vil jeg gi deg livets krone» (Åp 2,10).

Ludvig Hope

2. september

«Jeg er ikke av verden» (Joh 17,14).

På én måte var det riktignok ikke slik. Jesus søkte ikke å bevare sin hellighet ren og uplettet ved å trekke seg unna all berøring med verden. Han så ikke med uvilje på menneskenes uskyldige gleder. Han oppmuntret ikke med sitt eksempel lysten til å trekke seg unna. Når den sårede stoltheten eller de som var

skuffet i sine forhåpninger, ønsket å gi opp sin plikt og sitt kall, verken rettferdiggjorde eller støttet han det.

Og likevel – for en himmelsk stråleglans omga ikke hans vei gjennom verden! «Jeg er ovenfra» (Joh 8,23) sto skrevet i hvert blikk, hvert ord og hver gjerning, helt fra hans skyldfrie barndom da han lå i krybben i Betlehem, til han sa: «Jeg forlater verden igjen og går til Faderen» (Joh 16,28).

Ved sin syndfrie natur var han uovervinnelig for fristelsen og fullkomment trygg mot verdens onde innflytelse. Likevel er det verdt å legge merke til at han aldri trosset den unødig. Han kjente den forførende trolldomsmakten verden skulle få over hans etterfølgere, og om dem sier han med rørende deltakelse: «Disse er i verden» (Joh 17,11). Han visste hvor mange som ville bli viklet inn og snørt fast i verdens bedragerske tjeneste, hvor mange som ville «akte på det som hører jorden til», og slokke tørsten i urene bekker.

Leser! Den store oppgaven du har fått å løse, har Jesus løst for deg: å være «i verden» og likevel ikke «av verden». Å flykte ut av den ville være å unndra deg plikten din. Lev slik i verden at den må bli bedre ved deg. Dø slik at verden og Guds folk savner deg når du dør, og følger ditt eksempel.

(*Fra «Jesu sindelag»*)

3. september

«Mikal, Sauls datter, … så kong David hoppe og danse for Herrens åsyn, og hun foraktet ham i sitt hjerte» (2 Sam 6,16).

Verden forstår ikke Guds barns glede. De kristne gleder seg som barn over samværet med brødrene, eller over et annet synlig bevis på at Gud «bor midt iblant sitt folk». Det synes verden er både narraktig og barnslig, og den ser det som å gi opp og blottstille sin menneskeverdighet.

Men skam deg likevel ikke, venn, over å vise inderlig fryd og begeistring over Herren, over hans sak og hans folk, over de helliges samfunn og over en sang til Herrens ære! La verden synes at oppførselen din er narraktig, la dem håne og spotte. De skal tidsnok få merke at deres fornuft og den «klokskapen» som får dem til å «holde på sin verdighet», vil røve fra dem Herrens velsignelse. Slik står det om Mikal, Sauls datter, at hun «ble barnløs til sin dødsdag» (2 Sam 6,23).

Å, også de kristne blir ofte smittet og ledet av slike «kloke beregninger». Den uunngåelige følgen er at gleden i Herren blir mindre, og med den den åndelige kraften.

Hvor stort tap lider ikke en kristen selv, og verden med oss, ved den kalde og beregnende kristendommen som vi til vår skam må bekjenne er altfor alminnelig blant oss! Å, om vi hadde mer av den ånd som lar oss glemme oss selv og vårt eget, og som gjør det lett for oss å gi oss uten forbehold til Gud og hans sak!

Å bære din disippels merke, Jesus, gjør det til min lyst!

Johannes Brandtzæg

4. september

«Jeg skammer meg ikke ved evangeliet» (Rom 1,16).

Nei, det er sannelig ingen grunn til å skamme seg ved Kristi herlige evangelium, det eneste legemidlet for en menneskehet som er syk av synden. Likevel har vi kanskje alle sammen skammet oss ved det, og noen av oss blir kanskje fremdeles fristet til å skamme seg ved det i visse forhold og overfor enkelte mennesker. Det bør vi ikke gjøre. For hva ville vi vel ha vært uten dette evangeliet?

Det er en herlig gjerning å gå omkring med dette glade budskapet til dem som trenger det. Kommer noen og byr oss kunst, for eksempel god musikk, så har det sannelig sin verdi, men det kan ikke sammenlignes med Kristi evangelium. Leser noen opp et vakkert dikt for oss, et som griper oss, så er det fint og ikke uten betydning – men sammenlignes med Kristi evangelium? Nei, det kan det ikke. Synger noen vakre sanger for oss med en utmerket sangstemme, så setter vi nok pris på det, og det bør vi også. Men hva er det mot Kristi evangelium?

Hvordan ville det ta seg ut å komme med musikk, sang eller deklamasjon til syke og døende som er bekymret for sin sjels frelse, selv om det var «lødig kunst»? Ville det passe? Ville det være hjelp i det? Eller til friske folk som er i sjelenød? Men å komme til slike mennesker med Kristi evangelium, det er som å komme til den tørste med drikke, til den sultne med mat og til den syke med legedom.

Tusener og atter tusener har erfart at dette evangeliet er en Guds kraft til frelse.

Har du erfart det? Erfarer du det fremdeles? Er det slik for deg dag etter dag at du ikke klarer deg uten det evangeliet bringer? Da er du salig. Men skam deg så aldri ved dette herlige, salige budskapet fra himmelen.

N. Nilssen

5. september

«Dere har jeg kalt venner» (Joh 15,15).

Hvem skal en velge til venner?

Omtrent slik lød et av spørsmålene i spørsmålskassen vår for ikke lenge siden. Det følgende kan utfylle det som allerede ble sagt da spørsmålet ble besvart.

Den beste beskrivelsen av en venn er denne: den som får deg til å gjøre det du kan, den som får deg til å gjøre mest mulig ut av deg selv, den som er så langt fra å lede deg inn i fristelse at han gjør seg umak for å verne deg mot den. En slik er din beste venn. Og vi må huske at det ikke så mye er ved ordene de sier, eller ved ytre og tilsynelatende viktige handlinger, at venner hvert øyeblikk er med på å ødelegge eller danne karakteren vår. Det skjer ved en taus, ubevisst innflytelse.

Angell James førte sine alvorlige inntrykk tilbake til en ung mann han var blitt kamerat med, og det stø livet han levde. De delte soverom, og han ble sterkt påvirket av hvor regelmessig vennen hans pleide å be og lese i Bibelen.

Den kameraten ante ikke at han ved sitt stille kristenliv satte i gang tanker og følelser som skulle gi ånd og liv til menigheter hjemme og ute. For det Angell James har talt og skrevet, har hatt overordentlig stor innflytelse.

Velg gode venner, så vil ungdommens solfylte dager bli så mye mer strålende. Men tro meg når jeg sier deg at én dårlig gutt eller jente kan formørke solskinnet for hundre unge mennesker.

(*Fredrikstad Ynglingeforenings Månedsblad*)

6. september

«Ved loven kommer erkjennelse av synd» (Rom 3,20).

Riktignok er samvittighetsnøden og sjeleangsten ikke lik hos alle botferdige syndere, og de får ikke alle det samme målet av denne beske galledrikken. Guds hånd fører begeret og skjenker hver enkelt slik han vil. Men hver den som skal bli omvendt i sannhet og til grunnen, må smake noe av den.

Det syndige hjertet må bli knust og sønderrevet før det blir mottakelig for evangeliets trøst. Det må først vite hva synd og Guds vrede er, før det blir viss på Guds nåde i Kristus Jesus. Det må først erfare hvilken jammer og hjertesorg det fører med seg å forlate Herren sin Gud og ikke frykte ham, før det finner hvile under Jesu Kristi kors.

Gud øser ikke sin nådes balsamolje i andre hjerter enn de knuste. Annen væske må ha hele kar, men Jesu Kristi blod må ha knuste og sønderslåtte kar for å kunne bli der.

Derfor finner en ingen omvendt synder som ikke kan fortelle om de samvittighetsnag og den hjerteangst han kjente da han erkjente syndene sine. Også de gudfryktige hjertene kjenner i den daglige omvendelsen en hjertelig anger over de skrøpelighetene og feilene som ennå er tilbake og blander seg inn i tankene og gjerningene deres. Da ser de på den blødende Jesus med blødende hjerter og gråtende øyne.

De må ofte smake syndens beskhet for at Guds nåde i Kristus kan bli dem så mye søtere og kjærere. Og hvor mye mer gjelder ikke dette dem som ved Guds nåde blir ført til omvendelse etter et dypt syndefall eller etter et langvarig ukristelig levnet!

Chr. Scriver

La min anger, sukk og savn
drage meg inn i din favn!

7. september

«For et øyeblikk varer hans vrede, en livstid hans nåde» (Sal 30,6).

Det tales mye om Guds vrede i Bibelen, både i Det gamle og Det nye testamente. Så vidt jeg kan forstå, lærer Guds ord at alle de mennesker som lever uten samfunn med Jesus, er under Guds vrede og lovens forbannelse. Men fra den stund en synder tar sin tilflukt til Jesus som sin eneste Frelser og setter sin lit til ham og hans fortjeneste, er han under nåden og lever av nåde – daglig, syndsforlatende nåde.

For slike mennesker er det trøstefullt å vite at Gud har forsikret at hans nåde skal vare livet ut.

Ser vi tilbake på den tiden vi har levd i samfunn med Gud, ser vi mye utroskap og synd hos oss selv. Men Gud har ikke forkastet oss. Vår utroskap har ikke gjort

hans trofasthet til intet (Rom 3,3). Han har vært oss en nådig Gud. Han har handlet med oss som en far med sine barn: Han har tuktet oss for feilene våre og kanskje refset oss hardt iblant, men sin nåde har han ikke tatt fra oss.

Han ga oss ikke nåden på forskudd. Vi fikk den etter hvert som vi trengte den – ny nåde for hver ny dag. Og for de dagene vi har igjen, enten de er få eller mange, har vi dette løftet: Hans nåde skal vare livet ut.

«Like til deres alderdom er jeg den samme, og til dere får grå hår, vil jeg bære dere» (Jes 46,4).

N. Nilssen

Å, over mange dyp det gikk,
igjennom synd og fall,
men alltid nåde ny jeg fikk,
han slippe meg ei skal.

8. september

> «Ved tro var Abraham lydig da han ble kalt, så han dro ut til det stedet han skulle få til arv. Og han dro av sted uten å vite hvor han skulle komme» (Hebr 11,8).

Tenk deg at Gud kaller deg til en særskilt gjerning for ham. Tenk deg videre at det er en viss risiko ved å gi seg i kast med saken. «Du vet ikke hvor du kommer.» Det kan gå godt, men det kan også gå galt – det vil si slik at kjøtt og blod vil si at det gikk galt. Du kan ikke beregne det på forhånd.

Du kan komme til å tape penger på det, og du kan komme til å tape verdens aktelse. Ja, til og med kristne brødre kan komme til å dømme deg og si at du har stelt deg dårlig. Det kan skje fordi de ikke kjenner beveggrunnene dine, men kanskje også fordi «kristne brødre» ikke så sjelden kan være temmelig verdslige og dømme både seg selv og andre etter en verdslig målestokk.

Hva da? Skal du la det være? Eller skal du kanskje kreve av Gud at han på forhånd viser deg klart, eller helst garanterer deg, at det ikke er noen risiko?

Du skal være lydig.

Abraham var lydig. Den store grunnen lå i forholdet til Gud. Det gjelder å være lydig, komme hva som komme vil. Det blir Guds sak. Overlat til ham å sørge både for pengene dine og for din ære. Og om du taper begge deler og blir virkelig «æreløs» i øynene til dem som verken forstår deg eller gjerningen du gjør, så er det likevel bedre – ikke sant? – å være uten penger og «uten ære», men lydig mot Gud, enn å ha begge deler og ufred i hjertet fordi du var ulydig.

Johannes Brandtzæg

Hvor Gud meg fører, vil jeg meg
ham ganske overgive,
og synes saken underlig,
han vet dog nok å drive
hva han med meg nå fore har;
fra moders liv han ømt meg bar,
jeg er og ei min egen.

9. september

«Den som kommer til meg, vil jeg slett ikke støte ut» (Joh 6,37).

Det kunne se ut som om dette løftet fra Frelseren var mindre nødvendig, men erfaringen taler et annet språk. Straks den bekymrede sjelen som søker sannheten, har bestemt seg for å vende seg til Jesus, begynner Satan å gjøre det umulig for ham å komme. Først søker mørkets fyrste å hindre menneskene i å se sin virkelige stilling, og han trøster dem med: «*Det er ingen fare*, du er jo ikke verre enn de andre, tvert imot bedre enn de fleste.»

Men så snart sjelen begynner å vende seg til Jesus, se, da får bjellen en annen klang. Nå skal sjelen skremmes: Det er umulig for et så ugudelig menneske å få nåde. Jesus kom riktignok til verden for syndere, men det må være måte på synd også. Slike som deg tar ikke Jesus imot. Jo, Herren være lovet! Det skal sies til Faderens og Jesu Kristi navns ære: *Den som kommer, vil han slett ikke støte ut*.

Jesus støter deg *ikke* ut, du som for første gang kommer med dine svarte og vederstyggelige synder. Kanskje er ikke erkjennelsen av syndene dine så stor som du ønsker, eller som du mener den burde være når du skal komme til Jesus. Men støte deg bort – nei, det gjør Jesus ikke. Bare du kommer.

Heller ikke deg, kjære sjel, som en gang var godt kjent hos Jesus, men som nå er borte. Det gikk galt for deg. Det var i et ubesindig øyeblikk du falt. Hør det! I Jesu navn skal det sies deg: *Han støter deg ikke ut*. Legg nå ikke denne synden til de andre, at du blir liggende der du nå ligger. Kom til Jesus og få skaden rettet opp og hjertet og samvittigheten din leget. *Han støter deg ikke ut*.

I. M. Tollefsen

10. september

«Hver den som ser Sønnen og tror på ham, skal ha evig liv» (Joh 6,40).

Mange kristne sjeler tenker: Å, om jeg hadde en slik tro, og kunne gripe og holde fast på Jesus slik at verken djevel eller død maktet å drive ham ut av hjertet! Jeg svarer: Nettopp disse ønskene og sukkene dine vitner om din tro. Slike sukk kan bare komme fra Guds Ånd, og der han er, der er også troen og Kristus. Blomsten vitner om roten, åndedrettet om livet, og lengselen etter Kristus om troen. Når hjertet ditt sukker: «Å, Jesus, Jesus, om jeg bare kunne gripe deg med alle min sjels krefter!» – se, da griper det ham, da holder det ham.

Til troen kreves det ikke at vi vet og føler hvor sterkt vi tror. Troens fornemmelse, som en ellers kaller dens visshet og frimodighet, er en frukt av troen. Treet grønnes ikke, blomstrer ikke og bærer ikke frukt om vinteren, og likevel er det fullt av sevje og kraft også da. Tulipanene blomstrer ikke om høsten, men løken har likevel allerede i seg den kraften som planten og den deilige blomsten skal skyte fram av i sin tid.

Slik går det også med troen. Ofte står den i full flor og bærer sine blomster. Men ikke sjelden – særlig når en anfektelsens storm farer fram, eller en tungsinnets vinter setter inn – holder den opp å blomstre, men ikke å leve og virke. Den har den samme kraften fra Kristus, som den henger ved og er rotfestet i, selv om den ikke viser den slik som ellers.

En må også legge merke til at mange sjeler har en sann og sterk tro uten selv å vite det … Det er et under i kristendommen at vi tror uten å tro at vi tror, og at vi likevel på en skjult måte blir holdt oppe av troens kraft.

Chr. Scriver

11. september

«Jesus sier til ham: Jeg er veien og sannheten og livet. Ingen kommer til Faderen uten ved meg» (Joh 14,6).

Kristus er vårt alt.

Så enkel som veien til Guds rike er, så vanskelig er den ofte, ikke minst for den oppriktige kristne. Når alt er mørkt og svart, er det så naturlig for oss å lete etter veien innenfor vår egen dør – i hjertet vårt. Og så glemmer vi at *Jesus er veien*. Verken mørke eller lys, fred eller ufred, ikke engang vår bønn og tro, er vår vei til salighet. Det er *Jesus alene*.

Han er veien. Glem ikke det!

Og hvor er den kristne som ikke har lett i hver krok av hjertet sitt etter sannhet og liv, men har måttet vende tilbake uten å finne noe? Der var tvert imot så mye død og nød – et hjem for løgn og lyster, et hav av urene tanker, en syndens lov.

Kan jeg nå komme til noe liv? Er det sannhet i et slikt mørke? Slik spør en iblant med tårer. Ja, Jesus er din *sannhet* og ditt *liv*.

Om det ikke er en eneste lys flekk i hjertet ditt, gjør det ingenting så lenge du holder fast ved din Jesus.

På hans regning, og bare på hans, kan vi komme hjem. Men han er også nok. *Han* er veien. *Han* er sannheten. *Han* er livet. Glem ikke at det er *ham*.

Så legger vi vår syke, svake sjel inn til vår Frelsers hjerte, og så bærer han den gjennom liv og død inn til det evige liv.

Takk, Herre Jesus!

Ludvig Hope

12. september

«Far, forlat dem» (Luk 23,34).

Har ikke denne bønnen noen grenser? Er det ingenting som kan stanse den i dens kjærlige hensikt?

Å jo, dessverre!

Men grensen ligger *ikke hos Gud*, ikke i noen mangel på god vilje eller på kjærlighet hos Gud.

Når den guddommelige bønnen må stanse uten å ha nådd sitt mål, vil det alltid være fordi *synderen* selv lukker hjertet sitt for nåden. Ikke engang Gud kan frelse den som ikke vil la seg frelse. Den tilgivelsen som ikke blir tatt imot, og den nåden som ikke blir trodd, blir uten virkning. Og hvor mye mer når den blir rett ut foraktet!

Men hør det, du som går uten fred og anklaget:

Det er slett ingen hindring hos Gud.

Når du går der og frykter, er det ikke nettopp dette du frykter: at Gud ikke *kan* ta imot deg, og kanskje ikke engang *vil*? Du er deg bevisst din synd, samvittigheten anklager deg, og du ser ikke noe sted der den skremte tanken din kan finne hvile. Er ikke da brodden i all denne pinen at du mener *Gud er imot deg*?

Men det er jo ikke sant. Gud er *ikke* imot deg. Gud *er* forsonet i Kristus. Å tro noe annet er å gjøre Gud til en løgner (1 Joh 5,10). Og det vil du vel ikke? Kanskje sier du det ikke slik, du nekter det ikke rett ut. Men kjenn nå igjen og forstå de mer eller mindre hemmelige røstene i sjelen din – løgnens røster! – som hvisker at Gud ikke er forsonet, at synden ikke er slettet ut. Å, tro dem ikke! Tro Gud! Tro troens ord! Hør røsten av det blodet som taler bedre enn Abels blod (Hebr 12,24)! Å sjel, se der Guds lam (Joh 1,29)!

Johannes Brandtzæg

13. september

«Dere er dyrt kjøpt!» (1 Kor 6,20).

Måtte denne tanken aldri forlate Guds barn! Da skulle den bli et sterkt vern for vår vei. For ingenting har en slik makt over den troendes hjerte som Jesu kjærlighet.

Dere er dyrt kjøpt, for løsepengen var intet mindre enn Guds Sønns eget blod. Ja, når vi trer fram under Golgatas kors, forstår vi noe av hva frelsen vår har kostet, og hvor høyt Herren har elsket syndere. Dyrere kan ingen kjøpe noe enn med sitt eget liv. Og Herren solgte alt han hadde, sin herlighet blant englenes millioner, og ofret seg selv for å kjøpe oss til sin himmelske brud. Han «ga seg selv til en løsepenge for alle» (1 Tim 2,6).

Når synden vil lokke deg, så husk at du er dyrt kjøpt. La hans tornekronte hode minne deg om hva han har ofret for å fri deg ut av syndens makt. Og når du ser hvordan syndene dine bøyde ham ned i støvet i Getsemane, kan du da følge syndens lyst? Nei, hans blodige skikkelse vil gi deg den rette avsky for synden og det rette hat til den. Hvordan skulle du gjøre den store ondskapen å synde mot en slik Frelser?

Eller drar verden i hjertet ditt? Husk da at du er dyrt kjøpt! Når Herren har lidd så mye for å fri deg ut av den onde verden, skulle du da vandre etter den eller skikke deg lik den?

Ja, under alt som vil dra hjertet ditt bort fra nåden, skal du si til hjertet ditt at du er dyrt kjøpt. Skulle du akte din egen sjel så ringe, når Herren har gitt sitt liv for den? Skulle all Frelserens møye og alt hans arbeid da bli forgjeves for deg? Nei, bort med alt som stiller seg mellom deg og Jesus! Du er dyrt kjøpt, og han skal være din sjels Herre, din glede, din lengsel, ditt alt.

(«*Hyrderøsten*»)

14. september

«Bare i håp til Gud vær stille, min sjel» (Sal 62,6).

Kan du ikke annet, så frykt – men gi bare ikke opp! Profetene fryktet og jamret seg, som vi kan se flere steder i skriftene deres. Apostlene ble engstet i trengsler, men de ga ikke opp. Frelseren begynte å bli bedrøvet og sterkt engstet. Hednin-

gene og de vantro, som ikke har noen Gud, må gi opp, men ikke en kristen. Det kommer nok mang en gang så langt at han nesten gir opp, men Herren trøster de sine når de blir trette, så de ikke gir opp.

Men noen lar håpet og tilliten falle så helt, eller kaster det bort, at de ikke lenger tror det Gud har lovet i sitt ord. De taper i den åndelige kampen og overlater plassen til fienden. «Deres del skal være i sjøen som brenner med ild og svovel» (Åp 21,8).

Derfor må en kristen, om det ser aldri så ille ut, slett ikke overgi seg som fange til tungsinn og motløshet. La ham jamre seg med David, la ham gråte bittert og klage for Gud, men håpet må han ikke gi opp. For hjelpen kommer visst når en ikke gir opp, og ikke holder opp med bønn og påkallelse, med håp og venting.

Også for dem Gud elsket høyest, så det ofte ut som om Gud hadde forstøtt dem, som om det var helt slutt med hans barmhjertighet, og som om ingen hjelp kom mer. Selv for dem drøyde Herren så lenge at de knapt kunne holde det ut. Men endelig, endelig kom hjelp, trøst og kraft, og de ble så mye gladere.

Årsaken til din frykt og tvil kan altså være hva som helst: lidelse, ulykke, forfølgelse eller fristelse, eller kjødets svakhet, som du så gjerne ville overvinne, men ennå ikke kan overvinne. Gi ikke opp! Bi og håp helt til hjelpen kommer. Den kommer visst, selv om du skulle måtte kjempe og vente helt til enden.

Johannes Gossner

15. september

«Før jeg ble ydmyket, for jeg vill» (Sal 119,67).

Vår eneste støtte i liv og død er nåden i Lammets blod alene. Og for at vi skal gripe den alene, pleier den kjære Gud å sørge for at minnet om syndene våre stadig blir friskt igjen, og at vi blir ydmyket, så vi aldri mister vår egen elendighet av syne.

Mener vi at vi har mot, sendes det et strengt uvær over hodene våre, og vi erkjenner at vi er et siv og et rør i vinden. Godter vi oss over troen vår, blir det snart holdt fram en prøvestein, og vi blir overbevist om at hjertet bare drømte om stor troskraft. Svelger vi i en fylde av andektige følelser, blir hjertet snart tørt som en sandflekk, og vi må bekjenne at bare den han skjenker sin nåde, får den for intet.

Innbiller vi oss at vi har seiret over all frykt, og vil vi riktig vise folk hvordan en kristen skal dø og gå over i evigheten, lar han oss straks se dødens skrekkbilde i det fjerne. Og ve! Virkeligheten gjør med ett slag heltemotet vårt til skamme. Drømmer vi om hvor høyt vi har klatret på helliggjørelsens stige, blåser det straks en fristelsens vind over oss, og all vår ros er slutt. Da har vi, som ethvert annet kjært Guds barn, ikke noe annet igjen enn sukket: «Gud, vær meg synder nådig!» (Luk 18,13).

Dr. F. W. Krummacher

Når du oss vil opphøye, må
vi først til jorden segne;
når vi ditt nådeskinn skal få,
så later du det regne;

du tager oss vår fordel hen
når du oss rik vil gjøre,
for å føre
vår sjel til deg igjen
og dine bud å høre.

16. september

«Heller ikke tenner noen et lys og setter det under et kar, men i lysestaken. Da lyser det for alle som er i huset» (Matt 5,15).

Du skal lyse i ditt hjem først og fremst. Din hustru, din mann, dine foreldre og husbondsfolkene dine skal se dine gode gjerninger. Lev hellig i huset ditt. La bønnens røkoffer stige opp hver dag til nådens trone og vende tilbake med velsignelser fra nådens Gud over deg og alle dine. La ikke bibellesningen bli forsømt, verken når du er alene eller sammen med husfolket ditt.

La huset ditt også være et hvilested for de himmelske pilegrimene. La døren stå åpen for Guds folk, for den fattige ikke mindre enn for den rike, for den foraktede like så vel som for den ærede. Skinn ved din gjestfrihet så vel som ved din nøysomhet i mat og drikke. Vær et godt eksempel i alle ting.

Vis kjærlighet, vennlighet og saktmodighet mot alle du bor sammen med. Et mørkt åsyn, et bortvendt blikk, bitter tale og et hissig svar er ikke egnet verken til å varme eller lyse. Det samme sinn som var i Kristus, skal også være i deg (Fil 2,5), og han var saktmodig og ydmyk av hjertet. Bær derfor over med dem som er vanskelige å omgås, og tilgi dem som krenker deg. Legg vinn på å oppfylle de pliktene du etter Guds ord har i hjemmet som far, mor, barn eller tjener. Gjør alt sammen for Herren, til hans ære og nestens gagn.

Ja, lys i ditt hjem! Det tar seg ille ut når en kristen blir regnet for et lys og har ry for gudsfrykt i fjerne kretser, mens han i sitt eget hjem og blant naboene med rette blir regnet for et dårlig menneske. Lyset er jo slik at det skinner klarest for dem som er nær det. Se til at du også på denne måten ligner det jordiske lyset.

P. G. Sand

17. september

«Kom over til Makedonia og hjelp oss!» (Apg 16,9).

Hvis vi tror at de fleste hedninger står slik og roper og venter på hjelp fra evangeliet, tar vi mye feil. Nei, de aller fleste hedninger lever i en forferdelig likegyldighet for sin sjel og dens frelse. Når det er slik med tusener og atter tusener i de kristne landene, kan det vel knapt forundre oss at det er enda verre blant hedningene.

Men nettopp deres likegyldighet og sløvhet er et sterkt rop til oss kristne om å komme dem til hjelp med det ordet som både kan vekke dem opp til bekymring for sjelens frelse og gi dem den fred som de trenger like sårt som vi.

Og så finnes det blant alle folkeslag en del som går med en samvittighet uten fred og under dom. Det er ordet om frelsen i Kristus de trenger, selv om de ikke vet det.

Og vi kan få være med og sende dem dette ordet, som er en Guds kraft til frelse for hver den som tror (Rom 1,16). Kan det finnes noen større og herligere gjerning å være med i?

Riktignok er det få av oss som kan reise ut og fortelle dem om Jesu kjærlighet. Men da kan vi andre være med og sende dem som kan og vil reise. Vi kan være med og be for dem, at døren for Ordet må bli åpnet. Vi kan være med og støtte gjerningen med noe av det Gud har betrodd oss av jordiske midler, selv om det er lite. For en nåde det er at vi får lov å være med!

Og elsker vi Jesus og har erfart at han ga hjertet vårt fred, kan vi ikke være likegyldige for misjonens hellige sak. For det er Jesu uttrykkelige vilje at evangeliet skal forkynnes i hele verden til et vitnesbyrd for alle folkeslag. Og et av kjennetegnene på at vi elsker Jesus, er nettopp at det er en trang for oss å gjøre hans vilje.

Er det det for meg og deg?

N. Nilssen

18. september

«Ingen kan tjene to herrer» (Matt 6,24).

Det er smertefullt å stå ved graven til mennesker som har vært til særlig velsignelse for sine medmennesker og for dem de levde blant – ja, som lovet å bli det for hele menneskeheten – og som nå, slik det ser ut, er revet bort fra livet på jorden av dødens makt før tiden. Da må vel det skjelvende hjertet spørre: «Hvordan skal jeg forstå og fatte dette?» Men Guds svar lyder: «Du skal slett ikke forstå det så lenge du er her nede. Du skal tro i enfold, som et barn, at din Gud ikke gjør feil. Der oppe skal du få se det i herlighet.»

Men enda langt mer smertefullt enn at de mest begavede går bort så tidlig, er det å se hvordan så mange som var vakt opp av den indre dødssøvnen til livets lys, som hadde grepet Jesu hånd og med glede var gått inn på troens og den himmelske kjærlighetens nye vei – hvordan de igjen blir kaldere og kaldere og litt etter litt synker helt tilbake i den gamle døden. Da blir det siste verre enn det første (2 Pet 2,20).

Og hvor ofte finner vi ikke i det daglige liv slike som en gang dro ut med flagrende faner for å kjempe for Herren! Nå tjener de bare sine forfengelige lyster, og likevel bærer de brodden i samvittigheten. Men den som ser nærmere etter, vil oppdage at svært mange av dem som har falt fra slik, kanskje de fleste, er blitt forført ved å tjene mammon. De ville tjene Gud og mammon på samme tid, og det ble deres ødeleggelse.

Guds ord viser oss en hel rekke mennesker som stod på en klar åndelig høyde. Men så ble de forført av mammons trolldom og led skibbrudd på troen (1 Tim 1,19), slik at de endte i fullstendig mørke, ja, i fiendskap mot Gud. Vi skal her bare nevne navn som Bileam, Gehasi, Judas Iskariot, Ananias og Safira.

O. Funcke

19. september

> «Da skal himlenes rike være å ligne med ti jomfruer som tok lampene sine og gikk ut for å møte brudgommen. Men fem av dem var uforstandige og fem kloke» (Matt 25,1–2).

Her er det ikke tale om de kristne og verden ellers, men om én flokk på samme vei mot samme mål. Ikke ett ord viser oss noen forskjell i det ytre livet. Det er nettopp det som er så fryktelig. Først i livets siste øyeblikk står det klart for alle ti at fem var bedratt. De fem var lik de fem – på samme vei mot samme mål.

Vi kan spørre: Går det an å ligne en kristen så til forveksling uten å være det? Ja, dessverre. Og det er nettopp det lignelsen vil fortelle oss.

Du og jeg kan gå ut i verden. Vi har begge som mål å nå himmelen, og vi følges på veien. Vi har den samme oppgaven og det samme arbeidet blant menneskene. Jeg er like vennlig som du, gir like mye til de fattige som du, besøker de syke som du og ynkes over verdens nød som du. Og likevel kan du være en sann kristen, men jeg falsk.

Ja, dessverre kan jeg følge deg lenger, like inn i lønnkammeret. Du klager din nød, og det gjør jeg også. Du takker for Guds nåde, og det gjør jeg også. Du undres over hvordan Gud leder og hjelper, og det gjør jeg også. Men – du er en sann kristen, og jeg er falsk.

Hvordan kan dette gå til?

Jo, det kommer ikke an på hva vi sier, men på hva vi er. Det går fint an å følge med i det ytre mens hjertet er lukket for Gud. Eier du det enfoldige og virkelige barnesamfunnet med Gud i hjertet ditt, da har du olje i karet ditt. Her er det ømme og avgjørende punktet. Her skilles veiene, men for mange blir det først klart på avgjørelsens dag. Det behøver ikke å være slik.

Og så, du: Har du olje i karet ditt?

Har du det ikke, kommer du aldri inn til Gud, hvor mye du enn ønsker det.

Ludvig Hope

20. september

> «Da gikk Peter til ham og sa: Herre, hvor mange ganger skal min bror kunne synde mot meg, og jeg tilgi ham – inntil sju ganger? Jesus sa til ham: Ikke sju ganger, sier jeg deg, men sytti ganger sju!» (Matt 18,21–22, og videre til slutten av kapitlet).

Det denne lignelsen lærer oss, kan vi dele i to:

Først: hvordan Gud er til sinns å handle mot oss når vi kommer som syndere og ber om nåde.

Dernest: hvordan vi *ikke* skal behandle hverandre.

Gud elsker synderen – så visst som han hater synden. Det er det hvert blad i Bibelen forkynner.

På den ene siden en syndegjeld uten mål – på den andre siden et nådens hav så dypt at synden og gjelden forsvinner i det som gnisten som slokner i havet. På vår side synd «som sand i strand, som sol i strime» – men på Guds side en kjærlighet som mange vann ikke kan slokke (Høys 8,7).

Sytti ganger sju tilgir han – ti tusen talenter ettergir han.

Kom!

De fleste av oss har kanskje kapitler i livets historie som vi svært nødig ville åpenbare, selv for vår beste venn. «Han ville forakte meg om han visste det», lyder det inni oss.

Men Gud vet alt – og fortsetter likevel å elske.

Og når det er slik, skulle da ikke vi tilgi hverandre, slik Gud har tilgitt oss i Kristus (Ef 4,32)? Guds hjerte er så fullt og åpent for oss. Hvordan kan det da være at selv en kristens hjerte kan bli så trangt og lukket at det faller ham vanskelig å tilgi helt og uten forbehold dem som har syndet mot ham?

Johannes Brandtzæg

21. september

> «Herre, nå kan du la din tjener fare herfra i fred, etter ditt ord, for mine øyne har sett din frelse» (Luk 2,29–30).

Her ser vi at Simeon på forhånd hadde fått svar fra Den Hellige Ånd om at han ikke skulle dø før han hadde sett Israels frelse. Da han nå holdt barnet i armene, og Den Hellige Ånd hadde talt inn i hjertet hans at dette lille barnet var Frelseren, var han tilfreds og rede til å dø, for han hadde sett Frelseren.

Så skarpe er troens øyne at de ser på et så ringe, fattig og foraktet barn og holder det for den som så store ting var forutsagt om. Ingen hadde nok hørt noe slikt om dette barnet, unntatt kanskje Maria og Josef. For det gamle Simeon her så ved Den Hellige Ånds tilskyndelse – dette barnets rike og alle de under og gjerninger som det lille barnet skulle gjøre – var mot all fornuft og natur. For fornuften var alt dette utrolig og ufattelig.

Her ser vi troens art: Den stoler på ting som den ikke ser eller fatter, slik det heter i Hebr 11,1: «Tro er full visshet om det en håper, overbevisning om ting en ikke ser.» Slik må også vi tro at Guds evige barmhjertighet er vår, at vi er forløst og blir forløst fra synd, død, djevel og helvete, og at vi skal leve evig med Gud.

Slikt tror ikke naturen eller fornuften. Den sier nok at det var herlig om det var sant. Men troen virker og tror mot alt det naturen og fornuften føler. Det er underlig å si at jeg skal tro og holde det for sikkert at jeg er i Guds hender, enda jeg allerede ligger i djevelens gap og kjenner døden og synden. Likevel skal jeg si at verken død eller synd kan skade meg, slik Paulus sier: «Som døende – og se, vi lever!» (2 Kor 6,9).

Dr. M. Luther

22. september

> «Deretter sier han til Tomas: Rekk fingeren din hit, og se hendene mine. Og rekk hånden din hit, legg den i min side, og vær ikke vantro, men troende!» (Joh 20,27).

Vantroen er jo kilden til all synd. Den er Satans halsjern. Den er en kobberlås for himmeldøren og den mest fryktelige lenke som mennesket er lenket til mørkets rike med. Den tetter alle livets kilder. Den sprer bare natt og evig død omkring seg og føder ikke annet enn jammer og evig elendighet.

For vantroen blir verden et øde sted der en ikke hører noen lyd av Guds føtter, og der ingen engler stiger opp og ned. Vantroen gjør verden om til et stort likhus. Den gjør mennesket til en skapning som ikke har annen styrer enn den blinde skjebnen og seg selv. Vantroen gjør bønnen til en dårskap. Den gjør Bibelen til en foreldet bok, Kristus til en svermer og bedrager og himmelen til en latterlig drøm og et hjernespinn.

Å, hvor fattig og trøstesløs gjør ikke vantroen mennesket! Hvor tom og øde gjør den ikke verden, både den synlige og den usynlige!

Derfor: salig den som ikke tar anstøt av Kristus, salig den som kan tro! For troen griper løftet, og i løftet griper den Guds allmakt. Så har den alt og kan nå alt. Svært lykkelig er det stedet som kan vise fram mange slike mennesker. Det er bedre enn om en kobbervoll og en kjempemur var reist rundt det.

Udv.

Usynlige og høye ting
kan troen se og høre
og midt i sukke frydespring
mot nådens solskinn gjøre:
Gud er *min* Gud, og ved hans Ånd
jeg har alt himlen i min hånd,
for Jesus i meg lever.

23. september

«En ugudelig lever i angst alle sine dager» (Job 15,20).

Den ugudelige later ofte som om han er glad og munter, som om han ikke har noe å frykte i livet og ikke noe å grue for i døden. Ja, du trygge synder! Når en ser deg i dine syndige fornøyelser og ditt syndige selskap, kunne en bli fristet til å tro at det ikke fantes noen skjelving i samvittigheten din. Men å, mangen gang skjelver du likevel, uten at noen andre enn du selv og Gud vet om det.

Du er ikke alltid i selskap. En gang iblant er du også alene, du er i kammeret ditt, og i den stille natten ligger du i sengen din. Du blir plutselig syk, eller du hører at en av dem du syndet sammen med, plutselig er død. Da gnager ormene, da skjelver samvittigheten, da blir dødsdommen lest opp i ditt eget bryst. Og det er visst: Har noen grunn til å skjelve, så er det deg, du ubotferdige synder.

Skjelv, for du har en rettferdig Gud i himmelen og en uren samvittighet på jorden! Skjelv, for navnet ditt er ikke skrevet i livets bok, og englene bærer ikke sjelen din i Abrahams fang (Luk 16,22) når du dør i en slik tilstand. Skjelv, for loven forbanner deg så lenge du ikke tror på Jesus Kristus! Skjelv for døden og for dommen, for ved Jesu domstol er den ulykkelig som ikke har forlikt seg med dommeren før han trer fram for retten.

Ja, skjelv, synder! Men skjelv ikke bare. Vend om til Gud og ydmyk deg under Guds veldige hånd, så han kan opphøye deg i sin tid (1 Pet 5,6).

Lars Linderot

O våkner! Det er Jesu stemme.
Herop av søvne, ut på vakt!
Når sjelen er i evig klemme,

da er det altfor sent deg sagt.
Nå kan vi søke sjelens gavn –
så våkner da i Jesu navn!

24. september

> «Jeg mener det er riktig, så lenge jeg er i denne hytten, å vekke dere ved påminnelse» (2 Pet 1,13).

Peter var like brennende i ånden helt til det siste, like nidkjær for brødrenes gudsfrykt og frelse. Årene sløvet ikke sinnet hans og svekket ikke iveren hans. Selv med døden for øye er han like fyrig som den pinsedagen da Åndens ild først kom over ham.

Slik skal det være. Det er sørgelig når kristne med tiden blir lunkne og lar det indre mennesket svinne sammen med det ytre. Det skjer likevel ikke sjelden, særlig med dem som ble omvendt på en voldsom måte og viste en overspent iver den første tiden i sitt kristenliv. En blir oppblåst eller slapp, og begge deler skader Åndens kraft og fører lett til frafall.

Slik Paulus visste hvem han i troen hadde gitt seg over til, slik visste også Peter og de andre apostlene det. Forklarelsen på fjellet har hatt stor betydning for dette. Den viser nemlig med tvingende makt at Guds herlighet bor i Jesus under tjenerskikkelsen. Dermed er det hevet over all tvil at mennesket Jesus, som gir seg i døden, er Guds enbårne og elskede Sønn, som Faderen har velbehag i. Denne klare troen er det som holder Peter så livsfrisk like til gravens rand.

Men han sier: «Følg meg i dette!» Og i vårt kapittel nevner han to ting som sikkert skal hjelpe deg til det. Det første er: Gi akt på lyset i Guds ord. Da skal Ånden gjøre deg viss på at Jesus har vunnet seier over synden. Det andre er: Legg all flid på å leve troens liv i helliggjørelse. Til det er du gitt makt og lykke i Guds løfter. Da skal du gjøre ditt kall og din utvelgelse fast, «for på denne måten skal det rikelig bli gitt dere inngang i vår Herre og frelser Jesu Kristi evige rike» (2 Pet 1,10–11).

Apostelen har arbeidet med iver for at vi alltid, også etter hans bortgang, skal kunne minnes dette (2 Pet 1,15). Skal ikke da vi legge vinn på det? Jo, visst!

N. J. Laache

25. september

> «Frykt ikke! Jeg vet at dere søker Jesus, den korsfestede. Han er ikke her, han er blitt reist opp» (Matt 28,5–6).

Er det sant at Jesus er stått opp? Hvordan vet du det? Har du noen sikkerhet for at det er slik?

Tenk deg at den stunden kommer i livet ditt da angst og dom henger over deg, og sjelens fred avhenger av at du er viss på dette. Hvilken sikkerhet har du da?

Tenk deg at noen kommer og sier til deg at det hele bare er oppspinn!

Hva har du å forsvare deg med?

Tror du det vil hjelpe deg noe å si at slik har fedrene trodd?

Motstanderne dine vil le av deg og si:

«Din tosk, som ikke vet at verden er i utvikling! Du tror at det som passet for besteforeldrene våre, ennå kan være noe for oss som lever i dag!»

Eller du vil si at slik har presten min og læreren min sagt.

Du dåre, som bare tror fordi andre har sagt det! Naken og fattig, uten kjepp og stav, skal du bli kastet ut i dødselvens vann. Og hvem kan da redde deg?

For dødens port er så trang at den river fra deg alt som ikke virkelig er sjelens eiendom.

Den troen som i virkeligheten ikke var din – den frelseren som ikke var din, kan ikke hjelpe deg.

Det finnes en vei til å bli viss, så du kan være uten frykt. For slik står det skrevet: «Frykt ikke! Jeg vet at dere søker Jesus, den korsfestede.» Og det står også skrevet: «Den som leter, han finner» (Matt 7,8).

Tror du det?

Johannes Brandtzæg

26. september

«Du som min sjel elsker» (Høys 1,7).

Jeg tror ikke at bruden selv, anfektet som hun er, vet hva hun sier. Å, hvor ofte gjentar ikke dette seg hos anfektede sjeler! Ja, de klager nok også over at det ikke er mer kjærlighet i hjertet, ingen lyst til Herren og så videre. Og likevel roper de i strid med seg selv hvert øyeblikk – om ikke med ord, så enda tydeligere med gjerning: «Du som min sjel elsker!»

Å, dere underlige folk! Fra morgen til kveld gjør dere ikke annet enn å renne og løpe etter Jesus, spørre og lete etter ham. Dere er som de brekende lammene i ørkenen som har mistet hyrden. Hvor gjerne ville dere ikke finne ham igjen! Og om noen sa til dere at dere skulle slutte å lete etter ham, ville dere svare: «Ikke for gull og grønne skoger, ikke for kongekroners skyld! Nei, heller gi opp alt annet enn det.»

Dere hungrer slik etter å være nær ham og ha samfunn med ham, og likevel mener dere at dere ikke elsker ham – nei, ikke det minste! Hvor underlig er ikke det, hvor merkelig å løpe slik omkring etter en som er dere likegyldig, å sørge slik over at han er borte, og å være så bekymret!

Å, dere kjære barn! Alt det som er hos dere – dette vemodige blikket, denne smertefulle klagen: «Jeg har mistet Herren», denne søkingen og lengselen – hva er det vel annet enn et tydelig: «Du som min sjel elsker»? Det er et klart glimt – kanskje skjult for dere selv – av den kjærligheten som ennå bor i det innerste av deres vesen, slik som før – ja, bare tro det! Den kjærligheten kan ingenting, aldeles ingenting, drukne i Guds barn. Den bryter igjennom den bitreste anfektelse og følelsen av å være forlatt, og under alle forhold viser den i mange tegn, om enn svake, at den finnes og lever.

Dr. F. W. Krummacher

27. september

«Han kom til Jesus om natten» (Joh 3,2).

Jeg vet ikke hvor mange ganger Nikodemus hadde tenkt på å gå til Jesus før han gjorde alvor av det. Men vi ser at det ikke falt ham lett å gå. Det var så mange hensyn å ta, og derfor gikk han om natten. Det var ikke modig gjort. Vi hadde heller sett at han gikk åpent, uten å skamme seg. Men han kom likevel til Jesus, og det er hovedsaken. Han lot seg ikke holde tilbake av hindringene.

Tenk godt etter, du som synes at måten han kom på, var lite modig. Tenk godt etter om du selv er kommet til Jesus, eller om du ennå bare har tenkt på å gå.

Jesus støtte ham ikke ut (Joh 6,37). Vi finner ikke at han så mye som bebreidet ham. Nei, han tok imot ham og svarte på sjelens spørsmål.

Den som vil til Jesus, må alltid være forberedt på hindringer. Kanskje har du nettopp den samme hindringen som Nikodemus: Du skammer deg og tenker på hva kameratene vil si. Det er ille å skamme seg over Jesus. Han skammet seg ikke over oss. Men har du ikke mot til å gå åpent til Jesus, så gå om natten – gå så ingen ser det. Men la det bare bli alvor av. Jesus tar ennå imot slike nattevandrere.

Og kommer du så til Jesus og lærer ham å kjenne som din frelser, og hjertet ditt får fred ved troen på ham, da får du også frimodighet til å bekjenne deg som en av hans disipler. Slik gikk det med Nikodemus da Jesus var død på forbannelsens tre.

N. Nilssen

Hos deg, o Jesu, sent om natt
en mann på døren banker,
han kommer hungrig, trett og matt
av mange tvilens tanker.
Du vredes ikke at han kom,
men lukker opp så mild og from
og tenner lys, som natt og nød,
ja dom og død
med livsens stråler gjennombrøt.

28. september

> «Vi vet at vårt gamle menneske ble korsfestet med ham for at syndelegemet skulle bli tilintetgjort, så vi ikke lenger skal være slaver under synden» (Rom 6,6).

Hvordan det enn går en kristen på vandringen, bedre eller verre, så skal hans gamle menneske dødes så lenge Ånden bor og arbeider i ham.

Er han rik og blir fristet av det til å gjøre seg et paradis på jorden, da får han de hardeste slag gjennom Ånden. Han blir skremt over sin rikdom og sitt gode levevis og lider mer av det enn om han var fattig. Er han fattig og lider legemlig nød, men holder seg til Herren, da dør han bort fra verden, korsfester kjødet hver dag og modnes for himmelen.

Er han virksom og begavet i det åndelige, har han år og erfaringer i nåden, mer lys og flere evner enn brødrene, og vil han nyte ære og anseelse – ve, det er selve giften! Ånden kjenner det og blir skremt av det som av selve helvete. Er han tro og årvåken i bønn og strid mot synden og vil være den fremste både i

det skjulte og i virkeligheten, men gleder seg i hemmelighet over det og har en skjult fornøyelse i sitt eget alvor – å ve, ve, det er en fristelse fra selve helvete! Ånden tukter og minner, og han blir skremt.

Gir han seg derimot over til kjødelig makelighet og frihet, å, da kjenner han tydelig sin skyld og sin dom. Og gjør refselsen ham da opprørsk mot evangeliet, så han slår all trøst fra seg og sier: «Jeg er ingen kristen, jeg er ugudelig, jeg kan ikke ta imot nåde» – se, da raser kjødet igjen gjennom vantro. Og han får ingen ro før han igjen lar seg tukte til ydmykt å ta imot synderens rett: nåde som bare nåde.

Han skal straffes og tuktes på alle kanter og ikke ha hvile og ro i noe annet enn i Herren alene – i Herren selv, i hans rettferdighet, godhet og trofasthet.

C. O. Rosenius

29. september

«Samaria skal bøte fordi det har vært gjenstridig mot sin Gud» (Hos 14,1).

Gud må straffe den gjenstridige.

Guds kjærlighet til oss mennesker er usedvanlig stor. Ingen av oss forstår den helt til bunns. De gangene han har kalt og dratt, er uten tall. Men en gang er det den siste gangen. Da er det ikke mer kall, ingen formaning, ingen nåde.

Så sikkert som Gud er nådig, så sikkert er han rettferdig. Han går ikke i rette med menneskene til evig tid.

«Samaria skal bøte fordi det har vært gjenstridig mot sin Gud.» Straffen kommer så sikkert og så tungt. En gang får du ro for hans nåde. En gang er det siste gang du spotter Kristus og hans blod. En gang går du for siste gang til ditt syndige liv og ditt verdslige lag. En gang forakter du din mors bønner for siste gang.

Jeg kjenner ikke deg som kommer til å lese dette. Men er du ikke en troende kristen, så kjære deg, bli det nå! Nå, før den forferdelige og rettferdige straffen kommer.

Se på Israel, hvordan dommen jager dem fra land til land, uten fred og uten hvile, fordi de stod Gud imot. Men den dommen er liten mot den som venter den gjenstridige på den andre siden av graven. Spar deg selv for den! En gang vil du komme til å angre så bittert at du stod imot.

Du har ingen grunn til å bli borte fra Gud. Synden har aldri gitt deg noe godt, og nådens dør står åpen for hver synder.

Og la ikke oss som er kristne, begynne å bli gjenstridige, så dommen ikke rammer oss! Lydighet er bedre enn offer (1 Sam 15,22).

Ludvig Hope

30. september

«Judas og Benjamins motstandere fikk nå høre at de som var kommet hjem, var i ferd med å bygge et tempel for Herren, Israels Gud. De kom da til Serubabel og til slektenes overhoder og sa til dem: La oss få være med dere og bygge! For vi søker deres Gud likesom dere selv, og vi har ofret til ham helt fra syrerkongen Asarhaddons dager, han som førte oss hit! Da svarte Serubabel og

> Josva og de andre overhodene i Israel: Det er ikke sammen med dere vi skal bygge et hus for vår Gud. Men vi alene skal bygge huset for Herren, Israels Gud, slik som kong Kyros, kongen av Persia, har befalt oss» (Esra 4,1–3).

Dette skriftstedet gir oss en lærdom om vårt arbeid for Guds rike.

Hvorfor fikk ikke samaritanene være med?

Om de fikk være med og bygge, ville de nok også være med og bestemme i den gjenreiste byen – i det nyreiste templet.

Samaritanene var mange og sterke, jødene få og svake. Det viser seg ved at jødene stanset arbeidet.

Å ta imot samaritanenes hjelp ville være det samme som å gi rom for samaritanenes ånd.

Vennskapet deres var farligere enn fiendskapet deres.

Også vi må ha mot til å si nei til slike tilbud om hjelp.

Vi ønsker – som kristne – å bygge Guds rike. Helst fort.

La oss vokte oss så vi ikke i vår iver kaller på eller tar imot hjelp som fører med seg en fremmed ånd, en ånd som er imot Gud. Den fremmede ånden kan lett bli sterkere enn Guds Ånd.

La heller arbeidet gå langsomt. «Templet» blir likevel reist til slutt.

Johannes Brandtzæg

Oktober

1. oktober

«For løftet tilhører dere og deres barn, og alle dem som er langt borte, så mange som Herren vår Gud kaller til seg» (Apg 2,39).

Kanskje kan du ikke sørge over din elendighet slik du gjerne ville. Likevel synes du at det står ille til med deg, og du ville mye heller kunne tro og være et levende Guds barn som hadde syndenes forlatelse og full visshet om det. Nettopp dette er et bevis på at det ennå er livstegn i deg. Og nå er du jo nær livets kilde også her ved nattverdens sakrament.

Lær å forstå at meningen med dette nådemiddelet aldri var at du skulle kjenne at du eier alle ting der. Nei, det er et nådemåltid for dem som ingenting har, og som derfor trenger nåde.

Det sitter så dypt rotfestet i hvert menneskehjerte at det vil være renere og fromere enn ellers når det går til Herrens nattverd. Det vil bli oppløftet av hellige og opphøyde følelser, tre fram i dyp botferdighet, kaste bort alle fremmede tanker og bare feste det takknemlige hjertet ved Jesus og hans forsoningsdød. Om det nå stod i et menneskes egen makt å gjøre seg slik, ville sannelig den gjøre det som nettopp forferdes over at han ikke er slik.

Men om nå noen kunne alt dette, hva ville han da ved nattverdbordet? Jo, i grunnen ofre Gud sin renhet og fromhet! Men hvert offer for synder og mangler utenom Jesus Kristus, hans død og blod, er en vederstyggelighet for Gud. Se derfor ikke så mye på hvor skrøpelig og livløs du føler deg. Se heller på hvor kjærlig og nådig Gud er mot deg i Kristus Jesus.

G. *Janzon*

Den rettferdighet består
og for Gud alene gjelder,
når den arme synder helder
seg til Jesu blod og sår,
favner ham i troens arme,
har ham til sin del og skatt;
da vil Gud seg visst forbarme,
da er synden rent forlatt.

2. oktober

«Dere skal være mine vitner både i Jerusalem og i hele Judea og Samaria og like til jordens ende» (Apg 1,8).

Å være et vitne for Jesus skjer på tre måter: ved ord, gjerning og lidelse.

Kristi disipler må bekjenne sin tro, selv om de må lide for denne bekjennelsens skyld. Den som frykter menneskene, duger ikke i Kristi tjeneste. Ordet er det fremste våpenet himmelrikets konge kjemper sine kamper og vinner sine seire med. Men det er ikke bare med munnen vi skal vitne om ham. Hele livet vårt og alle gjerningene våre skal vitne om ham. Når de kristnes liv er rikt på gode gjerninger, er det en anskuelsesundervisning i kristendommen med den mest overbevisende veltalenhet.

Overalt står de troende under en slags *politiovervåking*, så skarpt gir verden akt på hvordan de lever. Derfor får også alle sanne vitner for Kristus sin lidelse. Verden sørger alltid for at de ikke mangler kors.

Slik fedrelandet krever av sine stridsmenn mot til å lide og vilje til å ofre seg selv, slik krever Guds rike det samme av sine arbeidere. Med soldater som frykter ilden, kan ikke selv den beste hærfører vinne noe slag.

Dr. Warneck

At tro på Jesus og
ham gjerne å bekjenne,
det er den sikre vei
som får en salig ende;
til himlen skal man gå
med hjertens ydmykt sinn;
dog ingen tenke han
kan stjele seg derinn.

Den vei Guds Sønn har lært,
den må vi alltid følge
og det for ingen mann
i ord og gjerning dølge;
så våkner mangen opp
av sikkerhetens natt,
når lyset bliver rett
på lysestaken satt.

3. oktober

«Over Davids hus og over Jerusalems innbyggere vil jeg utgyte nådens og bønnens Ånd» (Sak 12,10).

Alle sanne disipler av Kristus hører til Davids hus og Jerusalems innbyggere. For Kristus og hans rike er Davids hus, det nye Jerusalem. Innbyggerne er de troende, som søker det som er der oppe (Kol 3,1), og som i likhet med David ber og bønnfaller om en ny og stadig ånd og et rent hjerte (Sal 51,12).

Herren kommer alle våre bønner i forkjøpet. Alt vi skal be om, har han lagt i munnen vår. Ja, han vil til og med selv gi oss bønnens Ånd, han som vi jo ikke

kan be uten. Så miskunnelig er Herren – og likevel er tilliten vår til ham så liten og svak!

Nettopp derfor burde vi uten opphold kjenne oss drevet til å påkalle ham om nådens og bønnens Ånd. For nåden gjør hjertet fast og stødig, og bare Ånden makter å gjøre oss levende. All vår elendighet kommer av at vi mangler Åndens fylde. Sjelens magerhet, vår sanselighet og hjertets tomhet – hvor dypt bør ikke alt dette bøye oss ned, og hvor kraftig bør det ikke drive oss til å be hver dag om at nådens og bønnens Ånd må bli utøst over oss!

For Herren vil nå en gang ikke gi oss sin Ånd uten at vi ber om ham, uten at vi lengter etter ham med stor hunger og tørst. Men de fleste foretar seg alt i sin egen ånd, og i den går de også til bønnen. Derfor er og blir de i sin fattigdom og åndelige tomhet krøplinger av kristne, som vil vite mer enn de vil gjøre, og se lenger enn de vil gå.

Johannes Gossner

O Helligånd, o før mitt sinn
dog rett i andakts lue inn,
og lær meg til min Gud å trede
i bønnens rette kraft og glede!
Jeg er så lunken i mitt bryst,
å, gi meg rett en hjertens lyst
til deg, min skatt foruten like,
å få og aldri mere svike!
Halleluja, halleluja!

4. oktober

«Vandre i Ånden! Så skal dere ikke fullføre kjødets lyst» (Gal 5,16).

Det er så lett for en kristen å bli utadvendt. Tankene farer omkring i den vide verden uten egentlig å stanse ved noe. *Sinnet blir urolig, og ånden blir trett og sløv av det*. Slik et menneskes sinn er, slik blir livet og ferden hans. Det er et gammelt ord, og det har betydning for dem som vil gi akt på seg selv.

Du merker best om du er blitt sløv, når du hører eller tenker over Guds ord. Selv om det er det mest lokkende og kjærlighetsfulle ord fra Brudgommens, Jesu Kristi, egen munn, merker hjertet ikke noe særlig. Det er bare ord, og det er alt. Ånden får ingen næring og blir derfor så svak og kraftløs at den ikke orker å stå imot det onde hjertets naturlige vanart og det onde som trenger inn utenfra. Kjødet seirer, og ånden blir såret. Den krymper seg for hvert slag den får, og den taler sitt språk i brystet – om enn svakt – så lenge det er liv.

Kraften til å vandre i Ånden får en kristen slik: Gudslivet blir næret, så ånden blir sterk. Det virker inn på sinnet, så det blir rolig og følsomt. Ånden hviler i Guds nærhet og gleder seg i ham. Da føler den kristne seg lykkelig. Sinnet finner hvile ved at ånden er nær Gud. Og da seirer han sikrest over det onde, både innenfra og utenfra – også når tanken er opptatt av de verdslige gjøremålene – fordi han hviler i sin Gud.

J. m. t.

O, hvo der kunne det ene kun lære,
seg å oppofre med hjerte og hu!
O, måtte Jesus mitt alting kun være!
Jeg er, dessverre, langt borte ennu.
Jesu, som gav meg et hørende øre,
rekk meg tillike din kraftige hånd,
at jeg herefter min vandring må føre
rett som en kristen i hellighets ånd!

5. oktober

«Og straks nødde han disiplene til å gå i båten og dra i forveien for ham over til den andre siden, mens han sendte folket fra seg» (Matt 14,22; se også Joh 6,16 flg.).

Det var Jesus selv som hadde gitt disiplene ordre om å gå i båten og dra over sjøen. Det var ikke noe de hadde funnet på selv.

Vi tar kanskje ikke feil om vi tenker at disiplene helst hadde ventet å få godt og stille vær over Gennesaretsjøen, når Jesus hadde befalt dem å dra den veien. Det kom kanskje som en overraskelse på dem at de på den turen skulle få vinden imot seg og at båten skulle stampe hardt mot bølgene (Matt 14,24).

Det ligger nær å tro at vi skulle få godt vær, medvind og smult vann når vi går der Gud har befalt oss å gå.

Men det går ikke alltid slik – kanskje sjelden.

Pliktens vei, Guds vei, ligger ikke alltid i solskinn.

La oss ikke undre oss for mye over det og knurre.

Slik var det for disiplene den natten.

Men når Kristus har sendt oss, kan vi trygt fortsette vår vei, visse på at vi skal nå fram gjennom natt og mørke og storm til den stille havnen og til dagens klare lys.

Og én ting til kan vi være sikre på: Får vi «motvind», og blir «seilasen hard», så er det det beste – i alle fall for oss selv, og for det meste også for den saken vi arbeider og kjemper for.

Johannes Brandtzæg

Hvor Gud meg fører, går jeg glad,
han, ikke jeg, skal råde,
jeg kaller alle tider hva
min Gud meg sender, nåde.
Gud fører meg dog like hjem,
for går jeg alltid trøstig frem
og på hans hjerte lider.

6. oktober

«Jeg hjelper deg» (Jes 41,13).

Det er bare en liten ting for meg, din Gud, å hjelpe deg. Tenk på hva jeg allerede har gjort for deg. Hva! Skulle ikke jeg hjelpe deg? Jeg kjøpte deg jo med mitt

blod! Hva! Jeg er jo død for deg. Og har jeg gjort det som er større, skulle jeg da ikke gjøre det som er mindre?

Hjelpe deg! Det er det minste jeg noen gang vil gjøre for deg. Jeg har gjort mer, og jeg vil gjøre mer. Før verdens grunnvoll ble lagt, utvalgte jeg deg. Jeg opprettet pakten for din skyld. Jeg la av meg min herlighet og ble menneske for din skyld. Jeg gav mitt liv for deg. Og har jeg gjort alt dette for deg, skal jeg visselig også hjelpe deg nå. Når jeg hjelper deg, gir jeg deg bare det jeg allerede har kjøpt til deg.

Om du trenger tusen ganger mer hjelp, er jeg villig til å gi deg den. Det kan synes mye for deg å be om, men det er lite for meg å gi. Du ber om lite i forhold til hva jeg er villig til å gi. Hjelpe deg? Frykt ikke! Om en maur stod utenfor den velfylte låven din og bad om hjelp, ville du vel ikke bli utarmet av å gi den en håndfull korn. Og langt mindre vil du bli vist bort når du står ved døren til mitt uuttømmelige forrådskammer. «Jeg hjelper deg.»

Å, min sjel, er ikke dette nok? Trenger du mer styrke enn den hellige treenighets allmakt? Trenger du mer visdom enn det som finnes hos Faderen, mer kjærlighet enn den som er vist i Sønnen, og mer kraft enn den som åpenbarer seg i Åndens virkninger?

Kom hit med det tomme karet ditt – visselig skal det kunne fylles fra denne brønnen. Skynd deg, samle sammen alt du mangler, og bring det hit – din tomhet, din sorg, din smerte, din nød! «Guds bekk er full av vann» (Sal 65,10). Alt er her i overflod. Hva mer kan du ønske?

C. H. *Spurgeon*

7. oktober

«Se der Guds lam, som bærer bort verdens synd!» (Joh 1,29).

Når synden gjør meg redd, når samvittigheten anklager meg, når jeg ser så mye, så mye i livet mitt som har vært og er annerledes enn det skulle, når tvilen kommer, når sløvheten og likegyldigheten og verdsligheten vil få makt over meg – da er det ikke noe annet som hjelper enn å se på Guds lam, som bar verdens synd.

Bar han verdens synd, da var også mine synder med. Og han bar dem for å ta dem bort. Straffen – min straff – ble lagt på ham, og han tok den. Han tømte begeret, Guds vredes beger, så tungt det enn falt ham. Og dermed er det frelse og fred for arme syndere på jorden.

Hvor salig det er å se på forsoningen og få hvile min trette sjel i det Jesus har gjort for meg! Det er nok mange som vil fortelle meg at Jesu gjerning i hovedsak betydde at han viste oss hvordan vi skulle leve her på jorden. Men i det ordet som er gitt meg til en lykt for min fot og et lys på min sti (Sal 119,105), finner jeg at Jesus er kommet for å gi sitt liv til en løsepenge for mange (Matt 20,28) – for alle.

Takk, Gud, for at det er slik. Hjelp meg å holde fast ved dette. Hjelp meg å tro i dag at Jesu Kristi blod renser også meg fra all synd (1 Joh 1,7)!

N. *Nilssen*

Skriv meg, Jesu, dine vunder,
blod og død i sjelen inn,

at jeg ser dem alle stunder
trykt og prentet i mitt sinn!
Du alene er den mann
som min sjel husvale kan;
her for dine føtter bøyet
blir mitt hjerte trøst tilføyet.

8. oktober

«Alle har de samme Herre, som er rik nok for alle som påkaller ham» (Rom 10,12).

Å, det livet er fattig, svært fattig, som ikke blir gjort rikt i Gud og ved Gud, ved samfunnet med ham i bønnen. Hos Herren alene er det trøst og fred. Men hvem har vel denne trøsten uten den som ber? Mangen en sukker og synger sin sørgesang:

Det arme hjerte herneden
i barmen voldsomt slår,
oppnår visst ikke freden
før døden det stille får.

Ja, så fredløs er en fordi en ikke ber. Og en vet ikke at den verste ufreden først begynner når det arme hjertet forlater Gud – når det ikke lenger beveger seg og slår i ham, men banker og bever i en annen verden. Livet i slike hjerter er jo selv en grav. Roen deres er dødens ro, og uroen deres er helvetes uro.

Og så kommer jordens byrder og tynger i tillegg. Sykdom kommer, fattigdom melder seg, tusen vakre forhåpninger er forsvunnet, og tusen vennlige eller lystige bilder av livet er blitt til svarte spøkelser. Å, sannelig, da er hjertet svært ulykkelig og elendig når tunge sukk presser det og det ikke kan be.

Dr. von Kapff

O, når hjertet rett kan bede
til sin Gud av dypest grunn,
det er visselig hernede
livets aller beste stund.
Intet ligne kan den trøst
som nedlegges i mitt bryst,
når min ånd i bønn kan stige
opp til Gud i himmerike!

9. oktober

«Og de synger en ny sang» (Åp 5,9).

Alle Guds folk i himmelen, og de her på jorden som er skikket til å komme til himmelen, har én eneste stor ting å glede seg over, og det er blodet. «De sang en ny sang», sier Johannes, «og ingen kunne lære sangen» (Åp 14,3). Nettopp den skilte dem fra alle andre. Og sangen lød slik: «Verdig er Lammet, som ble slaktet, til å få makt og rikdom og visdom og styrke og ære og pris og velsignelse!» (Åp 5,12).

Ja, blodet er alle levende kristnes sang. Det er ikke bare en bekjennelse som de tror på slik det skal være, men deres sang, det som gleder hjertet deres. Hos seg selv finner de ingenting å rose seg av eller dvele ved med velbehag. De er alle sammen elendige stakkarer, fulle av all slags urenhet. Synden er deres pine og plage og gjør dem ofte helt motløse og skjelvende. Det eneste som kan glede dem, er når de i evangeliet får se et glimt av hva Jesu blod gjelder.

Men kanskje er det nettopp dette stykket som avslører din kristendom. Du er redd for at dette blodet skal bli rost for høyt, altfor fritt og uten forbehold. Der det skjer, føler du deg ikke riktig vel; andre ting i kristendommen har egentlig bedre klang for ditt hjerte.

Min venn, er du ikke redd for at du på den dagen kan møte en mann med skinnende naglemerker i hender og føtter – en mann hvis blod og sår du ikke har regnet som din salighet og ditt hjertes alt? Er du ikke redd for at han vil møte deg med spørsmålet: «Venn, hvordan er du kommet inn her uten bryllupsklær?» (Matt 22,12).

Akk, hvis din fromhet ikke er blitt til – og blir til hver dag – på den måten at din utsultede sjel har fred i blodet alene, da kan du med all din åndelighet ikke være skikket til å komme i himmelen. For der vil du finne en jubel over blodet som vil bli altfor pinlig for deg.

Chr. Moller

10. oktober

«Å, bare du ville akte på mine bud! Da skulle din fred bli som floden» (Jes 48,18).

Grunnen til vår indre uro og frykt er for en stor del at sinnet vårt er så delt. Til og med en kristen griper av og til seg selv i mer eller mindre åpenbare forsøk på å tjene to herrer.

Har du sett en magnetnål mens den svinger urolig fram og tilbake før den finner retningen mot den magnetiske polen?

Den svinger fram og tilbake, kortere og kortere og enda kortere, til den nesten blir stående stille. Om et lite øyeblikk venter du å se den peke urørlig mot det punktet som drar den til seg med sin usynlige makt. Men plutselig kommer det et lite støt utenfra, eller noen bringer et stykke jern i nærheten av den – en spiker, en kniv, en saks. Straks blir den ført ut av sin hvilende stilling, og den er igjen på sin urolige vandring.

Også menneskesjelen har sin «magnetiske pol», og den kan vanskelig unndra seg dens innflytelse. Den svinger urolig fram og tilbake til den finner hvile i Gud. Men mang en sjel finner aldri denne hvilen, fordi den stadig lar seg påvirke av andre krefter. Og når det et øyeblikk ser ut til at den nesten er kommet ut av den pinefulle uroen – plutselig blir den igjen utsatt for en skjebnesvanger berøring med verden og dens ting.

I slike avgjørende øyeblikk, når sjelens hvile står på spill, kanskje for all evighet, så husk: «Ingen kan tjene to herrer» (Matt 6,24). Freden din avhenger av at du er bestemt på å tjene én herre og lyde én vilje, koste hva det koste vil. Hvilken herre? Og hvilken vilje? Gud. Og hans vilje.

Utsett deg ikke for å begynne igjen på den trøstesløse svingingen fram og tilbake mellom Gud og verden, som bringer så mye angst og frykt.

Johannes Brandtzæg

11. oktober

«Vær tro inntil døden, så vil jeg gi deg livets krone» (Åp 2,10).

Vi fant ham, og han ble vår Jesus. Men nå står det tilbake å eie alt sitt i ham helt til enden og hver dag kunne si: «Herren er min del» (Klag 3,24). Ja, det er et alvorlig spørsmål som må stilles hver dag: Er Herren din del? Har du fremdeles din skatt i ham – din trøst og fred, din glede, din kraft, din salighet, ditt alt?

Du leser, du ber, og du hører Ordet omtrent som før. Du kommer sammen med de troende, du er med i arbeidet for Guds rike, og folk ser opp til deg som en gammel kristen.

Men er Herren din del? Har hjertet ditt det godt hos Jesus i enerom, når ingen kirkeklokke kaller deg til andakt? Er du glad i bønnen hos din Gud også når du er alene med ham? Eller er det bare på møter, når noen ber deg om å be, at du har så mye å si til Gud? Er det godt å tenke på himmelen? Trakter du etter det som er der oppe? Lengter du av og til etter å flytte herfra?

Akk, ved slike spørsmål blir mange hjerter avslørt. Da viser det seg at det er så mange som verden har fått dra til seg igjen, så mange lunkne som har forlatt sin første kjærlighet (Åp 2,4). Har du derfor din sjel kjær, så hold deg nær til Jesus. Bruk hans nådemidler, ransak og prøv deg selv, og spør hver dag etter den trange veien som fører til livet.

Om du enn er usel og ringe, ja den minste av alle Guds barn – bare du spør etter ham, hver dag finner fred og hvile i ham, hver dag søker syndenes forlatelse hos ham og kraft til kampen mot deg selv – da er du likevel salig. Da vil han ikke støte deg bort fordi du er fattig og elendig. Nei, Herren er også de svakes Gud og de hjelpeløses Far.

«*Hyrderøsten*»

12. oktober

«Nå undrer de seg over at dere ikke løper med dem ut i den samme strøm av utskeielser, og derfor spotter de dere» (1 Pet 4,4).

Sann kristendom begynner med sorg over synden. At et hederlig og skikkelig menneske gråter bittert og slår seg for brystet, feller dommen over seg selv og kaller seg en elendig og fortapt synder – det makter ikke verden å fatte. At dette mennesket så har kilden til sin trøst utenfor seg selv, i stedet for å finne trøst i sine egne forsøk på å bli bedre eller i sin egen omvendelse – det kan ikke verden begripe. At han roper på og håper på en frelser, en stedfortreder, en forsoner, synes verden er underlig.

Og verdens forbauselse tar et kjempeskritt når den ser at den samme sjelen fortsatt finner sin høyeste, ja sin eneste glede i samfunnet med denne sin Frelser. Den som er frelst på denne måten, er rykket ut av verdens synskrets og inn i en krets som er helt ukjent for den. Han lever og ånder nå i en verden der selv den klokeste blant verdens kloke ikke lenger forstår ham. Han er blitt en

«narr», en «svermer». Han er forkastet av menneskene, men utvalgt og dyrebar for Gud (1 Pet 2,4).

Dr. F. W. Krummacher

Den grunn hvorpå jeg bygger,
er Kristus og hans død;
i Jesu pines skygger
er sjelens hvile sød;
der har jeg funnet livet,
selv er jeg intet verd,
hva Jesus meg har givet,
gjør meg for Gud så kjær.

Han, han har rent utslettet
alt hva meg var imot,
min syndeskyld avtvettet
med sitt uskyldig' blod;
til ham i troen kommen
et freidig mot jeg får
og frykter ei for dommen
som over synden går.

13. oktober

> «Har Gud glemt å være nådig? Har han i vrede lukket til for sin barmhjertighet?» (Sal 77,10).

Slik spurte de gamle troende mer enn én gang. De hadde erfart saligheten i samfunnet med Gud når de kunne tro at han for sin barmhjertighets skyld hadde tilgitt dem alle deres synder. Men så kom det tider da de var i mørke og tvil. Da følte de det som om Gud hadde forlatt dem, som om de var gjenstand for Guds vrede og ikke for hans barmhjertighet.

Er det noen gang slik for deg, du som har bekjent at du har fått barmhjertighet? Hender det at du begynner å tvile på din nådestand – tvile på at det var rett med omvendelsen din? Eller begynner du å tvile på at du ennå hører Gud til, slik du nå ser ut – selv om det står klart for deg at du en gang hadde det godt med din Gud? Har du noen gang måttet klage med Brorson:

«Hva fattes meg, hvi er jeg dog
så søvnig og så lunken,
rett som min sjel var spent i åk
og ned i jorden sunken?
Hvor er den lyst jeg hadde før
til Ordets brød å sanke,
hvi kan jeg ei på nådens dør
med kraft og alvor banke?»

Eller har du begynt å tvile på Gud og hans ord og løfter? Å, så vit at Gud aldri glemmer sine. Han skjuler seg noen ganger, men glemme deg kan han aldri. «Glemmer vel en kvinne sitt diende barn, så hun ikke forbarmer seg over sitt

livs sønn? Om også de glemmer, så glemmer ikke jeg deg» (Jes 49,15). Dette er Herrens forsikring.

Og om det enn kan stå dårlig til med deg, så gjør likevel ikke din utroskap Guds trofasthet til intet (Rom 3,3). For «Gud angrer ikke sine nådegaver og sitt kall» (Rom 11,29). Hans barmhjertighet tar aldri slutt.

N. Nilssen

14. oktober

> «Den som stjal, må ikke stjele lenger, men heller arbeide og gjøre noe godt med sine egne hender, så han kan ha noe å gi til dem som trenger det!» (Ef 4,28).

Å stjele er ikke bare å ta andres gods og gull fra dem med makt, list eller bedrag, enten det er mye eller lite. Etter apostelens mening er det også å stjele når en ikke arbeider og gjør noe godt, slik at en også kan ha noe å gi til dem som trenger det.

For den som med ære og full rett kan tjene noe for seg selv og for andre som trenger det, men ikke gjør det, han har dermed holdt tilbake det han skyldte den fattige. Og det kan ikke kalles annet enn å stjele. Men dette er av den onde, og derfor skal en også legge det av. Den som stjal, må ikke stjele lenger!

Tvert imot må vi legge vinn på en ærlig og redelig ferd, slik at vi arbeider og gjør noe godt med hendene våre. Det betyr at hver og en flittig skal ta vare på sin gjerning, så han med all ære og redelighet kan tjene til sitt daglige brød og gjøre noe ordentlig og godt som folk kan være tjent med, og som Gud ikke trenger å bli vred over.

Derfor bør hver den som vil bevare en god samvittighet, tenke over hvilken levevei han skal velge for seg selv og barna sine. Skammelige og unyttige kunster og ferdigheter, som verken tjener Gud eller nesten, må ikke finnes hos en oppriktig kristen.

Legg for det andre også merke til hvilken hensikt du skal ha når du strever etter det daglige brød. Den Hellige Ånd vil at du skal tjene ditt stykke brød med ærlighet, ikke bare for deg selv, men også for de fattige, så du kan ha noe å gi til dem som trenger det. Dere som ikke deler brødet med dem som trenger det, eller som lukker pungen for den fattige, skal derfor tenke grundig etter i hjertet om dere da har gjort en gjerning som sømmer seg for det nye mennesket.

«Om dere vet dette, da er dere salige, så sant dere gjør det» (Joh 13,17).

Dr. J. Lütkemann

15. oktober

> «For som jeg ofte har sagt dere, og nå igjen sier med tårer: Mange vandrer som fiender av Kristi kors» (Fil 3,18).

Det er forferdelig å være fiende av den dyrebare Frelserens kors! Du vil ikke vite av hans blod som frelser. Av hele ditt hjerte har du uvilje mot en Frelser som dør på korset og slik forsoner oss med Gud. Og du skyr hans smertefulle vei; du vil ikke fornekte deg selv og følge i hans fotspor i fattigdom og lidelse. Jordisk rikdom, makt og ære er bedre for deg enn hans kjærlighet og nåden fra hans død og oppstandelse.

La hver og en prøve seg selv! Vi kunne være blant disse, for de er «mange». Apostelen sier at de er mange, og Jesus sier det samme: «Bred er den veien som fører til fortapelsen, og mange er de som går inn gjennom den» (Matt 7,13).

Slik folkemengden i de travle gatene i en stor by deler seg i to strømmer som går hver sin vei, slik er det også med menneskene på jorden. Mens verdens barn jager etter det jordiske og ender i fortapelsen, vandrer de troende Kristi korsvei til himmelen. Brødre, la ikke verdensflokkens styrke dra dere med seg tilbake til døden! La verken vennskap eller fiendskap, trusler eller løfter, fariseernes falskhet eller folkets «Hosianna» og «Korsfest», verken den egenrådige frihetens eller den kjødelige latskapens ånd føre dere vill og dra blikket deres bort fra himmelen!

Veien er trang, men hold dere bare alltid i disiplenes flokk bak Jesus – alltid, alltid etter ham i lydighet og selvfornektelse, så kommer dere fram. Vår del er ikke verdens forgjengelige goder; «vi har vårt hjemland i himmelen» (Fil 3,20). Oppover, hjemover, i følge med alle de hellige!

Herre Jesus, lær oss å kjenne nåden og kraften i ditt kors. Gi oss lyst til å vandre i fotsporene av dine lidelser, og gi oss troskap i det helt til enden!

N. J. Laache

16. oktober

«Be derfor høstens herre at han vil drive arbeidere ut til sin høst!» (Matt 9,38).

Ber du Gud om arbeidere?

Fra alle kanter av landet vårt klages det over mangel på arbeidere. Her er så mye å gjøre i bygda vår og i byen vår, men vi har ingen. Så sendes det brev øst og vest, til kjente og ukjente, med bønn om å komme.

Ja, det er bra at folk ønsker arbeidere for Guds rike. Men det ser ut som jo flere som ber om dem, jo færre arbeidere blir det. Hvordan kan det ha seg?

Kanskje vi har glemt å be Gud om arbeidere. Det må vi ikke gjøre. Ingen vei er sikrere å gå enn bønnens vei til Gud, og ingen blir mer til velsignelse enn den som Gud har sendt. Kanskje det er mye mørke blant gamle og unge der i bygda di. Kanskje du sukker over det og klager til de troende når du treffer dem. Du ber dem også komme og hjelpe, og det er ingenting å si på det; Gud vil det. Men har du bedt Gud om at han skal sende noen? Jeg er så sikker på at han så gjerne vil høre en slik bønn fra sitt folk.

Skulle ikke han som sendte Peter til Kornelius og Filip til hoffmannen, sende en arbeider i dag også når den troende ber ham alvorlig om det?

Jo – be, og han kommer med svar.

Glem så heller ikke hedningenes millioner og Israels rest.

Og når du ber, så tenk over om ikke også du kan gjøre noe. Kanskje det er deg Gud vil ha ut? Er du villig til å gå om Gud vil sende deg?

Ludvig Hope

Kall dine tjenere
og dine tjenerinder,
og la dem stigen se
som jord til himlen binder,

at den som vandrer ut
med troens stav i hånd,
må ferdes hjerteglad
med himmelløftet ånd!

17. oktober

«... så dere kan vandre verdig for Herren, til behag for ham i alle ting, ved at dere bærer frukt og vokser i all god gjerning» (Kol 1,10).

Å vandre verdig for Herren er å ha en rett tro og bekjenne denne troen med lære og liv. Da er vi som de som er Herren verdige, og som Herren kan rose seg av og si: Dette er mitt folk. Dette er kristne som lærer og blir ved det de har lært i Ordet, som kjenner min vilje, og som derfor gjør og lider det de skal.

Til dette skal vår visdom og forstand i kunnskapen om Gud tjene og være til nytte: at vi blir slike mennesker som er til ære og pris for Gud, så han blir priset ved oss. Slik lever vi til fullt behag for Gud, eller behager ham på alle måter etter hans ord. Da er vi i vårt liv, vår stand og den gjerning vi har fått befalt, ikke ufruktbare eller skadelige som de falske kristne, hyklerne og de vantro. Nei, vi gjør mye godt og er nyttige mennesker, til ære for Guds rike.

Samtidig tjener den til at vi alltid holder fast og vokser i den kunnskapen om Gud som er begynt i oss. Da lar vi oss ikke føre eller drive bort fra den ved djevelens list. Han går alltid og overalt løs på de kristne og prøver like ivrig å få dem til å falle fra Guds ord og vilje som han i begynnelsen gjorde med Adam og Eva i paradiset.

Men dette makter verken vår egen kraft eller alle menneskers kraft. Det må være hans egen guddommelige, herlige makt og kraft, som han overvinner djevelen med og vinner seg ære og pris med mot helvetes porter. Av denne kraften må vi bli styrket i troen. Den må vi stadig søke ved hjelp av Guds ord, og vi må be om at det ikke må bli med begynnelsen, men at vi må trenge igjennom og slik bli sterkere og sterkere i hans makt. Det er ikke vår, men hans guddommelige makt og kraft når noen blir værende en kristen og i kunnskapen om Gud, ubedratt og ubeseiret av djevelen.

Dr. M. Luther

18. oktober

«Da ble Herren vred på Salomo fordi han hadde vendt hjertet bort fra Herren, Israels Gud, som hadde åpenbart seg for ham to ganger» (1 Kong 11,9).

Høye åpenbaringer kan ikke erstatte den daglige årvåkenheten.

Det ser vi av Salomos eksempel. Det bevises av mange tilfeller av dype fall hos slike som var høyt benådet, og som var kommet dypere inn i nåden og kunnskapen om vår Herre Jesus Kristus enn de fleste blant Guds folk.

Søkende sjeler mener ofte at det skulle være så lett å tro, bare Gud ville unne dem en eller annen åpenbaring.

Og kristne som har levd i samfunn med Gud en tid, blir også av og til fristet av den samme tilbøyeligheten – til å «kreve et tegn» av Gud – når de ikke lenger

er tilfreds med den trosveien Gud fører dem på, som etter deres mening ofte er så fattig.

Hvis Gud unner oss en slik «åpenbaring», skal vi takke for det, for det er en særskilt nåde. Men vi må ikke overvurdere betydningen av slike nådebevisninger.

For det første er de ikke i seg selv noe sikkert middel til å overbevise en som tviler, eller til å bevare noen i troen. Det ser vi blant annet av det Abraham sier til den rike mannen i helvetes pine: «Hører de ikke Moses og profetene, da vil de heller ikke la seg overbevise om noen står opp fra de døde» (Luk 16,31).

Dernest har Skriften også sagt oss at de høye åpenbaringene rett og slett kan være en fare. For at Paulus ikke skulle opphøye seg av dem, måtte Gud gi ham en torn i kjødet, en Satans engel som skulle «slå» ham (2 Kor 12,7).

Våk til enhver tid! Den daglige årvåkenheten og det daglige samfunnet med Gud er så viktig at ikke engang en høyt benådet Salomo eller Paulus kan bli bevart til enden uten det.

Johannes Brandtzæg

19. oktober

«Men i alt dette vinner vi mer enn seier ved ham som elsket oss» (Rom 8,37).

Vi går til Kristus for å få tilgivelse, og etterpå går vi altfor ofte til loven for å få kraft til å bekjempe syndene våre. Paulus refser dette som dårskap: «Uforstandige galatere! Hvem har forhekset dere? … Bare dette vil jeg få vite av dere: Var det ved lovgjerninger dere fikk Ånden, eller var det ved å høre troen forkynt?» (Gal 3,1–2). Bring syndene dine til Kristi kors, for bare der kan det gamle mennesket bli korsfestet. Det eneste våpenet som duger til å bekjempe synden med, er det spydet som gjennomboret Jesu side.

Du ønsker å overvinne et sinn som lett blir vredt. Hvordan går du fram med det? Det er mulig at du aldri har prøvd den rette måten: å gå til Jesus med det. Hvordan fikk jeg frelsen? Jeg kom til Jesus akkurat som jeg var, og stolte på at han ville frelse meg. På samme måte må jeg drepe mitt vredaktige sinn. Jeg må gå til korset med det og si til Jesus: «Herre, jeg stoler på at du vil fri meg fra det.» Bare slik kan det få dødsstøtet.

Er du gjerrig? Kjenner du at verden binder deg? Du kan kjempe mot denne synden så lenge du vil – er det din skjødesynd, blir du aldri fri fra den på noen annen måte enn ved Kristi blod. Bad flittig i denne kilden, så får sjelen din hjelp ved Jesu kraft. Si til ham: «Herre, jeg stoler på deg. Ditt navn er Jesus, og du frelser ditt folk fra deres synder (Matt 1,21). Herre, dette er en av mine verste synder; frels meg fra den!»

Ytre ordninger som midler til å døde synden og kjødet er ingenting uten Kristus. Bønnene dine, angeren din og tårene dine er uten verdi når de er uten ham. Du må vinne ved ham som har elsket deg, hvis du skal bli en seierherre.

C. H. Spurgeon

20. oktober

«Det er et troverdig ord, fullt verdt å motta: Kristus Jesus kom til verden for å frelse syndere» (1 Tim 1,15).

Det er sant, som Paulus sier, at dette ordet er fullt verdt å motta. Det er et så herlig ord at du ikke vil finne noe herligere, skjønnere og mer trøsterikt ord, om du så ransaker alle biblioteker og bøker i verden og lytter til alt det vise og dårer har sagt. Dette dyrebare ordet lyder: «Kristus Jesus, Guds enbårne Sønn, kom til denne verden for å frelse syndere.»

Når dette ordet faller i de rette ørene, gjør det virkelig hele mennesket rikere enn om noen ga det tusen verdener, og saligere enn om alle store og små mennesker på jorden forsikret det om sin gunst.

Og det apostelen skrev, har Frelseren stadfestet på forhånd og ropt ut i denne verden full av syndere: Ja, ja, jeg er virkelig kommet til denne verden for å kalle syndere til omvendelse og til salighet. Legg merke til at jeg ikke leter etter hellige eller rettferdige på jorden. Jeg vet godt at verden er full av syndere, men nettopp for deres skyld er jeg her – utsendt av kjærlighetens Gud, han som ikke vil at noen menneskesjel skal gå fortapt, men ønsker at alle, alle skal bli frelst.

Her burde jo hele verden falle ned på sitt ansikt og tilbe. Når den nå ikke gjør det, kjære leser, så gjør du det! La først dette ordet falle riktig inn i hjertet ditt, så vil du sikkert falle på ditt ansikt. Når du forstår dette ordet riktig, vil det kaste deg til jorden, selv om ingenting i verden makter å bøye deg.

Salige er de ører som er åpnet for å høre deg, du livets ord!

Johannes Gossner

21. oktober

4Mos 23,1–21; 24,10–17 (jf. 4Mos 31,8 og 16).

Fortellingen om Bileam er svært alvorlig. Ved Guds Ånd ser han syner som viser langt inn i framtiden. På en måte er han Guds fortrolige. Han ser storheten til Guds folk og velsigner det.

Og tross alt dette – han er ikke blant de oppriktige, enda han ønsker å dø deres død (4 Mos 23,10).

Han går Guds ærend fordi det er en makt over ham som tvinger ham – men hjertet hans er likevel ikke rett for Gud.

Han talte som Guds fortrolige når den profetiske ånd grep ham. Men i virkeligheten var hjertet hans i all hemmelighet på parti med fiendene av Guds folk.

Det var bare røsten som var Guds. Selv hadde han ingen del i den Ånd som drev ham til å forkynne Guds hemmeligheter.

Å lese Bileams historie er særlig egnet til å vekke alvorlige tanker hos forkynnere. Det er stor fare for at vi kan bli som Bileam, slik at det bare er «røsten» igjen av vår kristendom – slik at det i forkynnelsen vår bare er en etterklang igjen av den Ånd som en gang drev oss til å forkynne den korsfestede.

Og til alle kristne har Bileams skjebne et alvorlig ord å si. Må vi alle våke til enhver tid, så vår kristendom ikke forandrer seg fra å være noe inni oss til å bli noe bare utenpå oss.

Bileam ble til slutt slått i hjel sammen med fiendene av Guds folk, til en stadig advarsel for dem som ikke har hjertet «helt med Herren».

Johannes Brandtzæg

22. oktober

«Herren er god mot den som venter på ham, mot den sjel som søker ham» (Klag 3,25).

Hvor kommer det fra at folk sier kristendommen ødelegger gleden? Jo, det kommer av at kristendommen er imot de syndige gledene, og verden kjenner ikke den sanne gleden som kristendommen gir. Men hva er så syndige gleder? Jo, alle slike gleder som du må skamme deg over for Herren Jesus, der du ikke kan be, og som du ikke vil kalles bort fra og inn i evigheten.

Ønsker du for eksempel å dø i dansesalen eller ved kortbordet, ved drikkebordet eller i utuktens seng? Ville du gjerne dø i et sladrelag, mens det synges lettferdige sanger, midt i krangel, trette og slagsmål og så videre? Jeg synes en slik død ville være forferdelig. Og kan det da være en sann glede som gjør døden forferdelig?

Den sanne gleden kaller jeg derimot den som jeg ikke trenger å skamme meg over for min Gud og Frelser, der jeg kan be og med glede gå inn i evigheten – enten det er i kirken, eller mens jeg leser i Bibelen hjemme, eller i bønnen, eller i det arbeidet Gud har gitt meg, eller ved en kristens sykeseng, eller hvor det skal være. Men det jeg må skamme meg over for min kjære Frelser, kaller jeg ikke glede, men synd. Og synden fordømmer kristendommen ganske visst.

L. Harms

Lystig, mitt hjerte, la sorgen bortdrive,
glad og frimodig i Herren du blive!
Udi din Gud du deg inderlig fryde,
verden skal ikke det kunne forbyde!

Verdens bedrøvelse vil jeg forglemme,
kun mine synder så mange meg gremme;
Gud vil jeg elske og evig tilbede,
så har i ham jeg min saligste glede.

23. oktober

«Du skal ikke misbruke Herren din Guds navn, for Herren vil ikke holde den uskyldig som misbruker hans navn» (2 Mos 20,7).

Den synden Gud forbyr her, er fryktelig vanlig blant oss. Og like vanlig som det er å misbruke Guds navn, er det å påkalle djevelen. Det er grufullt å høre hva folk kan be djevelen om.

Når tyven stjeler, mener han å vinne en fordel ved det. Når drankeren drikker seg full, får han i alle fall en rus, og den som synder mot det sjette bud, tilfredsstiller en drift på en syndig måte. Men hva oppnår den som misbruker Guds navn og påkaller djevelen? Ja, det er ikke lett å se. Smågutten begynner med det for å være kar og være som de voksne, og snart blir det en vane. Men barnelærdommen vår sier at en syndig vane viser at synden hersker over en.

Det eneste de oppnår, er å kunne synde – trosse Gud og utfordre alle onde makter. De blir drevet av djevelen til å synde, omtrent på samme måte som Guds barn blir drevet av Guds Ånd til det gode. Og likevel blir det nesten ikke regnet for synd blant vanlige folk. Folk som har denne vanen, kan være like aktet og ansett for det.

Men Herren tar det alvorlig. Til nettopp dette budet har han føyd en trussel som han ikke har føyd til noen av de andre. La oss alltid huske at «Herren vil ikke holde den uskyldig som misbruker hans navn».

N. Nilssen

Du skal ei tage i din munn
Guds navn vanhellig noen stund,
men love Gud og akte stort
alt det han selv har sagt og gjort!

24. oktober

«Den som er tro i smått, er også tro i stort» (Luk 16,10).

Vær tro i det små, og vær fremfor alt tro i de *små fristelsene*.

Det var et eneste blikk i sanselig begjær som førte David til fall. Det var et spørsmål fra en ringe tjenestepike som la snaren for apostelen Peters fot. Det var begjæret etter litt penger som styrtet Judas i fortapelse.

De store fristelsene er på en måte ikke så farlige. Nettopp fordi de er så store, rommer de selv en advarsel til oss. Nettopp idet de lokker mennesket bort til avgrunnens rand, kan de mang en gang få det til å vende om, så det ved Guds nåde blir ledet inn på fredens og frelsens vei.

Snakk for eksempel en gang med de falne menneskene som du vemmes ved å røre ved, og som verden dekker med sin forakt, og be dem fortelle deg sin sørgelige historie. Hvor mange av dem har vel begynt det lastefulle livet med et stort fall? Få eller ingen. Det var en vane som så uskyldig ut, en liten fristelse, som fikk dem til å ta det første skrittet mot avgrunnen.

Vokt deg for det første skrittet!

Bersier

Vær dog tro til siste ende,
før til seier hver en kamp,
la det bide, la det brende,
koste blodig sved og damp;
all vår trengsel er dog her
ikke herligheten verd
som deg Jesus hisset giver,
når du hans medarving bliver.

25. oktober

«Kom, kjøp og et, ja kom, kjøp uten penger og uten betaling vin og melk!» (Jes 55,1).

Det skal villig innrømmes at det er svært vanskelig å gå gjennom salighetens port, ta imot Guds nåde og bli frelst. Og underlig nok, men sant, ligger vanskeligheten i at *det er så lett*.

Om jeg fortalte deg at du for å bli frelst måtte bli svært god, svært from, svært nøye i livet ditt og nøyeregnende i alle dine plikter – be, lese, gå i kirken og på bedehuset og slik gjøre deg skikket for Gud og himmelen – *dette* ville ikke virke så urimelig og vanskelig.

En eller annen gjerning eller anstrengelse for å bli salig ville i det store og hele virke som en mye bedre og rimeligere vei til å bli salig og et Guds barn enn bare enfoldig å tro på Kristus – tro at han har gjort alt for deg, ta imot ham og prise ham for all hans rike nåde og gave.

Ja, denne frelsesveien er altfor lett for egenkjærlige mennesker. De liker ikke å ta imot full frelse fra Gud bare som en fri gave ved Kristus Jesus. Den egenrettferdige naturen vil endelig tro at mennesket må lide og gjøre noe for å få Guds nåde. Å, kjære, se da å komme bort fra dette falske, egenrettferdige sinnelaget som vanærer Gud og ødelegger sjelen, og ta imot hans frelse som en fri gave, uten *noen* fortjeneste fra vår side.

Br. Prince

På nåden er min trygge grunn,
der kan en fattig synder bo;
i Jesu blod og vunder kun
mitt hjerte nå kan finne ro.
Akk, lenge gikk jeg uten fred
og søkte min rettferdighet;
men da jeg først utfattig stod,
ble all min trøst i Lammets blod.

26. oktober

«La ikke deres hjerte forferdes, frykt ikke!» (Joh 14,27).

Dette er den trofaste Frelserens egen, rette og vennlige stemme. Den ville han gjerne skrive inn i hjertet på sine kristne, så de ikke skulle vente annet av ham enn fred og alt godt. For han vet godt hvor vanskelig det er å holde fast på en slik fred og trøst i hjertet. Han vet hvordan djevelen prøver å hindre det og drive mennesket til skrekk og frykt for Gud, selv om det ellers er ved godt mot og kan forakte og overvinne all verdens vrede og fiendskap.

Kristus vet også godt at kjøtt og blod av natur må bli forskrekket, og at ingen kan være ved godt mot når det går ham ille – når alt han har, blir tatt fra ham, eller han blir overgitt til bøddelen. Enda mindre kan han det når djevelen for alvor setter sporene i det motløse hjertet, så det nesten ikke kan puste for angst.

Men hør nå, vil han si, hva jeg forkynner dere på min Fars vegne: Han vil ikke at dere skal være forskrekket, og dere skal ikke frykte noen ufred eller skrekk fra ham. Det som vil skremme dere, er ikke annet enn den lede løgnånden, djevelen, som under Guds navn og skikkelse vil forblinde og bedra de fromme hjertene. La derfor ikke motet bli tatt fra dere, men vær tvert imot desto ster-

kere og mer uforferdet – til velbehag og lydighet for Faderen og meg, og til trass og fortred for djevelen og verden.

Den som nå bare kunne tro disse ordene og se dem som Herren Kristi ord – og det er de jo – han skulle også bli modig og med glede forakte alt det hele helvete kan skremme ham med. For hvem skulle den frykte som vet at Kristus, og Gud ved ham, sammen med Den Hellige Ånd lover ham nåde og fred og byr og befaler ham å være glad og uforferdet?

Dr. M. Luther

27. oktober

En samtale med Jesus

Det var en av folkets ledere som hadde en samtale med Jesus om sitt forhold til Gud (Luk 18,18–23). En stemme inne i brystet hans hadde kanskje gjort ham urolig flere ganger. Det var ikke så helt sikkert at han kunne få det evige liv, trass i at han utvortes hadde et ordentlig forhold til loven.

Samvittighetens stemme der inne hadde nok gitt et vink i den retningen. Men folkemeningen, æren – om han skulle gi seg til å følge Jesus! Og så godset hans, som hjertet hang så fast ved! Nei, det kunne vel gå an uten å gå til Jesus og følge ham.

Men han går, får snakke med Jesus og spør: «Hva skal jeg gjøre for å arve evig liv?» Jesus svarer: «Budene kjenner du.» «Ja, med dem er alt i beste orden. Alt dette har jeg holdt fra jeg var ung – men …» «Er det så noe du mangler?» Ja, Jesus visste det. «Ett mangler du ennå: Selg alt det du eier, og del ut til de fattige. Så skal du få en skatt i himmelen.»

Hjertet som er så glad i godset, vil da bli løst fra det. «Kom så og følg meg» – så tier nok stemmen, og uroen der inne stilner. Du vil få fred. Der er det samme igjen, det samme som samvittighetens stemme har sagt meg. Og han ble dypt bedrøvet. Guds stemme i samvittigheten og Jesus talte samme språk.

Ja, min venn, du går til feil sted når du går til Jesus og venter at han skal gi deg evig liv, mens du vil beholde synden og et uomskåret hjerte. Jesus er veien til himmelen og et evig liv, men han vil tilgi og ta bort synden og rense hjertet ditt, så han får bo der og ha det for seg alene. Hos Jesus er det rette stedet for deg, du som lengter etter å bli fri fra synden, og etter legedom og fred for ditt arme hjerte.

J. m. t.

28. oktober

«Men Jesus sa: Far, forlat dem!» (Luk 23,34).

Jesu bønn gjelder de romerske soldatene som naglet ham til korset. De var medhjelpere ved den svarteste dåd verden kan vise til, og de hadde hånet ham og spyttet på ham (Matt 27,30–31). Han som de har mishandlet og hånet, går selv i forbønn for dem!

Kanskje leses dette av noen som selv i lettsindighet har spottet Guds Sønn. Nå er du våknet, samvittigheten slår deg, og du ser hva du har gjort. Du vet nå at du har begått en forferdelig synd. Å, se på den korsfestede! Still deg ved korset,

midt blant dem som nagler ham til forbannelsens tre. Regn deg selv som deres like i frekk spott og hån – og hør så, hør bønnen han ber for dem og for deg: «Far, forlat dem!»

Tror du at Faderen hører bønnen til sin enbårne? Jeg vet at du tror det. Men tro da også at din synd er forlatt. Tro at den enbårnes stedfortredende død og hans bønn for deg har utslettet din synd. Ser du ikke Faderens åpne favn? Ser du ikke det blikket av lengsel og kjærlighet som han ser på deg med? Bortkomne barn, din Far venter på deg!

Herlighetens Herre, kongenes konge, skammet seg ikke over å bære ditt navn – navnet til en stor og skammelig synder – fram for ham som er tre ganger hellig!

Fjell av synd må vike for dette mektige: «Far, forlat!»

Johannes Brandtzæg

Å, kom dog hver som synd har gjort
og ei i synden finner hvile,
til ham som ingen støter bort,
som vil nedbøyd til ham ile.
Slipp syndens vei, til Jesus se,
for han annammer syndere.

29. oktober

> «Å, om jeg hadde det som i de månedene som er forbi, som i de dagene da Gud vernet om meg. Da skinte hans lampe over mitt hode, da vandret jeg gjennom mørket ved hans lys. Slik hadde jeg det i min modne manndoms dager, da Guds vennskap hvilte over mitt telt» (Job 29,2–4).

De veiene Herren fører sine egne på, er ofte svært mørke. Vi ser knapt et skritt foran oss og vet ikke hvor vi skal sette foten. Svart natt omgir sjelen på alle kanter. Ingen stjerne skinner, solen og månen er gått ned, og veien er ujevn, steinete og farlig. Da tenker vi som Job på de forrige månedene og årene med deres deilige, herlige lys. Da vandret vi som ved høylys dag i lyset fra rettferdighetens sol, og selv i mørket hadde vi lys nok til å vandre trygg og glad. Men Job måtte likevel gjennom denne natten, og Herren hjalp ham også gjennom den.

Jobs Gud er også din Gud. Bare overlat deg til ham! Om du ikke ser noe, så hold i tro fast ved hans skjulte hånd. Den holder deg, selv om du ikke merker noe til den. Den slipper deg ikke. Kanskje må du si med Jesaja: «Vi venter på lys, og se, det er mørke» (Jes 59,9). I stedet for at du blir gledet med det lyset du ventet på, bryter det stadig mer mørke inn. Vær likevel uforferdet! For «det folket som vandrer i mørket, skal se et stort lys» (Jes 9,2) – når det bare venter på det i tro.

Herren er «i går og i dag den samme, ja, til evig tid» (Hebr 13,8). Slik han var i min troes ungdom, da hans vennskap hvilte over mitt telt, slik er han den dag i dag, selv om mørket nå dekker teltet mitt. Han forandrer seg ikke. Han er og blir kjærlighet, trofasthet og sannhet, om natten som om dagen, i storm som i stille og klart solskinnsvær. Bare forandre ikke du din tro og din tillit – han forandrer seg ikke.

Johannes Gossner

30. oktober

«Det hadde vært godt om du var kald eller varm» (Åp 3,15).

Den sjelstilstanden som her kalles lunken, er ikke bare farlig. Gud sier rett ut at han vil spy den lunkne ut av sin munn (Åp 3,16).

Hva består så denne lunkenheten i? Den består ikke i at vi kjenner vår mangel på iver for Gud, på tro, kjærlighet og alt som er godt, og føler oss sløve og trege. Det er ille nok at vi skal stå så langt tilbake – slik burde det slett ikke være. Gud vil at vi skal være «brennende i ånden» (Rom 12,11). Men hvis dette var lunkenhet, hvem av oss var da ikke lunken? Hvem av oss kunne da ha frimodighet og visshet om nåde hos Gud?

Derfor er det så godt at Guds ord selv forklarer hva denne lunkenheten består i: «Fordi du sier: Jeg er rik, jeg har overflod og har ingen nød – og du vet ikke at du er ussel og ynkelig og fattig og blind og naken» (Åp 3,17). Dette er lunkenhet i denne betydningen. Gud bevare oss i nåde fra den!

Peter falt da han trodde seg sikker. Den største faren er når vi begynner å synes godt om oss selv – om vår egen gudsfrykt, vårt arbeid for Herren, våre framskritt i hellighet og så videre – og glemmer den daglige rensingen i Jesu blod. Har du kjent noe av dette? Å, så vær på vakt! Da er sjelefienden til stede, og du står i fare for å bli en av dem som Gud kjenner avsky for og derfor vil spy ut av sin munn.

Men kanskje kjenner du din fattigdom og mangel på alt som er godt. Kanskje er det hjertets ønske at du var varmere, mer brennende i ånden, og at du elsket Jesus mer igjen. Og driver denne fattigdommen deg til Jesus, da hører du ikke til de lunkne. Da hører du Jesus til, og han har sagt at ingen skal rive deg ut av hans hånd (Joh 10,28).

N. Nilssen

31. oktober

«Vær iført rettferdighetens brynje» (Ef 6,14).

Brynjen skulle verne krigerens bryst. Den kristne har «rettferdighetens brynje», som han kler seg i ved troen. Denne brynjen dekker brystet hans og verner hjertet og samvittigheten. Fiendens sverd og spyd trenger ikke gjennom den. Den er så godt sammenføyd og så uten mangler at den gjør den som bærer den, usårlig. Å, for en brynje!

Se, fienden vil kaste tvil inn i hjertet ditt. Han vil føre deg inn i anfektelsens smertefulle og engstelige uvisshet: Kan du virkelig være et Guds barn og komme til himmelen – du med dine mange synder og skrøpeligheter, du som det går så smått med, du som det ikke blir bedre med til tross for all Jesu rike nåde?

Men mot rettferdighetens brynje preller dette sverdhugget maktesløst av. For iført denne brynjen stoler du ikke på deg selv, men på Jesus alene. Er du syndig, så er han rettferdig. Er du skrøpelig, så er han sterk. Og lovet være Gud – han er jo din, og du er hans! Hva kan da den onde gjøre deg? Som duen søker ly i klippekløften, slik har du jo søkt og funnet din tilflukt hos klippen Jesus, i hans dype, blodige sår. Hvorfor frykter du da?

Eller fienden vil lokke deg til synd ved å innbille deg at det ikke er så farlig. Du blir jo likevel ikke rettferdiggjort ved gjerninger, sier han, og du kan straks bli renset igjen i blodet, som renser fra all synd og urenhet uten gjerningenes såpe.

Men heller ikke dette listige spydstøtet trengte gjennom brynjen. For den består også av livets rettferdighet, som er en nødvendig frukt av troens rettferdighet. Derfor kan du ikke ville synde på nåden og slik gjøre Jesus til en tjener for synden (Gal 2,17). Den som mener han eier troens rettferdighet, men ikke legger vinn på livets, han er en hykler og er ikke iført rettferdighetens brynje.

C. W. K. *Schjelderup*

November

1. november

«Men også Judas, som forrådte ham, kjente stedet» (Joh 18,2).

Forræderen vet også hvor du ber.

Selv i den mest ensomme bønnekrok, midt i den hardeste sjelekamp, kommer forræderen med sitt fristende kyss. Så fører han tankene og lysten bort i all verden, til tillatte og utillatte ting, mens sjelen skulle og ville være alene med Gud. Bønnens åndelige kraft blir stjålet, og vi merker at han vil binde oss og føre oss bort fra Gud. Mens vi ber, er hans makt ofte så nær sjelen at vi har glemt at vi ba, før vi sa amen. Mang en kristen har grått over seg selv i slike stunder og spurt: «Kan jeg nå være en kristen?»

Nei, ikke for vår bønns skyld kan vi være det, verken i slike eller i bedre tider. Men for Jesu skyld får vi være det, hvor onde vi enn føler oss, og hvor hardt vi enn blir fristet.

Når ikke Frelseren selv fikk være i fred, hvordan kan vi vente det? Så er det vår tro også her at han som selv er blitt fristet, kan komme dem til hjelp som blir fristet (Hebr 2,18).

Gå da trøstig til bønn på kampens dag, og ellers alltid. Om det står tusen forrædere ved din side, skal likevel ingen seire over deg. Han som lot seg fange av Judas, seiret i sitt fangenskap over alle våre fiender.

Ved korset, hos Jesus i bønn, er forførerens makt ingen makt. Om du kjenner hans ondskap i deg og rundt deg, så seirer du likevel. Sett all din trøst til Guds ord, og tenk ikke så mye på hvordan bønnen din var. Da går du den rette veien inn til Guds hjerte, og han som forsvarte synderinnen, forsvarer også deg.

Ludvig Hope

2. november

«Kast all deres bekymring på ham, for han har omsorg for dere» (1 Pet 5,7).

Troende sjel, kjenner du deg fristet til å tvile på Herrens kjærlighet? Har du kanskje mistet sporet av den i de nattlige skyggene som han nå fører deg gjennom? Husk da at hans øye så deg før du ennå var til, ja, fra evighet av. Det som nå synes deg å være en underlig og vilkårlig bruk av hans høyhets rett, er ikke noe annet enn at han fullbyrder rådslutningen til «den evige kjærlighet». Når

han har nådd sitt mål med deg, skal det vise seg at han har elsket deg fra evighet og til evighet.

Troende sjel! Når en liten bølge nå reiser seg på overflaten av strømmen, så følg den bare tilbake til kjærlighetens kilde! Gud er trofast, «han kan ikke fornekte seg selv» (2 Tim 2,13). Han må ha en bestemt hensikt når noen mørke skyer nå bryter av strålene fra hans vennlighet.

Gud setter sin bue i de mørke skyene. Han nøyer seg ikke med å lede skapningene han har formet, til å feste blikk og hjerte på den, for at de rett skal trøste seg med hans mange løfter. Men han ser selv på den og sier: «Når buen står i skyen, vil jeg se den og minnes den evige pakten» (1 Mos 9,16). Han minner så å si seg selv om sin evige kjærlighet.

Og når hans hellige på jorden i sine mørke trengselsdager innbiller seg at bare deres øyne er festet på tegnet for hans paktstroskap, så hviler også Guds øyne på det, han som sluttet pakten. Ja, han minnes sine evige løfter. Til hvert enkelt medlem av paktsfamilien lyder det: «Med evig kjærlighet har jeg elsket deg» (Jer 31,3).

La oss prøve å se lidelsene og smertene våre som kjærlighetens rep som Gud vil dra oss nærmere til seg med (Hos 11,4). Hvem vet hvor mye nåde det kan være skjult i det som nå synes å være en mørk og gåtefull førelse?

J. R. Macduff

3. november

> «Seks dager etter tok Jesus med seg Peter, Jakob og hans bror Johannes, og førte dem opp på et høyt fjell, hvor de var for seg selv» (Matt 17,1).

«For seg selv» – hvor er det? Du vet det, du som er en disippel. Jeg håper du har mange levende minner om slike stunder «for deg selv». Jeg håper også at det ikke er altfor lenge siden den siste. «For seg selv» – det er borte fra folket, borte fra larmen og travelheten. Det er der hvor du er alene. Ja, alene – men ikke bare alene. Det er å være alene med ønsket – nei, med bønnen – om at Jesus må være der med deg.

Jesus kaller det lønnkammeret (Matt 6,6). Lønnkammeret er det stedet hvor du er alene, slik at bare Jesus er med deg. Eller også slik at du og noen av Herrens hellige er sammen, for at dere kan være alene med Jesus. Også det siste er en stund «for seg selv» med Jesus, selv om det ikke er det Jesus mener med lønnkammeret.

Vi taler her om disiplene. Men blant disiplene er det flere som er altfor lite alene – å, så altfor lite! Og ingen er det nok – så mye som han kunne og burde være. Og selv når de er alene, er de likevel ikke alene. Du går kanskje inn i kammeret ditt og lukker døren. Men er du alene? Blir du ikke opptatt av mange tanker – om forretningen din, om mat og drikke, om dagen i morgen? Er Jesus der? Eller får du ikke noe glimt av hans herlighet? Er det ikke noe lys fra himmelen i kammeret ditt? Blir Jesus «forvandlet» for ditt øye (Matt 17,2)?

Å, hvor nødvendig det er at hans sanne skikkelse ofte blir åpenbart for deg i din ånd, så du ikke blir kald! Uten dette blir kristendommen din snart bare en lære, en blodløs teori. Og hvor fattig blir du ikke da!

Johannes Brandtzæg

4. november

«Sort er jeg, men yndig» (Høys 1,5).

Sort – og samtidig yndig! For en motsigelse! Og likevel kan Sulamit med sannhet si: «Jo sortere jeg er i mine egne øyne, desto yndigere er jeg for Herren.» Hans hjertelag mot deg retter seg etter hvor stor og dyp din selverkjennelse er, og hvor sterkt du kjenner din syndighet.

Anklager du deg for ham for én enkelt synd, er du hjertelig velkommen til ham. Begynner du å sukke: «Mine synder er flere enn sanden ved havet», da er du ham enda kjærere. Og samler du endelig alt du har og er av deg selv, og kaster det bort fra deg som skrap og tap – det som det bare henger dom og forbannelse ved – og lar ikke noe godt bli tilbake hos deg, da er du ham aller kjærest.

Bare én klage kan han ikke like, nemlig denne: «Mine synder er større enn at de kan tilgis meg.» For i en slik klage driver Satan sitt spill. På den måten vil han også stoppe kilden i Kristi blod for synderen og håne hans fortjeneste.

Herren tilgir heller tusen synder enn én. Han leger heller dype sår enn små, og han truer heller bort store smerter enn små. Det er fordi hans barmhjertighet på den måten blir enda mer herliggjort, hans kjærlighet trer enda klarere fram, og det helbredede hjertet blir bundet fastere til ham i takknemlighet og gjenkjærlighet.

Ja, når et menneske kommer til ham og av dyp erfaring klager over sin elendighet – at det ikke er og ikke formår noe som helst – å, hvor velkommen er ikke et slikt menneske hos ham! Da har han frie hender. Da er arbeidet hans alene, han har legedom nok for alle sårene, og han får anledning til å vise hva han er, og hva han kan. Jo sortere vi altså er for oss selv, desto yndigere er vi for Herren.

Dr. F. W. Krummacher

5. november

«Da sto han opp og åt og drakk. Og styrket ved denne maten gikk han førti dager og førti netter, til han kom til Guds berg, Horeb» (1 Kong 19,8).

All den styrke vår Gud gir oss, er ment å brukes i hans tjeneste, ikke for vår egen vinning eller for å vinne oss selv ære. Profeten Elia fant kakene som var bakt på glør, og krukken med vann som sto ved hodet hans. Men han ble ikke oppvartet med lekre retter som en herremann, for at han til slutt skulle overgi seg til en behagelig hvile. Tvert imot fikk han beskjed om å gå førti dager og førti netter, styrket ved denne maten, og holde kursen mot Guds berg, Horeb.

Da Mesteren innbød disiplene sine til å komme og holde måltid, sa han til Peter da de hadde spist: «Fø mine får!» og «Følg meg!» (Joh 21,17.19). Akkurat slik er det med oss. Vi blir mettet med brødet fra himmelen, for at vi skal bruke kraften vår i Mesterens tjeneste.

Det finnes kristne som lever av Kristus, men som ikke er like ivrige etter å leve for Kristus. Jorden skulle være en forberedelse til himmelen. Der er de helliges liv rikest både på glede og på virksomhet. De sitter ved Herren Guds bord, og

de «tjener ham dag og natt i hans tempel» (Åp 7,15). De spiser av den himmelske kosten og gjør en fullkommen tjeneste.

Troende sjel! Arbeid for Kristus med den kraften du daglig får av ham. Mange av oss har ennå mye å lære om hva Herren vil med den nåden han gir oss. Hvorfor sender vel Herren regn over den tørste jorden, og hvorfor sender han det smilende solskinnet? Er ikke hensikten at både det ene og det andre skal hjelpe jorden til å bære grøde til gagn for menneskene? På samme måte blir sjelen vår næret og vederkveget, for at vi siden skal bruke den kraften vi har fått, til å fremme hans ære.

C. H. *Spurgeon*

6. november

> «Men nå er Guds rettferdighet, som loven og profetene vitner om, blitt åpenbart uten loven, det er Guds rettferdighet ved tro på Jesus Kristus, til alle og over alle som tror» (Rom 3,21–22).

Hvor mange er det vel ikke som går i årevis uten full visshet om nåde! Kjære menneske, tenk deg om! Hvor lenge har du ikke allerede gått under en hemmelig dom uten å kunne trenge igjennom og få syndenes forlatelse? Hvor lenge har du ikke vært uten å kunne komme til visshet? Hvor kommer denne uvissheten fra? Kanskje ligger grunnen i at du ikke vil gi opp din yndlingssynd. Men det kan også være en annen grunn: din vantro – at du ikke vil ta imot denne nåden for intet, men endelig vil fortjene den.

Tenk deg om! Kanskje har du ikke den troen til Gud at han av nåde og for intet kan utslette syndene dine og tilgi deg. Du tiltror ham ikke at han er barmhjertig. Kanskje sier du: «Hvis jeg bare hadde den eller den dyden, hvis jeg bare hadde kjærlighet eller ydmykhet eller saktmodighet, da ville jeg tro det.» Nei, ikke først da skal du tro. Du kan ikke fortjene nåden ved egen rettferdighet.

Ta en gang det store spranget ut av din egen rettferdighet og inn i Kristi rettferdighet! Det er et stort sprang. Du tror at du styrter ned i en avgrunn. Men du styrter ikke ned – du synker inn til en elskende Fars hjerte. Kom, la oss våge det og ta det store spranget! Kom, la oss forlate vår egen rettferdighet og springe over i Kristi rettferdighet!

L. *Hofacker*

Gledelig vil vi halleluja kvede,
hjertet skal leke for Herren av glede;
Gud giver synderne til og utsletter,
tyngste sorgen av hjertet oss letter!

Alt hva der lever på jorden, skal love
Herren så liflig som fuglen i skove;
veien og livet i Kristus er funnet,
døden og djevelens makt overvunnet!

7. november

> «Vær frimodig, sønn! Dine synder er deg forlatt!» (Matt 9,2).

«Hva er lettest, å si: Dine synder er deg forlatt – eller å si: Stå opp og gå?» (Matt 9,5). Jo, det siste er mye lettere. For å gjøre en syk frisk trengte Gud bare å bruke sin guddomsmakt og si et allmaktsord. Men for å kunne si syndsforlatelsens salige ord til fortapte syndere på jorden måtte han sende sin enbårne Sønn hit ned og gi ham i lidelse og død. Og han, Guds Lam, måtte ta på seg hele slektens synd og bære straffen i synderes sted.

Men nå er det gjort, og nå kan dette salige budskapet lyde ut til alle stakkars syndere: «Vær frimodig! Dine synder er deg forlatt.» Og det er det beste ordet som kan lyde for en synders øre. Å, den som kunne tro det og leve i denne troen!

Hvem har rett til å ta dette ordet til seg? Alle som trenger det. Straffen ble lagt på ham for lenge siden, og han har båret den. Gud er forsonet, og nå gjelder det bare at mennesket lar seg forlike med Gud (2 Kor 5,20).

Står det ille til med deg? Står det smått til med angeren din, dårlig med bønnen din, troen din og kjærligheten din – ja, med alt hos deg? Forlatelsen hviler likevel ikke på det, men på det Jesus har gjort.

Holder du deg til Jesus som en synder som er fortapt i seg selv, da har du full syndenes forlatelse i dine verste som i dine beste stunder. Du har den når du kan tro det med frimodighet, og når troen kjemper med tvil. Du har den når det er en glede å be, og når det går gjennom kamp å øse ut hjertet for Herren. Hver dag, hver time, hvert minutt, hvert åndedrag – når du arbeider og når du hviler, når du er våken og når du sover – alltid full syndenes forlatelse.

N. Nilssen

8. november

«Og han begynte fra Moses og fra alle profetene og forklarte for dem i alle Skriftene det som er skrevet om ham» (Luk 24,27).

De to som gikk til Emmaus, trengte å forstå bedre enn de gjorde «hva som er skjedd» i Jerusalem i de dagene (Luk 24,18). De trengte også tukt fordi de var «så trege i hjertet til å tro» (Luk 24,25). Og de trengte trøst. For de bar på en dyp og oppriktig sorg over at Mesteren var tatt fra dem og, slik det så ut, var borte for alltid.

Jesus kommer til dem på veien. Han vil gi dem det de trenger. Men hvordan gjør han det?

Hvis noen av oss skulle ha gitt ham et råd om den beste måten å gjøre det på, ville vi kanskje ha sagt at han straks burde åpenbare seg for dem. For slik ville han lett og raskt ha fått tilfredsstilt dem og drevet bort sorgen deres.

Men han begynner ikke med å åpenbare seg selv. Han begynner med å åpne Skriftene for dem. Hadde han bare åpenbart seg, kunne de senere lett ha kommet i tvil. De kunne ha trodd at de bare hadde vært offer for innbilning da de i det øyeblikket mente å se ham.

Han åpner Skriftene. Han viser dem at han selv og hans liv stemmer med Skriftene, og at Skriftene stemmer med ham.

Slik er så ofte Herrens vei med oss. Han åpenbarer seg ikke for vårt indre menneske før han på en eller annen måte har fått vist oss hvor sant Skriftene taler, og hvor fullkomment de er skikket til å være et lys på vår vei. På den

måten gir han oss et sikrere vern mot tvil som kommer senere, enn noen annen åpenbaring i øyeblikket ville ha gjort.

Johannes Brandtzæg

9. november

«Hvorfor er du nedbøyd, min sjel? Hvorfor bruser du i meg? Sett ditt håp til Gud! Jeg skal ennå prise ham» (Sal 43,5).

Den dagen kommer nok da du skal få svar på spørsmålet «hvorfor». Da skal du gjøre den store oppdagelsen at du måtte gå gjennom denne lutringens ild. Det var nødvendig for din frelse og oppdragelse, for at troen skulle økes, for din vekst i nåden og for at du skulle bli bevart fra fall og ukjente farer.

Kanskje var du blitt hovmodig eller sløv i samfunnet med Gud. Eller du var blitt stortenkt om din nådegave, din virksomhet og ditt arbeid i Guds vingård. Eller en fin gjerrighetsdjevel kunne ikke ryddes ut med mindre. Eller du var blitt for glad i det jordiske du hadde, så det begynte å ligge hjertet ditt nærmere enn det himmelske. Eller du hadde gått så langt på jakt med sannheten for å oppsøke, finne og vinne andre for himmelen at du hadde glemt deg selv.

Eller en vane med synd som du ikke la så mye merke til, hadde sneket seg inn i hverdagen. Guds tuktende Ånd fikk ikke skilt deg fra den, fordi du syntes den godt kunne forenes med kristendommen. Eller du holdt på å bli grepet av hedensk, vantro bekymring for dette livets behov. Eller om det ikke var noe av alt dette, så var det i det hele og store fordi du ikke ville ofre alt for Jesu skyld. Og Herren går ikke med på noen avtale om særeie med sin brud.

Eller du var med troens skip kommet i «dødvann». Der lå du og slingret uten å komme av flekken, i gamle, utslitte åndelige erfaringer og oppbrukt lys både i sjelen og i Guds ord. Du kom ikke av stedet og var nær ved å drive på land og bli et totalt vrak. Derfor måtte Herren sende en storm i seilene dine, så skipet kunne lystre roret og la seg manøvrere.

Th. Rettedal

10. november

«På fruktene skal dere kjenne dem» (Matt 7,16).

Jeg tror det var Doré, den berømte tegneren av bibelbildene. I en liten by i utlandet ble han avkrevd pass. Da han ikke kunne vise fram noe, ble han ført til rådhuset. «Hva er Deres navn, min herre?» spurte borgermesteren. «Jeg er tegneren Gustav Doré fra Paris», svarte han. «Gustav Doré – hans tegninger kjenner jeg», sa borgermesteren, «men kan De legitimere Dem?» «Jeg har ikke noe pass», svarte maleren, «men la meg få noen minutter til rådighet.»

Så gikk han bort til vinduet, der en kunne se både torget og kirken, og tegnet begge deler. Da borgermesteren så tegningen, bøyde han seg og sa: «Min herre, jeg tviler ikke lenger. Det er sannelig en utmerket legitimasjon.»

(«Ev. luth. Kirketidende».)

De kristne er også på reise – på reise gjennom verden.

På denne reisen vil det nok ikke så sjelden hende at noen avkrever en og annen av oss «legitimasjon». Det vil si: et bevis for at vi er det vi gir oss ut for å være.

I så fall kan vi neppe noen gang legge fram et skriftlig bevis – et «pass» – som vil bli godtatt som fullgyldig. Da kommer det an på om vi er i stand til å «tegne» slike ting som tydelig viser at de er sprunget ut av Kristi Ånd – under hvilke vanskelige forhold vi enn kommer i.

Gud gi at en alltid må kunne kjenne oss på fruktene våre!

Johannes Brandtzæg

11. november

«Bær hverandres byrder, og oppfyll på den måten Kristi lov» (Gal 6,2).

Tenk om en av dine nærmeste hadde falt til jorden under vekten av en tung byrde. Da ville du vel være så barmhjertig at du ikke bare hjalp ham opp igjen, men til og med tilbød deg å bære en del av byrden hans. Alle mennesker er hverandres slektninger og nærmeste. Derfor er det din plikt å stå dem bi av all din makt, hjelpe dem opp igjen når de har falt, og bære deres skrøpelighet med tålmodighet.

Men denne overbærenheten må ikke forstås slik at den skulle få deg til å godta deres onde gjerninger og gjøre deg delaktig i dem. Du skal tvert imot formane dem i kjærlighet og saktmodighet og, når det byr seg en passende anledning, irettesette dem som en bror.

Det er dette apostelen peker på når han sier like før: «Brødre! Om også et menneske skulle bli overrumplet av en eller annen synd, da hjelp ham til rette, dere åndelige, med ydmyk ånd» (Gal 6,1). Når du ser et medmenneske synde åpenlyst, så ha inderlig medlidenhet med ham i hans elendige tilstand, og gjør alt du kan for å føre ham inn på rett vei igjen.

Men opphøy deg ikke over ham fordi du selv ennå ikke har falt så dypt, og fordi du ikke har forsyndet deg så grovt i den eller den lasten. Tenk heller i ydmykhet at det ikke er noe annet enn Guds nåde som har holdt deg borte fra det. Roten til alle synder og laster stikker like mye i deg som i de andre, der den har kommet til utbrudd.

A. *Kreutzberg*

Kom, la oss kjærlig vandre
og legge hånd i hånd
og holde av hverandre
i dette trengsels land!
Som barn vi være må,
på veien ikke stride,
Guds engler ved vår side
som våre brødre gå.

12. november

«Jeg akter alt for tap, fordi kunnskapen om Kristus Jesus, min Herre, er så mye mer verd» (Fil 3,8).

Omvendelsen er utgangspunktet for et nytt liv, et liv som er den fulle motsetningen til det tidligere. Den betydningen ligger jo allerede i ordet. Omvendelse betyr at en snur, vender om og går en annen vei.

En Saulus blir ikke bedre av det, men det blir et annet menneske av ham. Han er ikke blitt mer tro mot prinsippene sine, men prinsippene hans er blitt helt forandret. Det han før så på som ondt, ser han nå på som godt, og det som før var lys, er nå mørke. Det han før søkte i loven, søker han nå i nåden. Det han før ventet av sin egen rettferdighet, venter han nå av Guds rettferdighet i Kristus Jesus.

Og som med Paulus, slik også med andre. En er omvendt fra den dagen, den timen, det øyeblikket da en som uverdig og fortapt finner seg selv berøvet all rettferdighet for Gud. Da setter en Kristi navn i stedet for sitt eget i alle sine håp om et evig liv. En kaster seg uten forbehold ned ved foten av korset, og som en stakkars synder kjenner en ingen annen tilflukt i himmelen eller på jorden enn Lammets blod.

Men fra den dagen denne omvendelsen skjer, lever synderen også i ånden, tankene og viljen til Frelseren, han som har kjøpt ham så dyrt. Han holder seg bare til hans navn og kler seg i hans rettferdighet. Og slik han bare lever ved Kristus, slik lever han også bare for ham. Kristus er for ham både spiren og frukten, begynnelsen og enden, Alfa og Omega for hele livet hans.

Adolph Monod

13. november

> «Jeg har så visst sett mitt folks nød i Egypt. Jeg har hørt deres klagerop over slavefogdene, og jeg vet hva de lider» (2 Mos 3,7).

For Guds folk er det en stor trøst å vite at Gud kjenner kårene våre, kjenner dem ned i de minste enkeltheter. Særlig i de tunge timene i livet er det godt å huske på dette.

Hva er det som trykker deg? Kanskje lever du under vanskelige forhold i hjemmet ditt? Kanskje må du omgås mennesker som spotter den Gud du påkaller og tilber? Kanskje lever du som «en enslig fugl på taket» (Sal 102,8)? Kanskje vandrer noen av dine aller nærmeste – de du helst av alt ville ha med deg til himmelen – på den brede veien mot fortapelsen?

Kanskje er du inne i mørke, og tung tvil plager deg og truer med å røve hjertefreden din? Kanskje er det sløvheten, likegyldigheten og lunkenheten som vil få makt over deg? Eller kanskje trykkes du av fattigdom, trange kår eller sykdom? Eller kanskje er det helt andre ting?

Men hva det enn er, så er det sikkert at din himmelske Far vet nøyaktig om det. Du kan trygt gå til ham og legge det fram for ham. For han vet ikke bare om det, men han føler inderlig med deg. Han har en fars hjertelag mot deg og vil så gjerne hjelpe deg til rette. Og alle de sukkene du har sendt opp til ham på grunn av din egen smerte, har han hørt og tatt hensyn til. Ingen bønn, ikke ett sukk stiger forgjeves opp fra et betrengt menneskehjerte til den levende Gud. Det finner bønnhørelse, og det kommer velsignelse tilbake til sjelen.

Øs ut ditt hjerte for Herren!

N. Nilssen

14. november

«Men han må be i tro, uten å tvile» (Jak 1,6).

Gi akt på bønnen deres! Pleier dere å be med frimodighet og barnlig, hjertelig tillit, og taler dere fortrolig og dristig til deres Gud, slik kjærlige barn taler til sin kjærlige far? Eller ønsker dere av hjertet at det sto bedre til med bønnen deres også i denne forstand? Legger dere da daglig vinn på å vokse i tillit til Gud? Tror dere av hele hjertet at bønnen deres ikke er en tom lyd som forsvinner i luften, men en kraft som rører Guds hjerte, og en gjerning som umulig kan bli uten frukt og nytte?

Det er visselig en syndig mangel ved bønnen vår når vi akter den ringe. Da ser vi mer på oss selv, vår uverdighet og skrøpelighet, enn på Gud, hans nåde, barmhjertighet, allmakt, trofasthet og sannhet, og så tviler vi på å bli bønnhørt. Vi burde alltid komme tilbake fra samtalen med Gud slik Hanna gjorde. Etter at hun hadde øst ut sitt hjerte for Herren, «fikk hun seg mat, og så ikke mer så sorgfull ut» (1 Sam 1,18).

No'omi stolte på Boas da hun sa til sin svigerdatter Rut: «Hold deg nå i ro, min datter, til du får vite hvordan saken faller ut! For den mannen hviler ikke før han får saken avgjort, og det allerede i dag» (Rut 3,18).

Enda større tillit burde vi ha til vår himmelske Far. Slik skulle også vi si når vi har overgitt vår sak og vår sorg til Gud: Hold deg i ro, min sjel, til du får vite hvordan saken faller ut! For din Far, som du har gjort nøden din kjent for, hviler ikke før han har hjulpet deg ut av den og ført det du har betrodd ham, til en god ende.

Vi burde akte bønnen vår høyt og være viss på at vi ikke har talt ett ord, ikke sukket ett sukk og ikke felt én tåre uten at det er skrevet ned i Guds minnebok og dagbok (Sal 56,9; Mal 3,16).

Chr. Scriver

15. november

«Lovet være Gud, som ikke avviste min bønn» (Sal 66,20).

Ser vi ærlig tilbake på hvordan bønnene våre har vært, skal vi bli fylt av undring over at Gud noen gang har hørt dem. Det kan nok finnes noen som i likhet med fariseeren mener at bønnene deres er verdige til Guds velbehag. Men en sann kristen, som ser det som er forbi, i et klarere lys, feller tårer over bønnene sine. Og om han kunne begynne løpet sitt på nytt, ville han ønske å legge mer varme og iver i bønnen.

Tenk på hvor kalde bønnene dine har vært! Når du i ditt ensomme kammer skulle ha kjempet som Jakob, har bønnene dine vært både svake og få. Du har vært langt fra å vise den ydmyke, faste og utholdende troen som roper: «Jeg slipper deg ikke uten at du velsigner meg» (1 Mos 32,26). Og likevel – merkelig nok – har Gud hørt disse bønnene dine og svart på dem.

Tenk også på hvor få bønnene dine har vært, kanskje med unntak av de tidene da du var i nød. Da kunne du nok ofte komme til nådens trone. Men når du så

ble hjulpet, hvor ble det da av den stadige påkallelsen din? Likevel – selv om du ikke holdt fram med å be slik du en gang gjorde – har Gud aldri sluttet å gjøre deg godt. Når du har holdt deg borte fra nådens trone, har Gud likevel ikke holdt seg borte fra deg.

Å, hvor underfullt at Herren kan feste sin oppmerksomhet ved disse tilfeldige rykkene av bønneiver, som kommer og går med behovene våre! For en Gud han er, som hører bønnene til dem som tar sin tilflukt til ham når de er tvunget til å komme, men som nesten glemmer å vende seg til ham når formuen deres er stor og sorgene få! Måtte hans nådige godhet bevege hjertene våre, så vi heretter alltid må bli funnet i bønn og «be til enhver tid i Ånden med all bønn og påkallelse» (Ef 6,18)!

C. H. Spurgeon

16. november

> «I ham har vi forløsningen ved hans blod, syndenes forlatelse, etter hans nådes rikdom» (Ef 1,7).

Blodet har alltid vært den løsende og reddende makt for en synder. Helt fra det første offeret Bibelen forteller om, har det funnet velbehag hos Gud og banet vei til frelse. Fra Kains alter ville ingen røyksøyle stige opp til Guds himmel, men fra Abels blodbestenkte offer finner den veien rett til Gud. Moses var utrustet av Gud som ikke noe annet dødelig menneske, men all hans makt og kunst klarte likevel ikke å få Israel ut fra den forherdede farao. Først da Lammets blod var strøket på dørstolpene og det stekte lammet var spist, ble faraos makt knekket. Og slik er det den dag i dag.

Hvor mye du enn ber, leser, kjemper, angrer og forsaker, så blir det likevel ingen forandring. Du føler deg bare verre, fordi budet gjør synden levende (Rom 7,9). Det eneste som kan redde også deg, er Lammets blod.

Hvordan kan Lammets blod redde meg? – Det har i Jesus forlikt deg med Gud, det har flytt for deg til syndenes forlatelse. Det har strøket over all din synd for Gud, og det har åpnet den stengte veien. Og du er salig for blodets regning om du tror – så hard, så verdslig, så gudløs og falsk som du kjenner deg.

Når du så tror dette med hjertet, da er du salig – ikke i deg selv, men i Jesus. Så tro det i dag, svake synder: Det er ditt blod, like sikkert som noen annens. Det ble utøst også for deg til syndenes forlatelse.

Å, Lammets blod, det dyrebare blod! Der fant jeg fred da jeg for korset sto.
Det er fred for oss alle. Blodet gjelder hver eneste dag.

Ludvig Hope

17. november

> «I meg, det er i mitt kjød, bor ikke noe godt» (Rom 7,18).

Også etter omvendelsen blir spiren liggende igjen i menneskehjertet – ikke bare til den ene eller den andre synden, men til alle synder. Den som ikke tror dette fordi han ikke erfarer det, viser nettopp ved det at han ennå ikke er blitt åndelig levende, eller at han igjen er sunket tilbake i den åndelige død. Men den som nok kjenner hvordan han daglig blir lokket til all slags synd i tanker, miner, ord og

gjerninger, og likevel ikke strider imot, er like fullt uten den levende, frelsende tro.

Også en kristen gjør iblant sin neste urett i et overilt øyeblikk: Han sårer ham, krenker ham og dømmer ham ukjærlig, kanskje til og med bak ryggen hans. Også en kristen lar seg iblant friste til å spekulere bare for å bli rik, ja, kanskje til og med til å forurette sin neste i handel og vike fra den strenge sannheten. Og også i en kristens hjerte rører det seg iblant vrede, nag, nid, misunnelse og skadefryd mot fiendene hans.

Men når en sann kristen har feilet slik, er det for ham som om han bar en torn i kjødet som stadig gjør vondt. Derfor får han ikke ro før han ved sann bot har fått denne tornen ut av samvittigheten. Hver gang han snubler, blir han enten selv vakt til indre kamp og strid, eller – hvis medkristne gjør ham oppmerksom på synden – viser han seg ikke hard. Han blir tvert imot snart sønderknust, bekjenner synden sin og blir nå så mye mer ydmyk og årvåken.

Hvis derimot noen faller i de syndene som er nevnt her, uten at de uroer ham og setter ham i indre kamp, og hvis han heller ikke vil la seg irettesette for dem, men til og med blir forbitret når han blir minnet om dem, da er han visselig ennå ikke en kristen. Hans såkalte tro er en død tro, som ikke renser hjertet fra de døde gjerninger – altså ingen tro.

C. F. W. Walther

18. november

> «Stå ham imot, faste i troen! For dere vet jo at brødrene deres rundt om i verden må gå igjennom de samme lidelsene» (1 Pet 5,9).

Det er tydelig apostelens og Den Hellige Ånds mening at vi kan hente styrke til troskampen når vi tenker på de lidelsene og kampene som brødrene våre i troen har måttet gå igjennom, både før og nå.

Det går slik til:

Noen ganger, når hjertet mitt blir riktig gjenstridig og jeg knurrer under de lidelsene den «trange vei» fører med seg, blir vanskelighetene større ved at jeg begynner å tenke:

«Det må være en ynkelig kristendom du har, når du ikke klarer deg bedre enn dette i troens prøvelser! Du er jo så elendig og motløs at det er en skam!»

Jeg ser at svakheten min er så ynkelig stor, og at troen og gleden min i Herren er så sørgelig vaklende og ustø. Og når jeg så på toppen av alt kommer på den tanken at jeg er helt alene om en slik svakhet i kristendommen, får lidelsen en ny brodd. Da synker håpet mitt til det nesten ikke er noe igjen av det, og motløsheten omslutter og gjennomtrenger sjelen min.

Et av de lysene som tennes for meg i dette mørket, er at Gud i Bibelen lar meg se at erfaringene mine ikke er noe enestående og uvanlig blant Guds folk. Det var neppe noen troende så sterk at de ytre omstendighetene ikke virket inn på hjertet hans. Asaf kjente hvor det sved, da han sa: «Mitt hjerte var bittert, og det stakk meg i mine nyrer» (Sal 73,21).

Når jeg leser dette i Bibelen min, trøster Den Hellige Ånd meg med det og sier: «Så dypt nede i bitter motløshet var han, og likevel forkastet Herren ham ikke,

men var tålmodig med ham. Og mørket hans måtte vike for et nytt lys og for en ny, stor glede i Herren (Sal 73,23–28). Også for meg er det ennå håp.»

Johannes Brandtzæg

19. november

«Da min sjel visnet i meg, kom jeg Herren i hu, og min bønn nådde opp til deg, til ditt hellige tempel» (Jona 2,8).

Apostlene og profetene vet også å tale om fryktsomhet og fristelse til motløshet. Du tenker kanskje at det ikke kan være mulig at også slike menn, som ble ledet direkte av Guds Ånd, måtte gjøre slike erfaringer. Du mener at du ikke lenger skal vite av noen fryktsomhet etter at du har begynt å elske Herren, og at han nå vil bære deg på hendene. Det gjør han også – midt i frykten og angsten din. Hvor skulle du ellers gjøre av deg?

En kristen må ofte være engstelig – det kan ikke unngås. Men det må ikke komme så langt med ham at han blir helt forsagt og motløs. Er du likevel nær ved det, så husk på Herren, slik Jona gjorde. Han var også trang om hjertet da han var i dypet, i buken på fisken. Men han tenkte på Herren, som ikke er mindre mektig til å redde i dypet enn på det faste land, og som kan hjelpe like lett i buken på uhyret som i det stille kammer.

Om trengsler, nød og lidelser har slukt deg og omringet deg fra alle kanter, slik fisken gjorde med Jona, og om du er dekket av ulykke og elendighet som han av havets bølger, så tenk bare på Herren. Også han var engstelig (Luk 12,50), og han roper til de motløse at de ikke skal frykte, men være frimodige (Jes 35,4).

Johannes Gossner

Sørger du ennå, min sjel?
Å, nå, hvortil tjener sorgen?
Tro dog, Jesus vil deg vel,
skjønt hans råd deg er forborgen.
Akk, hvor ofte har hans makt
roser ut av torner bragt!

20. november

«Din tjenestekvinnes sønn» (Sal 116,16).

Det finnes neppe noe større gode for et barn enn å ha en troende mor. Mange av de store mennene i Guds rike, som Bibelen og kirkens historie forteller om, hadde troende mødre som ba for dem helt fra de var små, ja, til og med før de var født. Fra mødrene fikk de sine første gode inntrykk, og de inntrykkene forlot dem aldri siden.

Men det er så mange troende foreldre som har sorg og skuffelse av barna sine. De ber for dem, de taler med dem, advarer dem mot det onde og oppmuntrer dem til det gode – men alt synes å være spilt. Og dette hører til de største sorgene deres her i livet. Og likevel – mye kan ennå skje. Bare fortsett å be for dem, og vit at et rettferdig menneskes bønn har stor kraft når den er alvorlig (Jak 5,16). Fortsett å tale med dem når det passer seg, og vit at et godt ord finner et godt sted.

Det har hendt så mange ganger at barn av troende foreldre er kommet langt ut i synd og ugudelighet, men likevel har vendt tilbake til sin Gud. Minnene fra hjemmet, minnene om fars og mors bønner dro dem. Det kan gå likedan med ditt barn.

Men det hender også ofte at foreldrenes bønner for barna først blir bønnhørt etter at den munnen som ba, er blitt taus i graven.

Det er ennå håp.

«La oss gjøre det gode og ikke bli trette. For vi skal høste i sin tid, så sant vi ikke går trett» (Gal 6,9).

N. Nilssen

Ei Kristi lære trenger så inn
til hjertet i senere alder
som når den i bløte, barnlige sinn
fra moderens lepper falder.

21. november

«Den derimot som ikke har gjerninger, men tror på ham som rettferdiggjør den ugudelige, han får sin tro tilregnet som rettferdighet» (Rom 4,5).

Vakte syndere sier ofte: «Kunne jeg bare kjenne at hjertet mitt var slik det skulle være overfor Gud, da kunne jeg tro at han ville se til meg i nåde.» Så helt bakvendt dette er! Om du kjente at alt var slik det burde være, ville det være en usann følelse. For av naturen er alt galt.

«Å», sier du, «om jeg bare kunne kjenne at jeg endelig nå er slik jeg burde være for Gud, så ydmyk og angerfull som han vil ha meg, da kunne jeg ha håp.» Nei, min venn, en slik følelse ville ikke stemme med sannheten. For ikke noe menneske er så ydmykt og angerfullt som det bør være. Kjente du at du var det, ville følelsen din være falsk, og da ville sannheten ikke være i deg.

Jeg ønsker ikke at du skal kjenne at du er det du bør være. Min bønn er at du må erkjenne at du ikke er det du bør være. Jeg ønsker at du må kjenne uro og alt annet enn tilfredshet, for slike følelser stemmer med sannheten.

Jeg bønnfaller deg: Gi deg aldri ut for å ha følelser du ikke har. Bekjenn ikke hyklersk synder du ikke har gjort, og lat aldri som du har en anger som ikke er i hjertet ditt. For Herren hater all forstillelse og vil bare møte deg på sannhetens grunn.

Kjenner du at du er ubotferdig, så gå til Herren og si ham at du har et hardt hjerte, som verken lar seg røre av lovens redsler eller av varmen i hans kjærlighet. Gå til ham som du er, og be ham handle med deg i Jesus Kristus etter det han ser at du er. Dette er den eneste utveien, og på den er det frelse å finne.

(«*Bymisjonæren*»)

22. november

«Når jeg er skrøpelig, da er jeg sterk!» (2 Kor 12,10).

Som kristne bør vi be Gud med større iver om den nåden som kan bevare oss i daglig årvåkenhet og troskap, enn om de særlige nådebevisningene – en eller annen høy åpenbaring eller en annen særlig gunst, timelig eller åndelig. La oss

derfor være svært edruelige her og fremfor alt takke Gud for den nåden som bevarer oss dag for dag. Og la oss huske dette advarende ordet: «Trakt ikke etter det høye, men hold dere gjerne til det lave!» (Rom 12,16).

For du vet det, troende bror: Det er neppe noe som setter det åndelige livet vårt i større fare enn den skjebnesvangre feiltakelsen at vi tror noe godt om oss selv. Og det er neppe noe vi så uavlatelig blir fristet og dratt til.

Paulus har erfart at når han er kommet i en slik stilling at han ikke ser noen utvei til å hjelpe eller redde seg selv, da er han sterk. Det vil si: Han er sterk – ikke fordi svakheten hans i seg selv er noen styrke, men fordi Guds kraft kan tre inn i stedet så snart han har sluttet å håpe på sine egne krefter og kalle dem fram til hjelp.

I «skrøpeligheten» – det vil si når han ikke håper og venter noe av seg selv – blir han sterk, ja, uovervinnelig. For da blir Guds kraft hans vern.

Derfor går Guds nådige arbeid med oss stadig ut på å hindre oss i å tro på vår egen styrke.

Johannes Brandtzæg

23. november

«Du onde slekt! Gi akt på Herrens ord!» (Jer 2,31).

Å, om Herren måtte få vekke en levende *hunger* blant folkene! Ikke hunger etter brød – den kommer alltid. Heller ikke hunger etter penger – den er mer enn stor nok. Heller ikke hunger etter fornøyelser – den er allerede ødeleggende. Nei, hunger etter Guds levende ord! Folket vansmekter i ørkenen som får uten hyrde. Og likevel er både hyrden og beitemarkene like ved hånden. Om bare noen hadde makt til å åpne øynene på dem som ser, men likevel ikke ser! Det er helt sikkert at Bibelen må «oppdages på ny» av størstedelen av flokken om den skal bli deres eie.

Guds ord må ikke bare leses, men også høres. Den originale danske tenkeren Søren Kierkegaard sier et sted at en må lese Guds ord slik en elskende brud leser brevene fra brudgommen sin. Gjennom ordene trenger hun inn i stemningen, i brevskriverens stille tanker og meninger. Hun trenger inn i hele den sjelelige atmosfæren som brevet er kommet fra. Gjennom ordene hører hun den elskedes røst, og til slutt ser hun ham selv. Ordene får liv, de blir et levende bånd mellom de to, og de som var skilt, blir slik forbundet.

Med en slik spenning, en slik lengsel, en slik hunger som når en brud leser brevet fra sin elskede, skulle vi lese Guds ord. Om vi bare ville tro at Bibelen virkelig inneholder brev fra himmelen! Om vi bare ville tro at vi virkelig er villfarne, fortapte barn! Ja – om!

Da ville vi finne både oss selv og vår Gud der.

O. Funcke

24. november

«Hvem vil anklage Guds utvalgte? Gud er den som rettferdiggjør. Hvem er den som fordømmer? Kristus er den som er død» (Rom 8,33–34).

Når loven anklager deg og synden skremmer deg, så du ikke kjenner noe annet enn Guds vrede og dom mot deg, skal du ikke fortvile av den grunn. Grip heller Guds rustning – troens skjold, håpets hjelm og Åndens sverd – og prøv hvor sterk og frimodig en stridsmann du kan være.

Grip ved troen Kristus, som er Herre over loven, synden og alt som følger med synden. Tror du på ham, så er du rettferdig. Det vil fornuften og sansene dine riktignok ikke si deg i anfektelsens stund, men Guds ord sier deg det. Se så til at du – i en slik kamp og redsel, som stadig kommer igjen og plager deg – i Ånden ved troen venter på den rettferdighet du håper på, og som du allerede har i troen (Gal 5,5).

«Ja», sier du, «men jeg kjenner ikke – eller kjenner i hvert fall knapt – at jeg har noen rettferdighet.» Hva? Skulle du også kjenne det? Tro det skal du, ikke kjenne det. For den er åndelig og usynlig, og derfor lar den seg ikke kjenne, men vil bli trodd.

Og tror du ikke at du er rettferdig, gjør du Kristus stor skam og spott. For han har renset deg ved vannbadet i Ordet (Ef 5,26), og han er dessuten død for deg på korset og har der fordømt og drept din synd og din død, for at du ved ham skulle få rettferdighet og liv. Dette kan du jo ikke nekte, så sant du ikke åpenlyst vil være en gudsbespotter og helt fornekte Gud, alle hans løfter og Kristus med alle hans velgjerninger. Derfor kan du heller ikke nekte at du er rettferdig.

Derfor skal vi i angst og anfektelse ikke følge det hjertet kjenner, men Guds ord, og søke råd hos det – også når samvittigheten ikke kjenner annet enn synd og ikke kan tro annet enn at Gud er svært vred, og at Kristus helt har vendt seg bort fra oss.

Dr. M. Luther

25. november

> «Be, så skal dere få. Let, så skal dere finne. Bank på, så skal det bli lukket opp for dere. For hver den som ber, han får, den som leter, han finner, og den som banker på, skal det bli lukket opp for» (Matt 7,7–8).

Bønnen er åndens himmelfart. Slik Guds Sønn synlig for opp til himmelen, skal et Guds barn hver dag løfte seg opp dit hvor han er, svinge seg opp fra jorden og riste støvet av føttene.

Bønnen er det indre menneskes åndedrett. Den ånder inn den luften som stadig strømmer mot det fra det andre hjemmet. Å be er å leve i Gud, og bare det er i sannhet å leve. Uten bønn er det ikke liv, ikke samfunn med Den Hellige Ånd, ikke kjærlighet fra Faderen og ikke nåde i hjertet fra Herren Jesus Kristus.

Et menneske som ikke ber, er som et tre i tørr jord der det ikke lenger faller regn. Røttene er tørre og bladene visne. Treet tørker inn og dør og er ikke til annen nytte enn å hogges ned og brennes.

Men den som ber, og som omgås sin Herre i stadig bønn, er som et tre som er plantet ved bekker, og som gir sin frukt i sin tid (Sal 1,3).

Dr. von Kapff

Gi deg, min kjære sjel, til ro,
og kom herhit i ånden fro!

Vi ville til vår Fader gå,
jeg ser i brann hans hjerte stå;
han kaller full av kjærlighet
og bøyer øret til oss ned.

Så grusom er dog ingen nød,
så bitter er dog ingen død,
jeg får jo lindring, råd og trøst
når jeg oppløfter bønnens røst.
La slippe hele verdens flokk,
Gud er min Fader – det er nok!

26. november

«Salige er de som hungrer og tørster etter rettferdigheten, for de skal mettes» (Matt 5,6).

Vil du slett ikke gjøre noen egen rettferdighet gjeldende for Gud? Regner du det som skam og tap som før var vinning for deg, og som du stolte på og bygde på (Fil 3,7)? Hungrer og tørster du etter Kristi blod og rettferdighet for å tre fram for Gud i den, og ønsker du ikke noe annet til din forløsning enn Kristi blod? Se, da er du allerede salig. Da har du allerede nå nåde, syndenes forlatelse og fred, selv om du ennå ikke kan tro det så fullt og fast som du gjerne ville, og ennå ikke kan glede og styrke deg i det slik du ønsker. For det heter ikke: Han er mettet, men: Han skal bli mettet.

Du sier: «Min hunger og tørst etter rettferdighet er ikke stor nok. Jeg kjenner ennå noe av min egen rettferdighet og kan ennå ikke kle meg i Kristi rettferdighet som en fattig, elendig, naken og fortapt synder.» Svar: Be Gud om større hunger og tørst, om dypere syndserkjennelse og om å bli fri fra all egen rettferdighet. For egenrettferdigheten er visselig det største hinderet for troen og freden.

Men du må vite at en troende mer og mer vil erkjenne sin avmakt og fattigdom, mer og mer bli fri fra alt, til og med fra sin egen rettferdighet, og hungre og tørste etter Kristi rettferdighet. Ingen fyller kravene fullt ut her.

Men så lenge denne egenrettferdigheten ikke hersker over deg – så lenge du hater den og desto mer hungrig, tørst og troende vil skjule deg i Kristus og hans rettferdighet – da gjelder disse ordene også deg. Du har troen og er salig. For alt dette kan finnes også der troen er, bare det ikke hersker. Og det hersker jo ikke lenger når du er lei av det og gjerne vil bli helt kvitt det, selv om det ennå ofte angriper deg.

C. H. *v. Bogatzky*

27. november

«Vi har ikke her en by som forblir, men søker den som kommer» (Hebr 13,14).

Riktignok er verden en tåredal og et sant hav av angst. Men tenk på at vi ikke hører hjemme i den; vi skal ikke bli der i evighet. Livet vårt er en reise og en pilegrimsvandring. Vi drar fram gjennom mye slit; overalt farer hunder løs

på oss, overalt piner og plager og bedrøver de oss. Men la det være så! Når vi kommer hjem, blir alt bedre.

Imens vandrer vi under vår Guds ledsagelse og vern. Herren Jesus er vår fører, hans Hellige Ånd vår trøster og hans hellige engler våre reisefeller. Dag for dag kommer vi lenger fram og nærmer oss mer og mer det himmelske Jerusalem, som vi er på vei til. Vi legger det ene tunge stykket vei bak oss etter det andre, til vi når fram til den evige hvile.

Djevelen bråker og raser nok i verden, men han kan ikke gjøre oss noen skade. For «han som er i oss og med oss, er større enn han som er i verden» (1 Joh 4,4).[1] La Satan og verden gjøre hva de vil! La dem gjø mot oss, rive i oss, krenke oss, skremme og forferde oss – de må likevel la oss komme fram til himmelen.

Om havet skummer og raser aldri så voldsomt, la oss ikke se så mye på de brusende bølgene som på styrmannen som står ved roret og styrer skipet vårt! La oss ikke gjøre verden den tjenesten å bli bedrøvet for dens skyld! La oss sette vår Guds godhet mot deres ondskap, Herren Jesu søte nåde mot deres forbitrelse og Den Hellige Ånds trøst mot deres spott og undertrykkelse. Og når det ser underlig og forunderlig ut på jorden, la oss se opp til himmelen, som hører oss til! Himmelen må vel ha like mye glede som verden har bedrøvelse.

Chr. Scriver

28. november

> «Det som betyr minst for meg, er om jeg dømmes av dere, eller av en menneskelig domstol. Jeg er heller ikke min egen dommer. For selv om jeg ikke vet noe med meg selv, er jeg ikke dermed rettferdiggjort, men den som dømmer meg, er Herren» (1 Kor 4,3–4).

Fordi apostelen hadde lagt saken sin inn under Herrens dom, var han rolig. Visste han da ikke at han var en synder? Hadde han glemt sin store skyld, at han en gang hadde forfulgt Guds menighet? Erkjente han ikke at han også etter omvendelsen hadde snublet i mange stykker, selv om han overfor menneskene kunne vise til at han var uskyldig? Og visste han ikke at Herren er en hellig Gud og en rettferdig dommer, som gjengjelder enhver etter gjerningene og ikke kan se gjennom fingrene med noen synd, heller ikke med den som er usynlig for menneskers øyne?

Jo, alt dette visste apostelen svært godt; han hadde en levende erkjennelse av det. Men han visste samtidig at Herren er en barmhjertig Gud, som «forlater misgjerning og overtredelser og synd» (2 Mos 34,7). Ved Den Hellige Ånds hjelp hadde han i sann tro tatt imot syndenes forlatelse for Kristi pines og døds skyld. Og han visste at den Herre som en gang skulle dømme ham på den ytterste dag, var den samme Jesus som hadde frelst ham ved sitt blod. Derfor var sjelen hans stille hos Gud i salig forventning om Herrens frelse på den store dagen.

J. N. Brun

Å, jeg er en synder stor!
Det er all min navne-ære,
bedre kan det ikke være

[1] NB: «han som er i dere, er større enn han som er i verden».

når jeg hører lovens ord.
Men for du er Jesus blevet
og min jammer på deg tok,
derfor står mitt navn innskrevet
deilig udi livets bok.

29. november

«Når de sier: Fred og ingen fare! – da kommer en brå undergang over dem» (1 Tess 5,3).

Det er en vanlig erfaring at mennesker som aldri er kommet til det livet som er av Gud, og som hele livet har levd i tom ferd etter fedrenes skikk, likevel går over i evigheten med stor ro og sorgløshet – en ro som er skremmende i en kristens øyne. De går bort som om de hadde gjort alt Herren venter av en utvalgt og en arving til hans uforgjengelige rike, som om alt var i full orden med skyldboka deres og utslettelsen av den, og som om ikke det minste kunne anfekte dem på vandringen gjennom dødens dal.

Dette er sjeler som helt mangler kjennskap til den sanne Gud. De har aldri lært å kjenne og akte hans ord i dets hellighet og ukrenkelighet, og for det meste har de heller ikke gjort seg den minste umak for det. Derfor lager de seg en gud etter sin egenkjærlighet, sin forvendte, verdslige følelse, sin magelighet og uvitenhet, og de farer herfra i navnet til denne selvlagde avguden.

Akk, hvordan vil det gå dem, disse sorgløse sjelene? Ofte våget en ikke å komme nær dem med Guds ord uten å vekke uvilje og motsigelseslyst hos dem. De ville verken høre eller vite av Herren Jesu ugjenkallelige ord om at ingen blir sluppet inn til den store Guds bryllupsmåltid uten at han har bryllupsklærne på (Matt 22,11–12), og at ingen kan komme inn i himmerike uten at han blir født på ny (Joh 3,3).

La oss, mine kjære, kle oss i den prydelsen som hører Guds utvalgte til: bryllupskledningen av den sanne tro og den uskrømtede kjærlighet. La oss ikke ligne de dårene som synes de selv er rene, enda de ikke har vasket av seg sin urenhet (Ordsp 30,12). For nettopp på mangelen av verdige frukter ser en at de færreste mennesker har del i guddommelig natur (2 Pet 1,4).

L. *Hofacker*

30. november

«Kom Jesus Kristus i hu» (2 Tim 2,8).

Akk, at en slik formaning skal være nødvendig! At det ikke skal være en selvfølge at vi alltid bærer minnet om ham friskt i hjertet! Han som gikk i døden for å gi oss livet, han som har elsket oss med en evig kjærlighet (Jer 31,3) og tegnet oss i begge sine hender (Jes 49,16), og som ikke glemte oss den tyngste kvelden han hadde her i sin fornedrelse!

Og hvor vi trenger å komme Jesus Kristus i hu! Når det er mørkt for oss, når vi går under tvil og frykt og verken vet ut eller inn, og synes det står riktig ille til med oss på alle måter – da må vi rette blikket mot Jesus og hans gjerning for

oss. Må vi da minnes hva det betyr for Gud at han ga sitt liv til en løsepenge for mange (Matt 20,28), og at nåden hviler på hans fortjeneste og ikke på oss!

Og når vi kjemper mot syndene våre, de onde lystene, verdsligheten, kulden og likegyldigheten, må vi huske at Jesus også er blitt vår helliggjørelse (1 Kor 1,30)!

Eller når vi kjemper med Gud i bønn for noen vi er glad i, men synes at alt er forgjeves, må vi da minnes ham som alltid lever for å tre fram for oss (Hebr 7,25) – ham hvis «lengsel etter alle står»!

Ja, se på Jesus! Se ham i Getsemane og på korset! Se ham i hans herlighet! Husk at han har sagt: «Far, jeg vil at de som du har gitt meg, skal være hos meg der jeg er, for at de skal se min herlighet, som du har gitt meg, fordi du elsket meg før verdens grunnvoll ble lagt» (Joh 17,24).

N. Nilssen

Min trøst, mitt lys, min beste venn
og største lyst i livet,
å, ha meg, ta meg ganske hen!
Deg har jeg meg hengivet;
for uten deg er verden mørk,
et fengsel kun å kalle,
gift og galle,
et øde sted, en ørk,
hvor tunge tårer falle.

Desember

1. desember

Luk 16,19–23.

To kvinner møttes på et gatehjørne. Den ene bar på en pakke. «Så du har vært inne hos kjøpmann Hansen, du!» sa den ene. «Ja», svarte den andre, «det er kommet en ny mann i butikken der.» «Er han ikke der lenger, den unge mannen som var der før – den bleke unge mannen som alltid var så høflig?» «Nei, han er ikke der lenger, og han kommer aldri mer tilbake. Han er død. Den nye mannen forteller meg at han gikk syk hjem for åtte dager siden, og nå er han død.»

De to kvinnene så alvorlige ut et minutt eller to. Men snart begynte de å snakke om andre ting – om prisen på kjøtt og flesk og så videre. Og til slutt sa en av dem noe som fikk begge til å le, og de lo riktig godt. Så skiltes de. Og de tenkte nok ikke mer på den høflige unge mannen som ikke lenger stod på sin vante plass innenfor disken.

Slik er det: Én er borte og en annen på plassen hans – det gjør ikke stort inntrykk, som regel. Og likevel, hvor stor og alvorlig er ikke forandringen for ham som har vandret bort! For en uke siden stod han bak disken og solgte kaffe og sukker og pakket det pent og ordentlig i poser, mens han sa et høflig ord til kundene – ikke riktig frisk, men ivrig opptatt med forretningen.

Og nå er han borte – borte for alltid! Legemet hans ligger stille i dødens ro, og sjelen er gått inn i evigheten. I butikken går forretningen akkurat som før.

Og så den rike mannen! Sannelig en stor, en fryktelig forandring: fra all livets lyst til helvetes pine!

Og Lasarus – lykkelige Lasarus, salige Lasarus – også for deg var forandringen stor!

«Må min sjel dø de oppriktiges død» (4 Mos 23,10)!

Johannes Brandtzæg

2. desember

«… til fremgang og glede for dere i troen» (Fil 1,25).

Den som i sannhet eier den levende tro, vil også søke at denne troen må vokse og tilta. Det ligger i troens art og natur at den vokser. Men fordi synden ennå henger ved oss, selv om vi er troende, og vil gjøre oss lunkne, må vi hele tiden vekkes og oppmuntres til å strebe etter stadig vekst i troen.

Derfor stiller Skriften fram for oss så mange eksempler på ulike mål av tro. Derfor priser Kristus høvedsmannens store og herlige tro, og likeså den kanaaneiske kvinnens (Matt 8,10; 15,28). Derfor forteller Hebreerbrevet i kapittel 11 de mange skjønne eksemplene på tro. Og derfor formaner Paulus Timoteus til å opptenne den Guds nådegave som var i ham (2 Tim 1,6). Alt dette står der for at alle som hører eller leser det, skal bli oppmuntret til å lengte etter et større mål av tro og søke det på rett måte.

For med en kristen som begynner, må det være som med en liten kvist som er podet inn i en stamme. Den blir stadig større, helt til den bærer frukt. Og så vokser den mer og mer, bærer flere og flere frukter, brer seg stadig videre ut, blir herligere og skjønnere og gleder gartneren mer og mer med mengden av gode frukter.

Men nå sier dere: «Hvordan kommer vi da dit?» Jo, troen må stadig øves, så blir den større. Den må øve seg i å betrakte Guds ord, øve seg i bønnen, øve seg i kjærligheten til Gud og sin Frelser, øve seg i den sanne, virksomme kjærlighet til nesten, øve seg i å fornekte verden og alle verdslige lyster, øve seg i å ta korset på seg daglig og villig og øve seg i tålmodighet. Og finnes det ellers noe annet godt, må troen uavlatelig øve seg i det. Så blir den stadig sterkere, større og herligere.

A. H. *Francke*

3. desember

«Kjøp den laglige tid, for dagene er onde» (Ef 5,16).[1]

Det er i nådens rike som i naturens rike: Tiden er ikke alltid laglig. Når høsten kommer, er det ikke moro å så, og det går heller ikke godt an å begynne en forretning midt i en pengekrise.

Å søke Gud uten at han først søker oss, er det mest umulige av alt. Du kan ikke fastsette tiden for sjelens omvendelse etter når det passer deg. Den beleilige tiden ble ikke beleilig for Feliks, og derfor ser vi ham ikke mer (Apg 24,25). «Søk Herren mens han er å finne» (Jes 55,6).

Ingen tid i livet er mer laglig til å finne Gud enn ungdommen. Ennå er ikke sjelen forherdet av syndens bedrag. Ennå er ikke viljen blitt ubøyelig som stål. Ennå eier du livets vår. Ungdom: Kjøp den mest laglige tiden livet ditt eier, til å finne din Frelser! Tenk ikke som så mange andre at det er tidsnok når du blir gammel. Så mange av dem som talte slik, har endt sine dager i fortapelsens mørke. Det skal ikke du gjøre!

Det er bare én gang du er ung. Var det ikke bedre at Gud fikk dette ene unge livet? Snart kommer de onde dagene også til deg. Foten skjelver. Øynene ser dårligere. Viljen blir slapp. De onde dagene kommer, og du er gammel, trett og tung, uten fred med Gud og uten lyst til fred. Å, hvor sørgelig sant dette er for mange! Skal det være sant for deg?

Kjøp dette kostbare «nå» og frels sjelen din. Jeg vet at du aldri angrer det.

Også for oss som er troende kristne, finnes det laglige og ulaglige tider. Guds Ånd besøker oss av og til på en særlig måte for å gi oss en særlig velsignelse. Lar

[1] NB: «så dere kjøper den laglige tid, for dagene er onde».

vi ham gå forbi, er velsignelsen borte, og om vi søker den senere, finner vi den ikke. La det ikke gå slik i dag.

Ludvig Hope

4. desember

«Og de stygge, magre kyrne åt opp de sju fine og fete» (1 Mos 41,4).

Det farao så i drømmen, har jeg ofte opplevd i våken tilstand. Dagene med treghet har helt ødelagt det jeg utrettet i tider med ivrig virksomhet. De kalde tidene i livet mitt har kjølt ned den herlige gløden fra de dagene da jeg var fylt av brennende iver og nidkjærhet. Og anfallene mine av verdslighet har hindret det åndelige livet mitt i å vokse.

Jeg må vokte meg for magre bønner, magre lovsanger og magre erfaringer, for de vil ete opp det fete av trøsten og freden min. Forsømmer jeg bønnen en tid, mister jeg all den åndelighet jeg har nådd. Henter jeg ikke nye forsyninger fra himmelen, vil det gamle kornet i forrådshuset mitt snart bli fortært av den hungersnøden som raser i sjelen min. Når likegyldighetens gresshopper, verdslighetens oldenborrer og selviskhetens kornormer (Joel 1,4) legger hjertet mitt helt øde og får sjelen til å vansmekte, hjelper det meg slett ikke at jeg før var fruktbar og vokste.

Hvor omhyggelig burde jeg ikke være for å unngå magre dager og stunder som ser ille ut! Om jeg hver dag vandret fram mot målet for mine ønsker, skulle jeg snart nå det. Men når jeg går tilbake, kommer jeg enda lenger bort fra lønnen for mitt høye kall (Fil 3,14), og jeg mister fordelen av den framgangen jeg med møye hadde gjort.

Den eneste måten dagene mine kan bli lik «de fete kyrne» på, er å la dem beite på den rette beitemarken: å bruke dem for Herren, i hans selskap, i hans frykt og på hans veier. Hvorfor skulle ikke hvert år være rikere enn det forrige på kjærlighet, nytte og glede? Jeg er nærmere de evige høyder, jeg har mer erfaring av min Herre og bør være mer lik ham.

C. H. *Spurgeon*

5. desember

«Si at det går den rettferdige godt! For han skal ete frukten av sine gjerninger» (Jes 3,10).

Det er en lov i Guds rike at enhver får igjen etter sine gjerninger. Dette blir nevnt mange steder i Bibelen. I Jes 48,18 står det: «Å, bare du ville akte på mine bud! Da skulle din fred bli som floden, og din rettferdighet som havets bølger.» Og i Åp 22,12 heter det: «Se, jeg kommer snart, og min lønn er med meg, for å gi enhver igjen etter som hans gjerning er.» Slik står det mange andre steder også.

Ingen kan gjøre en synd ustraffet – selv for Guds folk gjelder dette. Men for et Guds barn blir det som i seg selv er en forbannelse, til en velsignelse. Derfor kan en alltid si om en rettferdig at det går ham *godt*.

Men det er mye godt vi *mister*, og mange velsignelser vi *taper*, fordi vi ikke gir akt på siste del av verset i teksten vår: «For han skal ete frukten av sine gjerninger.» Hvordan kan du vente å være glad og tilfreds når du er sløv og likegyldig i

din Herres verk? Du kan ikke *ete* det du ikke *sår*, og det blir igjen årsak til tvil og vantro mot Gud. Men når en ved Guds nåde har fått seire over seg selv der det kostet *mest*, hvor glad og tilfreds kjenner en seg ikke da!

Vårherre lønner *rikelig* hver tro stridsmann, selv om det i øyeblikket ser ut som tap for ham å gjøre Guds vilje. Det går ham godt, og han skal ete frukten av sine gjerninger.

Henr. Seyffarth

Å, la meg, som din nådes kar,
av nåde overflyde!
Den arme verden intet har
som sjelen rett kan fryde.
Mitt liv, mitt himmerik,
å, dra meg etter deg,
at jeg deg trolig følge må
og ei i verden stille stå!

6. desember

> «Da han ennå var langt borte, så hans far ham, og han fikk inderlig medynk med ham. Han løp ham i møte, falt ham om halsen og kysset ham igjen og igjen» (Luk 15,20).

Du søkende hjerte, du som strever og bærer tunge byrder! Du vil ikke la noen uærlighet hindre deg i å vende tilbake til Gud, og du vil ikke la deg binde av noen yndlingssynd. Du vil ta imot vår Guds kraft til å ydmyke deg for din Gud, og du vil virkelig «stå opp og gå til din far» (Luk 15,18) og bli hans barn. Å, se da til trøst og oppmuntring hvor inderlig velkommen du er hos ham! Da faren så den bortkomne sønnen langt borte, løp han ham jo i møte.

Det er ikke så ofte Skriften framstiller Gud som en Gud som løper og springer. Men slik framstilles han likevel i forholdet til den bortkomne synderen som vender hjem. Å, stans og tenk over dette! Og legg merke til: Han løper ikke fra ham, men til ham – ikke for å skremme og støte bort, men for å trøste og ta imot. Og det gjør han fordi han lengter etter å få forbarme seg, lengter etter å få omfavne sin bortkomne sønn igjen, lengter etter å få åpenbare sitt farshjerte og få trøste og styrke ham.

Ja, «Gud er kjærlighet» (1 Joh 4,8). Måtte vi se denne sannheten i det rette lys! Han tenker ikke slik: «Sønnen har løpt bort av egen fri vilje, så får han selv se til å slepe seg tilbake.» Å nei, han har et helt annet sinnelag mot menneskenes barn.

Vårherre vraker heller ikke noen fordi de kjenner at de så lite kan angre og sørge over syndene sine, og så lite dypt kan gråte over sitt frafall og sin ulydighet. Nei, jo mer utilfreds og misfornøyd en er med seg selv, desto mer mottakelig er en for nåde i farshuset. Da kan alt bli gave og bare barmhjertighet i Jesu navn fra først til sist, og den hjemkomne synderens jubelsang blir et fulltonende: «Jeg fikk miskunn!» (1 Tim 1,13).

Laurits Nilsen

7. desember

«Hver den som hører disse mine ord og gjør etter dem, han blir lik en forstandig mann som bygde huset sitt på fjellgrunn» (Matt 7,24).

Dette er slutten på Bergprekenen. Jesus har talt mange trøsterike og mange alvorstunge ord til skaren som lyttet. Til sist har han talt om noen – det er mange, sier han – som har mye å vise til på den dagen og likevel ikke kan komme inn i himmelen, fordi Jesus ikke kjenner dem (Matt 7,21–23). Også ved andre anledninger har Jesus talt om denne forferdelige tingen, selvbedraget.

Men for at vi skal slippe en så skremmende skjebne, legger han oss på hjertet at det ikke er nok å høre ordene hans. Den som hører Jesu ord uten å gjøre etter dem, sammenligner han med en uforstandig mann som bygde huset sitt på sand (Matt 7,26). Vi har hørt mye av Jesu ord, hørt det mange ganger og kan en god del av det utenat. Men gjør vi etter det? Det er det det kommer an på.

Hva er det så å gjøre etter Jesu ord? Det svarer Jesus selv på når han sier: «Dette er Guds gjerning at dere skal tro på ham som han har sendt» (Joh 6,29). Å gjøre etter Jesu ord er altså først og fremst å omvende oss og tro på Jesus. Gir vi ikke ham hjertet vårt, kan det ikke være tale om å gjøre etter ordene hans.

Men dernest er det også å søke å følge alle Jesu bud. Har du og jeg et slikt sinn at vi vil leve etter Guds vilje? Gjør det oss vondt når vi finner noe hos oss selv som ikke stemmer med den? Er det en trang for oss å være med og føre andre til Frelseren og å herliggjøre hans navn i verden både med ord og liv?

Det er å gjøre etter Jesu ord.

N. Nilssen

8. desember

«Venn, hvordan er du kommet inn her?» (Matt 22,12).

Slik spurte kongen da han gikk inn i bryllupshuset for å se gjestene og fant en som ikke hadde bryllupsklær på. Bryllupshuset er Guds kirke og menighet slik den står fram her i sin ytre skikkelse. Gjestene er alle som ved dåpen er tatt inn i Guds menighet, som sitter sammen og hører Guds ord, samles om nattverdbordet og i det ytre viser seg som dem som hyller Sønnen.

Men, kjære deg som leser dette: Du mener kanskje at du er kommet i samfunn med Gud – men hvor er bryllupsklærne? Her kan du kle deg i kristendommens kluter og være sammen med Guds barn. Du kan etterape dem i ett og alt og låne talen om åndelige erfaringer fra dem, samtidig som du lever et ytre religiøst liv. Hvem ville komme på å tro at du satt der i dine egne klær og ikke var kledd i bryllupsdrakten? De andre i salen kan være uvitende om det, men kongen ser det, hvis det er slik.

«Hvordan er du kommet inn?» var spørsmålet. Det kan du nok svare på, hvis du ikke har sneket deg inn over muren. Det er bare én dør inn til Guds rike, og de som går inn gjennom den, blir alltid kledd i bryllupsklærne. For døren og klærne er Jesus. Har du ikledd deg ham? Har du fått et nytt liv? Er du ved troen på ham gjenfødt til et levende håp?

Kan du ikke svare? Så våkn opp og omvend deg! Ellers kommer du en gang under denne dommen: «Bind hender og føtter på ham og kast ham ut i mørket utenfor! Der skal de gråte og skjære tenner» (Matt 22,13).

Th. Rettedal

9. desember

«Jesus Kristus er i går og i dag den samme, ja, til evig tid» (Hebr 13,8).

For et velsignet og fast hvilested for et hjerte som føler seg skuffet og trett av all den ustadighet, tomhet og upålitelighet som henger ved alt i denne verden!

Det er sant at alt her nede både er utilfredsstillende i seg selv og svært ustadig og flyktig: ungdom og helse, skjønnhet og styrke, gods og ære, menneskers gunst og vennskap. Ja, selve livet er jo også usikkert og flyktig. Det er bare «en røk som viser seg en liten stund og så er borte» (Jak 4,14).

Hele livet og tilstanden i verden er som et urolig, bølgende hav som stadig skifter skikkelse. Det som løftes opp i ett øyeblikk, slynges i det neste ned i dypet. Og ikke minst skifter vårt eget ustadige hjerte i det det dømmer om, har smak for og begjærer. Det som en stund synes oss så viktig og gledelig og er målet for våre brennende ønsker, kan i neste stund være helt likegyldig for oss, ja, til og med til byrde og besvær. Av dette får en våken samvittighet så ofte en underlig følelse av usikkerhet og engstelse.

Men Gud være evig lov og pris: Det er én som ikke vet av noen forandring! Hos ham er det et sikkert hvilested for alle trette, skuffede og engstelige hjerter, og det under alle tenkelige kår, både nå og i tiden som kommer: Jesus Kristus er i går og i dag den samme, ja, til evig tid.

Chr. Moller

Jeg vandrer her i fremmed land,
min sti med gråt jeg væder;
men når ditt navn jeg minnes kan,
mitt hjerte dog seg glæder;
du heter jo Immanuel,
thi kan du ei min arme sjel
til noen tid forlate.

10. desember

Matt 15,21–28 (Mark 7,24–30).

Blant det vi lærer av denne fortellingen, er også dette: Menneskelig ømhet og medfølelse kan av og til synes større og mer villig til å hjelpe enn Gud og Kristus.

Disiplene ber for kvinnen som Jesus tilsynelatende ikke vil høre på.

Likevel vil ingen si at disiplene i virkeligheten var ømmere og mer kjærlige enn Jesus. De var bare mindre vise i sin kjærlighet enn han.

Jesus er vis nok og kjærlig nok til å vente til nøden og trengselen har gjort sin gjerning i sjelen.

La oss huske det når vi synes at Gud prøver oss mer enn vi tror vi kan tåle. Det er med Guds førelser som med så mye annet i livet: Vi må lære å skille mellom det som er, og det som bare synes å være – mellom skinn og virkelighet.

Og virkeligheten i Guds førelser med barna sine er at Gud alltid «tenker det til det gode» (1 Mos 50,20), at han alltid handler kjærlig med oss. Den skarpeste tukt springer ut av den ømmeste kjærlighet, som alltid er virksom. Den hardeste tålmodighetsprøve et Guds barn blir satt på, bærer bud om en kjærlighet som lengter etter å gjøre «vel mot Israel».

Du som lider, du som engstes under trykket av mange slags prøver og bekymringer: Tenk og tro slik om Gud! Så skal du bli mild og tålmodig midt i prøven og glad midt i trengselen. Og bekymringene kan ikke lenger få bli boende hos den som i sitt indre menneske hviler i visshet om at «Herren er min hyrde» (Sal 23,1).

Johannes Brandtzæg

11. desember

«Gjør ikke Guds Hellige Ånd sorg, han som dere har fått som segl til forløsningens dag» (Ef 4,30).

Når vi gjør en eller annen feil, refser og advarer Ånden oss – om vi bare rett forsto det og fulgte det. Men så ofte er vi uoppmerksomme, akter ikke straks på det og er ikke lydige mot Ånden, og da hindrer vi hans gjerning. Nåden trekker seg tilbake, i det minste for følelsen, og freden med Gud blir forstyrret, ja, ofte forvandlet til angst og uro.

Derfor er det svært nødvendig at sjelen alltid trofast retter oppmerksomheten innover mot seg selv og er godt hjemme der. Den må ikke la seg spre av verdens lettsindige vesen, men vandre for Herren med øyet rettet mot hans vink. Den må stadig gi akt på hans ord og bud og hans Ånds advarsel og straks følge, koste hva det koste vil.

Skjer dette, skal det lys og den kunnskap Herren gir, bli stadig klarere hos oss, så vi lærer å forstå hans veier, hans vilje og hans sinnelag mot oss. Samvittigheten vår blir da ømmere, og den fortrolige og inderlige omgangen med Frelseren, vår fredsfyrste, blir fastere og fastere. Det er det disse ordene sikter til: «Jeg er Herren din Gud, som lærer deg å gjøre det som er deg til gagn, som fører deg på den veien du skal gå. Å, bare du ville akte på mine bud! Da skulle din fred bli som floden, og din rettferdighet som havets bølger» (Jes 48,17–18).

Om vi ikke blir i stadig årvåkenhet, må vi ikke undre oss om freden vår blir forstyrret.

C. H. v. Bogatzky

Du er hellig, bliver funden,
hvor man elsker synden ei;
du er ei med den forbunden,
som vil gå den brede vei.
La meg være dag og natt
full av nådens rike skatt,
la ei finnes det du hater,
meg i tanker, ord og later!

12. desember

«Tro på Herren Jesus, så skal du bli frelst, du og ditt hus!» (Apg 16,31).

«Men jeg er ikke slik at jeg tør tro», tenker du kanskje. Hvordan skal du da være for at du tør tro? Det er jo Jesus du skal tro på, og han var og er jo slik han skulle være. Du skal tro på hans gjerning og lidelse for deg, og den er jo fullkommen – ellers var ikke alt ferdig.

Det er en stor misforståelse når en mener at troen består i å mene om seg selv at en er rett omvendt eller en rett troende. Nei, troen består i at en hviler på det som er skjedd utenfor oss, i Getsemane og på Golgata. Den rette troende finner ingenting i seg selv som gir ham rett til å tro syndenes forlatelse, men han finner alt sammen i Kristus og hans forsoning. Kristus er hans verdighet og hans rettferdighet. Derfor blir troen hans til ved at han hører eller leser ordet om den korsfestede, og ved det samme middelet blir den næret, styrket og holdt ved like.

Vi blir riktignok oppfordret til å prøve oss selv om vi er i troen (2 Kor 13,5). Men det blir slett ikke anbefalt som det middelet troen vår skal bli til eller næres ved. Når vi har begynt å tro på Kristus utenfor oss, kommer Kristus inn i oss. Da får vi stundom erfare kraften i hans nåde som bor i oss, og det kan tjene som et bevis på at vi virkelig har tatt imot Kristus. Men vi bygger ikke tilliten vår på dette. Vi bygger den på selve hjørnesteinen, Jesus Kristus.

Det er altså ikke Guds Ånds gjerning i oss, men Kristi gjerning for oss, som troen vår holder seg til. Hvordan kan du da si: «Jeg er ikke slik at jeg kan tro»? Er du ikke en synder som trenger nåde? Har du ikke brutt Guds lov og fortjent helvete? Se, Kristus er kommet for å frelse det som var fortapt (Luk 19,10).

P. G. Sand

13. desember

> «Den som ikke elsker sin bror som han har sett, hvordan kan han elske Gud, som han ikke har sett?» (1 Joh 4,20).

Kjærligheten står nemlig i forhold til hva vi kjenner. Gud ser vi ikke. Men vår bror i nød går daglig for øynene våre, så nøden hans lett kan røre hjertet vårt – slik som når en elendig Lasarus ligger ved den rikes dør, syk, sulten og trengende, naken og kraftløs (Luk 16,20–21). Den som ikke vil vise kjærlighet her, der han med egne øyne ser det som skulle drive ham til kjærlighet, hvordan kan han rose seg av å elske ham han ikke har sett, ja, knapt kjenner?

Dessuten må kjærligheten være virksom. Men Gud trenger ikke vår kjærlighet for sin egen del. Han sitter for høyt til at vi skulle kunne gi ham råd og hjelp. Våre brødre og søstre derimot har Gud, den himmelske Far, stilt for øynene våre, og mot dem kan vi vise kjærligheten vår. Viser vi ingen kjærlighet mot dem, viser vi slett ingen kjærlighet.

Om dette har Johannes sagt like før: «Mine kjære, har Gud elsket oss slik, da skylder også vi å elske hverandre. Ingen har noensinne sett Gud» (1 Joh 4,11–12). Meningen er denne: Den som vil elske, må bevise det i gjerning. Mot Gud selv kan vi ikke vise noen kjærlighet, for vi ser ham ikke. Likevel skylder vi å elske ham, for han har elsket oss først (1 Joh 4,19). La oss derfor elske ham i våre brødre.

Den som ikke elsker dem Herren har befalt ham å elske, elsker heller ikke Gud. Den som ikke elsker Gud på den måten han har befalt, elsker ikke rett. Når mektige herrer ikke selv er til stede, men sender sine sendebud, må vi vise dem den samme ære som vi ville ha vist herrene deres om de hadde vært der. Nå har Gud sendt oss vår neste og stilt ham fram for øynene våre med denne befalingen: Vil du elske meg, så elsk disse brødrene dine.

Dr. J. Lütkemann

14. desember

«Han er mektig til å bevare det som er betrodd meg, til dagen kommer» (2 Tim 1,12).

Det apostelen her sier om seg selv, sier han og de andre apostlene andre steder om alle troende i alminnelighet. «Nå overgir jeg dere til Gud og hans nådes ord, som er mektig til å oppbygge dere og gi dere arv sammen med alle dem som er blitt helliget», sier han til de eldste i menigheten i Efesus (Apg 20,32).

Og den hellige Peter sier om seg selv og alle troende at de har fått den samme dyrebare troen som han. Slik er de også sammen med ham gjenfødt til et levende håp og til en arv som er uforgjengelig og uvisnelig, og som er gjemt for dem i himlene (2 Pet 1,1; 1 Pet 1,3–4). Det samme sier Johannes (1 Joh 3,2).

Derfor kan vi alle trygt slutte at også vi har noe lagt ned i himmelen. Det gjelder uansett hvilken ætt og stand vi er av, og hvilken formue og anseelse vi har her i verden – når vi bare har den samme troens ånd som disse hellige gudsmennene og lever sammen med dem i det velsignede samfunnet med Jesus. Også vi har vår del i den velsignede arven som Guds hellige og utvalgte har i vente.

I verden blir vi ofte holdt utenfor når de forgjengelige godene deles ut, selv når vi har rett til dem. Selv om en Lasarus lengter etter å bli mett av smulene som faller fra den rikes bord, får han dem likevel ikke (Luk 16,21). Men hvem vil stenge oss ute fra de himmelske og evige godene? Hvem vil gjøre vår rett og vårt krav på dem tvilsomt og omstridt? Hvem vil vise oss bort fra Herren Jesu bord, som han har latt dekke for sine egne i sitt rike?

I denne verden samler de jordisk sinnede mest og legger ofte mye gods til side. De gudfryktige derimot får ofte ikke lov til å samle og legge noe til side. Men Herren Jesus samler for dem et gods uten like og legger ned en uforgjengelig skatt til dem i himmelen.

Chr. Scriver

15. desember

«Simon, Johannes' sønn, elsker du meg?» (Joh 21,16).

Jesus hadde elsket Peter med en trofast og utholdende kjærlighet. Han var aldri blitt trett av ham, selv om Peter mer enn én gang feilet og falt. Og Jesus ventet at Peter skulle elske ham igjen, og det gjorde Peter. Jesus visste det, og likevel ville han at Peter tre ganger skulle bekjenne at han elsket ham.

Også oss har Jesus elsket med en evig kjærlighet (Jer 31,3). For meg og deg er han gått i døden. Med sitt kall har han gått etter oss på alle våre veier for å dra

oss til seg. Når han nå kommer til oss med spørsmålet: «Elsker du meg?» – hva skal vi da svare?

Peter kunne svare: «Ja, Herre, du vet at jeg har deg kjær.» Kan du svare slik? Du vet at du burde elske ham, og du vet at du har grunn til å elske ham. Du ønsker at du kunne, men du kjenner hjertet ditt så kaldt og likegyldig. Kanskje skjelver du for å svare ja. Men det vet du, at du av fullt hjerte kan være med og synge:

«Nei, for all den ting jeg visste,
kan jeg ei min Jesus miste.»

Det vitner om at du elsker ham, at du har røttene for livet ditt i ham. Du kan ikke være foruten Jesus.

En troende kjenner ikke alltid kjærlighet til Jesus. En mann som elsker sin hustru, går ikke alltid og tenker på det – det ville være sykelig om han gjorde det. Men skjer det noe som truer med å skille henne fra ham, da kjenner han at han holder av henne. Slik er det også med forholdet til Jesus. Du kjenner ikke alltid kjærlighet til ham. Men vil noe skille deg fra ham, da merker du at det som ville ta Jesus fra deg, ville ta livet fra deg. Da kjenner du at du ikke kan miste ham. Og det er kjærlighet.

N. Nilssen

16. desember

«Øyensalve til å salve dine øyne med, for at du kan se» (Åp 3,18).

Dette er en formaning til den sløve og slappe kristne. Som det går i det naturlige, går det i det åndelige: Når øyet blir sykt, blir synet uklart, og en ser ikke klart lenger. Da trenger en øyensalve.

Det finnes forskjellige øyesykdommer. Noen kan aldri helbredes, og da hjelper ingen øyensalve. Andre – til dels svært ondartede – kan helbredes, og da er øyensalve god.

Den åndelige øyesykdommen som engelen for menigheten i Laodikea led av, var av det slaget som kunne helbredes. Allerede det var stort. Og dernest var det stort at det fantes øyensalve som kunne helbrede ham. Jeg tenker med gru på de mange kristne som har fått synet så hardt angrepet at det vil gå over til en blindhet som aldri kan helbredes, hvis de ikke søker hjelp i tide.

Kjære venn! Skulle du være blant dem som har fått synet angrepet, så du trenger øyensalve? Er korset og den korsfestede blitt utydelig for deg, og verden med sin herlighet blitt stor for deg? Drar hjertet ditt kanskje mer mot verden enn mot Gud? Har du kanskje et mer åpent øye for det som angår jorden, enn for det som angår himmelen? Da er øyet ditt sykt. Da trenger du øyensalve, og du trenger den snart. Hører du din Frelsers alvorlige, manende og lokkende røst: «Salv dine øyne, for at du kan se»?

Du må bekjenne synden din, sløvheten og lunkenheten din. Du må fortelle hva som særlig er kommet i øyet, så legen kan helbrede deg. Da blir Jesus igjen stor for deg, og du ser på ny de himmelske og evige ting som i en ny skikkelse.

Henr. Seyffarth

17. desember

«Ingen har noensinne sett Gud. Den enbårne Sønn, som er i Faderens favn, han har forklart ham» (Joh 1,18).

Har du sett Jesus, har du sett Gud.

Jeg tror det er mange mennesker som tror at Gud er annerledes enn Jesus – strengere, mer rettferdig og kald. Kan ikke det være en av grunnene til at mange kristne ikke nevner noe annet navn i bønnene sine enn Jesu navn?

Jesus er like rettferdig som Gud, og Gud er like kjærlig som Jesus. Når Jesus går omkring blant syndere og gjør godt, så er det Gud. Når han lider og dør for vår synd, så er det Gud. For «det var Gud som i Kristus forlikte verden med seg selv» (2 Kor 5,19). Den troen som ikke har funnet Gud i Kristus, har en mangel.

I Jesu navn har vi syndenes forlatelse, men også barnerett hos Gud. Vi kan påkalle Gud som Far og gå rett inn i helligdommen for å få miskunn og finne nåde (Hebr 4,16). Når spiskammeret er tomt og mange slags legemlig nød trykker, hvor godt er det ikke da å eie den levende Gud som vår Far! Ingen mangel er skjult for ham, og ingen er likegyldig for ham. For han er vår Far.

Når synden frister og forfører oss, kommer Den Hellige Ånd med tukt. Han fører oss tilbake til vår Frelser og trøster oss med nådens ord. Han minner oss om farer og om å fornekte ugudelighet og verdslige lyster (Tit 2,12). Han trøster, tukter, lærer, leder, helliggjør og holder oppe. Han veileder oss til hele sannheten (Joh 16,13).

La oss derfor ikke glemme å tilbe og takke Gud for hans nåde.

Han er god, hans miskunnhet varer til evig tid (Sal 136,1).

Ludvig Hope

18. desember

«Én er deres lærer, Messias» (Matt 23,10).

Hos oss mennesker – de fleste av oss – er det en inngrodd tilbøyelighet til å akte på menneskers ord og bli avhengige av dem på en gal måte. Jeg har kjent kristne som har hengt ved predikantenes munn på en svært usunn måte, som var betenkelig for sjelens vel. De har tatt all sin dom eller trøst fra ordene deres. De har vært høyt oppe på «forklarelsens» tinder eller dypt nede i motløshetens myr. Det kom ikke av noen indre overbevisning som Guds ord og Åndens veiledning hadde vakt, men bare av lyden av predikantens tale.

Det er betenkelig å «sette sin lit til mennesker» (Jer 17,5). Det er det også fordi det dessverre av og til hender at de som har navn av å være lærere i forsamlingen – og som er det – ikke fortjener den tilliten de blir vist.

Det er en falsk selvstendighet som ikke vil ta imot noen lærdom, og som i sin ubetimelige iver kaster bort både det gode og det onde bare fordi det kommer fra andre. For de forskjellige nådegavene Gud har utrustet menigheten med, er gitt for at vi skal veilede hverandre med dem.

Men det er like farlig og forkastelig når en ukritisk tar imot alt som kommer fra en prekestol eller et kateter. Jødene i Berøa får ros fordi de – etter at Paulus hadde talt til dem – «gransket hver dag i Skriftene om det forholdt seg slik» (Apg 17,11).

Hvert menneske har selv ansvaret for sitt liv og sin sjel. La ingenting og ingen komme mellom oss og Gud – mellom vår sjel og den veiledning Guds Ånd og Bibelens lære gir oss.

Johannes Brandtzæg

19. desember

> «De bar små barn til ham for at han skulle røre ved dem; men disiplene truet dem som bar dem. Men da Jesus så det, ble han harm og sa til dem: La de små barna komme til meg, hindre dem ikke! For Guds rike hører slike til. Sannelig sier jeg dere: Den som ikke tar imot Guds rike som et lite barn, skal slett ikke komme inn i det! Og han tok dem på fanget og la hendene på dem og velsignet dem» (Mark 10,13–16).

Av disse ordene kan foreldre lære alt de skal gjøre for å gjøre barna sine gode og salige: Før dem til Jesus! Gi dem til Gud! Legg dem med bønn og påkallelse inn til Frelserens hjerte – for han trykker dem virkelig inn til sitt bryst. At en ikke ser ham nå, gjør ingenting. Barnevennen lever og velsigner usett like godt som da en så ham.

Gleden hans er fremdeles like stor når du, kjære mor og far, fører barnet ditt til ham i bønn, legger det inn til hjertet hans og tror: Nå velsigner han det. Nå legger han sine gjennomborede hender på det. Nå trykker han det til sitt kjærlige bryst. Nå strømmer velsignelse og fred, Ånd og liv fra hans fylde inn i den lille barnesjelen.

Frelseren har tilsagt barna himmelens rike og rett ut lovt dem det, da han sa: «Guds rike hører slike til.» Og det bør foreldre tenke over: I barna sine har de himmelens borgere framfor seg. Over dem skal foreldrene våke som Guds engler, så de ikke selv røver himmelen fra barna og overgir dem til helvete.

Johannes Gossner

Kommer hit kun med de små,
som ei godt og ondt forstå,
i hvis munn ei finnes svik,
just til dem er himmerik!
Deres sjel er i Guds hånd,
de bedrøve ei hans Ånd,
laste ei hans ledebånd.

20. desember

> «Alt dere gjorde mot én av disse mine minste brødre, det gjorde dere mot meg» (Matt 25,40).

Hvor vakker og trøsterik er ikke denne tanken på én gang: Det som av kjærlighet er gjort mot én av brødrene, er gjort mot Jesus selv! Tanken er vakker fordi den vitner om at han ikke skammer seg ved å kalle dem brødre (Hebr 2,11) – disse «små» som her i verden ofte blir ringeaktet og oversett.

Og tanken er trøsterik fordi den gir visshet om at Herren våker over sine og tar seg av dem i den grad at han regner det som gjøres mot dem, som gjort mot seg. Derfor bør de troende disiplene i sin skrøpelighet legge vinn på å ha stor

frimodighet. De må ikke glemme at når Jesus kaller dem brødre og søstre, så er de Gud Faders barn. De skulle være riktig glade og fornøyde her nede, for de er kongebarn.

Er det da ikke trist at vi kristne så ofte ser motløse og tungsindige ut, ja, ikke er langt fra å misunne de glade verdensbarna som roser seg av sin lykke og sitt timelige velvære?

Her i livet skal den sanne kjærligheten til Gud komme til syne i kjærligheten til Guds barn – i den virksomme, hjelpende og oppofrende kjærligheten. Der borte skal denne kjærligheten til brødrene få sin lønn som kjærlighet til Gud. La oss huske dette her i livet. Hvert bevis på kjærlighet har sin verdi, slik vi lærer av lignelsen om den barmhjertige samaritan (Luk 10,30–37). Men særlig velbehagelig for Gud er kjærligheten til dem som bekjenner Herren.

Derfor skal det sies igjen: Du fattige, syke, forlatte kristne, si ikke at du er ulykkelig! Jesus kjenner deg. Han står ved din side. Han har skrevet opp navnet ditt, og han sørger nok for at du ikke lider nød!

Bare tro, bare tro!

Joh. St. Munch

21. desember

«Ditt ord er en lykt for min fot og et lys på min sti» (Sal 119,105).

Guds åpenbarte ord er en så stor skatt at vi aldri kan takke den guddommelige nåde og barmhjertighet nok for det, selv om vi hadde like mange tunger som det finnes sandkorn i havet. Er hjertet vårt fylt av angst og sorg, kan vi finne fullkommen trøst og lindring i det. Vet vi ingen råd noe sted, er det alltid vår mest pålitelige og trofaste rådgiver. Vil djevelen, verden og kjødet friste oss til synd, kan vi finne de sterkeste oppmuntringene i det til å stå imot og bekjempe fristelsene.

Vil korset vårt her på jorden bli for tungt for oss, viser Guds ord oss Jesus Kristus med hans kors, som han bar så tålmodig for vår skyld, og formaner oss til å følge hans eksempel. Er vi fattige, lærer det oss hvordan vi skal bli rike i Gud. Er vi rike, lærer det oss å bruke rikdommen slik at vi ikke ved å misbruke den blir evig fattige på sjelen. Og for at vi skal være sikret mot all villfarelse, er Guds ord lykten for vår fot og lyset på vår sti.

Men selv om vi kan ha så usigelig stort gagn og velsignelse av Den hellige skrift, er de fleste av dem som kalles kristne, svært likegyldige og forsømmelige med å gjøre seg rett delaktige i denne uvurderlige skatten. De er ivrige nok etter verdens forfengelige ting, men er uvillige og trege til å høre Guds ord. Til alle disse roper Guds Ånd: «Våkn opp, du som sover! Stå opp fra de døde, og Kristus skal lyse for deg» (Ef 5,14).

A. *Kreutzberg*

Det hjelpe Gud, vi få hans ord
i våre hjerters arme jord,
med Åndens varme, nådens regn,
til frukt i Guds, vår Herres, hegn!

22. desember

«Gled deg i Herren!» (Sal 37,4).

Det disse ordene lærer, må virke svært underlig på dem som ikke vet hva sann gudsfrykt er. Men for sanne kristne er det bare en ny påminnelse om en sannhet de allerede kjenner og har erkjent. Her blir en troendes liv beskrevet som en lyst, en glede i Gud. Og vi finner her enda en stadfestelse av den store sannheten at en virkelig kristen er full av lykke og glede.

Uomvendte mennesker ser aldri på kristendommen som noe gledesfylt. For dem står den bare som en tjeneste, en plikt eller en tvang, men aldri som glede eller lyst. Om de bryr seg det minste om kristendommen, er det enten for å vinne noe ved den eller fordi de ikke tør annet. Tanken om at det kan være lyst og glede i kristendommen, er så fremmed for de fleste at ingen ord i språket deres står lenger fra hverandre enn ordene «hellighet» og «lyst».

Men de troende som kjenner Kristus, forstår at glede og tro hører sammen i en så salig forening at helvetes porter ikke skal kunne skille dem. De som elsker Gud av hele sitt hjerte, finner og erfarer at alle hans veier er fagre veier, og at alle hans stier er fred. De hellige finner slik fryd, så overmåte rike gleder og så overstrømmende salighet hos Herren at de er langt fra å tjene ham bare av vane. De vil følge ham selv om hele verden forkaster navnet hans som ondt.

Vi tjener ikke Gud av tvang. Troen vår er ikke noe fengsel, og bekjennelsen vår er ingen lenke. Vi blir ikke tvunget til hellighet, og vi blir ikke drevet til å gjøre vår plikt. Nei, vår gudsfrykt er vår glede, vårt håp er vår salighet, og vår lydighet er vår lyst.

C. H. *Spurgeon*

23. desember

«Men da han ennå var langt borte, så hans far ham, og han fikk inderlig medynk med ham. Han løp ham i møte, falt ham om halsen og kysset ham» (Luk 15,20).

I det 15. kapitlet hos Lukas skildrer Jesus Gud Faders sinnelag mot dem som har gått seg vill. Dette kapitlet er noe av det herligste vi har i Bibelen. Men ikke minst, synes jeg, kommer Guds kjærlighet, Guds farshjerte, fram i dette verset. Sønnen hadde sannelig ikke fortjent en slik mottakelse. Han hadde ikke oppført seg pent mot faren sin. Det var jo i egenrådighet han reiste bort – for å komme unna farens tilsyn og få stelle seg som han selv ville.

Men da han var kommet i virkelig nød og gikk hjem igjen, trykket av denne nøden, og ville bekjenne synden sin og be om å få være hjemme som leiekar hos sin far, da var det som om faren hadde glemt alt. Lenge hadde han ventet på sin tapte sønn. Da han så ham langt borte, tenkte han ikke: «Ja, nå skal han få høre hvordan han har stelt seg, og så kan vi snakke sammen.» Nei, han løp ham i møte.

Det er, så vidt jeg vet, den eneste gangen det står om Gud at han løp. Så brant hjertet hans av barmhjertighet mot den tapte sønnen. Det kom ingen bebreidelse, ingen irettesettelse. Det var som om faren ikke lenger husket ulydigheten og synden hans. Og da sønnen stammet fram bekjennelsen sin, fikk han seg ikke

til å nevne det om å bli leiekar. Nei, han skulle få den beste kjortelen, ring og nye sko, og det ble holdt en gledesfest.

En slik Gud er det vi har. Hos ham er det ingen forandring eller skiftende skygge (Jak 1,17).

Engstelige sjel, tør du ikke nærme deg en slik Gud? Du har ofte tenkt på å gå til din Far. Skal det ikke bli alvor av det i dag?

Det kan så lett bli for sent.

N. Nilssen

24. desember

«Dere kjenner vår Herre Jesu Kristi nåde, at han for deres skyld ble fattig da han var rik, for at dere ved hans fattigdom skulle bli rike» (2 Kor 8,9).

Underet i Betlehem forteller oss den herlige sannheten at Jesus er blitt vår slektning. Var han ikke blitt menneske, ville det aldri ha blitt noen forening mellom oss og Gud. Nå har denne rike slektningen overlatt hele sin eiendom til oss. De fattige er gjort rike ved at han som eier disse umåtelige rikdommene, er steget ned blant oss.

Gjelden vår er helt og fullt betalt, og frelse og rettferdighet er testamentert til oss. Jesus vil kle oss i sine egne klær og ta oss inn i sitt herlige palass der oppe.

«Hun svøpte ham og la ham i en krybbe» (Luk 2,7). Stallen og krybben var ikke hans. I Nasaret vokste han opp i en vanlig arbeiders hjem og ble fortrolig med enkelt arbeid og nøkterne kår. Da han sto fram, sa han om seg selv: «Menneskesønnen har ikke det han kan helle sitt hode til» (Matt 8,20). Og da han skulle betale skatten, hadde han ingen penger (Matt 17,24–27).

Da han kom i trengsel og nød blant fiendene sine, hadde han ingen venner. Alle forlot ham – ja, til og med Gud forlot ham.

Da han kjempet med døden på korsets tre, var det ingen som talte trøstens ord til sjelen hans, ingen som leskte hans tørre tunge med en forfriskende drikk. Han hørte bare hån og spott. Hans tornekronte hode hvilte ikke på noen pute da han trakk sitt siste sukk. Nei, det sank blodig og blekt ned mot skulderen.

Graven hans tilhørte en annen. Den var ikke hans.

Ingen har i denne onde, golde verden vært så fattig og elendig som Jesus. Og han ble fattig for at du og jeg skulle bli rike.

H. J.

25. desember (1. juledag)

«Kristus lever i meg» (Gal 2,20).

Kristi fødsel har mange betydninger. Men det er fullt berettiget også å la den ha denne betydningen: Den stiller fram for oss, som i et bilde, den sannheten at *Kristus må «fødes» i oss*.

Verden – det vil først og fremst si menneskeslekten – ville være død og «tom» og uunngåelig gå fortapt, hvis ikke Kristus var født inn i den.

Hvert menneskeliv er dødt og tomt, «øde og tomt» (se 1 Mos 1,2), til Kristus er født i det. Og fortapelsen er uunngåelig for den som han aldri blir født i.

At Kristus er født i meg, betyr at Kristus lever i meg – han lever sitt liv i meg (Gal 2,20). Slik heter det også: «Jeg i dem» (Joh 17,23).

Men dette «Kristus i meg» er ikke et maskineri som er satt inn i meg, som et urverk som trekkes opp og så går av seg selv. Det er et forhold mellom to personer – Kristus og meg. Kristus kan ikke leve i meg uten at jeg har det sinnet som har funnet sitt uttrykk i disse ordene: «For meg er det å leve Kristus» (Fil 1,21). Det er et forhold der sannheten og virkeligheten helt beror på at vi gir oss til hverandre.

Når «Kristus lever i meg» har fått sin klare og bevisste utfylling i «for meg er det å leve Kristus», da har en nådd fram til det fullkomne uttrykket for at vi gir oss til hverandre.

«For meg er det å leve Kristus» – det rommer fra min side den hellige beslutningen som jeg går min Frelser i møte med. Og slik blir jeg hans og han min. Slik er han «født i meg» for å *leve* i meg.

Og hvis dette livet føres videre i den samme hellige ånd som det er begynt i, vil det innerste i det være at vi stadig på ny gir oss til hverandre.

Om at *han* gir seg, er det ingen tvil. At han kom fra Faderens herlighet til et fattig liv i en syndig og mørk verden, er for meg et stadig pant på at han kommer til meg, fattige synder, i all min ringhet.

Om at han gir seg, er det ingen tvil. Hvordan er det med at jeg gir meg til ham? Hvordan er det med deg?

Men «Gud være takk for sin usigelige gave!» (2 Kor 9,15).

Johannes Brandtzæg

O min Immanuel, kom i mitt hjerte å fødes!
Kom du, min Frelser! thi uten deg må jeg forstødes.
Lev udi meg,
gjør meg til ett nå med deg,
Gud signe dagen, vi mødes!

26. desember (2. juledag)

«For meg er det å leve Kristus» (Fil 1,21).

For meg er det å leve Kristus! Det rommer mange ting. Jeg vil her bare nevne én:

Det er ikke mulig å «leve Kristus» uten å *lide* med ham.

Spør du hvorfor? Skulle ikke kristendommen være glede og gjøre deg glad?

Kanskje trengs det ikke noe annet svar enn dette: I denne verden er det kamp på liv og død mellom ondt og godt, mellom lys og mørke, mellom Satans rike og Guds rike. Satan går alltid omkring som en brølende løve (1 Pet 5,8). Det er ikke mulig å leve gudfryktig i denne verden for alvor uten å bli angrepet av Satan og hans tjenere, snart i åpen kamp, snart fra listige bakhold. Og slik står det også skrevet: «Alle som vil leve gudfryktig i Kristus Jesus, skal bli forfulgt» (2 Tim 3,12).

Vi ser dette oppfylt i livet og døden til ham som annen juledag fra gammel tid har vært minnedagen for – Stefanus.

Den hellige Stefanus minner oss i sin martyrdød om at det er en lidelse for Kristi skyld som vi alle må gå gjennom. Det er et offer som Herren krever av

oss, og vi kan ikke tjene Kristus uten å bringe dette offeret. Vi kan ikke være tro mot Kristus uten å bringe dette offeret. I hver kristens liv er det en lidelse, et kors, som Gud vil prøve vår troskap ved, enten verden kjenner til dette korset eller ikke.

Om det ikke er lagt på oss å «lide» i ordets særlige betydning, *for* hans navns skyld slik martyrene gjorde, må vi likevel lide i hans navn. Og har vi ikke noe annet navn å gi denne lidelsen, må det i alle fall være et viktig og uunnværlig stykke av den kristnes daglige liv, og det rette navnet på det er *selvfornektelse*.

Kristne venn, vokt deg for å tro at du kan være kristen og samtidig slippe å fornekte deg selv! Hør ikke på den Satans røst som sier: «Spar deg selv!» Og tenk på at en stor del av vår kamp og våre ydmykelser kommer nettopp av at vi søker vårt eget i stedet for å fornekte oss selv.

Er dette nå bare et «lidelsenes evangelium» som blir lagt fram for deg på julefestens andre dag?

Var Stefanus ulykkelig da han ble steinet?

Se på ham der han står, mens steinene suser om ham, treffer ham og sårer ham til døde! Er han ulykkelig? Misunnelsesverdige Stefanus, hvem ville ikke være i ditt sted!

Å lide med Jesus, å fornekte seg selv i ordets rette, kristelige og evangeliske betydning, å la jeget dø – det er veien til den freden som overgår all forstand (Fil 4,7).

Johannes Brandtzæg

Med deg, min Frelser, vil jeg lide
og gjennom verdens trengsel gå,
de, her i tro tålmodig stride,
de have godt å vente på;
her går du selv med dem i strid
og gir dem hisset evig fryd.

Da du deg gav for meg i døden,
fornektet du deg selv for meg,
og så for min skyld ufortrøden
i sjelekval nedsenket deg,
hvi skulle jeg meg da unnslå
fra meg, min Gud, til deg å gå?

27. desember

> «Frykt ikke! For se, jeg forkynner dere en stor glede – en glede for alt folket. I dag er det født dere en frelser» (Luk 2,10–11).

Dette er julebudskapet. Salig er hver den som kan gripe det i tro og svare av hjertet: «Han er Frelser min!» Den som kan det, erfarer noe av julegleden, en glede som varer når alle andre gleder svikter.

Vi vil ikke nekte for at Gud gir oss mye her nede på jorden som vi kan glede oss over. Mange gode gaver har vi tatt imot fra hans milde farshånd, og for dem vil vi også takke ham av hjertet. Men gleden over timelige, forgjengelige ting er så ubestandig. I dag har vi den, i morgen kan den være forbi. Snart kan vi møte

tunge dager med sykdom, fattigdom, skuffelser, motgang og sorg, og overalt lurer døden på oss. Men om vi under alt som møter oss, har denne bevisstheten:

«*Jeg har dog en Frelser*»,

da kan vi være lykkelige selv i livets tunge stunder. Det vitner Guds ord om, og erfaringen stadfester det. I de fattiges hytter, rundt omkring ved sykesengene, ja, selv ved dødsleiene finner vi ikke sjelden at gleden over å ha en Frelser er stor og lyser opp i det som er mørkt og tungt. Det viser seg så mange ganger å være slik Brorson synger:

«Når hjertet sitter mest beklemt,
da bliver frydens harpe stemt,
at den kan bedre lyde,
så korset selv, når Jesus vil,
må også hjelpe sjelen til
med salmer å udbryde.»

Måtte Gud la oss få ta imot mye av denne gleden!

N. Nilssen

28. desember

«Om jeg enn skulle vandre i dødsskyggens dal, frykter jeg ikke for ondt. For du er med meg» (Sal 23,4).

Når døden ennå jager oss skrekk i livet og forstyrrer freden vår, slik det så ofte skjer, ligger grunnen i at vi ikke rett kjenner vår Fars og vår Frelsers kjærlige hjerte, og at vi ikke alltid søker trøsten vår i Jesu lidelse og død. Kristi død og den kjærligheten som er så klart åpenbart i den, burde alltid fylle hjertene våre. Med hjerte og munn burde det alltid lyde: Jesus Kristus har elsket også meg, ja, også meg, og han har gitt seg selv i døden for meg.

Skulle vel han som har elsket meg så inderlig at han er gått i døden for meg, og som til denne stund så kjærlig har sørget for meg og holdt meg oppe – skulle vel han til sist overgi meg i dødens vold, når han hittil har ført meg og gjort så mye for meg? Å nei, nei!

Tvert imot: Jo nærmere tiden kommer da jeg skal herfra, jo mer vil han skynde seg å pryde, hellige og rense meg og fullende meg i salighet. Så kan jeg til sist, mett og trett av livet, i tro og fred, i inderlig gjenkjærlighet og med brennende lengsel forlate denne verden og skynde meg til ham, min brudgom. For her i verden har jeg bare vært riktig lykkelig i samfunnet med ham.

Når jeg bare kommer til den sanne kunnskapen om ham, blir jeg mer og mer kjent med hans gjerninger og hans navn, med hans salige og kjærlige ledelse og hans hensikt med meg. Da tror jeg at alt han gjør med meg, er bare kjærlighet. Jeg tror at han framfor alt og under alle forhold fremmer mitt vel, og at han ikke vil la noe mangle som er nødvendig for at jeg skal bli fullendt.

Da kan jeg – når jeg bare søker å følge hans vilje – alltid være rolig og viss på at han også til sist vil gjøre det samme i min død, slik han i livet mitt har styrt alt slik det var best for meg.

C. H. v. Bogatzky

29. desember

«Våk og be for at dere ikke må komme i fristelse!» (Matt 26,41).

En mann holdt på å smugle en del varer i land fra et skip og ble grepet av tollbetjenten, som ville ha ham med på tollboden for å undersøke saken.

«Er dette noe å bry seg om?» sa mannen. «Det er jo bare småtterier, bagateller!» Men tollbetjenten mente at han ikke hadde rett til å la slike «småtterier» passere.

«Småtterier, bagateller!» – er det ikke ofte slik vi kaller synden vår?

Men hva sier vi egentlig da? Jo, at hjertet vårt er hardt og kaldt, samvittigheten sløv, og at vi er på vei bort fra Gud. For den som holder seg nær til Gud og lever med våken samvittighet, kjenner sorg selv over det en vil kalle «små» synder. Selv de «små» syndene vitner om at hjertet går sine egne veier. Men det er jo den troendes sorg at slikt kan skje. Hans lyst og liv er å være lik Jesus i alle ting og følge ham i alle ting.

Men om vi lar de «små» syndene gå upåaktet og lar dem få råde, blir følgen at hjertet blir helt sløvt. Vi kan «styrte» i en synd, men vi kan også bli løst fra Gud litt etter litt, helt i det skjulte. Det skjer ved at vi ikke akter på de «små» syndene, men lar dem leve. Da sprer de seg som bakteriene som det snakkes så mye om, og snart er hjertet helt smittet. En tror at en er en kristen, og så er en litt etter litt glidd bort fra Gud.

La oss være på vakt! De «store» syndene er lettere å få øye på, og dem vokter vi oss kanskje bedre for. De små akter vi ikke på, og likevel er de vel så farlige. De små uenighetene i ekteskapet har ofte ført til skilsmisse. Når de små syndene får leve, fører de oss helt sikkert bort fra Gud.

(«*Bymisjonæren*»)

30. desember

«Din far og jeg har engstet oss og lett etter deg» (Luk 2,48).

Det har vel aldri levd noen kvinne som er blitt betrodd mer enn Maria, Jesu mor. Det var sagt henne uttrykkelig at sønnen hennes var Guds Sønn (Luk 1,35). Og vi kan være sikre på at hun kjente sitt hellige ansvar. Hun var satt til å oppdra Guds egen Sønn.

Hvilken smerte, hvilken selvanklage og hvilke selvbebreidelser hun kjente da Jesus var kommet bort for henne og hun gikk og lette forgjeves – det kan vel en mor forstå best.

Men hun fant ham ikke før hun lette på det rette stedet. Gleden ved gjensynet blir ikke omtalt, men vi kan nok tenke oss den.

Hver den som har funnet Jesus og fått livet i ham, er betrodd mye – mer enn noen av oss fullt ut makter å verdsette. Men vi har skatten i leirkar (2 Kor 4,7).

Noen ganger synes vi at Jesus er borte for oss, og da leter også vi etter ham med smerte. Men også vi leter ofte forgjeves. Vi søker i hjertene våre etter Jesus-livet, etter tro og kjærlighet og gode følelser, men vi søker forgjeves. I slike stunder har vi det ikke godt. Det blir så mørkt og tungt og trist for oss, og det er nok av anklagende og bebreidende tanker i sjelen.

Men søker vi Jesus der han er å finne, søker vi ikke forgjeves. Ordet og løftene er fremdeles de samme. Der skal vi søke ham, og der skal vi finne ham. Det kan godt være at vi ikke får de følelsene vi gjerne skulle ha hatt. Men når vi søker å klamre oss fast til Guds løfter og hvile i Guds uforanderlige kjærlighet, så hjertet blir stille, da merker vi også at vi har Jesus, og hjertet vårt gleder og fryder seg i ham.

Kjenner du noe til denne gleden?

N. Nilssen

31. desember

«Jeg skal ikke slippe deg og ikke forlate deg» (Hebr 13,5).

Ingenting er mer pålitelig og sikkert enn det Gud sier. Vi er ofte blitt skuffet av mennesker og deres gode løfter – men aldri av Gud. Tusener på tusener gir Gud det vitnesbyrdet at det han lover, det holder han. I dette ordet har Herren forsikret deg om at han aldri vil slippe deg. Det er ikke sagt til den som er så sterk at han kan holde seg fast selv, men til den svake som ikke makter å holde seg fast. Det er ham Herren lover å holde fast.

Det finnes ikke én, men tusen ting som vil rive oss bort fra Herren. Aldri har jeg kjent det mer enn her i Kina: hvor mange ting som vil vri meg løs fra Jesus. Ondskapens makter samler seg og går til angrep. En kjenner sin egen kraftløshet, og hjertet er nær ved å miste motet. Men Gud være lovet! Jeg har erfart at når jeg var svak og nær ved å segne, trett og matt til døden, da tok Herren et nytt tak i meg, og Gud ble stor for meg. «Når jeg er skrøpelig, da er jeg sterk» – det var Paulus' erfaring (2 Kor 12,10).

Men når vi ligner Peter og stoler på oss selv, da faller vi. Vi faller aldri når vi stoler på Guds makt. Det er ved Guds makt vi blir bevart (1 Pet 1,5). Om jeg skulle tro at det beror på meg å bli bevart og styre klar av alle brenninger og skjær, var det ute med meg. Men dette ordet borger for at jeg skal bli bevart.

Dette løftet er legedom for ditt syke hjerte. Det er din Far som forsikrer deg at han er sterk og vil holde deg fast. Skal du da tvile? Og når du nærmer deg dødens elv, når de mørke vannene skremmer deg og du frykter for å synke, da vil han hviske inn i sjelen din: «Ikke slippe deg – ikke forlate deg.»

Henr. Seyffarth

Om Johannes Brandtzæg

1861–1931

Johannes Brandtzæg (1861–1931) ble født 30. desember 1861 på Abelvær i Nærøy. Han gikk på katedralskolen i Trondheim, tok examen artium i 1880 og begynte å studere medisin og siden jus. Under studietiden ble han omvendt, og høsten 1882 begynte han å studere teologi. Sykdom avbrøt studiene for en tid, men han fullførte dem senere.

I Bergen ble han rektor for Vestlandske Indremisjonsforbunds bibelskole og predikant i byen og distriktet. Han hørte Lars Skrefsrud forkynne og fikk et misjonskall. Da Det Norske Lutherske Kinamisjonsforbund ble stiftet i 1891, ble han formann, og samme år fulgte han den første flokken av misjonærer til Kina. Etter at han kom hjem igjen, ledet han Kinamisjonsforbundet som formann og sekretær i 38 år, helt til han døde. Han grunnla ungdomsskolen og misjonsskolen på Framnes i Hardanger. Han redigerte også bladet «Kineseren» og skrev flere bøker.

Brandtzæg var utdannet teolog, men hørte hjemme blant lekfolket. Han ble kalt «en moderat fører for en radikal fylking». Han var en fredens mann, men sto fast på Skriftens troverdighet, og i striden om den liberale teologien i 1919–1920 talte han klart. I forkynnelsen ville han at mennesker skulle bli frelst og få visshet om Guds nåde. Den unge Ludvig Hope bodde i hjemmet hans og ble hans elev og nære medarbeider. Brandtzæg døde 17. mars 1931.

«I stille stunder på veien hjem» (Bergen 1900) er en andaktsbok med en kort betraktning for hver dag i året. Brandtzæg ga den ut sammen med Ludvig Hope og læreren N. Nilssen, og han skrev forordet. Boka er en samling «av gammelt og nytt»: vitnesbyrd fra eldre lutherske forkynnere og skribenter, sammen med betraktninger av utgiverne selv.